Hain, n° 7392
BMC VI, 773

R.846

Enarrationes allegoricæ fabularum fulgentii placiadis.

LVDOVICVS MARIA SFORTIA ANGLVS : DVX Mediolani &c. Papie anglieq; comes: ac Genue: & Cremone dominus. Cum induſtrius uir Ioannes paſſiranus de aſula in hac noſtra urbe ſit in preſenti datur᷒ impreſſioni infraſcripta uolumina: magna ſua cura: & impenſa ab eruditis hominibus redempta: nobis ſupplicauit ut prouideremus: ne quod magno rerum ſuarum diſpendio in publicam ſtudioſorum utilitatem comparauit: & cum ſepe nunc honeſti lucelli editurus eſt inuidia & maliuola cuiuſpiam emulatione & impreſſura decipiatur: Et nos æquam eius petitionem cenſuimus: Itaq; per has noſtras publicas litteras: decreuimus: declaramus: ſtatuimus & edicimus: ne quis in dominio noſtro eiuſmodi uolumina ſeparata aut cum aliis operibus comixta imprimat: uel alibi impreſſa in dominio noſtro uendat: aut uenales inducat: aut ſub pena uigintiquinq; aureorum camere noſtre applicandorum pro ſingulis uoluminibus: que ſic contra hanc nuſtram declarationem impreſſa importata ue inuenirentur: preſentibus ãnos quinq; proxime futuros ualituris. Mediolani ſub fide ſigilli noſtri: die nono nouembris. Anno. M.cccclxxxxvii.

Sidonius apollinaris cũ cõmentariis. Apicius de cibariis.
Nonius marcellus integer Feſtus põpei᷒ cũ appẽdicib᷒
Varro de lingua latina emendatus cum ennarationibus
Mythologiæ fulgentii placiadis

.B.Chalcus.

[library stamp]

Fulgentii epiſcopi rhuſpenſis ſecundum philoſophiam mo raliter expoſitarum fabularum ad Catum preſbiterum chartagi nenſem Tabula Incipit Capitulatim digeſta. ex primo libro.

Vnde Idolum dictum ſit.
Fabula ſaturni.
Fabula de plutone.
Fabula de tricerbero.
Fabula de furiis.
Fabula de fatis.
Fabula de harpiis
Fabula de proſerpina
Fabula de cerere
Fabula de apolline
Fabula de coruo
Fabula de lauro
Fabula de nouem muſis
Fabula phaethontis
Fabula de tipho ſagitis & pi tone
Quare ſine barba pigit' cum pater dicatur
Fabula mercurii.
Quare pennas
Quare uirgam
Quare galerum & gallum
Quare hermes
Quare fur. Quare celer.
Quare argum ocidiſſe dicatur
Fabula de ganymede.
Fabula perſei & gorgonon
Fabula admeti & alceſtes

Tabula libri ſecundi

Fabula de Iudicio paridis
Fabula mineruæ
Fabula de Iunone
Fabula ueneris.
Fabula herculis & omphales
Fabula caci & herculis
Fabula anthæi & herculis
Fabula tyreſie.
Fabula promethei.
Fabula de adulterio ueneris
Fabula ulyxis & ſirenum.
Fabula ſcyllæ
Fabula mydæ regis & pactoli
Fabula uulcani & mineruæ
Fabula dioniſii.
Fabula cycni & ledæ
Fabula ixionis.
Fabula tantali:
Fabula ꝓſerpinæ & endimionis.

Fabulæ libri tertii caput primũ

Fabula bellerophontis
Fabula perdicis
Fabula acteonis
Fabula herus & leandri
Febula berecynthie & athis
Fabula pſiches & cupidinis
Fabula pelei & thetidis.
Fabula myrhæ & adonis:
Fabula apollinis & marſyæ
Fabula orphei & euridices
Fabula phinei.
Fabula alphæi & arethuſæ

Fulgentii epiſcopi rhuſpenſis Tabula libri Tertii mithologi con finit.

REVERENDISSIMO PROTHONOTARIO DOMINO ANTONIO MARIAE BENTIVOLAEO PATRONO COLENDO IOANNES BAPTISTA PIVS BONONIENSIS

Lex uetuſtiſſima eſt reuerẽdiſſime prothonotarie quã omniparentẽ naturã : themidẽ &polyhiſtora illũ prometeũ ĩ auro cõſignaſſe fertur obſequẽtes ſcilicet & pios ſuæ ſibi alumnæ alumnos eſſe decere:cui blãdæ nutritiæ ſubdito ſubiugato:& proſternato affectu quoſuis mortaliũ parere tropologico & ſubobſcuro uellamẽto ſignauit antiqtas:capiſtratos leones cybeleio uehabulo iugãs:quia numen qui uiolarint matris & ingrati genitoribus inuẽti ſunt ſignificare uolũt indignos eſſe putãdos uiuã progeniẽ qui in uitas luminis edãt.Ex rhetris:atticis ſcitis platoniciſq; ĩſtitutis hoc eſſe noſti nec uim parẽti nec patriæ inferendã eſſe.Verũ delenifico famulatu:& ancillatiõe piẽtiſſima illius dicto audientẽ eſſe præſtare : qñ ex euripidis autoritate parentũ filii ſunt aĩa:Debemus & nos eadẽ antipelargia philoſtorgiã parentũ redhoſtire.Antipater græcus autor adfatim & prolyxe deſignauit parẽtes parentali cura fouendos uiteculã deſcribẽs umbratili acantho inumbrantẽ & inueſtientẽ exareſcentẽ platani ſtũ ſubdẽs catholicos & moraliter in illos grãm eſſe cõferendã qui ab officio nõ deſciſcunt ẽt qñ iuuaſſe nõ futurũ eſt expediẽs huiuſce carmina ſi recenſere qs uellet appoſuimus latinaq; fecim9

Arridulam uiridi platanum uitecula fronde
Ambit adoptiua cõſpicienda coma:
Quæ prius ipſa meis botryas ſpecioſa racemis
Cingebam amplexu non ſoluenda probo
Gratia præſtetur tali tibi Iugis amicæ
Quæ ſciat:& cum non expedit eſſe pia.

hæc porro inſitiua & ingenita pietas impellit:& cogit auitiũ brutũ animal & rationis expers. Legimus.n.ciconias parẽtes æuitate cõfectos ſubcollare nutrire:foculare proin religionis antiſtes ille μεγαλοσ βασιλειοσ hoc mutuæ charitatis hoſtimentũ uocat αντιπελαργιαν prouerbiũq; græcis eſt αντιπελαργειν :uti lucill9 enarrat επιτωντασ χαριτασ ανταποδιδοντων. λεγονται γαρ οιπελαργοι γεγηρακοτασ τουσ γονεισ τρεφειν και μη δυναμενων ιπτασθαι φερειν επιτων ωμων. Quod & nos facimus alumnationis & nutricatus tui memores. Te amãtes:colẽtes ſuſpiciẽtes Fuit.n.nobis bẽtiuolæa dom9 aſylũ & queadmodũ dici ſolet αιξ ουρανια.& ne p̃ris tui bñficiã munificẽtiã recẽſeã: Tu peculiariter in utraq; fortuna numine ſalutari nobis ſemp adfuiſti:ut recte piæ domus quæ te piẽtiſſime colit:& reuerenter obſeruat appellem alũnũ Ioue paterno nos adfectu Iuãtẽ.Quapp:ut uet9 uerbũ eſt:aſſueſcã ĩ dies unus eẽ ut uita mea quãdã picturã exprimat:eandẽ ſeruãs ſemp imaginẽ quã accepit.a repagulis bon9 ero imaginẽ ſerrulatã cordicitus radicatã cauleſcẽtẽ:ut nũq̃ decauleſcere poſſit:obſeruitabo: & lõgule diſſitus corde ſemp adhereſcã:ſiqdẽ ut inqt Calan9 gymnoſophiſta.Corpa trãſferes de loco ad locũ.animas nõ coges facere qd nollũt ñ magis q̃ ſaxa & ligna uocẽ emittere. Sapietiã tuã n deſinã admirari:nõ Deſinã uenerari prudẽtiã:quæ te pythagorici mãdati trutinatorẽ moderatur cõmunẽ & uiſitatã uiã declinãtẽ.Tu ille es q:ut pyrrhus de fabricio difficili9 ab honeſtate q̃ ſol a curſu ſuo p̃t auerti.ſophoclæũ carmẽ de ſapiẽtei te dño recognoſim9.Iuppiter mihi præſt null9 ãt hoium.qd primũ:mediũ ue canã quo fine quieſcã ſi cõprehẽdere uirtutes tuas enitar :de quo ſatius fuat tacere q̃ pauca dicere.Tui ſane muneris ẽ ꝙ poeticen illã ſectat9 ætheriã ad aliqd poetici nois euaſi.Expiſcati cõmodũ ex penario litteratorio:cuius tu fuiſti cõdus mythologicon placiadẽ fratrẽ:ut fert:Caſſiodori:hũc chalcitypis officinatorib9 tradendũ curauimus nũcupatim tibi dicantes ſine prouocatõe electo iudici aureũ librũ qd librũ: theſaurꝫ poti9 quem libro.iiii. ſidonius eruditiſſimum.& ob ingenii merita q̃ſtoriũ uocat tãq̃ q̃ſtura reiecta epiſcopatũ africæ ſuſperit.Tpe galeni floruit impatoris : ut de ſidoniano ſit dubiũ epiſcopatũ init ſub athanaſio qñ platõis autoritatæ αυτοματοι δε αγαθοι αγαθων επι δαιτασ ιενται.hoc eſt ultronei bõi ad bonorꝫ epulas eũt.fidei hoc agens obſeruãtiæ geminitudinis ergo. Vale.& me cliẽtulũ tuũ amare & diligere ne dedigneris. Subſignatum Mediolani pridie Idus nouembres. Milleſimo quadrigentiſſimo Nonageſimo ſeptimo.

IOANNISBAPTISTE PII BONONIENSIS COMMENTARIVS INFVLGENTIVM.

QVamuis inefficax. fulgentius autor qui maxime nitidiſſimus eloquentia leuigatiori filo dicendi tereti: exacto: excuſſo: abſolutiſſimo orſus auſcultationē fabularū ex ſitu uetuſtatis erutarꝫ enodatoriā prolectat illicit errogat & penitiſſimo uiculo cōciliat audatorū iubētiā ſcribens procellis bellicis undiquouorſum detonātibus qeti. Leniminiqꝫ poetico ſupfunden

FVLGENTII EPISCOPI CARTAGINENSIS MYTHOLOGIARVM AD CATVM PRESBITERVM CARTHAGINENSEM LIBER PRIMVS

Incipit

QVamuis inefficax petat ſtudium res quæ carent effectu & ubi emolumentum deeſt & negocii cauſa

tibus ſeſe gothis interturbantibus & tumultuatim diuexantibus aīs ad celeſtia phiſiculāda & indagāda natis hec ī utilitatē publicā laborioſe ſcriptitaſſe. ſunt. n. poetæ genus ignauū qd lecto gaudet & umbra ex quorū timonio nihil niſi hilaritus accipendum pro uenit. In tmqꝫ ocii euadunt ut iocula riter & ſalſe dixerit ille. Nūq̄ poetor niſi podager. ocio gaudēt uirtutū oīum dulci ſemiario. hoc corp9 alitur: his anius quoqꝫ paſcitur & profecto ut plani9 dicā qd æqꝫ uoluptificum gaudiale hilaribūdū appetibile q̄ ſtudiorꝫ tranqllitas q̄ litterarꝫ malacia q̄ horꝫ pabulorꝫ ſaginariū: Laxamentumqꝫ & grati diuerticuli meditatoriū! Aīos ueget uenus uoluptatibus priſcus autor inqt. At ego herbā do leuoqꝫ digitum ſi hāc litteratoriā uoluerit: Sine qua te muſcā uides & muſca aliqd minus: cū qua porro cælos trāſcendis premis ſidera: calcas infera: & mētis multicupidæ remigio uectus cælo ſublime caput inſinuas. ſirenheu dolor: heu lacrimæ multos irretit: ut uirtutē uideant: intabeſcantqꝫ relicta: ſublatāqꝫ demū ex oculis. inuidi quærant. Quæ temporis inutiles moras: & illicia ſegniciæ cenſorie inſectatur architrenius libro primo hiſce luculentiſſimis uerſibus.

Veliſicatur athos: dubio mare ponte ligatur.
Remus arat colles: pedibus ſubſternitur unda.
Puppe meatur humus. pelagi thetis exuit uſum.
Salmoneus fulmen iaculatur: Dædalus alas.
Induit: ingenii furor inſtat: & inuia præceps
Rumpit: & artifici cædit natura labori.
Languida ſegnies ueneris nutritia tractat
Otia: dilatrix opum. diſſuada laborum:
Venatiua moræ uix incœptura: quod ipſo
Principio rumpit hodiernos craſtinat actus.
Et quod præteritū nunq̄ facit uſqꝫ futurat.
Auſus attenuat aīos premit illigat artus:
Contemptuſqꝫ luto defædat aromate morum
Pectus odorandum: famæ ſecura pudendæ
Aſſueſcit uitæ: uitiiqꝫ paludibus hærens
Sorde uolutatur oculoqꝫ improuida cæco
Mentis ab excubiis expellit inhoſpita curas
Sollicitoſqꝫ metus: currentibus urget habenas
Ingeniis: fixoqꝫ modo conamina ſiſtit.
Tedia ſegnitiē comitātur & inuida lætis
Triſtities luxuſqꝫ uagās. Laſciuia pompis.
Et uenus & renū cinctus petulantia Soluens.
Cognatuſqꝫ necis ſopor & precurſor inermis
Torpor egeſtatis & amara obprobria uultu
Mæſta uerecūdo ſalibuſqꝫ irriſio mordens.
Et pudor & ptes infamia nuda pudendas.

Et uaga propoſiti leuitas & neſcia fixis
Mobilitas manſiſſe rotis:& deuius error.
Votorũq; uices crebro incõſtantia uerſans
Et fluitans animus:& non ſtatura uoluntas:
Pigraq; mollities:& inertia pigra laboris.
Et fractus ſtudii langor morbuſq; ſenectæ
Debilitas ſterilisq; breui ſub pondere manans
Sudor & acciſis titubans ignauia neruis ſed

ceſſet iq̃ri. hoc uidelicet pacto q̃a nr̃i tp̃ris erumnoſa miſeria nõ dicẽdi petit ſtudiũ ſed uiuendi flet ergaſtulũ: Nec famæ aſſiſtendũ poeticæ ſed fami cõſulendũ domeſticæ. Citoq; nunc aut qđ amiſeris fleas aut qđ edas inq̃ras q̃ qđ dicas iuenias. Vacat hoc tempore potentibꝰ opprimere prioribꝰ rap̄e:priuatis p̄dere:miſeris flere. Quia ſoles domĩe meas cachinãtes ſæpiꝰ

Ex ſemita i uiam repedandum:& ad iterpretationis noſtræ utibilẽ elucubrationem deflectẽdum. ſenſus hic fulgentii eſt:& ſi ſtudium ſit inefficax inane:inſerium res effectu hoc ẽ euentu lucroſo:& cõpẽdioſo carentes ſectari: quoniam ceſſante lucelli ſpecula & rubiginoſi aura marſupii ceſſant & indagamenta rerumq; philoſophicarum inquiſitiones ad quam ſceleſtiſſimam nos opinionem urgerent temporum noſtrorum calamitates:niſi potius famæ q̃ famei conſulerem :honori q̃ honeri:cælo q̃ cæno ſcilicet famæ uigilare iuuat. quis noſſet homerum Illius æthernum ſi latuiſſet opus:Cecinit.n.doctiſſime ſilius:& circũſpecte:Ipſa qdẽ uirtus ſibimet pulcerria merces: quã plaue ſn̄iam claudiãus bracteatis his uerſibus ẽ mutuatꝰ:Ipſa qdẽ uirtꝰ p̄tiũ ſibi.Nõ opis externæ cupiẽs:ñ ĩdiga laudis Diuitiis aĩoſa ſuis ĩmotaq; nullis caſibus:ex alta mortalia deſpicit arce.Credius ꝓculdubio nos bello athanaſii:q.ſ.ſub eo floruit placiades aduerſus tũiſeũ regẽ:negociũ & moleſtiã intectã fuiſſe fulgẽtio.Rex.n.q uocabaĩ carthaginẽſis r̃giã traduxit i tũitiũ ſiue tunetũ(Nã utroq; mõ dicer̃ poſſumꝰ)q̃ certe ciuitas ſcipiõis tp̄e tumulus erat editior poſtmõ ob ſitꝰ nalis faciẽ mũitiorẽ cõmodiꝰ uiſũ:& tutiꝰ r̃gibꝰ illic habitar̃.exædificarũtq; ciuitatẽ:quã tũetũ uocar̃t hodieq; urbs illa barbarica ſic appellat:uñ p̃r tuꝰ ñ ſine honoris p̄fatiõe noiandꝰ eqs deſultorius ſufficit armẽta numidica :maſileaq; curſu gyris uelocitate ꝑcipua.Ampliꝰ ob hãc cãm ñ tyrãni tũiſei carthaginẽ ĩcolebãt ꝙ diruta fuerit a ſcipione numãtino.Fuit.n.renouata a ſenatu: quæ nunc manet annis duobus & uiginti euolutis poſtq̃ a ſcipione fuerat euerſa. Autor eſt eutropius libro quarto Furialiter & hoſtiliter in romanos ſup̄fudiſſe ſeſe tyrãnum hunc afrum ſidonius aſſerit ita prodens Tuniſeos inferret byrſa furores.Fortaſis tumultus is gothicus erat contra athanaſium imperatorem ſæuiente geta rege:qui cum tranquillatũ:pacatũq; legius ſunt qui athanaricũ uelint gothorũ regẽ.Is.n.cum urbem intraſſet:& tam ædificia ciuitatis q̃ exornati qi ad diem feſtum populi frequentiam cerneret.ac p̄ ſingula m̃te inhæreret.Cũq; deinceps imperatoris regiã ingreſſus obſequia officiaq; diuerſa cõſpiceret ſine dubio inquit deus terrenus ẽ imperator: contra quẽ qcũq; manus Leuare niſſus fuerit:ipſe ſui ſanguinis reus exiſtit. Sed ut plenius intelligas ſunt gothi ſepares ex oriẽtis & occidẽtis incolatu. Temporibus.n.ualẽtiniani ſup̄ioris auguſti cũ itra thraciæ fines gothorũ tũc populi coĩter hitarẽt bifarie p̄ alaricũ ac frigidernũ diuiſi decreuerũt:ut utrãq; rẽ publicã.i.frigidernus cũ ſuis oriẽtalẽ.Alaricꝰ cum ſuo exercitu occidẽtalẽ opprĩeret. Hi ergo:q cũ frigiderno i oriẽtali remãſerãt p̄te ligua patria ab oriẽte oſtrogothæ ideſt orientales gothi dicti ſunt.Iſti enĩ q occiduas petiere regiões ab occidẽte uuiſigothæ.i.occidẽtales gothi ſũt appellati hos claudianus i alaricũ getas appellat:q uel auguſtino teſte libro.i.de ciuitate dei horũ impauit regimini.Crinigeri ſedere p̃res:pellita getarũ Curia.quos plagis decorat nũoſa cicatrix. Facilius his p̄miſſis itelliges claudiãi carmina i eutropiũ libro ſecũdo.Nõ p̄ caucaſias accito turbine ualles ẽ opus oſtrogothis colitur mixtiſq; gothunis phryx ager. Et.ẽt.eo mom̃to Statim.

Ceſſet inq̃ri.i hãc Sn̄iam plinius libro q̃rtodecĩo naturalis hiſtoriæ.qp̄pe cũ req̃rẽda ſint ñ ſolum poſtea inuẽta:uerũ ẽt:quæ iuenerãt priſci deſidia rerũ internetione memoriæ inducta:cuiꝰ ſop̄ni cauſas quis alias q̃ publicas mundi iuenerit Nimirũ alii ſubiere ritus:circaq; alia mẽtes hominũ detinentur:& auaritiæ cã tm̃ artes colunĩ ergaſtulũ. carcerẽ:ſecluſoriũ :miſerũ calamiſtrum i hoc corpꝰ philoſophi dixerunt animã uelut in ergaſtulũ conlectã: hoc eſt talẽ phylacã &

& cuſtodiā quali ſerui cōtinētur ergaſtulares:q catēnati & ānulati crura fodiebāt humū. plinius obiurgatiōe cenſoria ſuccēſere nō deſinit tpibus ſuis:qbus cōpediti crura catennatiq; māus ter ram colerēt:huc ob delictū nobile mancipia cōlectabāt ad uiliora opera: a qbus operibus & ipſi opæ dicebant.horati9. Accedes opa agro nōa Sabino. Apolides iurecōſulti uiles ſuos appellāt: & inſularios:qui ſine ciuitate ſunt in opus publicum perpetuo dati: & in inſulam deportati: Au tor martiāus digeſtis de pænis. Siue ī miniſteriū metallicorū:ad q̄ & fæmiæ i ppetuū dānant. ſili

nenias lepore ſatyrico litas lubentius affectare dum ludicro talia uētilans epigrāmate comædica ſolita ē uernulitate mulce re. Additur quia & mihi nup impaſſe dignoſceris ut feriatas ad ſatim tuaꝝ auriū ſedes lepido quolibet ſuſurro pmulceā: Parū p ergo auſculta dū tibi rugoſā ſulcis anilib⁹ ordior fabulā:quā nup attica ſoporāte ſalſura nocturna præſule lucerna cōmen

modo & in ſalinas: & ſulfurarias. Sed uti no ſcas aptius aduerte in ſularios iureconſultis ſeruos illoſce uocari qui ī inſulas ad ferrū ef fodiēdum demandan tur & ad id genus cæ tera metalica. hoc di xi quo poetæ ī oſceno carmine ſenſa percipe res ita ſcribentis. Ductor ferreus īſularis æq; laternæ uideor fricare cornu. Tu ſcribe. Ductor fer reus:īſulariuſq;. Viſus ē .n. ductorē accipe p metalloꝝ eductore ſuo:cū Ductorē:uibratorem & lumborum ad cōcinniorem uenerē præſtādā quaſſonē intelligat:ſi qdē uel qntiliano pcipiente du ctare exercitū non ſine rubore:dicat. Ductare plauto ſcortū cōducere:q pudendā eſſe uocē oſtē dit dicens. errabo potius q̄ quis me ductet. Alibi ſi tenetis ducite ne diſrūpamini:ſunt nōnulli:q ſcribunt ita fere. Coctor furuus ut:īſulariuſq;:iurecōſultis cū arbitro petronio uocātibus cocto rem ſeruū coquū. Digeſtis de uerborū ſignifiatione mētio fit de ſeruis inſularis hiſce pompōio. Inſularius aūt urbanorū nūero eſt. Quī ēt apollinaris ergaſtularē acrē nubiloſum:& caliginoſū uocat. a uerbo græco εργάζομαι operor deflectit ergaſtulū:q; illuc operæ ſerui mittebāt. εργασ τηό oparius. hac uoce Scatēt eruditi ferme oēs. Nenias. camænales modulos flæbiles precipue & amatorio zelo lugubres. Nænia ē carm̄: qd in funere laudādi gr̄a cantatur ad tibiam. Sunt q eo uerbo finē ſignificare putāt. Quidā uolūt næniā iō dici q; uoci ſimilior q̄rimōia flentiū ſit. Quidā aūt aiunt næniæ ductū nom̄ ab extremi ītēſtini uocabulo:græci.n. νααāτιν uel νεατον extremum dicunt: Sicut q; cordarum ultima νεατη dicitur extrmam cantionis uocem næ niam appellarunt: Næniæ deæ Sacellum extra portam uiminalem fuerat dedicatum. oratius cū cæteris utitur hac uoce ſidoniuſq;. Litas. picturatas:diſtictas:uariegatas. Lino:leui:litū:Diome des & lini:exit maro. & paribus lita corpora guttis. ſilr̄ illino facit illitum. ouidius. quē non offen dat toto ſex illita uultu. Sublinere os plauto ī aulularia decipere ſignificat:& cōtemptim habeī. Tractum a pueris eos carbone tigentibus:quos ridiculario deſpectui habebant. Vernulitate. morologio:oximoro:Sale:ledoria:ſcomate:dicacitate:quomodo loquaculi uernæ ſunt garruli tate placentes intermina:uñ tibulus cecinit eleganter. garrulus in dñæ ludere uerna ſinu. hinc uerniliter loquaciter pariter & uernilitus. Vernæ appellantur ex ancillis ciuium romanorum ue re nati:quod tempus anni maxime naturalis featuræ ē. Permulceā ſuſurro. apuleiana uerba ex liminari pagina hiſtoriæ de aſino aureo. ſuſurrū luci9 appellitauit q; illa permulganda nō eſſent & in uulgus adigenda:uerum auribus inſtillanda ſeorſum:ſeuictim:ſeductius audienda: Tanq̄ αττικοσ τά ελευσινια. Soporante ſalſura. lego. ſaporante ſalſura uel:quod aptius:ſoporatā ſalſura:hoc ordine ordior fabulam ſoporatam hoc eſt in ſoporē:in ſopni inuolucre:& figm̄tum ſopniale:uellatam condimento:ſale:lepore dexteritate:comitateq; græcanica. Salſuram & indi ſcriminatim ſalturam conditionem:confecturamq; ſalgamariam:& tempus tempeſtiuum matu ritatis præcipue ſalſamenta conficiendi plautus in curculione in collatiuum lenonis uentrem cauillatus:perdura dum inteſtina exputreſcunt tibi nondum ſaltura ſat bona eſt. ſi id feceris ue nire poteris inteſtinis uilius. In hoc loco pro ſale:& fictitia:fabuloſaq; comitate poſuit admirat9 græcos:qui uellamento tam lepido optimos fabularum ſenſus iuoluiſſent. Similiter non ſalem uerum ſalſuram & ſalſuginem pro re eadem ponunt hoc adagio. αλμη οὐκ ενεστι αυτω: hoc

tus ſum:ita ſopniali figmento deluſam:quo nõ poetã furentẽ
aſpicias ſed onirocritẽ ſoporis nugas ariolantẽ aduertas. Neq̧
enim illas heroidaꝝ arbitreris lucernas meis præſules libris q̄
bus aut ſulpicillæ procacitas aut pſiches curioſitas declarata
eſt. Neq̧ illã quæ maritũ phedriã ĩ tumulũ duxit aut leãdricos

eſt ſalſura non eſt ipſi:in minime ſuaues & ingratos. Deluſam. perſcriptam:elucubratam:dete
xtam. Id. n. uerbum ludere ſignificat autoribus emũctæ naris:ꝙ ludus ſit ſcribere poetis: & inge
nuarum litteraꝝ profeſſoribus quamobrem uergilius in buccolico ludrico Ludere quam uellem
calamo permiſit agreſti:huic opitulaẽ & ſubſcribit epigrammaticus poeta. Luſimus ĩnocuis uer
bis. hoc iuro potentis ꝑ geniũ famæ. ornicrotã ſcribimus onirocriten: Tu latine coniectorem:&
ſopniatorem interpretere. Græca uoce pariter hi oniropolæ dñr inſopnioꝝ interpretationibꝰ
pecuniaꝝ ſummulam
corradentes: q̄ñq̄dem
id genus diuinaculoꝝ
& arioloꝝ in pretium
fecere deos ονaρ και
ονειατοσ inſopnium
dicitur ονειροσ ſopni
deus. ονειρον ſopniũ
κρινω iudico. κριτὴσ
iudex. ab his κριτήριον
iudicii locus appellaẽ:
uñ onirocrites ĩflectiẽ
qui & onirocriticus ap
pellaẽ. A ſili deriuatiõe
onirogonõ ĩclinamꝰ fluxũ ſeminis ĩ ſopnis morbũ exitialẽ & pemptoriũ:ad quẽ arcẽdũ laminas
plũbeas lũbis frigidandis plinius uice pſentariæ medelæ adhibet. Sunt ſopni multiplices partes
a macrobio narratæ in primo inſopniũ ſcipionis. omniũ quæ uidere ſibi dormiẽtes uidenẽ q̄nq̧
ſunt principales diuerſitates & nomina. aut. n. eſt ονειροσ ſecundũ græcos quod latini ſopnium
uocant. aut ὁραμα:quod uiſio recte appellatur. aut χρηματισμοσ:quod oraculũ nũcupaẽ:aut
eſt ενυπνιον:quod inſopniũ dicitur:aut φαντασμα:quod cicero quotiẽs opus hoc nomine fu
it uiſum uocauit. oraculum probatius ex his. ſopniatores cenſos:& honore hitos a priſcis docet
amphyaraus cultus ob hoc ꝙ in attica uaticinãs ſopnia petẽtibus inducit. ſuꝑ cõiectoribꝰ belle
ſane philoſtratꝰ libro ſecũdo de uita apollonii tyrãnei. ſopnioꝝ interp̄tes:quos oniropolos appel
lãt poetæ de nulla unq̄ uiſione antea cõſultoribus reſpondebãt q̄ uiſiõis horã ſiſcitati eſſent. Nã
ſi matutino tempore ſopnium apparuiſſet:tunc de illo coniectari ſe poſſe arbitrabantur: quia
tunc recte uaticinari poſſet, anima cum eſſet uino:ciboq̧ liberata. Sin uero, primo ſopno:aut me
dia etiam nocte:cum adhuc uino ſuffocata:demerſaq̧ eſt anima ſopnum diceretur apparuiſſe:
ſapienter quidq̄ reſpondere abnuebant. Ariolantem. coniectantem:diuinãtem. ariolos om
nis abs ſe ſegreget plautus inquit quos ab ara deflectunt. Ariolari ab his tractum præſentiſcere:
præuenire:coniectare plauto & apuleio quoq̧ Iam naribus meis ariolabar tuccetum perq̄ ſapi
diſſimum. Sulpicillæ puellæ auſonianæ. Pſiches animæ: puellæ: quæ ſub animi noſtri canta
tur inuolucro hãc cupido deperiit curioſulam in eius effigiem:quam tegeẽ uolebat:ſub arbitrio
lucernæ contemplandam. phædriam. quid ſi phædram legas? quæ ueluti petulans & amatrix re
gina hippolyti igne medullitus & animitus uſta lacrimabũda carnificinam amatoriam deflebat.
Tumulum. ſepulchrum hoc eſt ſepulcrales erumnas:& eiulatus defunctorios. Nil obſtat quo
ꝙ ſi tumultum ſcribas. Fuit enim amatio phædriæ intempeſtiua tumultuoſæ turbationis theſeo
cauſa:ꝙ immerito filius recognoſcitur ablegatus:& diſcerptꝰ. Illa a trabe ſublimi collum noda
uit amatrix. Intercæpit excæpit comiter in ſinum ſuſcepit ſui luminis amorabundi. poſſes & in
tercæpit peſſum dedit diſecauit:& diminuit ĩterpretari quoniam dum ad lucernæ tendit amo
res luminoſos abidenus adoleſcens:procelloſo mari: undabundo ſæuienti ſuffocatus eſt. De
quo lepidule martialis. Dicebat tumidis errans leander in undis mergite me fluctus cum reditũ
rus ero: Muſæus uatum facile princeps leandricos natatus lucernam excepiſſe ſcribit:quam ama
torii ſodalitii fidam conſciam uocat in limine ſui poematis. hunc lychnum cum lychnucho com
plexibus amaſiæ fruentes apponebbant:ut numeris omnibus formoſitatis abſolutam puellã cõ
templarenẽ:q̄ñquidẽ nil iuuat in cæco uenerem corrũpe motu ſi neſcis oculi ſunt ĩ amore duces

propꝰtius de hac.q̃ multa appoſita narramus uerba lucerna.epigrammatarius quoq; o quæ pl̃ia: quas utriq; pugnas fælix lectulus:& lucerna uidit nymbis ebria nicerotiãis. Alibi.me ludere teſte lucerna:& iuuat admiſſa rumpe luce latus.peculiariter & domeſtice celebrat̃ poſt ipſum muſæũ a ceteris herus appoſita lucerna:de qua & ouidius.Iam dormitãte lucerna ſopita quo cerni tp̃e uera ſolent.Lucernã amatoribus præminiſtraſſe ſignat lucius nr̃ libro q̃nto de aſino aureo hem audax & temeraria lucerna:& amoris uile miniſteriũ :ipm̃ ignis totius deũ exuris. Cũ te ſcilicet

natatꝰ intercæpit:ſed quæ noſtrũ academicũ rhetorẽ ita uſq; ad uitalẽ circũtulit quo pene dormientẽ ſcipionẽ cæli ciuẽ ef fecerit. Verũ reſpublica uideat q̃d cicero egerit. Me Interim diſcedentẽ a te domine dũ quaſi urbanis extorẽ negociis rura lis ocii torpor aſtringeret euitãs erumnoſa calamitatũ naufra gia q̃bus publicæ inceſſabiliter uexantur actiones. Arbitrabar agreſtem ſecure adpiſci q̃etẽ ut ꝓcellis curaꝝ cælantibus quo

amator aliquis :ut diutiꝰ cupitis ẽt nocte potiret̃ primus inuenerit In tyranno luciani dialogo: Cõſcia curarum & oculorum ĩternũtia lucerna in teſtẽ uocatur:quæ uidiſſe non nulla dicet:quæ nõ uerecũde referri poſſent ſed audire lucianum ſi maius aduerte. ἐγὼ τὰ μεθ᾽ ἡμέραν μὲν οὐκ οἶδα. οὐ γὰρ παρῆν. ἃ δὲ τῶν νυκτῶν ἐποίει καὶ ἔπασχεν ὀκνῶ λέγει. πλὴν ἀλλὰ ἐθεασάμην γε πολλὰ καὶ ἄρρητα. καὶ πᾶσαν ὕβριν ὑπερπεπαικότα καίτοι πολλάκις ἑκὼν τοὔλαιον οὐκ ἐπινοῦν ἀποσβῦναι θέλων. ὁ δὲ καὶ προσῆγε μετοι ὁρωμένοις. καὶ τὸ φῶς ἠμοῦ πάντα πρότον κατεμίαννεν. Academicũ.macrobiũ:q cõmodiſſime ciceronẽ ĩterp̃tatꝰ cõgreſſũ ſcipiõis cũ chariſſimo fingit:libera:Soluta:ſui cõpote: & reduce ad originẽ ſuã ab iuratis hiſce uitæ clauſtris:aĩa. ſiq̃dẽ ex autoritate apuleiana ĩ auſcultationibus philoſophicis ui culis liberata corporeis ſapientis aĩa remigrat ad deos:& pro merito uitæ purius:caſtius ue tran ſactæ hoc ipſo ſe deorũ condictioni cõciliat. Academia porro locus fuit arboroſus:cænulentus: & haud quaq̃ fideliori ualetudini cõmodus noĩe ſortito ab academo heroe. In hanc ſeceſſit pla to cõſulto:& ex aĩ Snĩa morboniam:ratus conflictus:& decertationes corporis ĩ hũc modum ſe poſſe ſuperare. Ab academo denominatam uel is uerſus indicat:atq; inter ſiluas academi quærere uerum. Cicero græce protulit penultima longa. Inq; academia nitida;nitidoq; lycio. Commentator ouidianus hallucinatur in enarratione illius carminis ex libro ſecundo metamorphoſeon. Munichioſq; uolans agros: gratamq; mineruæ deſpiciebat! humum cultiq; arbuſta lycii. Mons ille notiſſimus lycæus longule diſſitus eſt ab athenis:de cuius Locis urbis fit a poeta mẽtio. Indecorum enim fuiſſet ex calcaria uti dici ſolet in carbonariam tranſiliuiſſe. Cæterum interpretis error ob hanc cauſam prouenit: q̃ ita græce ſcribitur λύκειον. ſolens enim eſt & uſitatiſſimum.ει.in oe tranſferre Nos græce proferimus:ut diſticium ſit aliquod & differentia inter archadicum montem:& atticum gymnaſium. In hoc lycio diſputare conſueuerat ariſtotiles: de quo gellius intelligere uoluit cum ait: Forte cum in lycio conſederamus. refert hermippus in uitis cum athenienſium legatus ad philippum profectus eẽt ariſtotiles academicæ ſcholæ præfectum fuiſſe xenocratem. Cum uero reuerſus eſſet: ſcholamq; ſub alio uidiſſet elegiſſe in lycio peripatum. Lucianus in alexiphane. εἶτα τὸ δεῖλινὸν περιδινησόμεθα ἐν λυκείῳ. Incidenter emacula liuianum exemplar libro prĩo de bello antiocheno. ſed cynoſarges:& lycæi:& quicquid ſancti:amænitue: quod circa urbem erat incenſum eſt:ubi perperam lycani legebatur. Ad uitalẽ. ad eam ueram ſinceram.beatificam uitam:æuithernam:ætheriam: ſideralem: quæ ſola nuncupanda uita. hic enim ut philoſtratus inquit omnibus horis mortui ſumus: Cui lucretius aſtipulatur. Mortua cui uita eſt prope uiuo atq; uidendi:qui ſopno partem maiorẽ conteris æui

cū ſecus præſtet uigilantiam ſapientia: quod his eruditiſſime libro quarto canit anticlaudianꝰ

Aeris occultos aditus:ſecreta:latebras
Altius inquirit phroneſis:ſenſuq; profundo
Veſtigans:uidet intuitu meliore uagantes
Aerios ciues:quibus aer:carcer:abiſſus:
Pæna dolor:riſus:mors:uiuere:culpa:triumphus

in torporē urbana tempeſtas exciderat uelut halcione niduli placitā ſerenitatē uillatica ſemotōe tranqllior agitaſſē ſopitiſq;

Baſilæus ille magnus ex rebus & actis & auctis appellatꝰ:ſeſe ait in ſpe uiuere uitæ cælicæ quæ ſola uita uocanda ſit: cum cuiꝰ minima portione totꝰ mūdus haud quaq̄ eligeretur. eiꝰ uerba ſi quis legere uellet apposui. ειποι τοισ των ἀνθρωπινων μεγαι ἄλλα οὐδε ευχησ αξιον κρινομεν. η τουσ εχοντασ αποβλεπομεν. αλλα επι μακροτερον προιμεν ταισ ελπισι. και προσ ετερου βιου παρασκευην απαντα πραττομεν. ex codicibus uariis ſi legis a uitali circumtulit poſſes penita & intrinſeca erudione interp̄tari purgauit defæcauit: emūdauit:elauit labeculis humanis:quo ſideralibus cohibiliter inſpiciendis eſſet apparatior. Seruius æneidos libro ſexto. Circūtulit purgauit. antiquū uerbū. plautus pro laruato te circumferam. i. purgabo. Nam luſtratio a circumlatōe dicta eſt uel thedæ uel uictimæ in q̄buſdā uel ſulfuris. Iuuenalis. Cuperent luſtrari ſi qua darentur ſulfura cū thædis:aut ſi foret humida laurus. plautꝰ ſimiliter in amphitryone circumferr̄ pro eo ꝙ eſt purgari dixit quæſo quin tu iſtanc iubes pro cerita circūferri. Circūferre ſicuti marcellus autor eſt proprie luſtrare ſignificat. Luciliꝰ libro ſecūdo:tū ferto omnia ſum circulatꝰ. Sic. n. legerem mallim apud marcellū ferto q̄ facto. eſt. n. fertū libaminis genus:& ſacrificii pinguis:uñ ſtruefertarii:Sic. n. corrige pompeiū diſcophori:& diribitores qui in menſam inferūt lautas ſtruices. Nec ſecus perſcianū id carmen intellige. At tñ his extis:& opimo uincer̄ ferto Intendit:ubi in farto uocē nihili deluxatū fuerat. eadem uerruca deformatur & pompeius. ubi ſic legit̄ Frictū genus libi:ꝙ crebrius ad ſacra ferebatur:nec ſine ſtrue altero genere libi:quæ qui afferebāt ſtruefertarii appellabant̄. tu ubi frictū eſt:ſcribe fertū ꝙ inſeratur inter ſacrificandū fertū uocatū. Cato in libro de re ruſtica. Iane pr̄ te hac ſtrue cōmouēda bonas p̄ces te p̄cor ut ſies uolens ꝓpitius mihi:liberiſq; meis domo familiæq; meæ mactꝰ hoc ferto. Nō minꝰ elucubrata fuerit interp̄tatio ſi circūtulit interp̄teris liberū fecit:expeditū īmunem a uitalibus hoc eſt ab hac labe labida laboſa:& uita terrena:quæ potius mors appellanda ſit. Vti imago ſit:& metaphora ab ſeruo:q uindicatus & aſſertꝰ in libertatē circūagebat̄: & illa uertigo dicebat̄. huc perſcianū carmen id uergit. heu ſteriles ueri:q̄bus una quiritē uertigo facit. Seneca in octauo epiſtolarum Non differtur in diē qui ſe illi ſubiecit:& tradidit ſtatim circumagit̄. Vertiginē perſcius hāc in ſubſequēte uerſu turbinē uocat: ꝙ inſtar turbinis: q uerbere citus ꝑ ſola flectitur indeſinenter: ita uertebatur ſeruus. Verterit hunc dominꝰ momento turbinis exit marcꝰ dama hoc eſt ſubito poſt illam uertiginem in libertatem redigentem fit liber. In tritis tamen & peruulgatis perſcii codicibus temporis in docte legebatur. Faciendi liberi tres partes eē docebit adfatim boetius in commentario topicorum: unde plautus. Tribus conduci non poſſum libertatibus alcione. Auicula littoralis & pelaſgica:quæ ob mortem naufragioſi mariti cum in mare tentat exilire plumata eſt. ouidius alciones memores cæicis amati neſcio quid uiſæ ſunt mihi dulce queri. Nidulantur per ſeptem hybernos dies iugiter perſuerante nidamento:quando nonunquā alias mitiores & molliores uentorum flatus:ſtrato mari malacia & pellacia: ut dicas his auiculis ob neptunigenam cognationem obſeruitare: a qua mollitate: & tranquilla quiete plautus halcedonia tranquillitates:& fori interſtitia uocat ita prodens in caſina. alcedonia ſunt circa forum:ꝙ quæ latialiter alcione:græce ſit alcedon alcedo: autore pompeio: dicebatur ab antiq̄s pro alciōe:ut ꝓ ganymede catamitꝰ:ꝓ nilo melo. Ouidiꝰ hoſce dies ſeptenos carie cōplexus ē pq; dies placidos hyberno tp̄e ſeptē incubat alciōe pēdentibus æquore nidis. Tūc uia tuta maris uētos cuſtodit & arcet æolꝰ egreſſu:p̄ſtatq; nepotibꝰ æquor. a q̄buſdā alcyon auis appellat̄

alcyone mulier ſup his ouidius ambroſius ælianus plinius: ariſtotiles magnus albertus uergilius
littoraq; alcyonen reſonāt & acāthida dumi. Luciani quoq; extat libellus: cui titulus ē alcyone:
ubi ſocratē īterſerit exemplariter diſputantē nūqd reapſe di præpolleāt ut ī iis apparet morta
les ī anitiū trāſferre: ubi qd plautinā ſniam fulcit qm̄ nidulātur trāqllat[& ſedatis maritimis flucti
bus ait ꝓuerbialiter in octa nidos halcyonios tranſlatos. Claſſicis. rōchis: ſānis: clamoribus: ſo
noribus inſtar militaris claſſici ꝑſtrepētibus. Claſſica peculiariter incētiua bellica uocantur: uel

in fauilla ſilentii rauciſonis iurgiorum claſſicis quibus me ga
lagetici quaſſauerāt impet⁹ defecatā ſilētio uitā agere credita
bā ni me illuc quoq; mæroꝝ improbior angina ſeqret fælicita
tiſq; nouerca fortuna: quæ amarū quoddā humanis interſerit
ſemp negociis me quaſi pediſſequa ſectaretur. Nam tributa
ria in dies conuētio compulſantiū pedibus limen ꝓpriū triue
rat: noua inditionū ac momentanea ꝓferens genera quaſi my
da rex ex hoīe uerterer: ut locupletes tactus rigēs auri materia

autore tibullo. martia
cui ſopnos claſſica pul
ſa fugēt. galagetici go
thici: mūdior: nitidior
& terſior elocotō. Ga
latas. n. græci gallos
appellant: q; miſcella
nea gothi cū gallis tur
ba: q ut ſupius explica
uimus dñr getæ: ꝓinde
galageticos gothos e
loquēter appelat. De
fæcatā. depuratā: pur
gatā: ſerenā: nitidā ue
luti fæculētis oīb⁹ curis
abſterſis. plautina uox ex aulularia. Iā defæcato tandē aīo egredior foras. Defæcare uerbū. fæ
culentā ꝓ fetutina lucio: cæteris. Angina erumna: dolor: cruciamētū: cordoliū: morb⁹ fauces
angens: & ſtrangulās ni properæ medelæ ſubuentēt. plautus. in anginā uertere me uelim: ut illi
lenæ fauces conſtringā. Græcis κυναγχη nō ſinanchi q̄uis ita uerſum uideri poſſit: q; eo morbo
domeſtice ſtrangulari ſoleant canes. Gellius autor eſt demoſthenem corruptum peccunia deſci
uiſſe acientis cauſa. commentus ſe laborare cynanche: quam animaduertens ille ſtrophā demo
ſthenicam eum repercuſſit hoc ſale. Noui te argyranchi laborare: auro obſæpiente fauces: quo
amicū concione non tutaretur. Pompeius angor ē animi uel corporis cruciatus proprie a græ
co κυναγχη. i. ſtrangulatione dictus: unde & fauciū dolor angina uocatur. Plautus uellem meī
anginam uerti: quo huic ancillæ fauces præoccuparem. Anginam uinariam habere dicuntur:
qui uino ſuffocantur. Nouerca. quæ ſæuiter homini nouercatur inſerens triſtia lætis. Quod pa
pinius eleganter aſſerit. Quis te impacata conſanguinitate ligauit fortunam inuidiamq;
deus? quis iuſſit iniquas æthernum bellare deas? Plato ex eodem uertice cenſet dulcedinem ama
ritudinemq; defluere: uoluptatem & dolorem: quando ut turpilius inquit. topper fortunæ com
mutantur hominibus. Lepidiſſime lucretius. medio de fonte leporum ſurgit amari aliquid. gra
phice poſt hos æſopus ηδονης εστι η λυπη αδελφη. Claudianus. magna repente ruunt: ſum
ma cadunt ſubito. philoſophice naſo. & quæ tibi læta uidētur dum loqueris fieri triſtia poſſe pu
ta. In amphitryone plautus fuſius & explicatius. parua res eſt uoluptatum in uita atq; in ætate
agunda præ q̄ quod moleſtum eſt: ita cuiq; comparatum eſt in ætate homnium. ita dis placitum
uoluptati ut mæror comes conſequatur. quin incommodi pl⁹: maliq; illico adſit: boni ſi obtigit
quid. Rurſus ouidius. Sed tamen uſq; adeo nulla eſt ſincera uoluptas ſollicitumq; aliquid lætis
interuenit. Quin in melle quandoq; amaritudo ſubeſt Iuxta grecum prouerbium. Sub lapide
ſcorpio. Venuſtius apuleius. nihil quidq̄ homini tam proſperum diuinitus datum: quin et tamen
admixtum ſit aliquid difficultatis: ut etiam in ampliſſima quaq; lætitia ſubſit quæpiam uel par
ua querimonia coniugatione quadam mellis & fellis. Vbi uber ibi tuber plinius infælicitatem
quandam cenſet timere ne fortuna labaſcat. pediſſequa comes: aſſecla iugali quadam competen
tia iugiter iugata: quemadmodum ancillæ pediſſequæ ſecuntur heras. Sunt ſandaligerulæ plau
to: quæ induunt dominæ ſoleas: quali officio uoluit ſædulum amatorem fungi ouidius cum in
quit in arte. et tenero ſoleam deme: uel adde pedi. Dicebat plato ſapientem eſſe pediſſequum
dei Inditionū. tabellarum: diplomatū: ſupplicū libelloꝝ: quales epiſcopo per litigātes offerri ſo
lent Momtanea. uilia: nugatoria: nihili futiles pragmatias: de qbus ſollicitus eſt & plini⁹ cæcili⁹

ꝙ is labor momento uaneſcit.& tēporarius honor ē ob id momentanea dn̄r.momen dicimus & momētū.lucretiꝰ.momīe ſi ꝑuo pn̄t cōcuſſa moueri.In aſinaria malli ſic legere ꝓmitto iſtoc mo mine ſolutā rē fore.hoc ſenſu.ſi reſcribis:& mihi phylaciſtæ ſoluis hāc pecuniā promitto rē ſolu tam futurā:nec poſterius eris ī negocio.ſi aūt noīe ſcribis inibi expone debito tanq̄ ſponderet hoc ſolo noīe.i.debito expūcto & inducto rē futurā liq̄do ſolutā.Quis neſcit noīa debita & debi tores uocari:qua dictiōe iurecōſulti ſcatēt.& oratius ait.noīa ſectatur mō ſumpta ueſte uirili.Ca tholica colūellæ ſnīa ē bona noīa fieri mala ſi nunq̄ interpelles. ſaty rus.q uēit ad dubium grādi cū codice nom̄. Cicero facere multa noīa poſuit ꝓ debitis elegāter & graphice.
Peſſulos. uectes: fer reas obices:ſeras. anti pagm̄ta.plautus ī cur culiōe.peſſuli heus peſ ſuli ſuſſilite Sidonius ī hoc ſignificatu utitur hac dictione. oppeſſu latā firmiter ianuā ꝓ eo q̄d eſt munitā:obar matā:clauſam peſſulis obſirmatā luciꝰ appel lat.

ſequeret̄.Credo ēt pactoli ipſius fluēta cōdictis frequētibus deſicaſſe.Nec hoc tantū miſeriarū ergaſtulū ſat erat.Addeba tur his q̄d ēt bellici frequēter incurſus pedū domi radicē inſi gere iuſſerant quo portaꝝ noſtraꝝ peſſulos araneaꝝ caſſibus oppletos quiſpiā nō uideret.Agroꝝ.n. dominiū gētes cæpāt: nos domoꝝ.Fructus.n.noſtros expectare licuit nō frui. Mer ces quippe nobis fuerat gētilis:ſi uel ad manendū clauſos relī querēt.Sed quia nunq̄ eſt malū īmortale mortalibus tandem domini regis fælicitas aduentātis uelut ſolis crepuſculū mun do tenebris dehiſcentibꝰ pauores abſterſit:Et poſt torpentes inceſſus quæ tū bellicū ꝓfligauerat iterdictū licuit tādē arua uiſere:limites circuir̄.egrediur nautaꝝ ī morē:quos tēpeſtatū Flagitamēto cōfractos exoptata reduces excipit ripa:& uelut

Gentilis p̄cipua:honorifica amplifica:& donum gentilitiū:quo frui gauderent & gentiles: cōſularesqꝫ gentilitii ſtēmatis.Gentile reppeīmus poſitū ꝓ nobili:& honorato:un̄ fit aduerbiū gentiliter.Gentiles:quos neoteri paganos appellāt uocitāt ſacræ litteræ. illi grecis æthnici dn̄r Amplius cū nonnunq̄ occurrant fidei receptæ ſcriptores paganos appellātes:quos nō diſertio res ſed eloquētiores gētiles uocitēt.Accipe quā cām ſubeſſe rear.paganos nr̄i uocāt & peculiari ter iuriſpiti nō militātes.ſiue re uera pagāi ſint:ſiue ciues:hac figura loq̄ndi doctis uſitatiſſima & freq̄ntiori:q̄ & ſatyrographꝰ uſus:eo hemiſtichio ex calce. Cōtra paganū poſſis.q̄n̄qdē igit̄ ſub xp̄i uexillo n̄ militēt æthnici ob hoc ſcite cohibiliterqꝫ pagāi dci. Immortale.uita nr̄a ē ut ita di cā africa: & ut dicit̄ ιλιασ κακων ī tm̄ quotidie ſcatet& exupat īfortuniis:ī. quā ſnīam ꝓ trepti ce tibullꝰ glycirodos poeta. Nūc mare nūc læthi mille repēte uiæ.cōſignate curtiꝰ.dū unū īcēdi um extinguit̄ alterū exardeſcit.Plautus in aulularia.Ita mihi ad malū malæ res pluriæ ſe adgluti nāt.Regis:athanaſii q gothis īternectis & expugnatis pace feſta tranq̄llauit orbē. Crepuſculū antelucium.eotinon tempus & matutinum q̄n̄ aurora in roſeis effulget lutea bigis: & cælū īequi tans purpurea face diſcuſſa nocte ſerenat oīa Cū nox it ī diē tempus id Ηωσ a græcis dr̄ uſitatiſſi ma latinis uoce:cū dubiū eſt & ambiguū nunq̄d nox ſit an interlucente phoſphoro dies: crepuſ culum id dr̄.Crepum greci dubiū uocant: un̄ ꝙ inter utrūqꝫ uolat dubiis uictoria penis crepum diſcrim̄ lucretio ꝓnunciatū.Crepuſculū deſcribit naſo ita canēs.Nec poſſis dicere lucem inter utrūqꝫ tn̄ dubiæ confinia noctis. Crepi ſenes ab hac deriuatiōe dicti capulares & exitus dubii ui tæqꝫ exodio hoc eſt confinio collocati.Ab hac dictione crepuſculaſcere dr̄ aduespaſcere ſiue no cteſcere: uſitatius q̄ ꝙ luceſcere ſignificet. Crepuſculū & ī noctē eūte die dicunt ορθροσ quoqꝫ crepuſculū dr̄ un̄ ορθογοη apud heſiodū in εργει σ epitheton hirūdinis ꝙ matutino maxīe tp̄e canat & ſecundum fabulas filiū ploret ithylon.flagitamto.flagello aſſultu incurſione.ſicuti dici mus petere & impetere,pro eo q̄d eſt ferire & inuadere ſimiliter flagitare inſilire & fluctuabundis undabundiſqꝫ agminibꝰ īſultare.Muricatos.ferreos tibialibus & ocreis ambientibus ipſa crura ſpiculatiores & pōderoſiores murices claui ferrei dicunt̄.hinc apud pliniū leges catonis ſnīam fuiſſe muricibus ſternendum forum fortaſſis muricē clauum illum intelligit caligularem quem intellexit plinius libro.ii.naturalis hiſtoriæ cum dicat quoſdam eē montes ī q̄bus uiātium ex ſan daliis hæreāt claui:de quo & ſuetonius aſſerit una cū auſonio caligulā uocatū. ſup hoc iuuenal̄. & īdigito clauusmihi militis hæret.De caligari milite:& clauo fit ī digeſtis a iurecōſultis mentio.
Troadū.troianorū mixtim & matronarū iliadum quæ demēter arbitratæ ut poſt homerum nō

minus idonee deſcribit uergilius: græcos ſarcinulas : & uella collegiſſe uiciſſatim oſtentabant
loca: quæ nimium fuere grata olim iá pridem ab argolicis poſſeſa tentoriis. Internetio. inter ē
uox: quæ totũ ſignificat: & uniuerſalẽ ſignificationẽ habet. Sicut interbibere plauto penitus: to
tũq; bibere ſignificat: Cuius hæc uerba ſunt. quæ ĩterbibere uino ſi Scateat fontem pyrenea cor
inthienſem põt. In aſinaria pariter. Interminatus ẽ nos futuros ulmeos. Internetiõem ſimiliter
appellamus uniuerſalem cladem: ex qua nullus effugerit ĩcolumis. Frequẽs ẽ liui9 ĩ hac loquendi
figura uti dicat ad ulti
mam internetionem
redacti: hoc ẽ ſtragem
calamitatem: exitium
ab internecãdo. Sẽ
toſa ſenticoſa: ſpinoſa
hæc loca ſenticeta ue
preta. lumecta: & teſ
qua dicuntur indifferẽ
ter. Vlterius cũ data ſit
anſaq ſint rai collibuit
interpretari. Scribũt
Iure conſulti nũqd ſi
chaſmate pierit fund9
teneatur agricola: re
ſpondent nec utiq; de
bere. ꝑterea ſi ragii ſu
creuerit agrũ turpi ſi
tu dehõeſtãtes nũqd ob hoc cõductor autoreſ & teneaſ. Teneri rñdẽt cũ dãnũ ꝓuenerit eiuſce i
curia & iuxta ꝓuerbiũ uetus. Compedes quos fecit ipẽ geſtet faber. belle mehercule iurecõſulti &
cõſultiſſime ſcripſerũt. Cæterꝝ ĩ codice mendi labes inoleuit. haud quaq̃. n. ragii: uerꝝ rali legẽdũ
fuit. n. rai q̃tum coniectura poſſumus aſſequi ſpini mucronatiores: & aculeatiores: De quibus
ouidius. Aut te traiectis æea uenefica rais Deuouet aut alio laſſus amore uenis. ſenti certe &
acu uenéficæ quaſdam cæreas imagunculas fictuabant: quarum corda ueruculo: ſpino: & acu
traiicientes philtron & amatoriam pelliculationem fore ſpabant. ouidius alibi. & miſerũ tenues
ĩ iecur urget acus. Liuius libro. iii. de ſecũdo punico bello ſenticeti uepres acutiores ſiſt rotos ſi
ue ratos ſpinos appellauit: cuius hæc uerba ſunt. Sutrinæq; Poſtremo coriis: herbiſq;: & radicibus
& corticibus teneris ſtructiſq; rois ueſcebanſ uiſcereq;. Ibi ſtructos nõ triuialiter. & ſimpliciter
interpretare: uerum pro conditis dapinatis in cõditanea coctis eſculenta: quali cõdimento ſtru
ctores utunſ cellaritæ ſcilicet q cõditas epulas diſpoſite ſecãt his ĩntente ſtruendi peni cura. Nõ
me præterit cõuelli liuianũ exemplar in rubis & rogis ſuccidaneis adſcriptis adſcriptiis uocibus
pro genuina rais Cœterũ cũ uox iſta rara ſit: & ĩſolẽs latinitati: haud quaq̃ foret indecorꝝ ſi naſo
nis exẽplari pro rais ſubſtitueres dictiõnẽ lepidiorẽ & ſignificantiorẽ ramnis: pariter & liuiano.
Ad hoc ſpõtaliter ad pronos illicit Ioãniſfrãciſci marliani. Ducalis cõſiliatoris cõſilioſiſſimi: uiri
extra oẽm ĩgenii aleá poſiti q ut ſemel dicã ẽ θασοσ αγαθων: codex mẽbranaceus: in quo adfini
mẽdi procliuitate legiſ rãniis: ad hoc facit φ uernacula lingua ragias id ſpinorꝝ genus cunctim
dicaſ eſt. n. ramnus ſpinoſum: ſenticoſũq; uirgultũ: idq; peculiare: quo ut ĩpendio crudelioribus
erumnis afligerẽt chriſtũ ſotera nr̃m coronarũt uallis ſpinarꝝ ad inferendã pænã munitioribus
huc uergit architrenii ſnia libro ſecundo. Nec ſimulat ſpſa criſtatã cuſpide ramnũ: cũ prius ruſcũ
ꝑpoſuerit. Fruteta. arboreta padiſos: uiridaria: loca fructiferis arbuſcul' amænius ornata. Dñr
& fruticeta mixtim unde fruticare ſtirpeſcere: ſoboleſcere: adoleſcere. Satyrus. ſed fruticante pilo
neglecta & ſqualida crura Frutex nec inter herbas: nec arbores annumeraſ. his depreſſior: illis al
tior. Intercapedinante. capedine: ſpacio: inteſtitio interuallante. Sicuti libro primo florido
rum diſcapedinare lucius protulit eodem nitore: & haud penitus abſimilem uocem fulgentius
ĩnouauit. Diſcapedinare lucio ſignificat: capedine: cauitate ĩterſtitio multiforatili & foraminu
lento digitos ipſos modulatorios adaperire: ſeiugare: diuaricare modificatiori ea ĩntercapedine
muſico: & fiſtulari cõcentu. Intercapedo pro penis intra pilurum receptaculo qua uoce oſcena
priſci decenter utebantur: quod una cum cæteris in epiſtolarum nono marcus tullius autumat.

parietũ indumentis exuti poſt domeſticas ſtationes ambulare
potius diſcimus q̃ progredimur: & maronæo uerſ[illegible]i conſimi
les. Tandem liber equus campo potitur aperto. Intuemur ar
ua: quibus adhuc impreſſæ bellantiũ plantæ muricatos quod
aiũt: ſigillauerãt greſſus & formidine mẽti nondũ exterſa ho
ſtes in ueſtigiis pauebam'. Terrorẽ. n. ꝑ ſui memoria miles ho
ſtis hæredẽ reliquerat. Sed troadũ ĩ morẽ oſtentabamus alter
utrũ loca quorꝝ recordationẽ aut internitio celebrior faciebat
aut preda. Tandẽ inter ſentoſa nemorum fruteta quæ agreſtis
olim deſeruerat manus Nam intercapedinante pauoris proli

Lurida.rubígine ĩfecta:ferruginea.Luror color ís appellat̃ q̃lís ínſitur ĩ ſugillatís:& pullicíeí: ni groríſq; cyaneí:qñ ueneno expūctis ungues nigrãt.ouidius in hunc modum cecinit. Lurida ter ribiles miſcent aconita nouercæ. Vaccinam.adiectiuū a uacca:quæ certe ꝙ iugo colla nō ſubi cit:& plerunq; iniugis eſt reſoluta:mollia:teneriuſculaq; colla habet. Cato columella:apuleius utuntur hac uoce. Deduxerant.lege diduxerãt. apuerãt:hiulcarãt fatiſcēte qete:& ocio: iaſſue to corii duramēto:Scatēt eruditi ferme oēs hoc uerbo.Sat erit pſcianū exemplum. At tibi q̄ ſa mios diduxit littera ra mos.plinius ĩ undecio naturalis hiſtoriæ:glā dis diductā carnē nūq̄ coaleſcer̃ ſcribit. Cal los.Duritudies. roſtrū quoq; ſuillum callum uocitamus: a cuius ſa pidiſſimo ganeonib9 & edonibus grato ſa pore callus appellatur peculiariter a plinio guſtus ſuauis & appeti bilis:illix: & neſcio q̄d irritamentum palati. frequens eſt plinius ut dicat: Sapit callum ꝑ guſtu lepidiori. Sci t9 De callo ſuillo plau tus. Non callum ita calet Callū ſunt q̄ pro roſtro nō capiãt:pp̄: erã ut reor.a callo fit uerbo calleo.hoc ē dureſco.Cicero.anĩs uſu cōcalluit boetius ĩ ꝑphyrii platonici de Iſagogico iterp̄tatiōe dixit cicatricoſum locū occalleſcere. Syr mate metaphoricos ꝑgula umbraculo:teſtudine pampinea arcuatoq; uitiligineo ope topiario. Syrma.n.ueſtis ē tragædis peculiaris:de qua lucius:martialis:cæteri.poſtremo pro tragica mate ria capitur:a uerbo græco σύρω q̄d ſignificat traho deflectitur:ꝙ promiſſior eſſet:a quo uerbo ſyrus ſcopæ uel marcello teſte dicunt̃. Meãdrico gramini.i opus topiariū flexuoſo:ambitioſo: lacinioſo:characato:ſiue cōpluuiato flagellis uitiū multinodibus.Meander lydiæ flexuoſus am nis:& nodoſis curſibus multiplicatilis.uñ ſimili textu meandræa autore marcello flexus oēs apel lant̃:quãobrem philoſophiæ meandri dicuntur a cicerone:& meandræa plumariæ picturæ ſpēs uirgulatis haſtulis ambitus:& flexus m̄tiformis:ad quã uidet̃ reſpexiſſe uergilius libro q̄nto.meã dro duplici melibæa cucurrit.Labruſca.herba p̄teriputata: hoc ē ñ putata:exqua autore plinio nefas erat dis libare.ꝙ ĩ labris hoc ē extimiſioris terræ naſcat̃ ob hãc cãm labruſca uocitat̃. Tri ptolomicum.triptolemo uecto draconibus cererē intūxiſſe diſpargēdã ſemtē poetæ cōcertatim canūt.In græcia nōnulli aratrū repiſſe triptolemū memorãt.In ægypto cenſet ſeruius oſyrim aratrum excogitaſſe: unde tibullus ad hunc modum. primus aratra manu ſolerti fecit oſyris & teneram ferro ſollicitauit humum. De aratro heſiodico plato quædam: plura heſiodus: quæ ſcribuntur a marone. Dentem.dentalia:in quibus uomis infigitur quæ triplici puluino hoc eſt dorſo laudantur a uirgilio. Paliuræa.ſpinulenta: obſita ſitu: & diutina incuria: pratis in paliurum fruticem aſperiter ramuloſum cedentibus.paliurus herba foliis acuminatis in ſpino ſam aſpredinem:de qua maro.Carduus & ſpinis ſurgit paliurus acutis. Florulēti:floridi: uox: qua ſeruius & ambroſius utuntur a quo florulentior ætas appellatur.Cæterum uidetur florulen ta ſeruius intelligere auctorum electiora loca cunctim:congeſtim compoſite coacta:quos apule ius floridos uocat:græci ανθηλογιᾶν.hoc eſt aceruum florum:& floridū ſermonem bñficium. Subintellige ad particulam quemadmodū id genus reliqua græcis & latinis pari uēuſtate ſuppri muntur. Quo.ut plautus ſimiliter ſubinde q̄ profert:uellem in anginam uerti quo huic fauces præoccuparē.In alia ſignificãtia quo iunctū ſubſeq̄nte hoc ſignificat quãto magis:hoc aūt tãto magis.proptius ĩ monobibli primo:quo magis & noſtros cōtendis rumpere amores hoc magis accepta fallit uterq; fide. Vernulitas.germanus uernili garritui cōcētus.Supius plura ſup hoc.

xitate tã largo fumo lurida parietib⁹ aratra pēdebãt:& labori fera bou̅ĩ colla iugales in uacinã molliciē diduxerant callos: Squallebat uiduus ſulcis ager:& herbidis ſentib⁹ oliuifero uer tici miabatur:Ita.n.nexili de ſyrmate meandrico gramini la bruſca coibat:quo ſepta herboſis radicibus tellus triptolomi cum contumax abnueret dentem.ergo dum huiuſmodi paliu ræa prata incædente premerē planta:& roſcidos florulēti uel leris colles ſpatianti metirē paſſu:defectū uolūtas pepit egre dientis ſtudio:ſed utilitas ex labore ſucceſſit.Diuertor arborei beneficiū umbraculi præſumens:quo me erranti folioꝝ ĩtextu phæbi a torridis defenſaret obtutibus:& circumfluã ramorū umbram quam ꝓpriis radicibus præberet mihi ēt concederet eſſe cōem.Nã me auiū quædã uernulitas quæ fragili quadã

Criſpantes.intortos:flexos:gradadi ueluti modificatos.Criſpare uox ē plinio ſignificās ſcāſili ter uelut intorquere & exerere. Medici ſcribunt criſpitudinem capillorum ex cerebri caliditate prouenire:Ciniſiones utebātur calamiſtro ad inodandum capillitium:qđ ī puero haud quaq̄ lubenter tulit epigramaticus ita prodens. Tortas non amo flacce comas.Criſpatim aduerbium plinio de citrinis:ſiue ut dion mauult cædrinis ſcribenti.poſſes & criſpantes uibrantes interpretari:unde gellio criſpicantes:undæ reſilientes & reciprocantes:eo magis ꝙ plinius uibrantem cātum luſciniæ aſſignat.

dulcedine criſpantes ſibilos corneis edūt organulis ad hoc op⁹ allexerat:& laboris tā ſubita requies quoddā carminis expectabat melos

Theſpiades hypocrene
Qua ſpumanti gurgite
Irrorat loquacis nymbi
Tinctas hauſtu muſico
Ferte gradum properantes
De uirectis collium
Vbi guttas florulentæ
Mane rorat purpuræ:
Humor algens quem ſerenis
Aſtra ſudant noctibus
Verborum caniſtra plenis
Reſerate floſculis
Quidqd per uirecta tempe
Rapiat unda proluens
Hinnientis & recurſu
Quam produxit ungula
Quidqd aſcræus ueterna
Rupe paſtor cecinit

Organulis. ſilitudiarie cātus harmonicos: & modulatiores: & roſtelli modos auitii uocitat organa: ꝙ ſimiliter orgāis muſicā mulcedinem modificātur Claudian⁹ alter libro prio. Sirenes nemorū cithariſtæ ueris:in illū conuenere locum mellitaq; carmina ſparſim Cōmentātur aues dū gutturis organa pl'ſāt οργανον græcis λεξησ πολυσεμοσ ē.latinis inſtrumētum trāſfertur οργανον ariſtotil'libri uocitati ꝙ ad oīs ſcīas ſint methodicū inſtrumtū.expreſſum eſſe melos ī auitio & peculiariter ī luſciniola ſic ꝑbelle plinius adnotauit. Demū ī una ꝑfecta muſicæ ſcīa modulatus editur ſonus:& nunc cōtinuo ſpiritu trahit̄ ī longū:nunc uariat̄ inflexo:nunc diſtiguit̄ cōciſo:copulat̄ ītorto: promittitur:reuocatur:refuſcat̄ ex iopinato Interdū & ſecū ipſa murmurat. plenus:grauis:acutus:creber:extentus.ubi uiſum eſt uibrās:ſūmus:medius: imus.breuiterq; oīa tam ꝑuulis ī faucibus:quæ tot exquiſitis tibiarū tormētis ars hoīum excogitauit. philomelā dulcioriloquā priſci uocarī. Melos.ſuauitatē:cōcentū melleū.Dicius & mela ꝓ dulci ſuauiloq̄ntia camænali. Lucretius.& cycnæa mela ꝑſcius.Cantare credas pegaſeiū melos:ſic.n.legēdū ñ nectar: qñ pria ītēta repit̄ apud orpheū.Melodicū ſiue melicū poetā græci melopiō appellāt & poeticā ſappho melodē.Sionidæs ob carminis amænitatē a græcis dicūs eſt γλυκιροδησ:ꝙ dulcia cāturibat.

Purpuræ purpureorū floſculorū purpureo colore pratū iueſtiētiū ē purpura flāmigās ē & alba uñ id notiſſimū.Carmia purpurea cādidiora niue.purpureū quoq; nigrū dicius:uñ potuit hōer⁹ mortē purpureā nūcupare:ꝓ roſa quæ oſtrino:coccineo:& purpureo colore cēſet̄:autūo purpuram dixiſſe.Tyron alcides ardēs & dēortēs canē ſecutus labra cōchilib⁹ tinctū: ꝑuenit ad mare purpureāq; cōchilē iuſſu puellæ reportauit. Virecta.loca uiridātibus arboribus amæniter opaca.Maro libro æneidos ſexto.& amæna uirecta fortunatorū nemorū. Tēpe.patrius multitudinis caſus paradiſi & uiridaria tēpe ſunt redimita arborib⁹ oī uiriditatū nūero ſpectatiſſima .ꝓ tēpe theſſalica pene⁹ ab imo elabitur pido.Cænulēta iā olim & obſita purgauit & ī faciē delicatiorem redegit hercules apto mōtis aditu.hoc idicat eruditiſſimus rōanicorū uatū catullus ſi tritos codices hoc pacto corrigas.quale ferunt grai peneū ꝑꝑ amænū ſiccari emulſa pigue palude ſolum:quod quondam cæcis montis fodiſſe medullis auſus falſiparens amphitryoniades Tꝑre quo certa ſtymphalica mōſtra ſagita ꝑculit ipio deterioris heri. Hinniētis.pegaſi:q execta meduſe editus aluo piniger & allaticus terrā ſcalpēs ſcaturigioſum aqrū ꝓduxit agmē:quē fōtē pegaſeū reapſe dixerūt.pegaſus grāmaticis dcūs ꝙ apđ τασ πηγασ genit⁹ ſit.i.fōtes ſiue ꝙ uti reor fōtes ungulæ flagitamto ꝑcuſſuq; foderit:qđ ꝓꝑti⁹ aſſeuerat his.Viſus erā molli recubās helicōis ī umbra bellerophōtæi q̄ fluit hūor eq. hoc bellerophō uſus ī expugnāda chimera:a quo demū excuſſus ī cāpis aleis obit:quos ſignaſſe credit̄ ouidius ēt ſi medoſo codice ī ibida. Vtq; ab equo p̄ceps in aleis decidit aruis exitio facies cui ſua pene fuit Aſcræ⁹ heſiod⁹: q ī aſcræo nēore uidiſſe muſas fabulat̄.ouidius ī prio đ arte amādi.Nō mihi ſūt uiſæ clio.clioſq; ſorores ſuāti pecudes u allib⁹ aſcra tuis.Strabo libro nono geographiæ.Aſcra uixta helicōis ꝑtē hæc heſiodi poetæ patria ē:ad

Quidqd ex athlantis gazis · Cachinnauit prælio
Veſtra promunt horrea · Parraſia candicanti
Quod cecinit paſtorali · Dente lyra concrepet
Maro ſylua mantuæ · Ad meum uetuſta carmen
Quod mæonius ranarum · Secla nuper confluant.

Hoc itaq; ſacrificali carmine gorgonei fontis aſpgine madidas
& præpetis ungulæ riuo merulentas pieridas abſtraxi. Aſtite
rant itaq; ſyrmate nebuloſo lucidæ ternæ uiragines hedera lar
giore circūfluæ: quarꝝ familiaris calliope ludibundo palmulæ
tactu meū uaporans pectuſculū poeticæ pruriginis dulcedi
ne ſpargit. erat. n. grauido ut apparebat pectorē: crine neglecto
quem margaritis prænitens diadema conſtrinxerat talo tenus
bis tinctam recolligens ueſtem. Quod credo & itineris pp diſ

heliconis ſane ptē dextrā ptinēs: excelſo i loco ac duro iacēs. Veterna a ueteri deflectiẽ. a ueter
no hoc eſt ſubetia morbo nō ueternus: uelꝫ ueternoſus inflectitur: de quo nos i adnotamētis adſa
tim. Gazis. aporitis: Sanctuariis. adytis: genehliacæ doctriæ: q athlātici illi ακαινονιτοι hoc ē
icōmunicabiles phi pollebāt & antiſtabant: quorū inuidentiā & ſupprimēdæ doctriæ ſtellaturā
papini9 taxauit. qdq; iuida mēphis. platoni qdā tñ hos cōmunicaſſe mēoriæ pdit. Vocabulū pſi
cū ē gaza p diuitiis autor ẽuio Illi. n. reges ciuitatē exdificarāt: i q cū recōdidert theſauros gazā
uocarēt celeberimā lau
de. meri pcipui: unde ſi
donius. Non mihi ſunt
fateor gazetica: chia:
falerna: quæq; ſerapte
no palmite miſſa bibas
Mæonius. homerus.
βατραχομυομαχιαν
cecinit: hoc eſt ranarū
& murum uiciſſim pu
gnā: ſuper quo libello
ita cecinit epigrāmati
c9 poeta. Accipe mæo
nio cantatas carmine
ranas: & frontē rugis
ſoluere diſce meis. a
mæone pre dictus eſt
mæoni9: & mæonides.
Ouidius. Accipe mæo
nidem: a quo ceu fōte
pēni uatū pieriis ora
lauantur aquis. Meleſi
genes dicebatur: φ apud melen amnē ſit genitus. homeri ex iſortunio uel oculorum: uel pauper
tatis nomen iditum. Cachīnauit. uerſu ioculari cōſcribſit: ſalſo: & facetoſo. Parhaſia. Subin
tellige qd zeugma a ſupiori. Archadicā lyrā hoc eſt cilleneiā: & mercurialē teſtudinē parrhaſiam
uocat. Seruius autor eſt ex maia oriundum archadicū mercurium euagato iā pridē nilo: & mox
reſidente: i teſtudinem impegiſſe: cuius nerui calore diutino durati ſoni harmonici mulcimē edi
derunt: cui melo mercurius adlubeſcens neruiis: & fidiculis excogitatis dulcem ſonitum lyræ ex
cogitauit: quā accepto caduceo cum apolliē cōmutauit. oratius illā mercurio ita pdens aſſignat
Tuq; teſtudo reſonare ſeptē callida neruis. parrhaſias oppidū eſſe ipſius archadiæ plini9 libro.
IIII. naturalis hiſtoriæ poſt ceteros ſcribit. parthaſis dr & parrhaſia Caliſto. ouidius libro meta
morphoſeon tertio. parrhaſis erubuit. ab eodē parrhaſis urſa quoq; dr. Candicāti Candidante
niueo: refulgēte. Cādicat quoq; pro eo qd eſt candet. apulei9 Secundo floridorū pnunciauit lyra
ebore candicat: auro fulgurat: gēmis uariegat. Sic. n. malli legere q cādidat. Cādicātia quoq; dr
& cādor: cum ēt candere cādicare ſignificet: & ignitius eē: uñ ferrū candens. Dente. ebore. paſ
ſiculi hoc ē trocleæ fidiculas agglomerātes ex ebore: & eburata materia fiebāt: cū cornibus & ly
ricis tergis. hi paſſioli græcis collopes appellantur. Lucianus in dialogo doridis & galathæ. ζυγο
υδασ δε αυτα και εναψασ τα νευρα ουδε κολλωπι περιστρεψασ. ηπικτησ græce quoq; lyra.
Scienter & edocenter ebur dentem uocat: φ elephātini dentes eminuli: q ſanæ dicuntur precio
ſius ex ebure. ebur a barro hoc ē elephāto a quo & barritus uox eorū & romanorū i aduerſarios
initētium. Ciceroni i epiſtolis ad atticū baro ſatraps: & dynaſta ut lingua uernacula nō multum
ſit in hoc ab antiquitate diſſona: qñ regū regulos barones pmiſcue dicāus. Præpetis. eq allati:
& uolatici. Aues uolatu præſtantes auguria ppetes appelanẽ: φ ocyori uolatura præueniat autu
mo ſic uocatas: p celeratim uolātibus maro ſumpſit. æneidos libro ſexto. præpetib9 pænis auſus
ſe credere cælo. Trimatius iliados libro ſecundo ſcite pro ueloci præpetem poſuit. Dū dat uin
centi præpes uictoria palmā. Locos porro ppetes & augures uocant: ut ennius in ānalium libro
primo dixit. præpetibus hilares ſe ſe pulchriſq; locis dāt. Alibi præpetem pro nauigabili: & ocyo
ri nauigationi accōmodo portū brendæ. i. brūduſinum uocat ennius. eſt. n. ut obiter hoc notē
brenda capta a poetis aptiori: & modulatiori modulo p brūduſio. Auibus præpetibus cōtrarias
auis inferas appellant. Sulpitius præpetes aues eſſe dixit. quas homerus πανυπτερυγασ idem ex

porrectas : paſſaſq;:& ptēſas hn̄tes alas appellauerit:& peculiariter altiuolas. Merulētas.meraca
potione illa pieria & nectarea madidas.hac uoce p meraco apitius utit̄ in epiſtola ad tyberium
ſcripta. Meandricos:Intortos a fluuio ut autor eſt ouidi9 quiq; recuruatis ludit meander in un
dis. Limbos.ſegmenta in ora ueſtiū recurrētia.Seruius maronianus interpres limū ſcribit eſſe
textū obliquū:qui in pepli extremitate affigit̄.Limū.n.obliquū dicimus uñ limo aſpicere . ſuper
qua re in commētariis ſidonianis adfatim ſcripſimus.pp.cōminus.Iuxta.adherēter oui.pp humū

ficultatē:& ne meādricos tā ſubtilis elemēti aliquaten⁹ limbos
aculeati herbaꝶ uertices ſcinderēt. Aſtiti pp ergo erectus icu
bitū ueneratus ſum uerboſam uiraginē olim mihi poetico uul
gatā euidenti⁹ teſtimonio.Nec īmemor cui⁹ uerboſas fabulas
ppter:ſcholarib⁹ rudimētis tumidas ferulis geſtauerā palmas
& quia nō mihi euidenti manifeſtatione quæ nā eſſet liquebat
cur ueniſſet ingro. Tū illa:Vna inqt e uirginali ſum heliconia
deū curiæ:iouis albo cōſcripta:quā olim athneā ciuē roman⁹
ordo colendā excepat:ubi nouellos ita frutices edidi:quo eoꝶ
cacumīa ſūmis aſtris infererē.Ita uitæ famā linquētes hæredē
quo magis celebriorē obitū protelarēt. Aſt ubi me romuleæ ar
cis cōuētu bellic⁹ uiduauit icurſus alexādriæ cōciliabula urbis
exulata poſſederam uariis dogmatum imbutamentis laſciua
græcorum præſtruens corda . poſtq; catonum rigores : tulli
anaſq; ſeueras inuectiones : & uarroniana ingenia apelleæ
genti eneruesſenſus : aut ſatyra luſeram:aut comædio

uolitat . Iouis . ſubin
tellige pticulā hāc con
iunctiuā & . Albo. ta
bulæ: rationibus:libro
Album latini uocāt ta
bulā:in qua noīa Iudi
cum pſcribebant̄:& ho
noratioꝶ magiſtratuū
In quā ſententiā exit il
lud plinianū.cū hāc ta
bulā cōdicerē nō eras ī
hoc albo . Lucius libro
vi. Dei cōſcripti muſa
rum albo:ēt ſi pperá le
geret̄ aluo .græci albū
λευκωμα dicūt.neote
rici pyctatiū:& auguſti
nus in ſermonibus uul
go matrix. De albo fit
mentio Inſtitutionū li
bro qrto . De albo ſcri
bēdo ī digeſtis ita Iuriſ
pitus ulpianus. Decuri
ones ī albo ita ſcriptos
eſſe oportet: ut lege municipali precipitur. Seneca epiſtolarum libro octauo.Scio inquam & uo
luptatem ſi ad noſtrum album uerba dirrigimus: Protelarent amolirentur.abigerent pōpei9
ptelar̄ lōge ppeller̄ ex græco uidelicet ηλοθι.q; ſignificat longe.Apulei9 libro octauo At nos
iqt nō uroꝶ ſpolioꝶ cupidine latrociamur.Sed hāc ipſā cladē de uris ptelam9 māib9 ab hāc uo
cis ſignificatōe lucili9 ptelū tenorē hoc uerſu dicit.Deniq; ptelo plagaꝶ cōtinuato.ptelet non
nulli iterptant̄ flecti a p & cædēdo : ſignareq; ptrahat:puenlet:exagitet.Terēti9 i phormiōe &
uerbū uerbo par pi ut rñdeas:ne te irat9 ſuis ſæuis dictis ptelet.Vlpiāus digeſtis d dāno īfecto.di
es cautiōi pſtitut9 ſi finiet̄ ptoris ul' pſidis offm̄ erit ex ea ul' rēouare ul' ptelar̄ eā.Itē īſtitutionū li
bro.iiii.ſācim9 ne dū de his altercat̄ ipſi9 negocii diſceptatio ptelet̄. Imbutamētis.rudimētis:p
ceptionib9:pgymnaſmatis.pexercitamētis.Imbui pprie res dr̄:q̄ primū ſapor̄ cōpletur: idq; leui
ter capit. Phaſmate euaneſcētia:repētio abitu:ſubitarioq; diſceſu.i cōædia milite plautia fabu
la ocyſimo phaſmate meritrices ītroducebant̄ iuiſe uelut euaneſcētes : Tractū ex cōædia menā
dri.ſcribit.n.dōat9 i pricipio eūuchi:phaſma eē nom̄ fabulæ menādri:i q̄ nouerca ſupducta adu
leſcēti uirginē q̄ ex uicio quodā icæpat furtiue ductā:cū apd uicinū latebris hr̄et i pxium:hoc mō
hēbat ſecū nullo cōſcio:parietē:q medi9 iter domū mariti ac uicini fuerat ita pfodit:ut ipſo trāſi
tu ſacrū locū eē ſimularet.Cūq; trāſitū itēderet ſertis ac frōde fælicis rē diuinā ſæpe faciēs : & uo
caret ad ſe uirginē Q d cū aiaduertiſſet aduleſcēs prīo aſpectu pulchræ uirgīs:uelut nūinis uiſu
pculſus exhorruit.uñ phaſma ē nom̄ fabulæ.Deīde paulatī re cognita exarſit i amorē puellæ:ita
ut remediū tātæ cupiditat[niſi ex nuptiis ñ repiret̄.Ita ex'cōmodo mr̄is ac uirgīs:& ex uoto ama
toris:cōſēſuq; pr̄is nuptiaꝶ celebritate finē accipit fabula .De menādrico phaſmate terēti9 ñ ta
cuit.Idē menādri phaſma nūc nup dedit.Satyr9 ſil'r . Clāoſū ageres ut pbaſma catulli .phaſma
ab apparitiōe puellæ fabulæ nom̄ iditū.a uerbo græco φανεσκω :qđ ſignificat appareo : a quo
parili iclīatione φανης apud orphea i argōautico amor q a prius:ut idē poeta iterptat̄ exchao
apparauit.plato i Sympoſio cū terra amorē exiliſſe docet:afferēs ī mediū ſimōīdis id Carm̄ .Añ
deos oīs primū generauit amorē : Quod & nos in poemate:Cui titulus eſt:λουτρα αφροδιτης
ita luſimus.Dum natura chaos facili diſcriminat arte partiliterq; ſecat platice quæ iuncta fuere

primus amor uolucri reſiliuit ad æthera plāta Almaq; pinigerū tellus comitat̄ alumnū .hinc de us eximius pollēs amor.huius origo Nulla ſubeſt.nullus generato gaudet amore. Vacuiſſent. Inaniuiſſent:euanuiſſēt.Dāt p̄teritū uerbo nō ſat uſitatū. Galleni abigendū nūq̄d hic ille gal lenus ſit romanus ipator:qui dr̄ gallenus iſcite:Cuius popinā nedū dicā uitā trebellius pollio elo quentiſſime ſcribit. Chirurgicæ.metaphora a medicis uulnerariis:q ſtrūma:gangrenā : & car cinoma curātes crudeliter & ſæuiter pia impietate lācināt cauſariū:ſiq̄dem ex autoritate hieroȳ mi putridæ carnes fer ro ſanāt& cauterio:ne p̄s ſincera trahat̄. Cru delitas igit̄ galleni & aulicoꝝ exupabāt illā ſæuitudinē.qua feroci re medici chirurgici ui dent̄ . Carnificinæ. Lanienæ: crudelitatis. Senex plautin9 caſina amorē primū carnifici nam cōmtum refert. Angiportis uicis exitū nō habētib9:fau cib9anguſtis.orati9 fle bis i ſolo leuis angipor tu.Apulleius libro pri mo cæteri. Sopituꝝ. Præ laſſitudine Somni ſuaſtrice & cōciliatrice dū fatigat̄ erumnoſe tot aggerati p̄emptos i ulteriorē ripā trāſue hendo. Collegio.cōi tatu aſcēſorib9 : cōue ctorib9:epibatis. Caſ ſata:caſſum:i irritū:in cōtēptū : & ſupinā icu riā data:iducta:Litura ta diſpūcta iuꝛ̄cōſulto rū uox . Caſſos priua tos uita uirgili9 appel lat & marc9tulli9libro primo thuſculanarum & ſi nonnulli caſcos le gant. Quæſtus . lu crum præmium emolumentum quo autore liuio uigent artes . hinc quæſtoſum præmioſum lu croſum emolumentoſum. Talis ouidiana ſententia quoq;. olim maieſtas & erat uenerabile nom Vatibus:& largæ ſæpe dabantur opes Nunc hederæ ſine honore iacent:opataq; doctis Cura ui gil muſis nom̄ inertis habet. Horreis cōditoriis repoſtoriis horrea ſacculos quoq; pecuniarios apuleius:& ceteri uocitāt. Enthecatū.iclusum cōditū:iſartum : intruſum.enthecum a dictione græca cōpoſita uocamus loculamētum.armille:pecuniariāq; arculā.entheca quoq; memoriæ p̄ theſauro dicet inferius.Nō multū ē quo animi relaxādi gr̄a florētiolā placētiæ oppidū adiuimus non tn̄ ſine theſeo:hoc eſt Ioāne abbati delitiis nr̄is:ubi deprehēdimus enthecam uernaculo ſer mone fere ſemp uſurpari.pro cōditorio:ſemine:Sobole:Exenthecatūq; dicunt eradicatum:& ex tirpatum. εγγυοθηκιν lucianus in lexiphani uocat ſcriniū & cuſtodiarium i quo ueluti i fideiuſ ſione deponimus nūmos:p̄cioſamq; ſupellectilem.ſic.n.inquit εχασο δε χαμαζε παρα την εγ γιοθηκην δυο οβολω. Creōticis·Thebanis:& conſequenter muſicis:& heliconiis: Notiſſimū eſt de regum nomine ciuitates medum ſed & regiones : & loca cognomen adepta . hoc liquido

phaſmate delectabā aut tragica pietate mulcebam:aut epigrā matū breuitate cōdibā.Libebat me mea captiuitas & licet nr̄e uacuiſſent induſtriæ:iueniebat tamen aīus q̄bus inter mala ar rideret:niſi me ēt exinde bellis crudelior galēi curia excluſiſſet quæ pæne cuntis alexandriæ ita eſt angiportis quo chirurgice carnificinæ laniena plurior : habitaculis numeretur : deniq; certando ita remittunt in mortem quo ferant charontem citi us ſopiturum ſi collegio non donetur . Hanc orationem riſus mollior terminabit.Itaq; meis quod euerteret culminibus im petraui.Tum illa.Non paues inquit muſicum tuis receptare dogma penatib⁹:cum barbarorum morem auſcultauerim ita litterarios mercatus penitus abdicare : ut hos qui primis ele mentorum figuris:uel proprium deſcripſerint nomen caſſata inquiſitione in carnificinam raptaſſent.Tum ego Non ita eſt inquam ut audieras ſed fama fuit : nam carmina noſtra muſæ tantum ualent inter martia tela quanto dulcis aquæ ſaliente ſitim reſtinguere riuo . Et ut ſuum me amplius familiarem re ſciſſet.illud etiam terentianū adieci.olim iſti fuit generi quæ ſtus apud ſeculum prius.Nunc itaq; litteræ ſuos quicquid he licon uerbalibus horreis enthecatum poſſederat in ipſis pote ſtatum culminibus hæreditario iure transferret catus extēdūt. Illa exhilarata carminibus ut pote quaſi mæonium ſenem ut uiſſeret recitantē laudatorio palmulæ tactu mulſit meam ceſa riem : percuſſaque mollius ceruice quam decuit . Eia.

claret in thæbis his heptapylis quæ a rege labdaco:dictæ ſunt labdaciæ : & thæbani labdacidæ:
labdaciiq; indifferenter:ædipodionii:& echionii cadmæiq;.hinc ouidius.ædipodioniæ quid ſunt
niſi nomia thæbæ!Creon thæbanus rex ab etheoclis & polyniceis internetione regnum adeptus
interfect9 a theſeo ſupplicatione argiuorum : q ſtratos ſepeliri prohibebat :quod papinius cōſi
gnanter exequitur ſidoniuſq; ꝓhibentem buſta creontem atticus ægides rupit marathonide
quercu . Ab hoc imiti rege creōtici thæbani decēter appellant . Thæbarum portæ dictæ ſunt

inquit fabiana creonticis iam dudum nouus initiat⁹ es myſtes
ſacris. Ne quid ergo meo tibi deſit tyrūculo accipe parem dog
matis gratiam : & quatenus te noſtra ſatyra laſciuienti uerbo
rum rore percuſſit uadatumq; te ſui retinet amoris illecebra:
redde quod ſepioticon debes:& quidquid libet niliacis exara
re papiris feriatis aurium ſedibus percipe: Nec deerit hiſtoriæ
ei quilibet effectus:cuius uiſceribus te interſtringi popoſceris
Tum ego. Index libelli te fefellit generoſa loquacitas. Nō mi
hi cornut⁹ adulter arripit nec hymbre mēdaci luſa danae uir
go cantat dū ſuo iudicio ſibi de⁹ prætulit pecudē: & hāc auro
decepit quam poteſtate nequit. Nō ſuillo canim⁹ morſu depa
ſtū iuuenis femur:nec in libellulis meis ſub falſa alite puerulis

homoloides ab homo
loide filia niobes. My
ſtes ſacerdos: græca di
ctio uſu frequenti latio
tranſcripta . Sidonius
apollinaris . auſonius
una cū reliquis ſcatent
hac uoce. ſymyſtes græ
cis appellat a tertuliāo
conſecrane9. Myſtes &
diſcipulus appellatur .
Cōſtantinopoli in apu
lei ſtatuam legebatur
hoc elogium . καιν οε
ρησ αφθεγτα λατινι
δοσ οργια μουσησ αξε
το παρ τα ινων α πυλι
ησ . ουτινα μυστην
αυσονισ αρρητου σο
φησ ανετρεψατο σειρην. ſic nos latine .
Orgia calliopes gratæ:muſæq; latinæ
Non adeunda tenet myſtes apuleius : illum
Auſoniis enutrit ſophiæ reticenda poeſis.
Vadatum obnoxium uinctum autoratum. Vadari a quo uadimonia eſt ſpondere in re capita
li in iudicio reum ſiturum. Thales uadimonium inquit ſuge. ſponſioni comitē miſeriam delphis
conſignatum. ſuper his multa in ſidoniano cōmentario. Vadis ſignificatiōne protulit auſonius
in monoſyllabo. quis cum lis fuerit nūmaria quis dabitur: præs Quis cum lis fuerit capitalis quis
dabitur: uas. Sipioticon. graphicum litteratorium ſcripturarium. Debent. n . ſepioticum ſcri
ptores hoc eſt ex atramento concinnum opus:& elaboratum & elucubratum:excogitatum & ex
aratum. ſepiam ſcriptores eruditi dicunt atramentum quando ſepiæ ſanguini ſit nigrore proxi
mum & germanum. perſcius. Nigra quod infuſa uaneſcat ſepia lympha. ſcite & perq̄ eleganter
atriſtotiles ſepiæ piſciculo comparatur:qui preſſe inſectantibus piſcatoribus exitium proximum
uidens elabitur inuiſus atritate ſanguinis effuſa:pariter & ille in loco difficili:nodoſo: contorto:
implicato atritate uerborum intecta conſueuit elabi. græce fulgentius hoc protulit ſic enim ſcri
bitur σηπιοτικον. Feriatis. ocioſis:uotiuis:tantum uacantibus eruditioni litterariæ. hinc feria
ri uerbum . pro landatorio druſum Iactabat ſibi necdum puero fuiſſe ferias:Neſcio quid halluci
nentur inſubidum:& infrunitum ſatyri commentatores ita legentes excuterent ſomnum druſo:
marinis:præcipue cū in exemplaribus emaculatioribus legatur:excuterēt ſomnos urſo:uituliſq;
marinis. De bellu inis enim. ſit comparatio nō humanis a Iuuenali ut cum:ſubſequatur uituliſq;
marinis : aptius præpoſitū fuerit urſis:quos ſomniculoſos eſſe plinius autumat hiſtoriæ aīalium
libro octauo primis diebus bis ſeptenis tam graui ſomno premuntur : ut ne uulneribus quidem
excitari queant. Tunc mirum in modum ueterno pingueſcunt . Cornutus hammon corniger
q adulteriis infamat ſeq; ſuamq; domū:q ut auguſtini uerbis utar cælū ſtupris cōpleuit. Iactante
alexādro ſeſe genitū ex hāmōe reſcripſit olympiōice caueret quo illā adulterii inſimularet. Su
illo. marte tñ zelotypia feruēte i ſuē alterato. Iuuenis adonidis quē uen9 effictim depiit cinire
ſum ex myrrha ſcilicet ortū pñſq; ꝓmiſcuo ingnamito. Refert euſthatius ita terrefactā uenerē io
piata apri uiſiōe:ut præceps: amēs externata mentis bacchati aufugiēs & p ſpiera ſe ab illius uio
lentia ꝓripuerit. ſentes exulcerātes diuales plātas cruore reſpſi roſam genuerūt:qđ aphthonius
quoq; notificat. Adonidis horti græcis adagio ferē i īfructiferos ſed delicioſos. Alite aqla Luci
an9 & cæteri notificāt iouē ganymedeo amore correptū i aqlā ſe cōmutaſſe:& ex ide loco:q rea
pſe dr harpagiū puerū rapuit :ut lucius apuleius tñ ruſticū uocet :q i loco ruſticano ſit abiurat9

pependit laſciuia. Non olorinis reptantem adulterum plumis oua pulligera uirginibus inculcantem uel ſemina puerigera uiſceribus infundentem: nec lichnides puellas inquirimus: & hero atq; pſichen poeticas garrulantes ineptias: Dum hæc lumen quærit extinctum: illa deflet incenſum. pſiche uidendo perderet & hero non uidendo periſſet. Nec referam uirginali figmento aricinã luſam uiraginẽ dum quæreret iupiter quod magis eſſe uelit q̃ fuerat. Mutatas itaq; uanitates manifeſtare cupimus: nõ manifeſta mutando fuſcamus: ut ſenior deus hinnitus exerceat: & ſol fulgoris igne depoſito malit anilibus ex

Tunc poculũ nectaris ait lucius: Ioui qdẽ ſuus pocillator ille ruſticus puer: cæteris uero ille liber miniſtrabat. Ruſticũ fortaſſis Lucianũ æmulabũdus appellat: q̄ is mõ a Luciano ἄφελης: modo ἁπλοῖκος καὶ αὐτὸ δὴ τοῦτο παῖς. dicitur & q̄ cũ Ioue teneat ſiluas; colluſores: canes ἡλικιώτας ouiaricã turbã & pana quærat merũ rus uti plautus inqt redolẽs. Vaſaq; petebat lacti colando & diffundẽdo cõmoda: quæ κισσύβια: q̄ ex hedera fiebãt appellat ex codicibus tñ antiqs mallẽ ꝑ ea uoce ruſticus rhæteius ꝑ troiano. Sic. n. a ꝓmontorio ſilius troianos rhæteios uocat q̄ in aqlã mutatus ganymedem rapuerit iupiter docet idẽ lucian9 his. ἄνθρωπε οὐκ ἀετὸς ἄρτι ἦσθα καὶ καταπτάμενος ἥρπασάς με ἐκ μέσου τοῦ ποιμνίου πῶς οὖν τὰ μὲν πτερὰ ἐκεῖνα σοι ἐξερρύηκε. hoc eſt hõ non amplius appares aqla nec qui ex medio mear mẽto rapuiſti Queſo ſodes ubi nam dicã pĩnatas illas alas effluxiſſe?

Lychnides lucernarias: quæ ad ſuã ipſius lucernam amores piclitabant: & præſtolabant amatores. λυχνοῦχος græce lucernifer dr̃. Lucernari quoq; cõplere lucernis eſt. Lucilius. Tecta lucernant florentia lumina flãmis elychniũ ſtupparius: ſeu papyraceus folliculus lucernã lucemq; nutriens appellat. lychnouii quoq; uocati ad lucernã diliculanti añlucio ſurgentes: quos media miſeros nocte lucerna uidet. Incenſum. ab euentu putans quot erũnas: orbitudines angores ꝑpeſſa ſit pſiche mariti forma ex arbitrio lucernæ uiſa Aricinam. non ſuppetit de uirgine aricina fabula ꝑinde ſcribo archadicã de calliſto intelligẽs: quæ in urſam ſubita iunonis apparitione uerſa eſt hæc puerũ pepit: qui incognitã mr̃em tranſfigere nitẽs dedit anſam ioui ambos in ſydera transferẽdi. Sidera bina micant: quoꝝ cynoſura petat̃ ſidoniis elicẽ graia carina notet. ἑλικώπιος epitheton græcorũ apud homerũ q̄ helicen urſam nauigãdo obſeruẽt: ut exponit arati interꝑs. ἕλιξ quoq; tertia ſpẽs hederæ ut exponit dioſcorides. ipſa quoq; diana cupiebat eẽ iupiter ut ea ſtropha ſe cũ ea miſceret dianæ iaculatricis affecla: ut non cẽſeã penitus exibilandã prioris lectionẽ uocis: q̄ ſcilicet poterit ſignificãter aricina calliſto ſacri pars diori dici: qm̃ aricinæ dianæ comes eſſet indiuidua. Aritiæ coli ſolitã dianã quis ignorat: ubi & hippolytus cognomento uirbius adorat̃: trãſformatus iterũ ad uiratũ numine dianio: porro ſic cogminatus eſt uirbius q̄ bis uir fuerit: marone teſte locupletiſſimo. At triuia hippolytũ ſecretis alma recõdit ſedib9: & nymphæ egeriæ: nemoriq; relegat ſol9 ubi in ſiluis italis ignobilis æuum exigeret uerſoq; ubi noĩe uirbius eẽt. ſeruius. Virbius ẽ numẽ coniũctũ dianæ: ut mr̃i deum attis mineruæ erichthõi9: ueneri adõis. In aricitia dianã colebãt: quã Iã olĩ ex taurica regiõe trãſtulit illuc iphigẽia faſcelidẽ dictã. Senior ſaturn9: q añ iouẽ regnauit. Hĩnit9 dũ cũ amica phillyra ſaturn9 coiret ops eius uxor aduenit. cui9 ꝑñtiam uerit9 ſe ĩ equum cõuertit quale potuit numẽ imitari: ex inde nat9 eſt chiron dimidia ꝑte hõ: dimidia equ9 Vergilius libro georgicon. iii. Talis & ipſe iubã ceruice effudit eqna cõiũgis aduẽtu ꝑnix ſaturnus: & altũ peliõ hĩnitu fugiẽs impleuit acuto. hanc fabellam ſignificans apollinaris de achille loquens ait. ſub ſaturnigena ſene inſtitutus. Anilibus. ut copia rei deſideratæ potiretur procliuius & facilius. Apollo in uetulum paſtorem diuinitate depoſita tranſformatus Admeti pheræi regis pauit armenta. Mallit. ſic & plutarchus abundãtiſſime ꝓdit ſpontaneum phebum admeti pauiſſe greges cõciliatũ ſibi flore uirentis ætatulæ. Longe diuerſa ſerui9 libro æneidos. vii. tarre9 Luciliuſq; ꝓdiderũt græco ꝓuerbio inoleuiſſe ἀδμήτου μέλος In admetũ cãtus cãtat9 luctuoſus. Is aũt rex phereoꝝ: cui apollo ſuuit ꝑꝑ hãc cãm. Aſclepi9 apollinis fili9 a chirõe medicinã erudit9: & a minerua ex uenis gorgonis fluẽte ſanguĩe multos curauit ex ſiniſtris fluẽte ad ꝑniciẽ hoĩum uſus ẽ illo ãt q fluebat ex dextris ad ſaluatõem: uñ quoſdã mortuos ſuſcitaſſe fabulãt̃: quaꝑꝑ ne uideret̃ hic inter hoĩes eẽ deus

Iupiter fulminauit. Apollo autem iratus necauit cyclopas fulmen ioui fabricantes. Iupiter por
ro uoluit demittere ipſum in tartarum. Sed precibus latonæ iuſſit ei per annum homini ſeruire
hic tum profectus in pheras Ad admetum illi ſubſeruiens paſtorẽ egit:& fœminas boues gemelli
paras fecit. Ipſi autem quã maxime acceptus rogauit parcas imminens fatum euaderet ultronei
perituri morte commutata. Verum enimuero non patre:non matre in uicem ſui obire paratis
alceſtis fœmia obtulit ſeſe mariti exitio ſuccidaneam. ex eo obliqua:& luctuoſa in admetum ceci
nerunt carmia: donec
proſerpina remiſit al
ceſtin. Vt alii produnt
illã plutoni confligens
retraxit hercules. Ce
rebrum: medullam ſen
ſum: non cutem ſed in
terannea. Ignoran
tiæ dicitur eloquenter
quis ignorantiæ ſcien
tiam indagare quoti
enſcũq; quærit ea pro
dere litteris ſcienter:
quæ ineluctabilibus:&
haud probe perceptis
fabularum teguntur ĩ
uolucris. Sarciamus
compleamus: adglut
tiemus compigamus:
uñ Sarcinatrix appel
lata mulier acu uictũ
q̃rens: q̄ ſarcit uerſico
lores pãnos:& adiugat
Paleſtrantis. anhe
lantis: laborantis: diſſu
dantis. paleſtrã locum
luctæ:& ipſam luctam
dicim9: quod aliter pa
læſtorion dicitur: pale
ſtrici & paleſtritæ quo
q; dicuntur luctatores:
quod perſcius euidẽter
oſtendit quinq; pales
tritæ licet hæc planta
ria uellant. Secluſoriũ
ubi ſe aphe luctatores
puluerabãt a uitruuio
ſidonioq; dicitur cont
ſterium. Cõanimis. co
natus: enixus poetica
uox. Vrania. muſa a
ſtronomis p̃ſidẽs & phiſiologis: qđ uel patet eo uerſu. urania poli mot9 ſcrutat̃ & aſtra. Fœlix ca
pella uenerãdã & maieſtate numinis admirãdã uocat οὐρανον greci p̃m cæli & ſiderꝝ uoluerũt
Super hoc quædam auguſtinus in libris de ciuitate dei οὐρανον quoq; palatum ſignificat:&
ουρανισκος. Ambroſius ĩ hexaemerõ refert ουρανον ab οραω dictum: quod ſit uiſui peruium:&
minie denſum. Quaſſans. excutiẽs: emittẽs expectatores quaſanti capite pãdiculata. Palmu
læ. quod in uehementia: ardore: enargia cõcionis fieri conſuerat. comploſæ manus luctũ triſtitiẽ
ſignificãt. Cleonẽ athenienſẽ ſcribũt primũ cõcinatorꝝ togã reſcidiſſe: inuolucrũ pallii:& femur p
cuſſiſſe. Sicuti Caiũ gracchũ primũ rõanorꝝ p pulpitũ ambulaſſe:& togã ab hũeris diſſoluiſſe dr̃

arari rugis q̃ radiis. Certos itaq; nos præſtolamur rerum effe
ctus: quos repulſos mendacis græciæ fabuloſo commento qd
myſticum in his ſapere debeat cerebrum agnoſcamus: Tum il
la. Vnde hæc tibi inquit homuncule tanta ignorantiæ ſcien
tia? Vnde etiam ratum ordinem ignorandi? Dum enim ſæcu
lis intacta exquiris: oſtendis te ſapienter ſcire quod neſcis. Cui
ego: ſi his quibus ignorare aliquid contigit: ne ipſum quidem
neſcire ſuum ſcire contigerit: quanto ſatius eis erat ẽt nõ naſci
contingere q̃ naſci inefficaciter uiuere. primum itaq; ego ſcien
tiæ ueſtibulum puto Scire quod neſcias: Ad hæc illa. Tam ſe
cretis myſticiſq; rebus uiuaciter pertractandis ampliora ſunt
autoritatum quærenda ſuffragia. Neq; enim quippiam ludi
crum quæritur: quo ludibundo pede metrica uerborum com
moda ſarciamus. ſudor hic opus eſt paleſtrantis ingenii ne tam
magnifici aſſumpta moles operis ipſo fere medio conaminis
impetu uiuaciſſimis deſtituta uaneſcat tractantib9: ergo erunt
nobis philoſophia atq; urania cæleſtis adiutrices operis aſciſcẽ
dæ. Nec. n. deerit tuis laſciuiẽs amica ſolatiis: ut dũ te myſtice
artes anhelũ tractando reddiderint tute tua ſatyra ludentẽ ex
cipiat. Quæſo inq̃ munifica largitas ne tu iſtã tuã ſatyrã: cu
ius me dudum uadatum amore prædixeras temere credas no
ſtris penatib9. Tam &. n. libens zelo ſortit9 ſum ex affectu cõ
iugiũ: ut ſi hanc ſuis oblucentẽ ut pellicẽ uoluptatib9 domo
reppererit: ita ſulcatis ungue genis in heliconẽ remittat neceſſe
eſt quo eius diluẽdis uulnerib9 gorgonei ipſius fontis nequaq̃
fluenta ſufficiant. Tũ illa cachinnũ quaſſans fragile colliſo bis
terq; pulſu palmulæ femore neſcis inquit fulgentii rudis ac

Vndis molib9:agmib9 mltitudinib9. Apulei9. Ruūt altæ ſup altæ ſepedū pploꝝ undæ. foribuſq;
ſupbis unda freīt uulgi. uomit ædibus undā:papinius & uirgili9 autores. Albutia. puella ſcituli
filii:& liberal' ſub cui9 noīe arbiter petroni9 modulatus ē carmē amatorio melo ſuauiloqns. Sym
phoniæ: Nomen hic germanū & geminū puellæ matronatu præualentis:quam laſtaurus ille:ne
potum gurges:& aleo ſaluſtius amauit. In quibuſdam codicibus ſymphroniæ dicitur: ut anſa de
tur ſuſpicandi ſemproniæ legendum:ſaluſtius. enim. deprehenſus ab aninio milone in adulterio
fauſtæ ſyllæ fælicis uxo
ris cæſus eſt quod aſco
nius pedianus in uita
eius ſignificat:propte
rea oratius primo ſer
monū Ille flagellis ad
mortem ceſus. hanc
forte edylio:elegidioq;
ſymphronian quaſi iu
gatæ compoſitæq; ſa
pientiæ fictitio nomi
ne ut ſolemus amica
rum uocauit ſicut in
plautina fabula trucu
lento phroneſium me
retrix apellatur: unde
illius amore torridat9
adoleſcēs ait hæc phro
neſium omnem e meo
pectore eiecit phrone
ſim Famigerabili mult
eroſitate male audiuiſ
ſe ſaluſtium teſtis eſt q
cunq; is fuerit quid ad
prime eloquenter uitā
ſuam poſteritati com
mendauit. Illum laſta
ron appellās eſt enim
laſtaurus: ut id obiter
diſcas græca dictō que
autore ſuida pruriolum & philogynie probroſiſſimæ maculoſum ſignificat:mutonſatum: & bn̄
uaſatum:quaſi dicas λασιον hoc eſt hyrſutum Circa θαῦρον:quæ uox pudēda ſignat uel ex dio
medis autoritate. λασιον lucianus in galateæ dialogo uocat hirſutiem. Cynthia aduelperaſcit
luna non equos: ut plurimi uolant:ſed mulas iugante: eo exemplo ꝙ quemadmodum illa non
ſuo ſed fratris lumine lucet lumen ex alio gignens & oppignerans:pariter & mulæ bigenera ani
malia non ſuo ſed diuerſo feminio, gignuntur. Rorigenis. humectum:& gelidum ſidus ē luna
noctem ipſam irrorans. a rore rorat uerbum. Ros ex lacrimis aurore in memnonis exitu ſtilla
titiis effuſus. bullatum. Inauratum:imbracteatum auroræ luteo:& pudoricolori coruſcamine.
Apuleius bullis aureis inoculatum ſe cōſcribit:ubi bulas intellige ſcutulatos clauos argēteos au
reoſq;:quibus uenuſtamentis potētiorum hoſtia decorabantur:ut ita nec ſecus intelligas plauti
num carmen ex aſinaria:Iuſſin dari in ſplendorem forib9 bullas. eſt item bulla tumor ille ſupera
quaneus:unde catholicos inquit cenſorius cato. Omnis homo bulla eſt: eo magis ſenex eſt pari
ter bulla prophylacion hoc eſt puerilis colli ſuſpendiculum. Ingenui aurea ſeruilis ſcortea: ſic
appellata ꝙ βοῦλλην ideſt conſilium ſignificat in rebus omnibus adhibendum. Plaſtis fictis
ad ſimilamina uerimoniæ compoſitis:expreſſa plene ueritate. plaſtes figulus uocatur; & plaſma
figmentum. πλαστος quoq; fictuatus. protoplaſtos adam dictus.

cola pieridum quantum ſatyram matrone formident. Licet mu
lierum uerbalibus undis & cauſidici cædant:nec grammatici
mutiant:rethor taceat:& clamorem præco compeſcat:ſola eſt
quæ modum imponat furentibus: licet petroniana ſubit albu
tia. hac & enim alludente:& plautinæ ſatyræ dominatus obdor
mit:& ſulpicillæ auſonianæ loquacitas deperit ſaluſtianæq;
ſymphoniæ quamuis preſens ſit cantilena melos cantandi ra
uceſſit

Solueret igniuomus mundi regione peracta
Quadrupedes gelidumq; rotis tepefecerat orbem
Rector:& auratis colla ſpoliabat habennis.
Iam phæbus diſiungit equos:iam cinthia iungit
Quaſq; ſoror liquit:frater pede temperat undas.
Tum nox ſtellato mundum circunlita peplo
Cærula rorigenis pigreſcere iuſſerat alis
Aſtrigeroq; nitens diademate luna bicornis
Bullatum biiugis conſcenderat æthera tauris
Iam ſimulacra modis mentis fallentia plaſtis

Stramina. Stibades: thoros ceſpititios: & herbida cubilia. Splendifice. luminoſe: coruſcanter ſplenditer. Catulli uerbum. Coruſcamine. Splendore: micantia. uox apuleiana. Polymnia. multi deflectunt a mnia hoc eſt memoria: ꝙ mltæ memoriæ ſit: quã poſt deos colebant gymnoſophyſtæ: ut autor eſt philoſtratus. Quinqꝫ ſyllabarꝫ eſſe docet oratius eo carmine euterpe cohibet: nec polymneia ſic expoſtulãte mẽſu ſyllabario. Mallẽ tñ ſcribi polyhymnia q̃ſi camænalib9 modis abũdet. Hyalinæ: uitreæ: trãſapparentis: exaqueſcentis. ὕαλοϛ. uitrum υαλινοσ uitreus. υαλουργειον officia uitrearia. υαλουργοσ uitriarius uocabulum græcum: ſeduſu frequenti latinitate donatum. Vtitur & maro libro quarto georgicon. hyali ſaturo fucata colore. Cærulenti. Cyaneo: cæruleo: praſino ſimili. Cærulaus hoc peplum fortaſſis non alterius coloris ab eo: quem plautus modo ferrugineum: modo thalaſſicum uocat. Leuicomes. ſcite compacta uox. Leuicomitem enim metaphoricos comitatu & ſodallitio. Clientelæ exoneratam uocabimus. Ninguida. niuoſa: quoniam caput inſinuabat contemplatione mentis in aſtra. Iuuat enim aſtronomiæ ire per alta aſtra. Iuuat terris & inerti ſede relicta nube uehi: gelidiſqꝫ humeris ĩſiſtere atlantis. Numæ ninguidos menſes ſidonius appellat. Subitas effundere ningues inquit apollinaris cum de niuibus intelligeret. Grauedine tardigrada grauitate: alibi grauedinem capitis corizan hoc eſt deſtilationem uocamus in autra narium defluentem: unde eo morbo laborans grauedinoſus dr̃.
Spumat. Spumabundis: turgidis: ampulloſis: ſexqpedalibus. laudib9 effert. Cachinnat cachinabili riſu deludit

Mollia falſidicis replebant ſtramina ſignis & ut in uerba pauciſſima conferam. nox erat. Cuius nomen noctis iam dudum oblitus ut inſanus uates uerſibus delirabam: Dum ſubito agreſtis illa: quam dudum uideram hoſpita oborto impetu cubicularias impulſu fores irrupit: Inopinanterqꝫ me iacentem reperiens marcentia languore ſopni lepido lumina rapido: atqꝫ ad modum ſplendifice intermicanti quodam ſui uultus coruſcamine pepulit. Erat enim ultra ſolitum eminens mortalitatis aſpectum: deniqꝫ pigræ adhuc quietis indicium roratis naribus ructuantem repentina hoſtii crepitatione turbauit. Hanc præibat florali laſciuiẽs uirguncula petulãtia hedera largiore circũflua improbi uultus & ore contumeliarum ſarcinis grauido: Cuius hyronicum lumen tam rimabunda uernulitate currebat quo mentes etiam abſtruſas temulentis inſcriptionibus depinxiſſet. Muſæ enim latera ſarciebant altrinſecus duæ: quarum dexterior uerecunda quadam maieſtate ſubnixa elatæ frontis polymnia argenteis aſtrorum purgauerat margaritis: Cuius phaleratum exoticis diadema carbunculis corniculata lunæ ſinuatio deprimebat: ac cærulanti peplo circunlita hyalinæ cauitatem ſpheræ: oſſeo faſtigatus tigillo uerſabat uiſus itaqꝫ luminis: Tam elata contemplatione cælitus erigebatur intuitus: quo pæne foribus ſuperna intuens pollicẽ illiſiſſet. Leuicomes lateris refugo quodam contemplatu ſecretior humanos intuit9 uelamine quodam archano uitabat. huius ninguida canis albentibus nitebat cæſaries: rugaqꝫ criſpato multiplici ſupercilio rãcidum ſe quiddam conſopire promittebat. Tardior inceſſus erat: & ipſa ponderationis grauedine uenerandus. Tunc Caliope prouinciam loquacitatis ingreſſa his te inquit fulgenti tu tricibus ſpoponderã largitum. Quarum ſequax ſi fueris celeriter raptum ex mortali cæleſtem efficient: aſtriſqꝫ non ut neronem poeticis laudibus: ſed ut platonẽ myſticis interſererẽt rationibus. Neqꝫ enim illos de his expectas affectus: quos aut poema ornat: aut deflet tragædia: aut ſpumat oratio: aut cachinnat ſatyra aut ludit comædia ſed in quibus carneadis reſu

Inoleuerit. Radicauerit: Radices egerit. Erretinis. luteis: cænulētis: ſordidis: pecuatis. Antida
mas in moralibus libris ait. fabre cōpactum aial hoiem quis ferat. ſic ex re pecuatū: & auerūcaſſit
tam eretinas hoīum mentes. ereti oppido italico figulina prævalet: uñ eretinæ teſtæ argillaceæ
ſimpliciter intelliguntur: eretum dictū ꝙ illic peculiariter uga hoc ē: Iuno colebatᷣ: hinc pſcius
ait fregerit eminas ereti ædilis iniquas. fulgentius inferius autor eſt eretinas cretaceas intelligi: &
conſeqnter fragiles & uiles. Archaicis. lego archadicis hoc ē pinguibus: obtuſis: ſubruſticanis.
Archades illi proſelini
hoc eſt ante lunam ꝑ
creati quoniam ut in
quit ouidius luna gēs
prior illa fuit: ſtultitia
īfamati ſunt atqꝫ diſtri
cti: quēadmodū & beo
tii: unde prouerbio fer
tur ſus beotia. philoſ
tratꝰ libro octauo. Ru
des ſunt arcades: & ſui
bꝰ ſimillimi cū ob aliā
miſta tum ꝙ arborꝝ fru
ctibꝰ ut plurimum tur
gent. Idolum. refert
athanaſius ī libro quē
fecit aduerſuſ ariū hæc
ſuper Idolo. quēadmo
dum proſtrati oīo per
terrāuolutātur homi
nes terreſtriū ritu co
clearū ſic & impiiſſimi
homines poſtq̄ cecide
runt: ac deciderunt a
cōtemplatione diuina
continuo homines &
hoīum formas quoſdā
dū uiuerēt: alios pꝰmō
tē dis ānumerauerūt.
hæc āt peioꝛ cōſilio: &
rōciatiōe ī lapides ēt &
ī robora: & reptilia ma
ris ac terræ & īmanes brutoꝝ feras: diuinam auguſtamqꝫ dei appellationē contulerūt: eiſqꝫ oēm
dei cultū attribuerūt. Nōnulli. n. uſqꝫ adeo cogitatione ꝑcipites fuerūt: & mente capti: ut ēt quæ
nuſq̄ nullatenus eſſent: nec in rerum natura apparerent: ea tñ ſibi ipſi cōminiſcerentur: deoſqꝫ
cōfingerēt: ſiquidem humana iuncta cum brutis: & quæ diſſimilia ſunt natura in unum cōpacta
ueluti deos coluerunt quales ſunt apud egyptios cynocephali: & ophiocephali: & onocephali &
apud libes crioce̹phalus hāmon. Quidā in peioribus ambitioſi auſi ſunt principes ſuos: uel ēt fili
os ipſorū deos transferre: ꝙ eorum uel impium uerebantᷣ uel tyrānidē metuebant: ut ī creta cele
bratus apud eos iupiter: in arcadia mercurius: apud indos bacchus: apud ægyptios iſis: & oſiris &
orus & nuper antinous in deliciis habitꝰ ab adriano imperatore romano. Romani que illi: quos
charos habent hos iuxta uirtutem adorari iubent quaſi deos facere in poteſtate habeant ipſi
cum ſunt homines: nec ſe mortales eſſe inficientur hactenus athanaſius. Auguſtinus ſimili
ter his ob uirtutem ex autoritate uarroniana ſcribit romanos deos ex hominibus animandam
commentos: quando expediat & ex uſu ſit hoc fictitium commentum: illis deorum fiducia ar
dua quæqꝫ tentantibus & aggredientibus. Trimegeſtus. homo effector eſt deorum qui in tem
plis ſunt Egyptium. ꝙ illis in dis colendis ſuperfluxerunt: ut prodit iamblichus. Apuleius in tri
megiſtū. An ignoras o aſclepii: ꝙ ægyptꝰ imago ſit cæli: aut quod eſt uerius trāſlatio: & deſcēſio
oium: quæ gubernantᷣ atqꝫ exercentᷣ in celo: & ſi dicēdū ē uerius terra nr̄a totiꝰ mūdi ē tēplū ſed
futurū tēpus ē cū appareat ægyptos icaſſū pia m̄te diuinitatē ſedula religiōe ſeruaſſe. Tūc ſedes

dat elleboꝝ: & platonis auratum eloquiū: & ariſtotilis ſollogiſ
maticum uerbiloquiū. Nunc itaqꝫ pande mentis cubiculum &
auriū fiſtulis audito nūcio mentibus intromitte quod excipis.
ſed enerua totū mortale quod tibi eſt: ne tā ſacrati ſeries dogma
tis ſcrupuloſis rite non reſideat penetralibus. ergo nunc de deo
rum primum natura unde tanta malæ credulitatis lues ſtultis
mentibus innoluerit edicamꝰ. Quamuis. n. quidā ſint qui ſpre
ta capitis generoſitate arricinis atqꝫ archaicis ſenſibus glandiū
quippiā ſapiant: atqꝫ eorū altiori ſtultitiæ nubilo ſoporata cali
gentur ingenia: tamen nequaq̄ apud humanos ſenſus niſi for
tuitis compulſationibus moti naſcuntur errores: ut etiam chry
ſippus de fato ſcribens ait: Compuſationibus lubricis uoluun
tur incurſus. Itaqꝫ primū omiſſo circuitu unde idolum tractū
ſit edicamus.

Vnde Idolum Dicatur.

Diophantes lacedæmonum auctor libros ſcribit antiqui
tatum. xiiii. in quibꝰ ait ſyrophanem ægyptium familia ſubſtan
tiaqꝫ locupletem filium genuiſſe: quem uelut enormis ſubſtan

iſta ſanctiſſima delubrorũ erit ſepulcrorum mortuorũq; pleĩſſima. o ægypte ægypte religionũ tuaꝝ ſolæ ſuperunt fabulæ: & æq; icredibiles poſteris ſuis. Demones ab hominibus fieri ex huius autoritate refert auguſtin9 libro octauo de ciuitate dei. Elogiũ. flebile monumentũ. Elogia ſimi liter comperio nũcu pari nenias: quæ ĩ cuiuſpiam obitu mæſtiſice canant: & flebiliter. Idodinin. ειδοσ ſpẽs forma ab ειδομαι uerbo: quod ſignificat appareo hinc flectitur idolũ: & idoliũ pro delubro & ĩ apocalypſeos libro Idolothiton idolis ĩmolatum ſimiliter cõpõit ab hac altera dicti one οδυνῦ dolor qui cunq; is fuerint peculi ariter pro dolore: quẽ factum egerentes fæmi ne tolerãt ab οδυναω dolorẽ afficior. Petro nius. hoc apud latinos & papinius: ut dubium ſit ſubeſſe uel maculã ſeu inuicem petronius ab illo accepit. Cro matopion. liber is ſcite & edocenter attitulatẽ hoc titulo qñ Crõata colores in muſica uoci temus: & a uerbo græ co ποιεω quod latine facio reſultat: uñ poe ta ꝙ is proprie facere dicatur appellatus. au tor Diomedes. Talis hic Tituli index: qualis timæi coſmopæia in ſcripti. boetius in muſi caꝛ refert eſſe hæc gña: quibus omnis cantilẽa textatur Diatonicum: cromaticum: enarmo nicũ. Diatonicum qui dem aliq̃to duri9 & na turali9 Chroma uero ẽ iã q̃ſi ab illa natura li intentõe deſcendens & in mollius decidens enarmonium uero op time: atq; apte coniun ctum. Tractum eſt ãt hoc uocabulum ut di ceretur chroma a ſup ficiebus: quæ cum per mutantur in alium co lorem trãſeunt. Præ rogatiõem errogatio nem: largitatem: Dõa tiuum congiarium: his enim anſis & admicu lis utuntur aurarii po pularem auram hoc ẽ fauorem aucupantes.

tiæ ſucceſorem ineffabili ultraq̃ paternitas exigebat affectu er ga filium deditum. Iſq; dum aduerſis fortunæ incurſibus rape retur patri crudele geminæ orbitatis dereliquit elogiũ: & ut poſteritati perpetuale ſuffragium denegaſſet: & ſubſtantiæ ꝓ pagande ſubitam interceptionẽ obiceret. Quid igitur faceret aut fæcunda paternitas hac ſterilitate dãnata: aut fælix ſubſtan tia in ſucceſione curata. parũ erat non hr̃e: quod habuit: niſi ẽt eſſet: qui obtineret quod reliq̃t. Deniq; doloris anguſtia: quæ ſemꝑ ingrit neceſſitatis ſolaciũ filii ſibi ſimulacrũ in ædib9 inſti tuit. Dumq; triſtitiæ remediũ quærit ſeminariũ potius doloris inuenit neſciẽs ꝙ ſola ſit medicina miſeriaꝝ obliuio. Fecerat. n. ille unde luctus reſurectionis in dies adq̃reret: nõ in quo luct9 ſolatiũ inueniret. Deniq; idolũ dictũ eſt idodinin: quod nos la tine ſpẽs doloris dicimus. Nãq; uniuerſa familia in domini adu lationẽ: aut coronas plectere: aut flores inferre: aut odoramen ta ſimulacro ſuccendere conſueuerat. Nõnulli ẽt ſeruoꝝ culpa biles domini furiã euitantes ad ſimulacrũ ꝓfugi ueniam merebã tur: & quaſi ſalutis certiſſimo collatori: florum aut thuris offe rebant munuſcula timoris potius effectu q̃ amoris affectu. De niq; huius rei non immemor & petronius ait. primus in orbe de os fecit timor. Nam & mitanor muſicus in cromatopion libro muſicæ artis quem ſcribſit ait. Domium doloris: quẽ prima cõ punctio humani finxit generis. ex in inueteratus error humanis pedetentim cõſertis diſciplinis baratro quodam ſæuæ crudeli tatis prolabitur.

Fabula Saturni.

SAturnus pollucis filius dicitur opis maritus ſenior uellato capite falcem gerens: cuius uirilia abſciſa & in mare proiecta uenerẽ genuere. Itaq; q̃d ſibi de hoc philoſophia ſentiat audiamus. Tum illa. Saturnus prim9 in ita lia regnũ optinuit: hicq; ꝑ ãnone prerogationẽ ad ſe populos attrahẽs a ſaturãdo dictus eſt ſaturnus. opis quoq; eius uxor: eo ꝙ opẽ eſurientibus ferret edicta eſt. pollucis etiã filiũ ſiue a pol

Nihil eni ē lætiꝰ romano populo ſaturo:ut inquit ille. Annonam largifluam Copioſumq; cano
nem tolerans in populorum lætitiale gaudium ſaturnus meruit coli:& amari: Cum qui ſecus
faciunt ſint odioſici & deſtabiles. Neſcit enim ut uere & uēuſte cecinit lucanus plebes ieiuna tiere.
honoris.n.& dignitatis impēdio plus canon frumentarius pompeio dedit:q̄ ſubactꝰ oriēs:treſq;
illi præclariſſimi triumphi: & proculdubio nedum homines ſed & feras induſtrioſas reddit eſu
rigo .fame.n.mori deteſtabile & miſerum:ſicuti canūt græce camænæ.& repetitd ē a columella.

Humanitate Scribit
eloquentiſſime gellius
humanitatem concin
niter detortam & con
gruenter in bonarum
artium & liberalium ſe
ctatoribꝰ:ut hi dicant
icumbere humanitati:
quā græci φιλανθρω
ποιαν appellant illis
qui huic arti liberali ui
gilant moribus huma
nis :& probis exactiſq;
dotatiſſimis,: qm̄ naſo
ne teſte abeūt ſtudia in
mores : artiſq; magi
ſtras. Silicet ingenium
placida mollitur ab ar
te ;& ſtudio mores con
uenienter eunt. ſeu ab
philia & ſuauitate libe
raliū artiū. humāitatē
hic fulgentius nitorem
elegantiā : & ſplēdidio
rem apparatum uocat
qui humanis : & libera
libus hoībus cōueniat:
alioqn haud bene con
uēiret cum pollucibili
tate humanitas. Ob
nupti uellati:tecti : uñ
nuptæ uocitate qđ flā
meo uellabant auſpice
ſacra uerba præfante.

Dios Iouis. Philo
logia. libro:in quo Io
uis amores rōcinatus
eſt. Deprauatam De
uirginatam: depudica
tam:iminutam incudi
bus ueluti ſtragulis &
lecto gēiali præpoſitis
ob nimii tēdoris : & li
bidinis impatientiam.

ποιονειδην. Secus
plato in lachete his.ui
detur neptūnus ab eo
qui primum noīnauit:
idcirco poſidon uoca

lendo ſiue a pollucibilitate quā nos humanitatem dicimꝰ. Vn
de & plautus in comædia epidici ait. Bibite:pergræcamini pol
lucibiliter Vellato uero capite ideo fingit̄ q̄ oēs fructꝰ foliorū
obnupti tegant̄ umbraculo. Filios uero ſuos comediſſe fert̄. q̄
omne tempus quodcūq; gignit conſumit Falcem etiam fert nō
imerito : ſiue q̄ omne tempus in ſe uergat ut curuamina falci
um:ſiue pp fructum: Vnde etiā & caſtratus dicit̄ q̄ oēs fructu
um uires abſciſæ atq; in humoribꝰ uiſcerꝶ ueluti in mare proie
cte ſicut illic uenerē ita & libidinē gignāt neceſſe eſt. Nam &
apollophanes in epico carmine ſcribit ſaturnum quaſi ſacrum
νουν νοῦσ.n. græce ſenſus dicitur:aut ſatorē νου quaſi diuinū
ſenſum creantē omnia:cui ēt quattuor filios ſubiciunt ideſt pri
mum iouem ſecūdū iunonē tertiū neptunū quartum plutonē
& quaſi poli filium quattuor elementa gignentem ideſt pri
mum iouem ignem unde & ζευσ græce dicitur. ζευσ.n. græca
ſignificatione ſiue uita ſiue calor dici poteſt ſiue q̄ igne uitali
aīata omnia diceret̄ ut heraclius uult ſiue q̄ hoc elemētum ca
leat. ſecundū Iunonem quaſi aerē. unde ηρα græce dicit̄ & q̄uis
aerem maſculum ponere debuerint tamen iō ſoror. eſt iouis q̄
hec duo elemēta ſibi ſunt ualde cōſocia. Iō iouis & cōiugem q̄
maritatus aer igne ferueſcat. Nam & Theopompus in cipriaco
carmine & helanicus in dios philologia:quam deſcripſit ait iu
nonem ab ioue uinctam catēnis aureis :& deprauatam incudi
bus ferreis. Illud nihilominus dicere uolentes q̄ aer igni cæleſti
coniunctior duobus deorſum elmentis miſceatur: ideſt aquæ
& terræ quæ elementa duobus ſuperioribus grauiora ſunt.

Fabula Neptunni.

NEptunū uero tertiū aquarum uoluere elementū quē
ideo græci etiā poſſidona nūcupāt quaſi ποιονειδην
quod nos latine facientē imaginē dicimus:illa uideli
cet rōne q̄ hoc ſolū elementū imagines in ſe formet ſpectantiū
quod nulli alii ex quattuor cōpetat elementis Tridentem uero

tus fuiſſe: quia eũtem ipſum maris natura detinuit: neq; progredi ultra permiſſit: ſed quaſi uicula pedibus ipſius iniecit. Maris itaq; principem poſidona uocauit quaſi ποδὶ .i. pedibus. δεσμον .i. uiculum habeat: e: uero decoris gr̃a forte abiectum fuit. Forſitan non hoc ſibi uult. ſed pro. σσ. geminum. λ. primo fuit appoſitum quaſi dicatur πολλειδων. i. multa noſcens deus. Fortaſſis ab eo ꝙ dicitur σιεıν .i. quatere ſion .i. Quatiens eſt nominatus: cui π. ac. δ. fuit adiectum Amphitriten. Cæteri interpretantur ita ferme uocatam quoniam undecunq; τριβειν .i. terere ſoleat: aqua ripas & littera ruminante: & attritu maxime īcomodoſo fere ſemper adlatrãte. Ad quod tropologice & ſubobſcure alludens maro ab atterẽdis ripis rumonem uocat albulam: quem in ſacris ob ſimilem cãm ſerram indigitabant ī digitamentis. Plutonem. Scribit plato ſic appellatum quaſi diuitiarum datorem: qñ diuitiæ ex terre uiſceribꝰ eruũť. Adin uero multitudo interpretať quaſi αιδην .i. triſtem: & tenebroſum. atq; hoc nomen horrentes plutonem uocitant. Longe abeſt ut nomen hadis quaſi aides .i. triſte: aut tenebroſũ ſit dictũ immo ab eo trahiť: qđ eſt ειδεναι .i. noſſe pulchre omnia. Iurgiorum: uelut a uoce græca ηβρισ hoc ẽ cõtumelia flectatur. Seruius docte. hercules a prudentioribus mẽte magis q̃ corpoř fortis inducitur. ꝙ aũt diciť traxiſſe ab īferis cerberũ hæc rõ ẽ q̃a oẽs cupiditates & cũcta uitia terrena cõtẽpſit & domuit. Nã cerberꝰ ẽ terra: q̃ ẽ cõſumptrix corporũ: uñ & cerberꝰ q̃i κρεοβορος .i. carnẽ uorãs uñ lectũ eſt oſſa ſup recubans. Nã nõ oſſa citius terra conſũmit cebes ſuffragatur fulo: q ſphinga inertiã eẽ ſcribit: & uitioſã deſidiã hoĩem pedetentim deuorantem. Alecto. αληκτοσ inceſſans dř: unde uox inflectiť. protelare amolliri.

ob hanc rem ferre pingitur ꝙ aquarum natura triplici uirtute fungatur: ideſt liquida. fæcunda: potabili. hunc & neptuno amphitriten in coniugium deputant. αμφι enim græce circũ circa dicimus: eo ꝙ oĩbus tribus elementis aqua cõcluſa ſit. ideſt ſit in cælo: ſit in aere ideſt in nubibus: & in terra ut ſunt fontes & putei.

Fabula plutonis

QVartum ẽt plutonem dicunt terraꝝ præſulẽ. plutos. n. græce diuitiæ dicuntur: ſolis terris credentes diuitias deputari. hunc ẽt tenebris addictũ dixere: ꝙ ſola terræ materia ſit cunctis elementis obſcurior. Sceptrum quoq; in manu geſtat ꝙ regna ſolis competant terris.

Fabula De Tricerbero

TRicerberũ uero canẽ eius ſubiiciunt pedibꝰ: ꝙ mortalium iurgiorum inuidiæ ternario conflenť ſtatu ideſt naturali: cauſali: accidentali. Naturali eſt odiũ: ut canũ lepoꝝ: lupoꝝ: & pecudum hominum: & ſerpentum. Cauſale eſt ut amoris zelus atq; inuidiæ. Accidens eſt: quod aut uerbis caſualiter oboriť ut hoĩbus: aut comeſtiões pp ut iumentis.

Fabula de furiis.

HVic quoq; ẽt tres furias deſeruire dicunt: quaꝝ prima eſt alecto: alecto. n. græce impauſabilis diciť. Alia tiſiphone Tiſiphõe ãt quaſi τουτωνφωνη .i. iſtaꝝ uox. Tertia megæra megæra. n. ẽ quaſi μεγαλη ερισ ideſt magna cõtentio. primũ eſt ergo non pauſando furiam concipere. Secundum eſt in uocem erumpere. Tertium iurgium protelare:

Rhapſodia libros hõer9ſingulos appellauit hac rõe. Rhapſodia dr̃ ϖδιηδεϖδ aliqua pticula diſcreta atq; diuulſa dcã παρα τὸ ραπτειν φ uerſus ĩ unũ uolumẽ uelut cõſuãtur & cõprehẽdant̃ ul'φ oli ptes hõerici carmĩs ĩ theatralib9 circul'cũ baculo.i.uirga pnũciabãt:q ab eodẽ hõero dci ſunt homeriſtæ. perlubẽter ĩ hæc diuerti ut plenius ex floridis hæc apuleiana uerba pciperes ſed præ his præoptare me fateor uno chartario calamo me reficere poemata oĩgenus apta uirgæ: lyræ:ſocco:coturno.ſe lucius carmen epicũ :grandiloquũ: & ſufflatũ præoptare ſignificãs ingt uirgæ apta carmĩa ob ſupiorẽ cauſã. ab hac uirga heroicorꝫ poeta rum ĩterpretes dicunt̃ nõ ſemel a platõe rab duchi quoniã ĩter reci tãdũ εχον τετον ραβ δον: a qua miniſter & officialis uirga populũ ſummouens ραβδονο μοσ uocat̃. αιψατοι uerba ſũt achillis ĩ aga mẽnonẽ prĩo Iliados.

Ceres gaudiũ. δημη τηρ. appell at̃ κατα αντι στυχον.i.p mutationẽ litere: tanq̃ γημητηρ hoc eſt alens terra eti am ſi plato ſecus inter pretet̃. Ingt.n. Ceres quidẽ δημητηρ nuncu patur ab ipſa alimtorꝫ largitione qi διδουσα μητηρ hoc eſt exibens mr̃. Cererem fulgen tius appellatam ſentit aflatu remoto ab hac uoce χαρισ:q̃ gratiam ſignificat. Proſerpia Nõnulli φ lunã priſci uoluerit luna.n. in ua rias mutatiões proſer pit: græce περσεφονη περσεφοσα: & περσε φονεια dicit̃. unde ptulit naſo pſephõæa p exiti alib9: & fatiferis. ei9 uer ba ex triſtib9 ſunt hæc. uitæ tpa ſi poſſis perſe phonæa tuæ. pſephaſa merito dea hæc noia tur pp ſapiam & epa phen.i. conctatũ phe romenon.i. eius quod fertur: uel tale aliqd. Quo circa adhæret illi ſapiens ipſe pluton: qa ipia talis ẽ. Ecaton. Centum ecaton ſigni

Fabula de fatis

PRria etiam ipſi plutoni deſtinant fata: quarum prima cloto: ſecunda lacheſis: Tertia atropos. Cloto enim græce euocatio dicitur: lacheſis uero ſors nũcupat̃: Atropos quoq; ſine ordine dicitur: hoc uidelicet ſentire uolen tes φ prima ſit natiuitatis euocatio. ſecunda uite ſors quemad modum quis uiuere poſſit. Tertia mortis conditio: quæ ſine lege uenit.

Fabula De Harpiis.

HArpias etiam tres inferis uergilius deputat quarum prima hello. ſecunda ocypite: Tertia celeno. harpia enim græce rapina dicitur. Ideo uirgines φ omnis ra pina arida ſit & ſterilis. Ideo plumis circundatæ quia quidquid rapina inuaſerat cælat. Ideo uolatiles φ omnis rapina ad uolandum ſit celerrima. Hello: enim græce quaſi ελων αλλο ideſt alienum tollens. ocypite ideſt citius auferens. Celenum uero græce nigrum unde & homerus prima Iliados rapſodia αιψατοι αιμα κελαινον ερωησει περι δουρι ideſt ſtatim niger tu us ſanguis emanabit per meam haſtam. hoc igitur ſignare uolẽ tes: quod primum ſit alienum concupiſci. ſecundum concupi ta inuadere: Tertium cælare quod inuadit.

Fabula de proſerpina

PLutoni quoq; nuptam uolũt proſerpinam cereris fili am. Ceres enim græce gaudium dicitur: & ideo illam frumenti deam eſſe uoluerunt: φ ubi plenitudo fru ctuum ſit gaudia ſemper ſuperabundent neceſſe eſt proſerpi nam uero quaſi ſegetem uoluerunt ideſt terram radicibus pro ſerpentem: ut & ecate græce dicitur. ecaton enim græce centũ ſunt: & ideo hoc illi nomen imponũt: quia centuplicatũ ceres proferat fructum.

ſicare notum.unde ægeon ille εκατονχιρος hoc eſt centimanus.ecatontharcus ipſe centurio. Sed ecate ꝙ multas:Innumeraſq; poteſtates habeat appellatur:pro infinito numero centum di cente græcia Latinis ſexcētum.hoc epigrãmatici ut ceteros mittam9 uerſiculo patet.ꝑꝑ ſexcētas gapara gauſapinas.In cælo luna dicitur:in tartaro proſerpina:in terris Diana.Triuia uocata ꝙ uias & cõpita cuſtodiat trifronti tuore.hinc ouidius libro primo faſtorũ . ora uides ecates in tres uergentia partes ſeruet ut in ternas cõpita ſecta uias.Triuiam phiſiologi mallũt appellari lunã

Fabula cereris

Hanc etiam mater cum lampadibus raptã quærere di citur:unde & lampadum dies cereri dedicatus eſt illa uidelicet ratione ꝙ hoc tempore cum lampadibus.i. cum ſolis feruore ſeges ad metendum cum gaudio requiratur.

Fabula apollinis.

Apollinem ſolem dici uoluerunt.apollon.n.græce per dens dicitur ꝙ feruore ſuo omnem ſuccum uirentium decoquendo perdat herbarum.hunc etiam diuinatio nis deum uoluerunt:ſiue ꝙ ſol omnia obſcura manifeſtat in lu cem:ſeu ꝙ in ſuo proceſſu & occaſſu eius orbita multimodos ſi gnificationũ monſtret effectus.ſol uero dicitur aut ex eo ꝙ ſo lus ſit:aut ꝙ ſolite per dies ſurgat & occidat.huic quoq; quadri gam ſcribunt illã ob cãm ꝙ aut quadripartitis tempoꝝ uarieta

quoniã i ſublimitatem latitudiem & ꝓfunditatem uariaẽ. lãpadũ quas uiciſſim: & ꝑ manus ſibi tradebant:hic dies eſt dicatus cereri: ut docet diodor9:quæ ab æthna mõte ſuccẽſa facula iqutes & irreqeta uagabaẽ amẽs:& oia circuibat Docet tñ higinus ex inſtituto ꝓmethei curſores cõcurrentes ſibi in uicem lãpada tradere:ſolitos. hominũ ſucceſſionẽ & impulſum ſimilẽ: cum alter alterum trudit lucretius ſignare uoluit libro.ii.& qi curſores uitai lampada tradũt hiſtoriæ pr̃ herodotus libro.viii.mẽorat apd græcos i uulcãiis ſacris has faces ferre iugiter: ſtatim: & continenter pſeuerare iuicem tradentes. Impẽdioq; exacta tranſlatiõe pſcius. Qui prior es cur me i decurſu lãpada poſcis.Varro cõſignate pariter libro.iii.de re ruſtica.Nõ curſu lãpada tibe trado. Apo lon.feriẽs:Iaculans:tranſfigens:ꝓin græcis ecatebeletes uocaẽ emin9 ſagitans.Recte ſane fulgẽ tius ẽt refragrante platone qui apollona qi αιβαλλωρα eadẽ ſignificatiõe nõ eadẽ iflexione re fert dici:ꝙ ſemꝑ iaculando arcu uehemens eſt. ſeruius autor trina appollini idita noia a tribus poteſtatib9:Inferno certe:apollini nom.Terrẽo gripẽneũ:celæſti phæbo:& pæani.plato fuſſi9 & Inqſitius.Apollo pharmacis purgans:& medicus dr̃ ab απολουων και απολυων.i. abluens a malis:ſoluenſq;:qd̃ apollon ipſe ſignificat.Secũdũ uero diuinationẽ uerũq; & απλων.i.ſimplex qd̃ idem ẽ recte more theſſalicorũ nomiare hũc poſſumus. ſi nempe oẽs dæum hinc απλον uo cãt.Secundũ uero muſicam de hoc eſt cogitãdũ:queadmodũ de eo: qd̃ dicitur acoluthos: & ac Lirtis.i.pediſſequs:comes:& uxor:i quibus. a.ut & i aliis multis idẽ: qd̃ ſimul ſignificat. In hiſq; a.& poleo ſignificat uerſionem:quæ ſimul & una pagiẽ:quam cõuerſionem:dicamus. ꝑ hæc in cælis ſignificatur conuerſio:quæ ꝑ eos ſit:quos polos uocamus:& in cãtu harmonia:quã dicimus ſymphoniam:quia i his ut tradũt muſicæ & aſtronomiæ ꝑiti harmonia quadam ſimul oia cõuer tunẽ.hic autẽ deus harmoniæ præſidet ωμοπολων.i.ſimul uertẽs hæc oia & apud deos.& apud homines.Queadmodum igr̃ ωμοχελευτων:& ωμοχιτεην.i.ſimul euntẽ: & ſimul tacẽtem uo cauimus acholutoe & achitin oia ꝑmutantes:ita appollinẽ noiauimus eũ:q erat ωμοπολων al tero.l.interiecto:qa æquocũ fuiſſet duro cum noie.plurima macrobius ex latinis autor celeberri mus i utrãq; ſniam quæ prudens omitto. Sol.non diſſone nec refragrãter ſentiunt noſtri philo ſophi aſſeueranter ſcribentes ea qdem ratione ſolem dici a ſolitate:nõ tamen ꝙ non poſſint eſſe multi ſoles:haud quaq̃ ſolari naturæ refragaẽmultos eſſe ſoles:ſi:quod non i rerũ natura cõſtat: materia repertreẽ formæ ſolis idipiſcẽdæ cõſentanea.ηλιος græce uocatur:quam uocem i nomẽ ſuũ traſtulit gabalus romãus imperator: ut heliogabalus dicereẽ honorificenti9 ηλιουτρατεζα

menſa ſolis inde :q̄ dabiſpus cōplebatur & deplebat̃ cōuiuis & diſcophoris inuiſis. de qua hieronymus: Solinus ī collectaneis: pomponius: & cæteri. Græce. nō hunc etymō habet. plato. helion manifeſtius id fore uidetur ſi dorico nomine quis utatur. Dorici. n. halion uocant: atq; ita uocatur ſecundum. αλιζειν. i. ex eo ꝙ congregat ī unum homines cum exorit̃. Item ex eo ꝙ circa terram αι ιλιν. i. ſemp reuoluit̃. præterea q̄a uariat circuitu ſuo: q̄ terræ naſcūtur: Variare āt & εωλειν idem ē. lingua. plectrū lingulatū: quo cordæ plectuntur organicæ. Decacordon: muſicū organū tribuit apollini priſca illa prudens & optiōq; circumcunſpecta ætas decē cordarū q̄m ſcilicet tot ſunt hūanæ harmoniæ uarietates. Non. n. ulterius muſica & organica mulcedo progredit̃ decēnali numero ſi fulgentio credimus: ēt ſi prodat̃ mileſium undecimam excogitaſſe. ſimplicis concētus uox primū fuit. Nōdum quidem tam infle xa anima ſono: nec tā pluriformi modo: nec tam mltiforatili Tibia ſeptem tīnnum uocis diſcrimina notabant̃: ex ſeptem erronibus: noīb9: & ſono mutatis quāobrem Callenter: & impēdio ſcienter maro cecinit. obloquitur nūeris ſeptē diſcrimīa uocū. Ab his: Simplicē principio fuiſſe muſicā nicomachus adeo: ut q̄ttuor neruis tota cōſtaret. Idq; uſq; ad orpheum durauit: ut primus quidem neruus & quartus diapaſon conſonantiā reſonaret ad imitatiōem ſcilicet muſicæ mundanæ: quæ ex quatuor conſtat elemētis: cuius quadricordi mercurius dicitur inuētor: quintam uero chordam poſt chorebus athis filius adiunxit: qui fuit lydorum rex. hyagnis uero phryx ſextū his appoſuit neruum. ſed Septimus neruus a terpādro leſbio iūctus eſt ſecundū ſcilicet pla

tibus anni circulū peragat: aut ꝙ quadrifido limite diei metiatur ſpaciū. unde & ipſius equis condigna ſic nomina poſuerūt idest eritreus: Acteon: lampos: philogeus. Eritreus græce rubens dicit̃: quod a matutino ſol lumine rubicundus exurgat. Acteon ſplendens dicitur ꝙ tertiæ horæ momentis uehemens inſiſtetur: lucidior fulgeat. Lampos uero dum ad umbilicum diei centratū conſcenderit circulū. philogeus græce terram amās dr̄: ꝙ hora nona ꝓcliuior uergēs occaſib9 ꝓnus icūbat.

Fabula de coruo

IN huius etiam tutelam coruū ponūt: ſiue ꝙ ſolus cōtra rerum naturā in mediis ipſis æſtiuis feruorib9 ouiparos pullulet fætus. Vnde & petronius.

Sic contra rerum naturæ munera notæ
Coruus maturis frugibus oua refert: ſiue ꝙ in horoſcopicis libris ſecundum anaximandrum: ſiue etiam ſecundum pindarum ſolus inter omnes aues ſignificationes habeat uocum.

Fabula de lauro

IN huius ēt tutelā lauꝝ aſcribūt: unde ēt eū amaſſe daphnen dicunt penei fluminis filiā: & unde laur9 naſci poſſet: niſi de fluuialibus aquis. Maxime quia & eiuſdem penei fluminis ripæ lauro abundare dicuntur. At uero amica apollinis ob hanc rem uocitata eſt: quia illi: qui de interpretatione ſomniorum ſcripſerunt: ut antiphon philocrus: & artemon: & ſerapion aſcalonites promittant in libris ſuis laurum ſi dormientib9 ad caput poſueris uera ſomnia eſſe uiſuros.

Fabula De nouem muſis.

HVic etiam apollini nouem deputant muſas ipſumq; decimum muſis adiciunt: illa uidelicet cauſa ꝙ humanæ uocis decem ſint modulamina: unde cū decacorda apollo pingit̃ cythara: Sed & lex diuina decacordon dicit

netarum ſimilitudinẽ. Inq; his: quæ grauiſſima quidem erat uocata eſt hypate quaſi maior atq; honorabilior: uñ iouem ẽt hypaton uocant: Conſulem quoq; eodẽ nũcupant noĩe. pp excellentiam dignitatis. eaq; ſaturno eſt atributa pp tarditatẽ mot9 & grauitatem ſoni. parhypate uero ſecunda quaſi. Iuſta hypaten poſita & collocata. Lichanos tertia Iccirco qm̃ lichanos digitus dr̃ quem nos indicẽ uocamus. Græcus a lingendo lichanon appellat: & qm̃ ĩ canẽdo ad eã chordã quæ erat tertia ab hypate: index digitus: qui eſt lichanos inueniebat̃ iccirco ipſa quoq; lichanos appellata eſt. Quarta dicitur meſe: qm̃ inter ſeptem ſemp ẽ media. Quinta aũt parameſſe ꝙ iuxta mediã eſt collocata ſeptima aũt dr̃ nete: quaſi νοατη id ẽ inferior: Inter quã & neten: & parameſen ẽ ſexta: quæ uocatur paranete: quaſi iuxta neten Locata. parameſe uero qm̃ tertia eſt a nete: eodem quoq; uocabulo trite nuncupat̃.

pſalteriũ. Fit ergo uox quatuor dentib⁹ e contra poſitis: quos lingua percutit: e quibus ſi unus minus fuerit ſibilum potiuſq̃ uocem reddat neceſſe eſt. Duo labia uelut cymbala uerborum cõmoda modulãtia lingua ut plectrũ: quæ curuamine quodã uocalem format ſpiritũ palatũ cuius concauitas profert ſonũ. Gutturis fiſtula: quæ tereti meatum ſpiritalem prebet excurſu Et pulmo: qui uelut aceruus follis concepta reddit ac reuocat

eſt heptachordũ. quod dicit̃ ſynemenon. Octacordũ zeugmenon: ad hoc phrophraſtus piotes ad grauiorẽ pᵗa unã addidit chordã: ut faceret totum enneacordon: quæ qm̃ ſup hypaten eſt addita hyperypate ẽ nũcupata: quæ prius qdem dũ nouẽ chordarũ tm̃ eſſet cythara hyperhypate uocabatur Nũc aũt lichanos hypaton dr̃ aliis ſupadditis. Decacordũ eſtiacus colophonius coaptauit. Contra opinionẽ fulgẽtii legimus Timotheũ undecimã excogitaſſe ut fieret endecordũ. Cordas interp̃tatur caſſiodorus in epiſtola ad beotiũ ꝙ corda lenimine harmonico mulceant & teneãt: pariter & ambroſius fidesq; inſtar fidei orthodoxæ recte canãt & ſalubriter cõcinant. Pſalteriũ. quo diualibus ꝑconiis: & gaudialib9 hilariſq; pſalmis incũbentes myſte utuntur. pſalterio modulatori melo cãtrix aſſueta pſaltria dr̃. eſt & pſallocyſtria: cum uoces hæ ut edocenter & lepidiſſime caſſiodorus indignabundus aſſerit in pruriofa tripudioſa ꝑpudioſaſq; Saltãtiũ lubẽtias deuergerit exitu pudibũdo: pricipio ludibũdo: ſi nõ ex oĩ pᵗe uirginali. Cantus. n. & melicæ uoces ad ĩcẽtiua ſuſcitabulaq; uirtutũ repte ſunt: & excogitata nõ uitiorum. Ambroſius de utilitate ieiunii libro. iii. pſalteria docet adhiberi cõuiuiis ut libidines ĩcitentur ſũt q̃ ligua hebraica neuel dici putãt: uoce ſane latini de nablũ & naplũ ſiue nablũ ĩdifferenter: de quo naſo cõmeminit libro. iii. de arte amãdi. Diſce eẽ duplici genialia nablia palma uertere cõueniunt dulcibus illa modis pſalteriũ latie laudatoriũ dr̃ ſicuti hieronymus ait docẽs ĩ clypei modũ eẽ formatũ: chordarũ decẽ: q̃q̃ emãuel utrẽ ĩterp̃tet̃: quẽ græci uocãt ἀσκον uñ & utricularius aſcaules. hieronymus cũ fulgentio cõſpirat autumãs decẽ cordarũ eẽ pſalteriũ Suidas pſalteriũ iq̃t organũ ẽ: qđ naula ẽt uocat̃. Labia. ex ariſtotelica: eruditorumq; Snĩa petrus hiſpanus adnotauit modulamẽto uocis: quæ ſcriptilis eẽ debet: Statũq; & qđ cõſtitutũ ſignificantis: cũ belluinorũ ſit ſonus neceſum eẽ hoc organũ. pulmo: labia: trachia arteria hoc ẽ ſpiritalis canalicula: dẽtes: & palatũ. Fiſtula. τραχιαν ἀρτηριαν ſignificat. plato dixit diuiſas eẽ uias deuorandis cibatui & potui: & cibum quidem ad ſtomachum trahi: potũ uero p ἀρτηριαν: quæ τραχεια dicitur fibris pulmonis illabi: qđ tm̃ uirum uel extimaſſe uel in libro retuliſſe mirandũ ẽ uel potius dolẽdũ: uñ eraſiſtratus medicorũ ueterum nobiliſſim9 ĩ eũ iure iuctus ẽ: dicẽs illũ retuliſſe lõge diuerſa q̃ rõ deprehẽdit. duas. n. eẽ fiſtulas ĩſtar canalium: eaſq; ab oris faucibus ꝑficiſci deorſũ: & per eorũ alteram induci delabiq; in ſtomachũ eſculenta oĩa: & poculẽta: ex eoq; ferri in uentriculũ qđ græce appellat̃ η κατωκοιλια: atq; illic ſubici digeriq;: ac deĩde aridiora ex iis retrimẽta ĩ aluũ cõueĩre: qđ græce κολος dr̃: humidiora aũt p renes in ueſicã trahi. & p alterã de duab9 ſupiorib9 fiſtulã: quæ græce appellat̃ τραχεια ἀρτηρια ſpiritũ a ſũmo ore ĩ pulmonẽ: atq; inde rurſũ ĩ os & in nares cõmeare: pq; eũdẽ uocis fieri meatũ. At ne potus cibuſue aridior quẽ oporteret ĩ ſtomachũ ire: ꝑcederet ex ore: labereturq; ĩ eã fiſtulã: p quã ſpũs r̃ciprocat̃: ex eaq; offenſiõe intercluderet̃ aĩæ uia: impoſitã eẽ arte qdã & ope naturæ ἐπιγλωττίδα qĩ clauſtrũ mutuũ utriuſq; fiſtulæ: quæ ſibi ſũt cohærẽtes: eãq; ἐπιγλωττίδα: inter edendũ bibẽdũq; opire ac protegere τὴν τραχειαν: ne qđ ex eſca potu ue ĩcideret ĩ illud qĩ æſtuãtis aĩæ iter: ac pp ea nihil humoris influere in pulmonem ore ipſo arteriæ cõmunito. Aſpam hãc arteriã lactantius in libro de

opificio ſpirítalẽ uocat: alterã cibalem. Tum ſi quid paulo denſius ĩ pulmonẽ uiolentia ſpiritus trahẽte deciderit mox naſci ptuſſim & alias quaſſatiões uſqꝫ ad uexatiõem ſalutis. Theologume non. i libro: ĩ quo de dis mentio hẽbat: & genealogia deorũ cõtinebat. Tũ plinius theologumẽa ſeriẽ: catenã: ſtẽma & originalẽ ſtẽmatis traducem uocat libro ſaturnalium primo. macrobius au tor ẽ ariſtotilẽ theologumẽa ſcriptitaſſe. ημεισ homerica libro ſecũdo ad muſas ĩuocatio ſic uer tes ſi melli fuerit. Nos certe ſolã famã audiuimus: nil ſequius ꝑcipiẽtes. του κλεοσ. In odyſſea te lemachum pallas allo quitur: quæ uerba pro pemodum ĩ auſonidẽ linguam ſic inferes. hu ius gloria famaqꝫ tam i gerabilis ꝑ græciam: mediũqꝫ argos. Pro telet contendendo: ela borando: euigilando proferat: effundat: & diffundat. Meleten piõene. μελετη cogi tatio dicitur: un̄ tertia muſa pauſaniæ melete dicit̃ ſecũda mneme: quæ dictio memoriam ſignificat. Tertia acæ de. qđ cãtilenã uertes: & modulamẽ quas ele gidio cõplexi ſumus ĩ hæc uerba. ſic faueat uobis muſarũ maxĩa mneme: & melete: & ſuaui dulcis acæda me lo. ſecundum uarronẽ ipſe ſunt nymphæ q̃ & muſæ: nec ĩmerito. Nam aquæ motus muſicam efficit: ut in hydria uitrea uidemus. ſane ſcien dum ꝙ idem uarro tres tm̃ muſas eẽ cõmemorat: unã quæ ex aquæ naſcit̃ motu. Alterã quã aeris ictu efficit ſonꝰ. Tertiam: quæ mera tm̃ uoce cõſiſtit. Muſæ ex autoritate platonica dicunt̃ a mo ſthe uerbo: qđ ſignificat ingrere ſentit tñ caſſiodorꝰ muſas qĩ omiuſas dici: eo ꝙ ſimul ſint cũ aſſa uox nihili ſit & concentus modulatior. θαλειαν explicat nomẽ theliæ: cẽſetqꝫ deflecti a dictio ne græca: θαλον: id. n. ueteres oẽ germinans dixere: attici aũt ꝑ excellẽtiam de oliua dicunt: In flexum a uerbo græco θαλεθω: qđ ſignificat uireſco ꝓ in taleas ſciſſiones lignorum uel pſegmia Varro de re ruſtica libro prĩo. Nam ẽt nũc ruſtica uoce ĩtertaliare dr̃ diuidere uel excidere ramũ ex utraqꝫ ꝑte æquabiliter præciſum: quas alii thaleas appellant. hactenꝰ uarro. hinc fluxũ paſſim uernacula lĩgua thaliare ꝓferri ꝓ eo qđ eſt ĩcidere. Diphilo. qđ nomẽ Iouis amicũ reſultat: poſ ſes & diſphilo ſcribere ꝓ deterrimo amico ſale mordaculo taxante poeta neſcio quẽ infidelitate male audientẽ: ut ĩ ſatyro nõ aliter cenſeã legi aut diſphilus aut alabandes. Comædiæ ferme oẽs ſcomatibus & taxationibus ſcatebãt: peculiariter hæ: quæ uocatæ ſunt archeæ: ad quarũ Imita mina ſatyram latii uates excogitarũt. In hac primas obtinuerũt eupolis: cratius: & ariſtophanes In tm̃ uirulẽtiæ: & ut ait appius caninæ facũdiæ ꝓmouerũt ut uerbũ græcum ſit κωμωδειν ꝓ uellicare: carpere: uitilitigare. ꝙ cotyn ſcripſit eupolis ĩ alcibiadem mola uinctus ĩmare ꝓiectus ẽ. hanc acerbitudinẽ qnimo potius ueſaniã proceres atticos impetẽtium comicoꝝ carpit: & ince ſi: cicero in libris: quos de re publica ſcripſit ubi ſcipio in quarto. ſ. diſputans ait. Apđ græcos fuit ẽt lege cõceſſum: ut qđ. uellet comædia nominatim uel de quo uellet diceret. Eſto populares hoĩes improbos in re publica ſeditioſos: cleonẽ. cleophãtẽ hypbolum læſit: patiamur inqt: & ſi huiuſmodi ciues a cenſore meliꝰ ẽ q̃ a poeta notari: ſed ꝑiclem cũ iam ſuæ ciuitati maxima auto ritate plurimos ãnos domi & belli ꝓfuiſſet uiolari uerſibꝰ: & eos agi ĩ ſcæna ñ plus decuit q̃ ſi plau tus inqt noſter uoluiſſet aut næuius. p. &. Cn. ſcipioni: aut Cecilius marco catoni male dicere.

habes ergo nouẽ muſaꝝ uel apollinis ipſius redditã rationem ſicut in libris ſuis anaximãder lampſacenꝰ: & leophantes eracle opolites exponunt: quod & alii firmant: ut piſander phyſicus & euxemenes in libro theologomenon. Nos uero nouẽ muſas doctrine atqꝫ ſcientie dicimus nodos: hoc eſt prima clio quaſi prima cogitatio diſcendi. Cleos. n. græce fama dicit̃: unde & homerus. ημεισ δε κλεοσ οἶον ακουομεν ουδε τι ιδμεν. i. ſolam famã audiuimꝰ. & ĩ alio loco του κλεοσ ευρυ καθ ελλαδα και μεσον αργοσ. & quoniam nullis ſcientiam querit niſi in qua fa mæ ſuæ protelet dignitatem: ob hanc rem prima clio appella ta eſt. i. cogitatio querendæ ſcientiæ: ſecunda euterpe: quod nos latine bene delectans dicimus: ꝙ primũ ſit ſcientiã quere re: ſecũdũ ſit delectari quod quæras. Tertia melpomone qua ſi meletenpiomene: ideſt meditationem faciens permanere: ut primũ uelle: ſecundũ deſiderare quod uelis: tertiũ inſtare me ditando ad id quod deſideras. Quarta thalia id eſt capacitas: uelut ſi dicatur τιθεισ θαλειαν. i. ponens germina. unde & epi

Deinde paulopoſt. Nſæ ĩquit. xii. tabulæ cum perpaucas res capite ſanxiſſent ĩ his hãc quoq; ſanciendam putauerunt: ſi quis actitauiſſet: ſiue carmen condidiſſet: quod infamiã faceret flagitium ue alteri præclar̃. Comicos autores quã alibi: tũ apud plautũ mordaces eẽ palã ẽ. Is certe ſæpe numero cõcitat9 ĩ mores & excandeſcẽs ĩſurgit: q̃d facile noſcere licet ĩ aulularia: cũ ſenex exclamat uideo hic fures ſedere q̃ plurimos. græcanicũ fellẽ noſtri poetæ declinarũt: uerter̃t. n. modũ formidine fuſtis ad benedicendũ collaudãdumq; parati. Sed epicarmus nõ archeæ: uetuſteq; comædiæ ſectator extitit: uerum menandricæ feſtiuioris: & hilarioris: nõ hæc dixi uti credas ſicelon epicarmũ menandrũ ĩſequutum eẽ: ſed modulam̃ comicũ amicus: & ſale ĩnocuo gratius: ad Cui9 exemplũ genialis plautus ioco: uener̃: uenuſtate: gr̃a: & lubentia ſalis oiſaria ꝓtuberat: ut uere ĩ primo pãegyrico cecinerit apollinaris: Quo genio plaut9: quo fluĩe q̃ntilianus. Archæã comædiã ſcatere maledictis & oratius adnotat. ſucceſit uetus his comædia non ſine multa laude: ſed in uitium libertas excidit: & uim dignã lege rei lex eſt accepta: choruſq; turpiter obticuit ſublato iure nocendi. ωσ. ut eo momẽto quo. βουλιμοσ enormis: nobilis ĩſignis: excedẽs fames: q̃d indiciũ ẽ cauſarioꝝ famelicorũ: & ualetudinariorũ: ſicuti βουπεινα̃ exceſus potãdi ſupfluẽs: ſup his adfatim põpei9 bulimã græci magnã famẽ dicũt: aſſueti magnis & amplis reb9 præpõere bu a magitudĩe ſcilicet bouis: quõ grãdes pueros: & parectatos bupedas appellãt: & mariſcã ficũ buſſicon: ẽt ſi uox nihili tritis intruſa fuiſſet: exemplaribus: mare ſcanſicum. Cæteris βουλῖμια morbus hic appellatur: quando laborantes etiam poſt cibum eſuriunt: quanuis & λιμοσ fames ſit unde bulimion non bulimian ſcripſit epicarmus. βου nihil perſe ſignificat. auget tamen in compoſitione. ꝑtim autorũ eruditiorũ: & pleraq; oĩs uetuſtas epicarmo cõſẽtiũt: ꝑferti eraſiſtratus uĩ quãdã famis ñ tolerabilẽ. q̃ græci βουλιμον καὶ βουπεινᾶν. i. eſuritionẽ: & anxiã edẽdi ſiti appellãt: ĩ dieb9 frigidiſſimis multo facili9 accider̃ ait: q̃ cũ ſerenũ atq; placidũ ẽ. Atq; ei9 rei cãs cur is morb9 ĩ eo pleruq; tp̃e oriat̃: nõdũ ſibi eẽ cõptas dicit. πολυμνημην. ſi unica uoce uerter̃ cupis mẽoroſã uertes: quo uerbo uſus ẽ architrẽi9. hic error illoꝝ patet manifeſtari9: q ab hymno nõ mneme: quod memoriã ſignificat inflectunt: unñ mnemoſinon dr̃ monumentum: ex hĩc catullus mnemoſinon ait mei ſodalis. Charitũ quoq; mr̃ mnemoſine q̃buſdam uocat̃. Memoria. quæ theſaur9 oĩum rerum: & eorũ quæ ꝓcepta ſunt a marco tullio uocat̃. gymnoſophiſtas memoriã ſecũdum deos coluiſſe teſtis ẽ philoſtratus ĩ uita pithagorici ph̃i. Erato. Diſſentãeus & obluctãs ẽ fulgẽtio peligņus poeta: q ab amore deflecti cenſuit aiens ſiue erato. Nã tu nomen amoris habes. quis Ignorat ερωτα amorẽ dici. Saltatriculã & prorſus amatorculã poeta quicũq; fuerit is & ludibundam deſcripſit. plectra gerens erato ſaltat pede: carmine uultu. Terpſicore. τερπω delecto. τερψισ delectatio quapropter τον χορον τερπει terſichore uocata ut uocaliori uocabulo ſit afflatus ĩ pẽultia ablat9 maro terſicor̃ affect9 cytharis mouet: Hermes trimegiſt9 ille maxĩus: q ſuaui & dulci collogo docet aſclepiũ philoſophas ſñias qui ob ubertatẽ & fælicitatẽ facũdiæ nõ minoris q̃ eruditionis nomen trimegiſti cõmeruit hoc eſt ter maximi: quod ĩnuit epigramaticus poeta libro quinto hermen gladiatura ſtrenuiſſimũ laudans: hermes oĩa ſolus: & ter un9. In cuius laudis elogium anticlaudianus ĩſurgit libro ſecundo: ut ſamius ſentit: ſapit ut plato: q̃rit ut hermes. hic prius ĩ ægypto excogitauit horas. ακουροτροφησ. ab a ꝯflectit̃: q lr̃a ꝑ ſine ſæpe nũero ſũmi ſolet: & κοῦροσ: q̃ uox puerũ declarat ĩeruditũ haud quaq̃ magiſtratũ: rudẽ ſimplicẽ. hic puerulorꝫ alũnator κουροτροφοσ appellat̃. τροφη quoq; dr̃ eſca τροφειον merces educatiõis. τροφοσ nutrix. κουφοσωματοσ latine ieiunũ uocabis uacuis lactibus: cui ĩteſtĩa præ eſurigĩe murmurẽt. κοῦφοσ. n. leuis: & cõſeq̃nter uacu9. κουφοτησ leuitas. σῶμα corp9 ueluti σημα: q̃d aĩæ ſepulcrũ ſit: ut plato teſtatur: platonis obiurgatio cenſoria extat in malos: & palliatos ph̃os appellantis

carmus comicus in diphilo comædia ait θαλον ωσου βλεπει βουλιμοσ επετα̃ξεν. i. germen dum non uidet fames cõſumit: Quinta polimnia quaſi πολιμνημην. i. multa memoriã faciẽs dicim᷒: quia poſt capacitatẽ eſt neceſſaria. ſexta erato. i. ευρων ομοιον: quod nos latine inueniens ſimile dicim᷒ quia poſt ſcientiam & memoriã iuſtũ eſt ut aliquid ſimile & de ſuo iuẽiat. ſeptĩa terpſicor̃. i. delectãs inſtructionẽ unde & hermes in opimandre libro ait ακουροτροφησ & κουφοσωματοσ, ideſt abſq; ĩſtructiõe eſcæ & uacuo corpore. ergo p᷒ iuẽtionẽ oportet te ẽt diſcernere ac diiudicar̃ q̃d iuẽias. octaua urãia ideſt celeſtis

mõ ꝓ philoſophis philoſomatos hoc eſt corporis amatores: mõ philocrimatos hoc eſt pecuniarũ amatores & lucriões mõ philotimos hoc eſt honoripetas. Deſpuas. negligas: amoliaris: auerũces ab aſſuet dine priſcoꝝ: qui morbũ abominabilem abhorrentes deſpuere conſueuerant: qua figura loquendi plautus latinæ linguæ delicium uſus eſt in aſinaria in hunc ferme modum. Teq; obſecro hercle ut quæ locutus deſpuas. Claudianus in conſulatum honorii. Triſte rigor nimius. torquati deſpue mores. perſiꝰ quoq;. Deſpuit in mores: & penẽ archanaq; lumbi rũcantẽ Quæ oĩa cur inſtituta ſint & obſeruata pliniꝰ docet libro. xxviii. nalis hiſtoriæ. Oĩum uero in primis ieiunã ſaliuã cõtra ſerpẽtes ꝓſidio eſſe docuimus. Set & alios efficaces eiꝰ uſus recognoſcat uita. Ita deſpuimꝰ cõitiales morbos: hoc eſt contagia regerimꝰ ſili modo & faſcinationes repcutimꝰ ſiniſtræ dextreq; claudicatis occurſu. Ueniam quoq; a deis ſpei alicuius audacioris petimus in ſinũ ſpuendo. etiã eadẽ rõe terna deſpuere dep̃catiõe ĩ oĩ medicia mos ẽ atq; effectus adiuuare. Cõptius mõ: qđ ſinuoſiꝰ pcie bas ĩtelliges in captiuis plautinã ſniã qppe: cũ adfari didiceris comitialẽ morbũ: herculaneũ: & ĩfantilẽ regeri deſputamĩto iugi. plautĩa uerba ſubiecimus. & illic iſti: q ſputaẽ morbꝰ ĩterdũ uenit Rñdet ariſtophontes aĩn uerbero eũ morbũ mihi eẽ ut q me opꝰ ſit inſputarier: ſubiecit egio Ne uerere: mltos iſtic morbos hoĩes macerat. qbꝰ inſputari ſaluti fuit: atq; iis profuit

poſt diiudicationem. n. eſt eligis quid dicas quid deſpuas. eligere: n. utile caducumq;: deſpuere cæleſte ingenium eſt. Nona calliope. i. optimæ uocis: unde & homerꝰ ait. θεασ οπα φωνησασης. i. deæ uocem clamantis. ergo hic erit ordo. primum eſt uelle doctrinam. Secundum eſt delectari quod uelis. Tertium eſt inſtare ad id quod delectatus es. Quartum eſt capere id: quod inſtas. Quintum eſt memorari quod capis. Sextum eſt inuenire de tuo ſimile ad id quod memineris. Septimum eſt iudicare quod inuenias. Octauum eſt eligere de quo iudicas. Nonum bene proferre quod elegeris.

Fabula phaetontis.

HIc etiam cum climene nympha coiens phaetonta dicitur genuiſſe: qui paternos currus affectans ſibi atq; mundo concremationis detrimẽta conflauit. Semper ergo ſol cum aqua coiens aliquos fructus gignat neceſſe eſt: qui eo ꝙ terris exilientes appareant phanontes dicũtur phænon enim græce apparens dicitur: qui quidem fructus ad maturitatem ſui ſolis ardorem querant neceſſe eſt: quo accepto omnia feruoris incendio conſumantur. huius etiam ſorores arethuſa: lampetuſa: quæ gemmeis ac trãſlucentibus fraterna deplorant guttis incendia: ſuccinaq; diruptis iaciunt inaurata corticibus. Soror etiam totius germinis arbor eſt: quæ una eademque feruoris humoriſque iugalitate gignuntur. Itaque iſtæ arbores: quæ ſuccinum ſudant dum maturis

Iugalitate iugali cõpetẽtia: cõueiẽtia: cõcinẽtia. Typhũ. nõnulli typhonem uocãt: uñ athanaſius ĩ ariũ. In ægypto nũc & lamẽtio: de oſiridis & ori & typhonis: & alioꝝ amiſſiõe celebraẽ hũc addit appollini cũ ſoli cæteri iũgãt cuiꝰ rei cã hæc ẽ ꝙ oſiri colebãt ægyptii radiis circũamictũ rutilãtiſſimis ꝓ ſolis nũine. Idẽ num oſyri & ſolẽ eẽ credẽtes. Diodorꝰ libro prĩo ſcribit prĩos illos homines duos eſſe deos arbitratos ſolem uidelicet & lunam: & hunc quidem oſiridem hanc iſidem certa nominis ratione appellarunt: & oſiridem græca interpretatione: ut qui ſuis radiis ueluti pluribus oculis terram ac mare luſtraret: multos oculos habentem dixere. Uerum ex uetuſtis ſacerdotũ arcanis: qui oſiridis tẽpore fuerant poſtea cõpertũ eſt oſiridem ægypto iuſte regnãtem a tyhphone fratre impio atq; nefario interẽptum: quẽ ille ĩ ſex ac uiginti ptes diſſectum cuilibet eorũ: q ſecum tanti ſceleris participes fuerant: partem dedit ueluti eius facinoris conſciis: &

ſimul ut ipſos defenſores cuſtodeſq; haberet regni fidos Iſis fris:eiuſdemq; uiri mortē auxilio filii. (horos ei nomen erat.) ulta:typhone:& qui cædis cōſcii fuerant īteremptis:ægypti regnū capit Auguſtius īſigniter & luculēter quid de his ſentiat dis ægyptiis explicuit libro de ciuitate dei duo deuigeſſimo.his tēporibus:aut:argiuorū rex apis nauibus trāſuectus ī ægyptum: ibi cum mor tuus fuiſſet factus ē ſerapis omnium maximus ægyptiorum deus.Nois autem huius cur non apis etiā poſt mortē ſerapis appellatꝰſit facillimā rōem uarro reddit Quia.n.arca:ī qua mortuꝰ poni tur. quod oēs iā ſarco phagum uocant ſoros dicit græce.& ibi eum ſepultum uenerari cæ punt priuſq̄ templum eiꝰ eēt exſtructū ;uelut ſoroſapis uel ſorapis primo: deinde littera ut fieri aſſolet cōmuta ta:ſerapis dictus ē:Cō ſtitutū ē etiā de illo:ut quiſqs eū fuiſſe hoiem dixiſſet capitalē pēdeŕt pænā .& quoniam fere ī oībꝰ templis ubi cole bant iſis & ſerapis:erat etiam ſimulacrum : qđ digito labris impreſſo: ad monere uideretur : ut ſilentiū fieret: hoc ſi gnificare idē uarro exi ſtimat ut hoies eos fuiſ ſe taceret Num id ſilen tioſum :qđ digito ſalu tari ob os admoto taciturnitatē ſignabat:harpocrates erat:ueneris & mercurii filius:de quo ſup preſſo:tn̄ nomine cōmeminit ouidius:quiq; tenet uocē:digitoq; ſilentia ſuadet:Catullꝰ ſimiliter corneli & ſcm̄ me eē puta harpocratem.Conſimili cultu romani uenerabanť angeronam autoŕ plinio notātes proprium urbis nomen ſupprimendum:ea rōe:ut aliq cēſent ne hoſtilibꝰ p̄cibus unq̄ poſſet elici.Iſis litteras ægyptiis reppit:cui tātū honorē pſtiterunt:ut capitali crimine reꝰ exi ſteret:ſi qs eā fuiſſe hoiem diceŕt.horaꝝ aūt duodeci hæc eē origo mēoraŕ .Quodā tpe triegiſtus cū eēt ī ægypto ſacrū qđdā animal ego api bouē ſiue io hoc ē iſidē puto qdā hoꝝ ſerapidi dicatū cū ī toto die duodecies urinā feciſſet pi ſemp ī terpoſito tpe p duodeci horas diē dimſum eē cōiecit & exiñ hic horaꝝ nūerꝰ cuſtodiť.Deiñ alii dicūt ex q̄dratura cæli q̄ ſecūdū muſicā rōem ī duode cim ptes dŕ eē diuiſa horas duodeci eē noiatas. Aquā.n.p totū diē excepunt tenuiſſima cauerna defluētē:& hāc maiores nři ī duodeci ptes diuiſerūt. Pythonē.Nō cōſentit ſulgētio macrobiꝰ: cuiꝰ hæc uerba ſūt ex prīo ſaturnaliū.hæc ē aūt de nece dracōis rō nalis:ut ſcribit antipater ſtoi cus.Nā terræ adhuc hūidæ exhalatio meādo ī ſupna uolubili īpetu:atq; īde ſeſe poſtq̄ cadefacta ē īſtar ſerpētis mortiferi īferi īferiora ŕuoluēdo corrūpebat oīa ui putredis: q̄ ñ niſi ex caloŕ:& hu more generaŕ:ipſumq; ſolē denſitate caliginis obtegēdo nebulā uidebaŕ quodāmō lum̄ eiꝰ exi mere.ſed diuio feruore radioꝝ tādē uelut ſagittis īcidētibꝰ extēuata: exſiccata:enecta interēpti dracōis ab apolline fabulā fecit:ab his ſubdit rōes itidē duas:ad q̄s te relego . Pitho .nec obſtat πυθωνα ſcribi:& πιθω̃:iuicē certe q̄nq; cædūt . plinius adnotauit libro nalis hiſtorie trigeſſimo quarto Tiſicratē pitho mulierē bigæ impoſuiſſe.qđ ſuadella pp facilitatē:& titubās fundamtū bi gis:hoc ē axi mobili ueheret:Nec obſtat ī ulgariis exēplaribꝰpiſto ꝓ credlitate ſubiici:qđ ñ p̄citꝰ īprobo.pitho ſuadā deā:ſuadellā:& ſuauemedullā latini uocāt:q̄ pſuadēdi deā uimq; pſuaſtricē ī piclis labiis ſediſſe græcia pleraq; oīs eminiſciť:đ quo ſcitu dignū referť deos.ſ.ī orōis īpo ueſtibu lo p̄cari Solitauiſſe ne qđ uerbū īcaute:& īproſpiciēter elabereť.hoc nos ī encōiaſtico ad ſigiſmō dū gōzagā marchionē:q̄m honoris & amoris gr̄a noiauimꝰ ſignificauius his Credulitas ꝙ ieſt li bratæ certa loquelæ munus habet piſtus:ꝙ labris ſedit amænis mellifiuēs nectar:dulci & ſuadela nitore ſacra dedit pitho .quam quondam græcia fatur ore periclæo cunctos fudiſſe lepores. Iſocrates dicit rhetoricen eſſe πιθους δημιουργον ideſt perſuadendi opificem .

frugibus colis feruor torrentibus ipſis iunio iulioq; menſi bus incendioſior cancri atq; leonis tetigerit metas tunc iſtæ ar bores æſtu ualido fiſſis corticibus ſuccum ſui liquoris in erida no Flumine aquis durandum emittunt .

De Tripho : ſagittis : & pythone:

HIs triphū quoq; apollinis adiciunt: ꝙ ſol & preterita nouerit:& preſentia cernat:& uiſurꝰ ſit futura Arcū uero huic ſagittaſq; conſcribūt: ſiue ꝙ de circulo eiꝰ radii in modū ſagittaꝝ exiliant : ſeu ꝙ ſuoꝝ radioꝝ manifeſta tione oēm dubietatis ſcindat caliginē:unde ēt pithonē ſagittis interemiſſe ferť.pitho.n.græce credulitas dŕ : & quia oīs falſa credulitas ſicut ſerpentes luce manifeſtante deprimiť pithonē eū interemiſſe dicunt.

Q uare ſine barba dicitur cum pater dicatur.

QVia occidendo & renaſcendo ſemper eſt iuuenior: Si ue ꝙ nunq̄ in ſua uirtute deficiat: ut luna: quæ creſcit & minuitur.

Fabula mercurii.

SI furtis præfuere di non erat op⁹ criminib⁹ iudicem ex quo culpæ habuere cæleſtem auctorē. Mercuriū dicunt præfuiſſe negociis uirgam ferentem ſerpentibus nexam: pennatis quoq; talarib⁹ prædictum. hunc etiam internuntiū furatrinūq; deum. Q uid ſibi uero hui⁹ nominis atq; imaginis ſignificatio diſſerat edicamus. Mercurium dici uoluere quaſi merciū curā. Omnis ergo negociator dicit pōt mercurius.

Q uare pennas.

PEnnata uero talaria ꝙ negotiantium pedes ubiq; pergendo quaſi pennati ſint.

Q uare uirgam.

VIrgam uero ſerpentib⁹ nexam ob hoc adiciunt ꝙ mercatoribus det aliquando regnum ut ſceptrū & uuln⁹ ut ſerpentium.

Q uare galerum & gallum.

GAlero .n. cooperto capite pingitur: ꝙ omne negociū ſit ſemper abſconſum. Gallum quoq; in eius ponunt tutelam: ſiue ꝙ omnis negociator ſemper inuigilet: ſeu quod ab eius cantu ſurgant ad peragenda negocia.

Furatrinū. furē clādeſtinū: furtū ipſum lucius furatrinā uocat. Mercurium. Aliter & fuſius auguſtinus libro ſeptimo de ciuitate dei. Nā iō mercurius qi medius currēs dr̄ appellatus: ꝙ ſermo currat īter hoīes medius. Iō hermes græce ꝙ ſermo uel interpretatio: quæ utiq; ad ſermōcem pertinet hermenia dr̄: iō & mercibus præeſſe: quia inter uēdētes & emtes ſermo fit medi⁹. Iō alas ei ī capite & pedib⁹ ponūt: uolētes ſignificar̄ uolucrē fieri ꝑ aera ſmonē. iō nūtiū dictū: qm̄ ꝑ ſmonē oīa cogitata enūtiant̄. ſilia diodor⁹ libro primo: & plato quoq;. Gallū. tanq̄ excubitorē: & ipſi⁹ auroræ ſedulum: nauū Sollicitūq; monitoriū & anteambulo: a quo gallicinium temp⁹ ſcilicet anlucanum ἀλεκτριοφωνιαν græci dicunt nonnulli certe gallum gallinaceū tradūt eſculapio quoniā ſcilicet medicus præuidere debet: quæ ſunt: quæ fuerunt: quæ mox uētura trahant̄: Inquā ſententiam moribundus ſocrates illam ſententiam: quā in phedone leges: ꝓtulit. ω crito eſculapio gallum debem⁹: quem reddite neq; negligatis Nō me præterit allegorice: ſymbolicos & operte uerba ſocratica enodari: Crederem tn̄ maſculo aio: imperterrita mente: uiribus haud quaq̄ ſuccumbentibus ſignificare connitens ſocrates pugilē ſe: & mortis in defeſſum pancraciaſtē extitiſſe uouiſſe gallum æſculapio medico deo ꝙ agonalem certādo coronam adeptus medella oīum terreſtriū labium depuratiua defæcat⁹ ī cælos euolauerit: Q ñ qdē ex autoritate plutarchi. cū uirib⁹ hoſtē ꝓfligaſſent lacedæmonii gallū uictimabant.
Inuicē pugnātes & digladiātes gallos πυκτὰς μαχεροποιους plutarchus uocat i apophthegmatis: ſup qua re Collumella: plini⁹: cæteri. hui⁹ exꝑgiſicā: & obſtrepam cātilenā leōes pēptorie formidāt: qd p⁹ cæteros lucreti⁹ enarrat. Gallis nocte explaudētib⁹ alis hi neq̄unt pauidi cōtra cōſtare leones: Inq; tueri. plinius libro decimo. Itaq; terrori ſunt etiam leonibus generoſiſſimis ferarum. Magiſtratus romanos quotidie regebant: ſi Iubebant acies a pulario eſca ſubminiſtrata ueſcebantur fortunatius & auſpicatius ſi eius ore quid ſtrigmenti defflueret. Vocabatur id ſoliſtimum tripudium: quaſi terripauium dicas ꝙ pauiret hoc eſt feriret: unde pauiculæ pro rutris: ipſum ſolū: Atq ſi forte Cibū reſpuerēt & auerterēt īfauſtū habebat̄: & tū faſces īꝑatorios ulteri⁹ ꝓgredi ꝓhibebāt. Inuenit ī ānalibus ī ariminēſi agro. M. lepido: Q. catulo. cōſ. ī uilla galerii locutum gallinaceum ſemel quod equidem ſciā. Salſum id appii niſi calamitoſus euentus inſulſum feciſſet: & inſerium: cui in pænos expeditionem claſſicam paranti cum pulli nonaddicerēt cibarium pullarii refugientes iuſſit in mare proiici riſu ſubiciens ſi nolunt eſſe bibant.

Stilbos .cognomen hoc propterea credimus adeptam ꝙ fulgida ſit & coruſcans. Stilbo'quoqꝫ ſignificat reluceo:reſplendeoqꝫ Anticlaudianus quoqꝫ Stilbon ſidus cilenii uocat:& plinius idem aſſerit libro ſecundo naturalis hiſtoriæ. Curuamine.enſe recuruato:falcatoqꝫ:qui uocatur harpe:Cuius hiſtoriam recenſens & retexens ouidius harpen enſem falcatum uocitauit libro primo metamorphoſeon. Nec mora falcato nutãtem uulnerat enſe qua collo eſt confine caput. Argus:uelocem:& quod contrarium eſt deſidem græce reſultat hoc uerbum:quod expreſſit epigrã maticus eo uerſiculo phalecio .nautas non puto uox ſed argo nautas.ſunt qui a celeritudine uolunt argo nauim cantatiſſimam declinari. ſunt qui ab argo opifice. ſuperquare ad fatim:tarreus: & lucillus in primo commẽtario ĩ apollonium Naturalem rationem adfert macrobius aurelius libro ſaturnalium primo. argiphontes preterea cognominatur: non ꝙ argũ peremerit quem ferunt per ambitum capitis multorum oculorum luminibus ornatum cuſtodiſſe.Iunonis imperio Inachi filiam eius deæ pellicem .conuerſam in bouis formam. ſed ſub huiuſmodi fabula argus eſt cælum ſtellarum luce diſtinctum: quibus ineſſe quædam ſpecies celeſtium uidetur oculorum. Celum autem argum uocari placuit a candore & uelocitate παρατο λευκον και ταχυ. & uidetur terram deſup obſeruare: q̃ ægyptii hieroglphicis litteris: cum ſignificagr̃ uolũt ponunt bouis figuram Is ergo ambitus cæli ſtellarũ luminibus ornatus: tunc exiſtimat̃ enect9 a mercurio ſol diurno tpe cum obſcurãdo ſidera enecat ut lumis ſui cõſpectũ earũ auferẽdo mortalib9

Quare hermes.

HErmes quoqꝫ dicit᷑ græce abeo ꝙ eſt ερμηνευσαι quod nos latine diſſerere dicim⁹: illa uidelicet cauſa ꝙ negociatori linguaꝝ ſit diſertio neceſſaria:utraqꝫ. n.regna permeare dicit᷑ ſuperna:atqꝫ inferna: ꝙ modo uẽtis in altum nauigans currat:modo demerſus inferna tempeſtatibus appetat.

Quare fur:quare celer dicitur

HVnc etiam deum furti ac preſulem uolunt:ꝙ nihil interſit inter negociãtis rapinã:atqꝫ periuriũ: furãtiſqꝫ deierationẽ ac raptũ. Stellã uero:quæ ſtilbos græce nuncupat᷑:quã ei pagani aſcribunt:ex quo ẽt diei nomen inuenere:tantũ celerior planetis oĩbus currit:ut ſeptima diei ſuos ꝑmeet circulos:ꝙ ſaturnus.xxiiii.annis:& iupiter.xii.poſſunt unde etiam lucanus ait. Motuqꝫ celer cillenius hæret.

Quare argum occidiſſe dicatur

DEniqꝫ ẽt argũ luminũ populoſitate cõſeptum interemiſſe fert᷑:dũ oculoꝝ imenſã unius corporis ſegetem ubiqꝫ uiua circũſpectiõe florentẽ ſingularis uulneris recurſũ falcifero meſuiſſet curuamĩe. Quid ſibi ergo tã fabuloſum græciæ cõmẽtũ uelit᷑ niſi ꝙ ẽt centũ cuſtodes totidẽqꝫ aſtutos ſine negotiatiõe uagos:unde & arg⁹ græce uag⁹ dicit᷑: & furãtis aſtutia:& negociãtis circũuenit aſtuta: falſataqꝫ cautela. Solet igr̃ alludere his ſpecieb⁹ & honeſte mẽdax græcia:& poetica garrulitas ſemꝑ de falſitate ornata phaleratior:ut & danae hymbre aurato corrupta eſt:non pluuia ſed pecunia.

Fabula de ganymede.

ET raptũ ganymedẽ aqla nõ uere uolucris:ſed bellica preda. Iupiter.n. ut anacreon antiquiſſimus autor ſcripſit: dum aduerſus titanas.i. titani filios qui frater ſaturni fuerat bellum aſſumeret:& ſacrificium cælo feciſſet in uictoriæ auſpicium aquilæ ſibi adeſſe proſperum uidit uolatum:pro quo tã fælici omine preſertim:quia: & uictoria conſecuta eſt: in ſignis bellicis ſibi aquilam auream fecit tute

Nauigium iſidis hoc
planius: & expreſſius
apuelius enarrat unde
cimo libro de aſino au
reo. Tunc cūcti popu
li tam religioſi q̄ profa
ni uānos onuſtas aro
matis: & huiuſcemodi
ſupplicijs certatim cō
gerunt: & inſup fluct⁹
libant intritum lacte
confectum: donec mu
neribus largis: & deuo
tionib⁹ fauſtis cōpleta
nauis: abſoluta ſtro
phijs ācoralib⁹: pecu
liari ſerenoq; flatu pe
lago redderetur. Ad
hæc diodorus libro ſe
cundo bibliotheces ad
hanc ſentētiam huiuſ
modi. Seſoſtris nauem
ex cedro fecit octuagī
ta cubitorum longitu
dine deauratam exteri
us: intus uero deargen
tatam: quam dono ob
tulit deo: qui maxime
thæbis colitur. hunc
autumo deum iſiden
intelligi: cui peculiari
dedicatiōe προτοπλο
οσ nauis demandabať.

læq; ſuæ uirtuti dedicauit: unde & apud romanos huiuſcemo
di ſigna tracta ſunt. Ganymedem uero bellando his ſignis pre
euntib⁹ rapuit: ſicut europam in tauro rapuiſſe fertur. i. in na
uem tauri picturam habentem: & is idem in uacca ſimiliter na
uim huiuſcemodi picturæ. Deniq; ut hoc certius eſſe cogno
ſcas nauigium iſidis ægyptus colit.

Fabula perſei & gorgonon

PErſeum ferunt meduſæ gorgones interfectorē. Gor
gones uoluere dici tres quaꝝ prima ſtēno: Secunda
euriale: Tertia meduſa: quaꝝ quia fabulā lucan⁹ & li
uius ſcripſerunt poetæ grāmaticorū ſcholaribus rudimentis
admodū celeberrimi hanc fabulā referre ſupfluum duximus.
Theocnitus antiquitatū hiſtoriographus refert phorcū fuiſſe
regē: qui tres filias locupletes dereliqt. Quaꝝ meduſa maior
quæ fuerat locuples: regnūq; incolēdo: fructificādoq; amplia
uerat: unde & gorgon dicta ē: qı̄ georgon. Nā georgi græce
agricultores dicūtur. Serpētino uero capite iō dicta ē ꝙ aſtu
tior fuerit: Cui⁹ regnū opimū ꝑſeus īuadēs ipſā q̄dē īteremit.
Iō uolatic⁹ dicit̄: ꝙ nauib⁹ uenerit: Cui⁹ capite. i. ſubſtātia ab
lata ditior factus nō ꝑua regna obtinuit. Dēiq; & atlātis regnū
īuadēs: qı̄ ꝑ gorgōis caput. i. ꝑ ſbā ei⁹ eū ī mōtē fugere cōpulit.
Vñ ī mōtē cōuerſus dicit̄ eē. Tamē qd hac ſibi tā ſubtili ſub
īmagīe ornatrix græcia ſentire uoluerit edicāus. Gorgōas dici
uoluerı̄t tres. i. tria terroris genera. prius qppe terror ē: q mētē
debilitat. ſecūd⁹: q ꝓfūdo quoddā terrore mētē ſpargit. Terti⁹
q nō ſolū mentis ītētū: uerū ēt caliginē īgerit uiſus. Vnde &
noīa tres gorgōes accepe. ſtēno. n. græce debilitas dicit̄ unde
& aſteniā īfirmitatē dicius. ſecūda euriale. i. lata ꝓfunditas: uū
& hōer⁹. πολιν ευρυαγειαν. i. troiā latas uias hñtē. Itaq; me
duſā quaſi μη ιδουσαν ꝙ uideri non poſſit. Hos ergo terro
res ꝑſeus adiuuāte ſapiētia interfecit. Iō auerſus uolat ꝙ uirt⁹
terrorē nūq̄ aſpicit. ſpeculū ergo ferre dr̄ ꝙ oīs terror nō ſolū
ī corde ſed ēt ī figura trāſeat. De ſanguīe ei⁹ naſci fert̄ pegaſus
ī figurā famæ cōſtitut⁹. Virt⁹. n. dū terrorē āputauerit: famam
generat unde uolare dicitur quia fama eſt uolucris. unde & ti
berianus. pegaſus hiniēs trāſuolat æthrā. Iō & muſis fontē un
gula ſua rupiſſe fert̄. ꝙ muſæ ad deſcribēdū famam heroum:
aut ſequantur priorum aut indicent antiquorum.

Fabula admeti & alceſtes

SIcut nihil benigna ſuperius coniuge:ita nihil infeſta crudeli⁹ muliere. Quanto.n.ſapiēs ꝓ uiri ſui ſalute ſuam opponit animā pignori:tanto maligna ad mariti mortē ēt ſuam reputat nihili: Ergo coniunx q̄tū iure cōuinctior tantum eſt aut morū dulcedine mellea:aut felle malitæ toxica:eſt qppe aut ppetuale refugiū:aut pēne tormentū. Admetus rex græcie alceſten in coniugio petiit: Cuius pr̄ edictū propoſuerat:ut ſi quis duas feras ſibi diſpares ſuo currui iungeret:ipſe illam in coniugio accepiſſet. Is igit̄ admetus apollinem atq̧ herculē petiit & ei ad currū leonē:& aprū iūxerūt. Itaq̧ alceſten in coniugio accepit. Cunq̧ in infirmitatem admetus decidiſſet:& mori ſe cōperiſſet apollinem deprecatus eſt. Ille uero dixit ſe ei aliquid non noſſe preſtare:niſi ſi quis ſe de ei⁹ propinguis ad mortem pro eo uoluntarie obtuliſſet:quod uxor fecit. Itaq̧ hercules dū ad tricerberum canē abſtrahendū deſcenderet:etiam ipſam de inferis leuat. Admetum poſuere in modum mentis:ideo admetus nuncupatus eſt: quaſi quem adire poterit metus. Hic itaq̧ in coniugio alceſten deſiderat. Alce enim græce preſumptio dicitur. unde & homerus ait αλλαουκεστι βιηφρεσιν·ουδετισαλκη non eſt aliqua uirtus in mentibus:neq̧ aliqua preſumptio. Ergo mens præſumptionē ſperans ſibi coniungi duas feras ſuo currui ſubiungat. i. ſuæ uitæ duas uirtutes aſciſcat animi & corporis. Leonem:ut uirtutem animi:aprum ut uirtutem corporis. Deniq̧ & apollinem & herculem ſibi propiciet. i. ſapientiam & uirtutem. Ergo preſumptio ſemet ipſam ad mortem pro anima obicit:ut alceſte: quam præſumptionē q̄uis in periculo mortis deficientem: uirtus de inferis reuocat:ut hercules fecit.

Admetum. ſciens & prudens delinquit fulgentius nec tñ delictū appellandum:quoniā ut phaleratior ſit interpretatio fabulæ græcū nomen latine pronunciat:græce.n.ſcribitur αδμητοσ quæ uox idomitum nobis reſignat ſecunda ſcilicet intēta uel eo teſtimonio.phæbus & admeti uaccas pauiſſe pheræas fert. Incurret in erroris incile placiades ni:quod eiuſce propugnaculū ē:myſticum ꝓſtiteretur interp̄tamentum: qñ quidem non ſemel honoratus ſeruius donatum carpat uerbiſ græcis latinum etymon impingentem. ei⁹ uerba ſunt hæc libro georgicon ſecundo. lenæus aūt αποτου λυνοσ.i. a lacuna: ꝙ donatus dicit ab eo ꝙ mentem leniat non procedit. nec.n.p̄t græcum nomen latinam ætymologiam recipe. αλλα. uerba ſunt hectoris ipari.iii.iliados rapſodia.

Liber primus finit.

Furii publi fulgentii lib. ii. incipit

STudens mi domine tuo reuerendo impio meā ſtultitiā uelut naufrago cōmiſi iudicio bifida ambiguitate ſuſpēſus utrū ne lector qlibet laudet cōſtructa:aut d̄ſtruat laborata. Sed qa nullaten⁹ hæc nr̄um aut nomē extollūt:aut crimē officiunt illo uidelicet pacto:ꝙ ſi ab his lector

melius ſapit deũ preferat:qui meliora cõceſſit. Sin uero ab his
minꝰ aliquid deſipit ipſum præferat:qui iſta cõtribuit. ergo &
hæc nõ noſtra ſunt. Sed eius donũ:& quæ ampliora eueniũt
non hoĩs:ſed diuinũ eſt largimentũ. Sicut. n. liuoris nota eſt
ſilere quod nouerã. ita crimen nõ eſt enarrare:quod ſenſerã. er
go ſi his amplius ſapis:lauda mentẽ puriſſimã: quæ quod ha
buit non negauit. ſed ſi hæc ante neſcieras habes arenam no
ſtri ſtudii ubi tui exerceas paleſtram ingenii.

Fabula de iudicio paridis

PHiloſophi tripartitã humanitatis uoluerũt eſſe uitã
ex quibꝰ primã theoreticã:ſecundã practicã tertiam
philargicã uoluere:quas nos latine cõtemplatiuam
actiuã:uoluptariã nuncupamus:ut ẽt propheta ait Beatus uir
qui non abiit in conſilio impioꝝ:& in uia peccatoꝝ nõ ſtetit:&
in cathedra peſtilentiæ nõ ſedit. i. non abiit:nõ ſtetit:nõ ſedit.
prima igiť cõtemplatiua eſt:quæ ad ſapientiã: & ueritatis inq
ſitionẽ ꝑtinet:quã apud nos epiſcopi:ſacerdotes:ac monachi:
apud illos philoſophi geſſerunt. Quos nulla lucri cupiditas:
nulla furoris inſania:nullum liuoris toxicum:nullꝰ uapor libi
dinis. ſed tantũ indagandæ ueritatis cõtemplãdæqꝫ iuſtitiæ cu
ra macerat:fama ornat:paſcit ſpes. Secunda actiua eſt:quæ tã
tum uitæ cõmodis anxiat ornatꝰ petax:habendi inſatiata:rapi
endi cauta:ſeruandi ſollicita geriť. Plus. n. quod hẽat cupit:q̄
quod ſapiat quærit:Nec cõſiderat quod expediat:ubi intercæ
dit quod rapiat. Deniqꝫ ideo nõ ꝑſtat ſtabile: quia nõ uenit ho
neſte. hanc. n. uitam penes antiquos aliqui tyranni:penes nos
mundus omnis gerit. Voluptaria uero uita eſt:quæ libidini tã
tummodo noxia:nullũ honeſtũ reputat bonũ: ſed ſolam uitæ
appetens corruptelã:aut libidine mollitur:aut homicidiis cru
entatur:aut rapina ſuccendiť:aut liuoribus rancidať. Sed hoc
penes illos epicurei ac uoluptarii:penes uero nos huiuſmõi ui
ta natura nõ crimen eſt. & quia bonũ nemo gerit:nec naſci bo
num licet. Id itaqꝫ conſiderantes poetæ triũ deaꝝ ponũt certa
mina. id eſt mineruã:Iunonẽ & uenerẽ de formæ qualitate cer
tantes. Ideo uero Iouẽ nõ poſſe his iudicaŕ dixere:ſiue ꝙ præ
finitum mũdi iudicium ignorabant: ſiue quia in libertate arbi
trii conſtitutum hominem crederent. Quod itaqꝫ ſi uelut deus
iuppiter iudicaſſet damnando duas unam tantummodo terris

uitam dimitteret. Sed ideo ad hominē iudiciū tranſferunt: cui liberū deligendi debet̃ arbitriū. Sed bene paſtor: quia non ut ſagitta certus: & iaculo bonus: & uultu decorus: & ingenio ſagaciſſimus. Deniq; brutū quiddā deſipiuit: & ut feraꝝ ac pecudum mos eſt ad libidinē limaces uiſus intorſit: q̃ uirtutē aut diuitias inquiſiuit. Sed quid ſibi tres deæ de tribus uitarum ordinibus uendicent edicamus.

Fabula mineruæ.

PRimam uitam theoreticam: quā nos in cōtemplande ſapientiæ honore dicimus. Ideo de iouis uertice natā dicunt: quia ingeniū in cerebro poſitū ſit. Ideo armatam ꝙ munita ſit. Gorgona etiā huic addunt in pectore: quaſi terroris imaginē: ut uir ſapiens terrorē contra aduerſarios geſtet in pectore. Criſta cum galea ponunt ut ſapientis cerebrū & armatū ſit & decoꝝ. Vnde & plautus in trinūmo ait. Fungino genere eſt: capite ſe totum tegit. Triplici ēt ueſte ſubnixa eſt: ſeu ꝙ omnis ſapientia ſit multiplex: ſeu etiā ꝙ cælata. Longam ēt haſtam fert ꝙ ſapientia longo uerbo percutiat. Triplici etiā ueſte: ꝙ omnis ſapiētia tecta extrinſecus rariꝰ agnoſcatur. In huius ēt tutelā noctuā uolunt: ꝙ ſapientia ēt in tenebris proprium fulgorem poſſideat. Inde ēt & conditricē athenarū eam uolunt. Minerua deniq; & αθηνη græce dicit̃ quaſi αθανατυπαρθένυ. i. īmortalis uirgo: quia ſapientia nec mori poterit: nec corumpi.

Fabula de Iunone.

IVnonem uero actiuæ præpoſuerunt uitæ. Iuno. n. quaſi a Iuuando dicta eſt. Ideo & regnis præeſſe dicitur: ꝙ hæc uita diuitiis tantū ſtudeat. Ideo ēt cū ſcæptro pingit̃ ꝙ diuitiæ regnis ſint proximæ. Velato. n. capite iunonē ponunt: ꝙ omnes diuitiæ ſint ſemper abſconſæ: deam etiam partus uolūt ꝙ diuitiæ ſemꝑ prægnaces ſint & nōnunq̃ abortiant. huius quoq; in tutelam ponunt pauū ꝙ omnis uitæ potentia petax in aſpectum ſui ſemper quærat ornatus. Sicut enim pauus ſtellatū caudæ curuamen concauans anteriꝰ faciē ornet: poſterioraq; turpiter nudat. Vnde & theophraſtꝰ ait in moralibus τα αλλα περι γνωτι. i. reliqua conſidera. & ſalomon in obitu hominis nudatio operū eius. huic etiam irim quaſi ar

Limaces. expono cō iunctos: cohærentes: ineſcatos: ſiquidē: limare prer cateras ſignificantias: quas multiiugas hēt id uerbū ſignificat ēt coniugere dicēte plauto nunq̃ cū illa limaui caput: etiam ſi plautus ī bacchidibus limaces paraſitos dixerit ꝙ alienum panem atterant De multiplici huiuſce uerbi ſignificantia diximus in ſidonianis commentariis.

Sūtilē.Cenſeo uoces has adulterinas: & hoc pacto legi par eē ꝙ oīs gr̄a exit ſubtilis: accedit onerata:ut hæc omni eruditorū ſcholæ cōueniant:a nobis gratiā exeuntē ſimplāduplicem ube rimo fænore prouenire. In baſi uetuſtiſſima nymphæ tres alternis brachiis inter ſe cōnexæ: his uerſibus eloquentiſſime graphiceqꝫ conſcriptis.

Sunt nudæ charites niueo de marmore: at illas
  Diua columna ſuis ædibus intus habet
Par tribus ē facies qualem decet eſſe ſororū:
  Par tribus eſt ætas: par quoqꝫ forma tribꝰ.
Grata thalia tamē geminæ conuerſa ſorori
  Implicat alterne brachia: blanda ſoror.
Euphroſynē dextra ſtupeo aglaianqꝫ ſiniſtra
  Miror: & implicitis brachia nexa modis.
Iuppiter eſt genitor pe perit de ſemine cæli
  Aenomia:& ueneris turba miniſtra fuit.
Inde alitur nudus placida ſub matre cupido
  Inde uoluptates:īde alimta dei.ſubdiſqꝫ ſic

Gratiæ.

NAm alteras pre ire uides. Duæ &.n.connexæ primam conſecuntur gr̄æ:porrigentiqꝫ uni cum Duo reddunt poma uelut factæ ex prima uberiores:ſine qua nō ſunt modo bacchi uenerisqꝫ filiæ.Sine.n. lætitia & facilitate had uolunt cōſiſtere.Quæ prolyxius & uberius de gratiis:deqꝫ ſtatu charitum ſcribuntur a melicis græcorum poetis a ſeneca libro primo de beneficiis: ab auſonio: iuriſperitis ī ocioſam procraſtinatiōem diſtulimus ad hoc facit ꝓuerbium græcum αιχαριτεσ γυμναι. ητοι οτι δει αφαελωσ και φανερωσ χαριζεδαι ηοτι οι αχαριστοι των εαυτων κοσμον αφηρηνται. latine ſic.

cum pacis adiungunt:ꝙ ſicut ēt ille ornatus uarios pingens arcuato curuamine momētaliter refugit.Ita etiā fortuna ꝗuis ad preſens ornata tamen ē citius fugitiua.

Fabula ueneris.

TErtiam uenerē uoluptariæ uitæ ī ſimilitudinē poſuerunt.Venerē dici uoluere aut ſecundū epicureos bonam rem:aut ſecundū ſtoicos uanā rem.Epicurei.n. uoluptatē laudāt:ſtoici uoluptatē dānant.Iſti libidinē colunt illi libidinē nolunt.unde & αφροδιτη dicta eſt: αφροσ.n.græce ſpuma dicit̃:ſiue ergo ꝙ ſicut ſpuma libido momentaliter ſurgat:& in nihilū ueniat.Siue ꝙ cōcitatio ipſa ſeminis ſpumoſa ſit.Deniqꝫ ferunt poetæ ꝙ exſectis falce ſaturni uirilibꝰ:atqꝫ in mare ꝓiectis exinde uenꝰ nata ſit.Illud nihilominus reſpōdere uolens poetica uanitas ꝙ ſaturnꝰ græce cronos dicit̃.Cronos.n.græce tēpꝰ uocat̃.Abſciſæ ergo uires tēporis.i.fructꝰ:falce quā maxie atqꝫ ī hūoribꝰ uiſcerū uelut ī mari ꝓiectæ libidinē gignāt neceſſe ē.Saturitatis.n.habūdātia libidinē creat.Vn̄ & terētiꝰ ait.Sine cerere & libero friget uenꝰ.hāc ēt nudā pingūt ſiue ꝙ nudos ſibi affectatores dimittat:ſiue ꝙ libidinis crimen nūꝗ̄ cælatū ſit.ſiue ꝙ nō nūꝗ̄ niſi nudis cōueniat.huic ēt roſas in tutelā adiiciūt.Roſæ.n.& rubēt & pūgūt ut ēt libido rubet uerecūdiæ obprobrio.pūgit ēt peccati aculeo.& ſicut roſa delectat ꝗdē:ſed celeri motu tēporis tollit̃ ita & libido libet momētaliter & fugit ꝑ̄eniter:In huiꝰ ēt tutelā colūbas ponūt illa uidelicet cā ꝙ huius gn̄is aues ſint ī coitu feruidæ.huic ēt tres charites addiciunt duas ad nos conuerſas: unam a nobis auerſam:ꝙ omnis gr̄a neſcit ſubtilem ſed ornatum.hanc ēt in mari natantē pingunt:ꝙ oīs libido reꝝ patiat̃ naufragia. Vnde & porphiriꝰ in epigrāmate ait.Nudus:egens: ueneris naufragus in pelago.Concha etiam marina pingitur portariqꝫ huius generis animal toto corpore ſimul aperto in coitu miſceatur:

ſicut iuba in phiſiologis refert

Fabula herculis & omphales:

PArcite queſo iudices humanis ardorib⁹:qd.n.pueri
lis aut muliebris ſenſus in amore efficiat: ex quo in li
bidinis pugna herculea deſudat uirtus. Mulieris.n.il
lecebra maior eſt mundo:quia quẽ mundi magnitudo uinceř
non potuit libido cõpreſſit. Inuaſit ergo uirtutem de crimine
fæmia quã mereri non potuit de natura. hercules.n. amaũ om
phalen:quæ eum perſuaſit & colli delicatos eneruare cõtract⁹
& laſciuienti pollice fuſi teretem rotare uertiginem. hercules
enim ηρακλησ græce dicitur.i. ανδρων κλεος:quod nos latine
uirorum fortium famam dicimus. Vnde & homerus ait κλεοσ
οιο ν ακουομεν.i.ſolam famã audiuimus. Iõ & alcei nepos dř. Al
ce.n.græce preſumptio interpretať. Nam & alcmenã matrem
habet quaſi αλμοσ δεστεραν:quod græce ſalſugo diciť. Nam ex
igne igneus:ut ex ioue:& ex preſumptione ut ex alceo auo: &
ex ſalſedine ſapientiæ:ut ex alcmena quid naſciť niſi fortitudi
nis gloria:& tamen a libidine ſuperatur: ομφαλοσ.n.græ
ce diciť umbilic⁹. Libido.n.in umbilico dominať mulierib⁹ ſi
cut lex diuina dicit. Non eſt preciſus umbilic⁹ tuus. Quaſi di
ceret. Non eſt peccatum tuũ amputatum. Nam & matrix illic
catennata conſtringitur:unde & epinephridia eodem loco fir
mandis fætib⁹ opponũtur. Oſtenditur ergo ꝙ libido: q̃uis ẽt
inuictam poſſit ſuperare uirtutem.

Fabula Caci & herculis:

SI fumũ fures eructuant quis inuolantẽ dum negat ag
noſcat:ergo aut caliginẽ aut fumũ obicit:ne agnoſci
poſſit:aut in fumũ uaneſcit ſubſtantia ꝙ furtiue ſuc
cedit. Cacus.n.herculis boues furat⁹ eſſe dicitur:quos cauda
in ſpelunca tractos abſcondit:quẽ hercules preſſo gutture in
terfecit. κακον.n.græce malũ dicimus ergo oĩs malitia fumũ
eructuat:ideſt aut ꝙ cõtraria ſit ueritati:ideſt luci: aut ꝙ acer
ba ſit uidentib⁹: ut fumus oculis aut ꝙ ſemper occultas obſcu
raſq́ cauillationes obiciat. Ideo autẽ & duplex ꝙ multiformis
malitia nõ ſimplex ſit. Triplici ẽt mõ nocet malitia:aut in eui
denti ut potẽtior aut ſubtiliter:ut falſus amic⁹: aut occulte ut
impoſſibilis latro. Ideõ etiam ſubtractos boues tranſuerſis du
cit ueſtigiis:ꝙ omnis malignus aliena ut inuadat: tranſuerſa

gſæ nudæ: uidelicet ꝙ
oportet ſiñ pſimõia &
ſplendide gratificari:
uel ꝙ ingrati propriũ
ornamẽtum amittũt.
Phiſiologiis enarra
tionibus:rõciniis: con
putiſq́ naturalib⁹.phi
ſiologos ſeruius: & cæ
teri uocant hiſtoriæ na
turalis cõmentatores
qualis extitit auicena
pariter & hiero: atta
lus:mago:iuba: cæſar
dictator: & cæſarum
q̃ plurimi:q litteris me
morabiliores fuere q̃
regno. ſiqdẽ ut heſio
dicum preceptum cir
cunfertur. Calliope re
gum comes eſt ioue
nata parente: a ioue
nutritos reges comita
tur: honorat. bractea
tum extat alexandri di
ctum: doctrina ſe mal
le profitentis excellere
q̃ opulẽtiis. ηρακλησ
eadem aurelii macrobi
declinatio nominis:ue
rum non idem ſenſus.
heracles inquit quid
aliud eſt niſi heras.i.ae
ris cleos: quæ porro
alia aeris gloria eſt niſi
ſolis iluminatio: cuius
receſſu:& profunditate
ſpiritus occulitur tene
bræ. αλμοσ δεστεραν
alibi codicũ αλμην le
gitur: ſalſuginẽq́ per
inde ſignat.uñ græce
ſententialiter dicitur.
αλμη ουκ ενεστι αυ
τω. επὶ του αλυκουσ
και σηδουσ κατ᾽ ἀειρρω
νιαν ειρηται. Epine
phridia.greci uocant
epinephridiõ abdomẽ
& pingue quid circa
renes peculiariter. Cæ
terum a ſimilitudie uo
cat placides epinephri
dia turundam quãdã:
linamẽtũ:& malagma

ſtuparium in pinguitiæ renalis figuram: quod umbilico ſuperponatur in doloribus matricis: ſebacea quoq; ex aſerino abdomine inſtrumenta umbilico ad leuandum dolorem conſarciri docet uſus: quæ forte metaphorice uocat epinephridia: νεφροσ.n.ren appellatur: & νεφριτισ renum morbus: ut renum inſpergimina recte uoces epinephridia. Codex alius epinebridia reſeruat: ut haud quaq̃ incohærenter exponeres ex nebridum pellibus offerumenta: & umbilici leuamenta. Nebrides quis ignouit pelles ceruinas apellari: quæ græca uox latinitate donata eſt conſenſu tacito litteratoꝝ. In panos multiformi pectoꝝ ad imaginandam & repreſentandã ætheris ſimilitudinem tradit nebrida ſeruius. Claudianus in conſulatum honorii. Talis erythræis intextus nebrida gemmis liber agit currus. ſidoniꝰ. rotat enthea thyrſum baſſaris: & macul' erytreæ nebridos horrens excitat odriſios ad marcida tympana myſtas. θερῖναιων. uox cõpoſita ex θεροσ hoc ẽ æſtate & αιων hoc eſt æuũ quod pro tempore capitur. Vnde ſententialis: & catholicos diſtichos. αιων παντάφερει. δολιχοσ χρονοσ οιδεν αμειβειν ουνομα καὶ μορφην. καὶ φυσιν ηδε τυχην. latine ſic. æuũ cuncta rapit: furtiuaq; tpa mutant Naturam: ſortem: nominaq; & faciem. Ioannes equidẽ ſcotus in explicatione magiſtri ſententiarum aſſerit conſtare diſcrimen ĩter æthernitatẽ æuũ: & tempꝰ quoniã ſcilicet illa uocitat᷑: que ĩtinitatem anterius ꝑſcribit: & poſteriꝰ pẽnitatem quoq;. æuũ poſterius tm̃nũ. Tempus utriq;. æthernitate uiget: & pollet interminus deus: æuo angeli. Tẽpore homines & cætera aĩata hoc nos iam olim acerſiti in magiſteriũ litterarũ ab illu

defenſionis utitur uia. Ideo & bona herculis concupiſcit: quia omnis malignitas cõtraria eſt uirtuti Deniq; ĩ ſpelunca abſcõditur: quia nunq̃ malignitas aperta liberiore fronte ſit: ſed uirtus & malos interficit: & ſua uindicat.

Fabula anthei & herculis.

ANtæus.n.in modum libidinis ponit᷑. unde & antion græce contrariũ dicimꝰ. Ideo & de terra natus ꝙ ſola libido de carne concipit᷑. Deniq; tacta terra ualidior exſurgebat. Libido.n.q̃to carni cõſenſerit tanto ſurgit iniquior. Deniq; a uirtute gloriæ: quaſi ab hercule ſuperatur. Nam denegato ſibi terræ tactu morit᷑. altiuſq; eleuatus materna nõ potuit mutuari ſuffragia: quo euidẽtẽ ſuæ rei fabulã demõſtraſſet. Omnem.n.mentẽ dum uirtꝰ ĩ altũ ſuſtulerit: & carnalibus eam ẽt denegauerit aſpectibus uictrix ſtatim exurgit. Ideo ẽt & diu in certamine dicitur deſudaſſe: quia rara eſt pugna: quæ cũ cupiſcentia: uitiiſq; congreditur ſicut plato in moralibꝰ ait. Sapiẽtes uiri maiorẽ cũ uitiis q̃ cũ inimicis pugnã gerũt. Nã & diogenes cynicus cum dolore ramicũ torqueret᷑: & uidiſſet homines ad amphitheatrũ cõcurrẽtes dicebat. Qualis hoĩum ſtultitia. currunt ſpectare feris homines repugnantes: & me prætereunt cum naturali dolore certantem.

Fabula thyreſiæ.

THyreſias duos ſerpẽtes cõcũbẽtes uidit: quos cũ uirga ꝑcuſiſſet in fæminã cõuerſus ẽ. Iteꝝ poſt tpis ſeriẽ eos cõcũbẽtes uidit. ſimiliterq; ꝑcuſſis iterũ ẽ ĩ priſtinã naturã cõuerſus. Iõq; dũ de amoris q̃litate certamẽ iuno & iupiter habuiſſent eũ iudicẽ q̃ſierunt. Ille dixit tres uncias hr̃e uiꝝ amoris: & nouẽ fæminã. Iuno irata ei lumẽ adẽit: Iupiter uero ei diuinitatẽ cõceſſit. Græcia.n.q̃tũ ſtupẽda mẽdacio: tãtũ eſt admirãda cõmẽto. Tireſiã.n.in modũ tẽporis poſuere quaſi θεριναιων.i.æſtiua pẽnitas. θεροσ.n.dicit᷑ æſtas. ergo

ſtriſſima marchionıſſa mantuæ Iſabella: quonıam per ingenuas anımũ coluıſſe per artes precipuũ cenſet: diſcrımına uıımus epicedio ın obıtũ margarıs eius filiæ carmıato huıuſmodı modulo.
Infælix quicunq; gemis fælicius æuum
Aetate eſt: mutat ſæcula: non moritur.
Commertiales. Portitores: pararios: internuntios: forculos: & rimulas: quibus quaſi deductoribus commertia extrarii alimenti ſuggit interior anima. Tranſennas multi foratilia ſpiracula & cancellata forāına p quæ ſuggeritur alimē tum intrinſecæ arboreæ medullæ. Diximus explicatius in primo ſidonii cōmentario trā ſenas a traiciendo deduci: ꝙ per eas intrinſecus in extrarium aerem lumen traiiciat. ꝓprie dici ligneas feneſtrulas cancellatis plagulis orbiculatas: per quarum imperceptile deforis operculum: & citimum uiſorium: & furtiuum matronæ uiſantes arbitrantur: & aſpiciunt: nec aſpiciuntur: Iureconſulti cancellos uocant: trā ſena plauto cancellatus eſt laqueus. Cæterum per elegantem ſimilitudiem feneſtellas interuenoſas arboris: per quas nutrimentū traiicit & migrat in arborē graphice concinniterq; uocat placiades tranſenas. Marculentā. exſuccā: exhauſtā effætā ſuppreſſo uiridanti ſucco: cum foliis aquilo decuſſit honorem. Caluitatem glabretum: aream: nuditatem. dicuntur. n. ab homine ſumpta germanitate arbores ipſe calueſceř quotieſcunq; partim foliorum cadente relinquitur foliis ueluti crinibus uiduata: unde ſcite caluеſcere uineam profertur cum herbido loco ſterileſcente calueſcenteq; quodam ueluti caluitium contrahat. has agrorum caluitates: & glabreta: quoniam ita doctis uocare ſentio græci φαλακρας appellant. Fatim. largiter ſuꝑfluēter: fatim gnatonum ſidonius libro epiſtolarum primo dixit ſeruulus fatiſcunt abun

ex uerno tempore: quod maſculinū eſt: quia eodem tēpore clauſura ſoliditaſq; eſt germinū: dum coeuntia ſibi affectu animalia uiderit: eaq; uirga. i. feruoris æſtu percuſſerit in fæmineum ſexum conuertiť. i. æſtatis feruorem. Ideo uero æſtatē poſuere ĩ modū fæmie: ꝙ omnia patefacta eodem tēpore ſuis emergāt folliculis. & quia cōcipiendi duo ſunt tēpora: ueris & autūni Iteꝝ cōceptu prohibito ad priſtinā redit imaginē. Autumnus n. ita maſculino corpore omnia conſtringit: quo conſtrictis arborū uenis uitalis ſucci cōmertiales tranſennas interius ſtringens folioꝝ marculentā detundat caluitatem. Deniq; duobus dis ideſt duobus elementis arbiter quæriť igni atq; aeri de genuina amoris ratione certantib⁹. Deniq; iuſtum profert iudicium. In fructificandis. n. germinibus dupla aeri q̄ igni materia ſuppetit. Aer. n. & maritat in glebis: & producit in foliis: & grauidat in folliculis. Sol. n. maturare tātum nouit in granis. Nā ut hoc certū ſit: cæcať a iunone illa uidelicet cauſa: ꝙ hyemis tempus aeris nubilo caligante nigreſcat. Iupiter uero occultis uaporibus conceptionē fatim ei futuri germinis ſubminiſtrat i. quaſi præſientiam. Nam ob hanc rem ſanus bifrons pingiť: ꝙ & præterita & futura reſpiciat.

Fabula promethei.

NVlla quærantur ultra terris munimina: dum uſq; in cælum peruenerint furta: aut quæ ſecuritas erit argenti & auri: ubi flāma potuit inuolari: prometheum aiūt hominē ex luto finxiſſe: quem quidē inanimatū atq; inſenſibilem fecerat: Cuius opus minerua mirata ſpopondit ei: ut ſi quid uellet de cæleſtibus donis ad ſuum opus adiuuandū inq reret. Ille nihil ſe ſcire ait: quæ bona in cæleſtib⁹ haberenť. ſed ſi fieri poſſet ſe uſq; ad ſuperos eleuaret: atq; exinde ſi qd ſuæ

figulinæ congruũ cerneret melius inire.i.pp ſeptem liberales artes:uel pp ſeptem planetas:quæ in aere currunt oculatus arbiter præſumpſiſſet. Illa ĩter oras ſeptemplicis clypei ſublatũ cælo opificem detulit. Dumq; uideret omnia cæleſtia flãmatis animata uegetare uaporibꝰ: clam ferulã phæbeacis applicans rotis:ignem furatus eſt: quem pectuſculo hominis applicans animatũ reddit corpꝰ. Itaq; ligatũ eum uulturi fere iecur perenne præbentẽ:ut nicagoras in diſthemithea libro: quem ſcripſit:primũ illum formaſſe idolum refert:ex eo ꝙ uulturi iecur præbeat:liuoris quaſi pingat imaginẽ:unde & petroniꝰ arbiter ait:Cui uultur iecur ultimũ pererrat:& pectus trahit:intimaſq; fibras. Non eſt:quẽ tepidi uocãt poetæ:ſed cordis mala: liuor atq; luxus nam & ariſtoxenꝰ in epimetheioꝝ libro:quẽ ſcripſit ſimilia.profert. Enim uero prometheũ quaſi προμυθειαν: quod nos latine prouidentiã dicimus:ex dei prouidentia & minerua quaſi cæleſti ſapientia hoĩem factum. Diuinũ uero ignẽ quem uoluere animã monſtrant diuinitus inſpiratã:quæ apud paganos dicit̃ de cælis tracta. Iecur uero prometheũ uulturi præbentẽ: quod nos cor dicimus:quia in corde aliquanti philoſophoꝝ dixerunt eſſe ſapientiã. Vnde & iuuenalis ait:ſi leua in parte papillæ nil ſalit archadico Iuueni. Deniq; uulturẽ in modũ mundi poſuere:ꝙ mundꝰ celeri quadã uolucritate uerſetur & cadaueꝝ naſcentiũ:occidẽtiumq; pennitate depaſcit̃. Itaq; alit̃ ac ſuſtentat̃ diuinæ ꝓuidẽtia ſapiẽtiæ: quæ nec ipſa finiri nouit nec mundus ceſſare ab eius elementis aliquatenus

danter aperiunt̃.fatim aũt abundanter dicimꝰ unde adfatim. Diſthemithea. Titulũ libri deducẽs a δισ particula ſteritica hoc eſt priuatoria themi dea ſortilatrice: & thea hoc eſt dea tanq̃ in eo libro inſectaret̃ themidẽ deam ſubſicientẽ:ſuppeditãtemq; conſulta:& fatiloquia prometheo quo reuinculatus eſt Ioui prædicẽs ſi foret thetidis amator eſſe in fatis regno cæleſti ſpoliari. Cæterum en agedum interpretemur luciani ſcriptoris nodum inenodabilem græculis hiſce nebulonibus:quibus præter pedicoſum barbitium nihil latini reliquerunt. Luciani uerba ſunt hæc in dialogis Ioue ꝓmetheum tanq̃ fallacioſum carpente & τεχναζωντα. αμεν γαρ εμε εξηπατησασ εν τη διανομη των κρεων οστα πιμελη κεκαλυμμενα μοι παραθεισ. και των αμεινωτων μοιρων σεαυτω φυλαττων τι χρη λεγειν. quæ igit̃ inqt me decepiſti in diſtributione carniũ oſſa pinguedine operta mihi apponẽs opimiorẽq; partiũ tibi reſeruãs qd opꝰ eſt dicere: In hunc ſcopulũ ueluti in maleam expuiti græci hi noſtrates hibridæ cæcutiunt & heſitant ſui & ſuorũ obliti. Dicite aues galeritæ:funginum genꝰ:opta capla nũ iterp̃tem legiſtis heſiodicũ: hanc fabulã cõmodiſſime: & compoſitiſſime perſcribentẽ: Doctius & eloquẽtiꝰ apud nr̃os hyginꝰ his. Antiqui cũ maxima cærimonia deorum ĩmortaliũ ſacrificia adminiſtrarẽt ſoliti ſunt totas hoſtias in ſacroꝝ coſummere flamma. Itaq; cum pp ſumptus magniditudinem ſacrificia paupibus nõ cõtingerẽt: ꝓmetheus q pp excellentiã ĩgenii mirã hoĩes finxiſſe exiſtimat̃ recuſationẽ dr̃ ab ioue ĩpetraſſe:ut ptem hoſtiæ in ignẽ conicerent:ptem ĩ ſuo cõſumerẽt uictu. Idq; poſtea cõſuetudo firmauit:quod cũ facile a deo nõ ut ab hoĩe auaro impetraſſet:ipe ꝓmetheꝰ ĩmolat tauros duos quoꝝ primũ iocinora cũ in ara poſuiſſet reliquam carnem ex utroq; tauro in unũ compoſitam corio bubulo texit:oſſa aũt: Quæ circũfuerũt reliqua pelle cõtecta in medio collocauit:& ioui fecit potantẽ:ut quã uellet coꝝ cõſumeret ptẽ. Iupr̃ aũt & ſi nõ ꝓ diuina fecit cogitatione: nec ut deum licebat oĩa:qui debuit ante ꝓuidere. Sed qm̃ credere ĩſtituimꝰ hiſtoriis deceptꝰ a ꝓmetheo utrũq; putans eſſe tauꝝ delegit oſſa pro ſua dimidia pte. Itaq; poſtea in ſolemnibus & religioſis ſacrificiis carne hoſtiarũ cõſumpta:quæ pars fuit deorum eodem igni ʒonburunt. Tepidi.inſuaues:inſipidi:non inflãmanter:ardenter:lacertoſe nec oĩbus neruis rei ſcopon attingẽtes. epimetheoꝝ.originis:nominis:geſtoꝝ epimethei de quo plato hæc in protagora. Olim quoq; dii ſoli

erat nulla uero mortaliũ genera Sed cũ tẽpus fatale generationis appeteret ipa di i terræ uiſceribus ex igni terraq; finxerũt:interuenientib9 his:quæ igni terræq; miſcent̃.Cũ uero educer̃ illa i lucem uellẽt:ꝓmetheo:epimetheoq; mãdarũt:ut cõpetẽtibus uiribus ſingula præmunirẽt:prometheũ itaq; rogauit epimethe9 diſtributionis illius offĩn ipi cõcederẽt:diſpẽtẽtq; cõſideraret. Cõſenſit promethe9:diſtribuit ille.qbuſdã robur abſq; celeritate ididit:quædã ibecilliora uelocitate donauit:armaũ nõnulla.Inermibus aũt aliud quoddã ad ſalutẽ excogitauit: quæ.n. exiguo corpore clauſerat : ptim p aerẽ pẽnis attolli:ptim ſub terrã ſubrepe iuſſit Cũ uero ñ cẽt admodũ ſapiẽs epimetheus : dotes oĩs incius effudit i bruta : neq; aduertit nihil ex tãta ſibi elargitiõe ſupſore:quo gen9 nr̃m donaret. Reſtitit ergo hoĩum gen9 ĩmune : uñ quoſe uerteret ambigebat. Dubitãti ꝓmethe9 adſtitit ptitõnis illi9 cõſiderator. Viditq; cætera aĩalia ſuis q̃ fulta muneribus : boniſq; referta. hoĩem ãt nudũ:inermẽ:calceorũ ſtramẽtorũq; indigum Iã uero ĩminebat fatalis ipſe dies:q in lucem terra exire cogebat. Cũq; ẽt ſalutis hũanæ uiã cõſultãs ꝓmethe9 non iuenirer ſurripuit uulcãi mineruæq; artificioſã cũ igne pariter ſapiam.neq;.n.fieri poterat : ut eã ſine igne nãciſceretur qs uel ẽt uterer̃.eam itaq; ſic hominũ generi ꝓmetheus ẽ largitus:atq; ſapiẽtiã.quæ uictũ ſuppeditat cõſecuti ſumus : expſſa delimataq; de platonico penu hæc claudiani uerba ieu tropium libro ſecundo quis ambigit!

Namq; ferunt geminos uno de ſemine fratres
Iapetioniadas generis primordia noſtri
Diſimili finxiſſe manu:quoſcunq; prometheus
Excoluit:multumq; innexuit æthera limo :
Hi longe uentura notant :dubiiſq; parati
Caſibus occurunt fabro meliore politi.
Deteriore luto prauus quos edidit autor
Quem merito grai perhibent epimethea uates.
His nihil ætherii ſparſit per menbra uigoris:
Hi pecudum ritu non impedientia uitant
Nec res ante uident:accepta clade queruntur
Et ſero tranſacta gemunt.

Deucaliõ itaq; ꝓmetheo genit9:eptihemeo pyrrha qđ oñdit ouidius libro.i.metamor. Iñ ꝓmethides placidis epimethida dẽis mi'cet. Themis:quod ſupeſt explicãdũ ſortiũ dea fatiloqua:cui9 oraculi ſedes in mõte parnaſo frequẽtabat̃ i tm̃ præſcia ut apud lucianũ:& cæteros ioui præſcientia futurorũ antiſtet:de qua ouidius. Coricidas nymphas:& numia mõtis adorat:fatidicãq; themin:

poſſit. Deniq; pandoram dicitur formaſſe. pandora.n. græce omnium munus dicitur:ꝙ anima mun9 ſit omnium generale.

Fabula de adulterio ueneris.

IVſte uel ſol ueneris depalat adulterium:quatenus luna ſolet eius cælare ſecretum. Venus.n.cũ marte cõcubuit:quã ſol inueniens uulcano prodidit. Ille adamante catẽnas effecit : amboſq; religans dis turpiter iacentes oſtẽdit. Illa dolens quinq; filias ſolis amore ſuccẽdit.ideſt eni paſiphaen:medeã phædram circen:dircen. Quid ſibi de hoc poetica alludat garrulitas inquiram9.perſtant nunc in noſtra de hac fabula uita:certa admodũ teſtimonia. Nam uirtus corrupta libidine:ſole teſte apparet. unde ouidius in methamorphoſeon ait:Videt hic deus omnia prim9. Quæ quidẽ uirtus corrupta libidine turpiter catẽnata feruoris conſtructione tenetur.hæc itaq; quinq; ſolis filias.i. quinq; humanos ſenſus luci ac ueritati deditos:quaſi ſolis fæt9 hac corruptela fuſcat.ob hanc rem etiam huiuſcemodi nomina quinq; ipſis ſolis filiabus uoluere primã paſiphaen : ut uiſũ quaſi πασιφανον:quod

quæ tūc oracla tenebat.pōpei9 .themin deá putabāt eē:quæ ꝓcipet hominibus id petere : quod fas eſſet:eáq; id eē exiſtimabát:quod & fas ē. Pandorá.cui ſinguli deorū munus aliqđ obtulerūt ſunt q mercuriū creaſſe ferát.heſiodus ī poemate:cui titulus ē εργα και ημεραι de pādora fermæ ſic huic etiam charites:etiam celeberrima pitho aurea candenti poſuere monilia collo;effuſæq; cōas horæ de flore corona uernali tribuere deæ : ſubditq;. q̄n qdē ddcrat ſua mūera qſq; deorum mercurius merito pandoram nomie dixit exitiale malū mortalibus:& fera peſtis hyginus hanc a uulcano factam manifeſtarie ꝓdit quam deorum uoluntas omni munere donauit.Itaq; pādora ē appellata. Glaucomata.non cecitas ueꝝ morbus ocularis : quē albuginem uocamus: plumbeum colorē referens:de quo feren9ſi uero obſcuram referunt glaucomata plumbū. eos non probo qui uocant albuginem : cum plumbago potius dicatur caliginoſos oculos facit:de qua comodia plautina cui titulus eſt miles.

Et nos factitiis fabricis & doctis dolis.

Glaucomá ob oculos obiciemus: eumq; ita Faciem9 :ut qđ uiderit non uiderit

Lupis præcipue ꝙ lupi quemadmodum lupæ ſcortatores dicunť ut carmē uetus eſt. ad meam lupam ultro citroq; multi cōmeāt lupi. Lupari uerbum eſt qđ ſignificat ſcortari : ꝙ acca larentia lupa fuit hoc eſt meretrix ꝓpterea fictum eſt lupá lactaſſe remū & romulum expoſitos ī quam ſniam canit pigrámaticus:occultāt ſpurcas hæc monumēta lupas.

nos latine omnibus apparentē dicimus. Viſus.n.reliquos quatuor ſenſus inſpicit:quia & eum:qui clamat uidet:& palpādo notat:& deguſtādo aſpicit:& odorando intendit. Secundam medææ:quaſi auditū hoc eſt μηδεν ιδειαν: quod nos latine nullam uiſionem dicimus. Quarta phedra quaſi odoratus:uelut ſi dicať φερουσα ηδονην : quaſi afferēs ſuauitatē. Quinta dirce:ſaporis idex quaſi δεινοκριτη: ꝙ nos latie acre iudicās dicimus.

Fabula ulyxis & ſirenum.

SIrenes græce tractatoriæ dicuntur. Trib⁹.n.modis illecebra amoris trahitur:aut cantu:aut uiſu:aut conſuetudine. Amanť.n. quædā ſpetiei uenuſtate:quædam etiam lenocinante conſuetudine. Quas ulyxis ſocii obturatis auribus tranſeunt. Ipſe uero religatus tranſit.ulyxes.n. græce quaſi ολων ξενος.i.omnium peregrinus dicit̃.Et quia ſapientia ab omnib⁹ mundi rebus peregrina eſt : ideo aſtutior ulyxes dictus eſt.Deniq; ſirenas.i.delectationum illecebras & audiuit & uidit.i. agnouit & iudicauit: & tamen tranſit nihilo minus.Ideo quia auditæ ſunt:mortuæ ſunt.In ſenſu.n.ſapientis omnis uoluptatis affectus emoritur.Ideo uolatiles quia mētes amantiū ꝑmeant celeriter.Inde gallinaceos pedes : quia libidinis affect⁹ omnia:quæ hēt ſpargit.Deniq; & ſirenes dictæ ſunt.συρω.n.græce traho dicitur.

Fabula ſcylle.

SCyllam ferunt uirginē pulcherrimā:quā glauc⁹ antedonis fili⁹ amauit:quem circe ſolis filia diligebat:irataq; ſcyllæ:fontē:in quo lauari ſolita erat uenenis infecit. Vbi illa deſcendens ab inguine lupis canibuſq; marinis inſerta eſt.Scylla.n.græce quaſi σκυλμον dicta ē:ꝙ nos latine cōfuſionē dicim⁹.& qd cōfuſio niſi libido ē? Quā libidinē amat glauc⁹.Glauc⁹.n.græce luſcitioſus dr̃. ūde & glaucōata dicim⁹ cæcitatē.ergo oīs:q luxuriā amat:cæc⁹ eſt.Nā & antedonis fili⁹ dict⁹ ē.Antedō.n.græce:quaſi antidō: ꝙ nos latie cōtraria uidēs dicim⁹.ergo lippitudo ex cōtraria uiſiōe naſcit̃. Scylla.n.in modū ponit̃ meretricis:qa oīs libidinoſa:canibus lupiſq; īguina ſua neceſſe ē miſceat. Iuſte ergo lupis & canib⁹ mixta qa neſcit ſua alienigenis deuoratiōibus ſaturare ſecreta.

Libidinoſa. Circen meretricio noīe male audire teſtis ē pleraq; oīs ars poetica æra ut interpretatur ſerulus appellata a uoce aſpernātiū: Ideo ſocios ulyxis uerborū deleneſico nepenthe & titillacu prurioſo: pharmaceutriaq; poculorꝝ ꝙ ipſa libido repit per uerborum molliciē: & dulcedinis inuolucrū: cū ſubſit amaricies oīs: & aſpnabilis inſuauitudo: uñ canit ſcienter & lepide plautus. amor amaradat. Itē amor dulcia dat geſtum: amaritudinem ad ſatietatem uſq; aggerit. ſimilr belluinos homines reddere ueſaniam amor idem oſtendat. amor mores hominum moros facit.

Sed hāc circe odiſſe dr̄. Circe ut antedictū ē manꝰ diiudicato uel ꝑatio nūcupat̄. quaſi χειρωμκριτυ. Labore. n. manuū & ꝑatōem libidinoſa mulier nō diligit: ſicut terētiꝰ ait a labore ꝓcliuē ad libidinē accipit cōditōem de hinc quæſtū occipit. hāc ēt ulyxes īnocuꝰ tranſit: quia libidinē ſapientia cōtemnit.

Fabula mydæ regis & pactoli fluuii.

MYda rex appollinē petiit: ut qcqd tetigiſſet aurū fieret. Cūq; ꝓmeruiſſet munꝰ in ultiōem cōuerſum eſt Capitiq; ſui uoti effectu torqueri. Nā qcqd tetigerat aurꝝ ſtatim efficiebat̄. erat ergo neceſſitas aurea: locupleſq; penuria Nā & cybꝰ & potꝰ rigēs auri materia marmorabat. Itaq; apollinē petiit: ut mala deſiderata cōuerteret. Reſpōſoq; accepto: ut tertio caput ſub pactoli fluminis ūdas ſubderet: Quo facto: pactolꝰ deinceps arenas aureas trahere dicit̄. Sed euidēter poetæ alluxerūt argutiam: illa uidelicet cā: ꝙ oīs appetitor auaritiæ: cū oīa pretio deſtīat: fame morit̄: ꝙ & myda rex erat Sed collecta pecuniarꝝ ſūma: ut ſoſicrates cigizenꝰ in libris hiſtoriæ ſcribit: ꝙ oī cenſu ſuo myda rex pactoli fluuiū: q in mare currere ſolitꝰ erat: ꝑ inumerabilis meatꝰ ad irrigandā ꝓuinciā deriuauit: Suaq; expēſa auaritia fluuiū fertilē reddidit: Myda. n. græce quaſi μηδεριδωμ. i. nihil ſciens. Auarꝰ. n. tantū ſtultus eſt: ut ſibi prodeſſe non norit.

Circen meretriciis perſuaſionibꝰ & amorabūdis illectamētis mortales. incapiſtraſſe docet eruditiſſime claudianꝰ in conſulatu honorii. Luxuries ꝑdulce malū: quæ dedita ſemper corporis arbitriis hebetat caligīæ ſenſus mbraq; circeis effæminat acriꝰ herbis. ulyxes moly uirga hoc eſt ſapīa a mercurio ſibi tradita ſecurꝰ ſe īpolutū a ludibrioſo contactu reſeruans euaſit ꝑſtigias īcolūis. fabuloſā uirgā fuiſſe ludibūde refert ī obſcēo carmine poeta ſic ꝓpe modū. hinc legit̄ radix de qua flos aureus exit: quā cū moly uocat mētula moly fuit. De hac ulyxea uirga fabuloſe tn̄ homerus ριζη μεν μελαν εσκε γαλακτι δε εικελον ανθος. μωλυ δε μιν καλεουσι θεοι. hæc expſſit ouidius libro. xiiii. metamorphoſeō. Moly uocāt ſupi: nigra radice tenet̄.

Marmorabat corneſcebat ī marmoroſā duriciē. Aluſerunt. luſu poetico pſcripſerūt. puto lectionē ē ꝓbatiorē eſſe ſi legis illuſerūt hoc eſt ludibūdo īuolucro detexuerūt pānis eloquii. uerſicolorib9: quo modo loqndi uergili9 utit̄ libro georgicon. Illuſaſq; auro ueſtes. ephyreiaq; æra. Fui9 Illuſas. iqbus artifex ludēs auro aliqua depigit: Fame. nūq̄ itermorientē radicit9 morbili ægrimonia: Cæterꝝ ut de hydropico ſemet inſolāte aquā calfacit. Semp Inops qcūq; cupit: Curtæ neſcioqd ſemp abeſt rei: Cuius glomeri nec terminū criſippus ſorites explicator iponeret: qñqdem tā deeſt auaro ꝙ habet q̄ ꝙ nō habet. Sed dāda eſt ellebori merito pſ maxīa auaris: q itinere iam admodū pacto uiaticū augent: quando omnis homo bulla ē: eo magis ſenex. parādæ ſarcinulæ & īnſtar prouidi remigis contrahenda uela a libidinibus ab auaritia: cæteriſq; animi deuenuſtamentis receptui tandem ī ſenectute: canendum eſt oculo corporis defloreſcente floreſcat ocul9 mentis: illud philoſophi notiſſimi probantes: qui a uitiorum incentiuis liberatus ueluti ob immani. & teterrima bellua gratiam ſenectuti referebat. Quid fœdi9: & deteſtabilius: ut id craſſi recenſeam his multicupidis uetulis uerucibus & ſilicernis: qui in duodecima hora uitæ poſiti ſola nequitia pubeſcunt: aduleſcentiantur: repueraſcunt: bipueri: in quorum animo libidinoſitas æxeſtuat: tepet in corpore: debiliſq; tepet cum ramice neruus. Dic bone Iupiter quis feret hoc catonianum ſupercilium? uerba tetrica? ſtoicam rigiditatem? cum diſpaleſcat animus uulpina pelle?

deliteſcens: Intercutibus uitiis madẽt. Neuos aliorũ diſpiciũt: ſua ipſorũ carcinomata deſpiciũt: Ignorãtes claudiãi uerſus ꝓclariſſimos. primus iuſſa ſubi tũc obſeruãtior æq̃ ſit populus: nec ferẽ negat eũ: uiderit ipſum autorẽ parere ſibi. Pãdoræ. ex opinione aliorũ ꝓdũtur hæc a fulgẽtio ouidio nõ pãdora: ſed pãdroſos hæc appellaẽ libro ſecũdo metamorphoſeon ĩ hũc modũ. pars ſecreta domus ebore & teſtudine cultos tres hũit thalamos: quoꝝ tu pãdroſe dextrũ aglauros le uum: mediũ poſſederat herſe. Ciſtellatrices erãt hæ uirgũculæ palladis κανεφοροι propterea uo citatæ: mox trãſcripto ab ægyptiis: quiſ ſacris ignorabilibus oppletã ĩ ſacro deportabant ciſtulam: de qua & tibullus libro prio, & tyriæ ueſtes & dulci tibia cãtu: & leuis occultis conſcia ciſta ſacris. Apuleius quoq; meminit hiſ. libro undecimo. ꝓferẽ ciſta ſecretorũ capax. Catull9 de hac pariter intellexit. par obſcura cauiſ celebrabãt orgia ciſtis orgia q̃ fruſtra cupiũt audiẽ ꝓfani. In honorẽ palladiſ hæc ciſtellaria geſtatio celebrabaẽ ꝙ dea athẽaꝝ tutelaris ẽ: quã pollada uocaẽ: cui faberrimi opifices aceſeus & helicon primi peplũ opati ſũt elegantiſſimũ: uñ ĩ his quæ admiratione digna ſunt dici ſolet ἀκεσέως καὶ ἑλικῶνος ἔργα. hic ꝗdem aceſeus genere ẽ patareus: helicon aũt caryſtius. ſicuti ꝙ tutulina fuit atticorũ nom̃ hoc adepta ẽ pariter ab eodẽ tutamẽto ἀστυκδυσή peculiari cognomẽto uocata: ꝙ haberet urbẽ: & tutareẽ: qualiter ut palã ẽ uocatur ab ariſtophane: & ſic apud ſuetoniũ ĩtelligẽdũ: nõ aũt ad Iouẽ referendũ quo obſeruato catullus eruditiſſimus poetarum ad græcum nomen alludens: & mineruæ ſuum nomen attitulans: non autem amicæ ut quidam triuiales: & cæci doctores allucinantur ait.

Quare habe tibi quicquid eſt libelli.
Qualecumq; quod o patrona uirgo.
Plus uno maneat peremne ſæclo.

Neſcio qs ardelio: & bonorũ mala carminũ lauerna iuſſit legẽdũ qualecũq; qd̃ ora ꝑ uiroꝝ. ſed hoc ad acre lectorũ iudiciũ reicim9. Trãqllus ĩ uitellio. αἰγιδα πολιουχου ſcribit patinã uocaſſe uitellium: ubi noſcis apertiſſime mineruam tali decoramento nominis appellatam: & patronã urbium dictam quod in arce templa ueteres palladi ſacrarunt: cauſam martian9 in hymnis aſſignat hanc ꝙ pauidum ſtupidum ſtupidat ſapiens ſollerita uulgus. ſimiliter alexãder aphrodiſe9 Seruius eloquenter aſſerit gorgona in clypeo geſtare mineruam quod ſcilicet ſapientia omnes ſtupefacit a nullis ſtupefit. Vergilius oppido q̃ ſcienter explicauit cur pallas in arcibus coleretur ita ferme loquens in buccolico ludicro. pallas quas condidit arces ipſa colat. Seruius ad libellam hæc interpretatus. Ideo dea artium minerua dicitur: quia de capite iouis nata eſt. Sed quia dea eſt artium & ingenii: ideo iſta finguntur. Nihil enim eſt excellentius ingenio: quo reguntur uniuerſa. Tranquilli uerba hæc ſunt hanc quoq; exuperauit ipſæ dedicatione patinæ: quam ob immenſam magnitudinem αἰγιδα πολιουχου hoc eſt clypeum mineruæ dictitabat. Sic enim deluxata ſuetonii uerba in hunc textum reconcilia & reforma. καπνος. fumus ita uocatur: unde acapna ligna dicuntur: quæ nullatenus fumo obnubilant.

Fabula uulcani & mineruæ.

VVlcanus cum ioui fulmen efficeret ab ioue promiſſum accepit: ut quicquid uellet præſumeret. Ille mineruam in coniugium petiit. Iupiter impetrauit: ut minerua armis uirginitatem defendiſſet. Dumq; cubiculum introirent certando uulcan9 ſemen in pauimentũ eiecit: unde natus eſt erichthoni9 eris enim græce certamen dicitur χθων χθωνος uero terra nũcupaẽ quẽ minerua in ciſta abſcondit: draconeq; cuſtode appoſito: aglauro: & pãdoræ cõmendauit: qui primus currũ repperit: Vulcanũ dici uoluere quaſi furiæ ignem unde & uulcanus dicitur: ueluti uoluntatis calor. quaſi βουλῆς καύματος. Deniq; ioui fulgura facit. i. furorẽ cõcitat. Iõ uero eũ mineruæ cõiungi uoluerũt: ꝙ furor ẽt ſapiẽtibus. ſubrepat. Illa uero armis uirginitatem defendit: hoc eſt omnis ſapientia integritatẽ moꝝ contra furiã uirtute animi uindicat

Inuidia ſalutatiuus ē caſus:qđ apparet ex græco.φθονοσ inuidia uocaẗ:ex in φθονεροσ iuidꝰ forte priſcus autor ille thales chthon ī hac inuidētiæ ſignificatione poſuit:& certe iuidia fulmine penetrabilior ē:ocyor telo:nocētior igne:& incendio calamitoſior:ſed bñceſſit ꝙ ī autorē pæna redūdat:Inuidia ſiculi nō inuenere tyrāni maiꝰ tormētum. In corde.eſt.n. cor ipſum hōi ut ſui ut prodit ariſtotiles:& oīs medicorum ſchola obnuptū & circumuellatum carneis qbuſdā tegumētis:ut ab offendiculis occurentibꝰ fit hoc munimine ſecurū: ut recte ciſta uocitetur & cōceptaculū ꝙ ē ſanguinis & uenarū ſeminariū: ut ariſtotiles autumat: refragantibus tñ medici primū naſci cor ipſum ſunt q cenſeant: oculos nonnulli. Infemoř. Iouis nutricatu fotum bacchum fabulæ narrant a: qua duplici nutricatiōe dithyrambos a græcis a nřis & peculiariter ab ouidio bamater appellaẗ.hoc Idem prodit eo uerſu. Inſuitur femori: maternaqꝫ tpa cōplet: pinde martialꝰ ioculari diſtycho: q potuit bacchi matrē dixiſſe tonātem ille poteſt ſemelen dicere iure patrē. Seraptenū phæniciū:ſiue phænicio ſimilæ:molle & liberale.ſerapta ciuitas phæniciæ tradiẗ a geographis: quæ uino ſcateat exquiſitim approbato:uñ ſeraptenū deflectiẗ: de qua pliniꝰ naturali hiſtoriæ libro quinto commēinit: Sidoniꝰ pariter. Vina mihi ñ ſūt gazetica:chia: falerna:q̄ qꝫ ſerapteno palmite miſſa bibas. Nec obſtat ſeraptē:& idicū tractum ſeqſtari. Nō eqdē diſcōueīt ſeraptēæ: mereoticæqꝫ bonitatis in india reperi uinū:p ſemiariū fortaſſe uel traducem.

unde quidē erichthoniꝰ naſciẗ.eris.n. græce certamē dř θωρ uero nō ſolū terra q̄tū ēt inuidia dici poteſt: unde & thales mileſius ait.ω χθον υδξυσ κοσμικυσ ϥερυσισ.i.inuidia mūdanæ gloriæ cōſumptio. & qd nā aliud ſurripiens ſapiētiæ furor generare poterat niſi certamen inuidiæ? Q đ quidē ſapiētia.i. minerua abſcōdit in ciſta.i. in corde cælat. ergo minerua draconē cuſtodē apponit.i.perniciē:quē quidē duabꝰ cōmendat uirginibꝰ.i.aglauro:& pandoræ.pandora.n.uniuerſale dř munus. Aglauro uero quaſi αχολωρον.i.triſtiæ obliuio. Sapiēs.n. dolorē ſuū:aut benignitati cōmendat:quæ oīum munꝰ eſt:aut obliuioni:ſicut de cæſare dictū eſt. Qui obliuiſci nihil amplīꝰ ſoles q̄ iniurias. Deniqꝫ cū erichthoniꝰ adoloſceret qd iueniſſe dř? nihilominꝰ currū:ubi inuidiæ ſemp certamē eſt. Vnde uergiliꝰ.primꝰ erichthoniꝰ currꝰ:& quattuor auſus iūgere equos Inſpicite q̄tū ualeat cū ſapientia iūcta caſtitas. cui flāmaꝝ nō ualuit. Deus.

Fabula Dionyſii.

IVpiter cū ſemele cōcubuit:de qua natꝰ eſt liber př: ad quā cū fulmine ueniēs crepuit. Vnde př pueꝝ tollens in femore ſuo miſit. Maroni poſtea nutriēdum dedit hic indiā debellauit:& inter deos deputatꝰ eſt. Itaqꝫ cū ſemele quattuor ſorores appellatæ ſunt. Ino:autonoæ:ſemele: & agaue. Quid ſibi hæc fabula ſentiat exq̄ramꝰ. Quatuor ſūt ebrietatis genera.i.prima uinolentia.ſecūda reꝝ obliuio. Tertia libido. Quarta inſania Vnde & nomina hæc quattuor bacchæ accepunt.bacchæ dicte ſunt quaſi uino uacantes. prima Ino.οινοσ græce latine uinum dicimꝰ. Secūda autonoe quaſi αυτονοον.i.ſe ipſā nō cognoſcēs. Tertia ſemele quaſi σωμαλιον:ꝙ nos latine corpꝰ ſolutū dicimꝰ. Vnde & ipſa genuiſſe liberum patrem dicitur.i: de libidine nata ebrietas. Quarta agaue:quæ ideo inſaniæ comparatur: quod caput filii uiolenter abſcidit. Liber uero pater dictꝰ eſt: quia uini paſſio liberas mentes faciat. Indos uero uiciſſe: quod hæc gens ualde ſit uino dedita: duobus ſcilicet modis: ſiue quia feruor ſolis eos faciat potare: ſiue quia ibi ſit ſeraptenum uinum uel

meroitanum:Cuius uini tanta uirtꝰ eſt:quo uix quilibet ebrioſus ſextarium toto menſe bibat: Vnde & lucanus ait. Indomitum meroe cogens ſpumare falernum.aqua.n.omnino domari non poteſt. Maroni etiam dionyſus nutriendus datur:quaſi meroni. Mereo enim omnis nutritur uinolentia. hic etiam tigribus dicitur ſedere: quod omnis uinolentia feritati ſemper inſiſtat. Siue etiam quia uino efferatæ mẽtes mulceant̃:unde & liæus dicit̃ quaſi lenitatẽ præſtans. Iuuenis uero iõ pingit̃ dionyſus quia nunq̃ ebrietas matura eſt. Ideo ẽt nudꝰ quia oĩs ebrioſus interuertendo nudꝰ remaneat:aut mentis ſuæ ſecreta

Meroitanũ.diminutiuũ a meroe ægyptia:ubi p̃cioſum uinum naſcebat̃. Quo.ut Mi͡g qđ ait fulgentius:cũ legamus nouellũ mediolanenſem tricõgium uocitatum qñ tres uno momento cõgios uinarios ingurgitaret. Feritati.Nõ alii q̃ uino uicio dat̃ alexandri ueſania:qui ſup menſã ferociens amicos iugalauit. Demum cum uinum edormiuiſſet ſero ſed ſerio reſipiſcens: flebat: erumnabat̃: angebat̃:unde androcides ſapiẽtiæ profeſſor cẽſorie caſtigatum uoluit hac morali & bracteata ſnĩa:rex:inquit:cum uinum bibis memẽto te bibere ſanguinẽ terræ.hoĩ.n.uenenum. cicuta: cicutæ uinum. Anacharſis & æſopi ſuper mẽſam celebre dictum fertur:prima cratera ad ſitim: ſecunda ad uoluptatem: tertia ad inſaniam. pliniana uerba quis nõ ſuſpicit & admiratur. Is.n.ait prorſus ut iure dici poſſit:neq; uirib9corporis utilius aliud neq; aliud uoluptatib9 p̃nicioſius ſi modus abſit. Nõ licebat id fœminiſ romæ bibere. Inuẽim9 iter exẽpla egnatii metentini uxorem ꝙ uinũ bibiſſet e: dolio interfectam fuſte a marito. Cato iõ propinquos feminis oſculũ dare:ut ſcirent an temetũ olerẽt:hoc tũ nomẽ uino erat:uñ temulentia appellata. Tũc audi matronam oculi licentur. Tũc graui produ͂tur marito. Tũc aĩ ſecrata proferunt̃. Alii teſtamenta ſua nuncupant. Alii mortifera loquunt̃:redituraſq; p iugulum uoces nõ continent: q̃ multis ita interemptis. Vulgoq; ueritas iã attributa uino ẽ. Interea ut optime cadat: ſolẽ orientem non uident:ac minus diu uiuunt:hic pallor & genæ pẽdulæ:oculorum ulcera: tremulæ manus effundẽtes plena uaſa:& quæ ſit pœna præſens furiales ſopni:& iquies nocturna:præmiũq; ſummũ ebrietatis libido portẽtoſa ac iucũdum nefas. poſtera die ex ore halitus fetidi:ac fere rerum oĩum obliuio:morſq; memoriæ. Liæus.decoriter & luculenter lieũ tradit appellatũ:qm̃ gaudibundo lenimine curas ſedet exanimales:ſerenet aĩum:& nubila humana denubilet a græca dictione λυω qđ ſignificat ſoluo:& libero ĩde ſane liberi p̃ris cognomẽ adeptus ut ait ouidius ꝙ ueſtis libera p te ſummit̃:& uitæ liberioris iter. ſeruius eminẽtiſſimus haud dubie grãmaticorum refert ĩ ciuitatibus liberis coli marſyam bacchi iugẽ aſſeclam. hoc non omittendum ĩ thracia apud ligyreos eſſe adytũ libero cõſecratum:ex quo reddunt̃ oracula. ſed in hoc adyto uaticinant̃ plurio mero ſumpto:uti apud clariũ aqua pota effant̃ oracula. Iuuenis.i aliam tranſlationem macrobius trãſfert ita ſcribens liberi patris ſimulacra partĩ puerili ætate: partĩ iuuenis fingũt:præterea barbata ſpecie ſenili quoq; uti græci eius quã bacchapæan:item q̃m bryſea appellant:& ut ĩ campania neapolitani celebrãt ebona cognominantes:hæ ãt ætatum diuerſitates ad ſolẽ referuntur ut paruulus uideat̃ hyemali ſolſtitio:qualẽ ægyptii proferunt ex adyto die certa: ꝙ tunc breuiſſimo die ueluti paruus & ĩfans uideat̃. Dionyſus.ita dictus ἀπὸ τοῦ δινεῖσθαι καὶ περιφέρεσθαι ꝙ circunferat̃ in ambitũ:uñ Cleanthes ita cognominatũ ſcribit ἀπὸ τοῦ διανύσαι:quia quotidiano ĩpetu ab oriente ad occaſum diẽ nocteq; faciendo cæli conficit curſum. phyſici: dionyſon διὸς νοῦν quia ſolem mundi mentẽ eſſe dixerunt. Liber a romanis appellat ꝙ liber:& uagus ẽ ut ait neuius:hac rõe qua ſol uagus igneas habenas ĩmittit ꝓpius:iungatq; terræ. Matura tempeſtiua:ſeria:cõpoſita nil maturatũ:ſedatũq; perficiens:ſemper ferociens:inardeſcens:exæſtuãs

Interuertẽdo dũ inuergit:ĩgurgitat amphorarias ſcaturigies:& ꝓluuies uinarias ſpoliat̃ opibus. Illud eſt peculiare uerbum uertere ſignificans id ꝙ inuergere plauto ut liquet eo carmine. & calices iuſſit maiores uertere pallor. Interuertere quemadmodum interbibere ſignificat cunctim bibere. Nudus.ſpoliatus: expilatus: excluſus ab omni fortuna: & extraria opulentia.

Secreta.ſimile illud. Archanum demens detegit ebrietas. In hanc ſententiam catholicos ĩquit in ſympoſio plato. Vinum & cum pueritia: & ſine pueritia ueridicum eſt. explicatius ouidius. libro primo de arte amandi.

contra ebrie= tatem

Vina parant animos:faciuntq́ caloribus aptos:
Cura fugit multo:diluiturq́ mero.
Tunc ueniunt riſus:tunc pauper:cornua ſumit:
Tunc dolor.& curæ:rugaq́ frontis abit.
Tunc aperit mentes æuo rariſſima noſtro
Simplicitas:artes excutiente deo.

ebrioſus nudet.

Ebrioſ9. οἰνόβαρις græce. latine quoq́. ebrius: & ebriacus:hic fluxit elegans laberii ſnia:ebriacus ſopno ſanari ſolet. Cæterum hæc ſimiliter exeuntia noīa multitudinem & plenitudinem rei: quā ſignificāt: ferūt:ut biboſus:uinoſus: & mille alia huiuſmodi. Qui ſit. hic ſenſus eſt: quæ nā ego dicā hæc eē ſacra ne dicā ſacrilegia:

Fabula de cycno & læda.

Quamuis in omnibus libidinis amor turpior ſit nunq̄ tamen deterior erit:q̄ cum ſe honorato miſcuerit. Libido enim honeſtatis nouerca : dum quid expediat neſcit:ſemper eſt maieſtati contraria. Qualis enim diuinitas eius qui ſit:quod eſſe uelit : ne quidem quod fuerat eſſet conuerſus in cycnum cum læda concubuit : quæ peperit ouum. Vnde nati ſunt tres. Caſtor pollux:& helene. Sed hæc fabula

quæ ſp̄ta numinis maieſtate cæleſtis:cū diuini ſint quo nil eminētius:& preclarius nec ē :nec eſſe poteſt :captūt ī terrenā formā trāſeffigiari lutulentis amoribus diuinā apotheoſin proſtituētes: quo nec fædius aliqd:nec īdiuini9 excogitari pōt. Quæ oīa detorta ſunt ex ea naſonis ſnia.ñ bñ cōueniūt nec ī una ſed morant̄ maieſtas & amor ſcæptri grauitate relicta ille pr̄:rectorq́ deum: cui dextra triſulcis ignibus armata ē:q nutu cōcutit orbē. Induit̄ faciē tauri :mixtiſq́ iuuēcis mugit:& ī teneris formoſus obābulat herbis. Ioue cretæ regē emaſculatorē & mulieroſum deteſtant̄ cōſpiranter auguſtin9 ī libris de ciuitate dei:& tertullianus in apologetico. Qd fuerat. quærit inqt fulgētius iupiter cadere ab deo ne ſit noua ſcilicet ī mortalē & ſucciſiuū uultū trāfiguratiōe deus:quem prius q̄ hoc igne deteſtando corriperet̄:agebat.& profecto nullum cor ita lapit:mar morat:& corneſcit ut ignitabulo cupidinis non regeletur: edureturq́ : eo ad.n.pueris acidalius mentibus ingenuis illabitur:ut quandoq́ ut ſcribit eloquentiſſime plato:cur ardeāt:æſtuent :angantur amatores lateat tñ:quæ lactat animum uerticordia illa uenus:quæ ex tota gente tributa petit.effluūt.n.& emicant:ut autor ē alexander aphrodiſeus ignei radii ex amicæ flammigātib9 ocellis pectus mētem:depulantes & ingeniū:& amoris extremis pedicis alligantes : p̄inde uerſus amor nullum nouit habere modū interminus extat & p̄petuus:& ubi radices a primis ſtipēdiis egerit apio p̄ut dici ſolet eſt opus:feſtiuiſſime & huic rei congruēter ita canit græcus autor. ἔρωτα παύει λιμός. εἰ δὲ μὴ χρόνος ἐὰν δὲ μὴ δ' εἰ ταῦτα τὴν φλόγα σβέσῃ θεραπεία σοι τὸ λοιπὸν ἡ ἀρτήσθω βρόχος. hoc eſt.

ſedat alligerum fames amorem:
Hoc ſi non ſuperat:domabit ætas:
Quæ ſi non rapidum fugabit ignem:
Nodatum ſupereſt medela collum.

Caſtor. cæteri putatiuum potius q̄ genuinū. Iouis filiū caſtorem dixerunt. Is.n.ex tyndaro. Lædaq́ genitus eſt:hic appellatus eſt hippodamus:cum floruerit equorum nobilitate : pixagathos autem pollux hoc eſt cæſtibus eminens:hi ut. Interpres apollonii refet in primo argonauticon cōmētario abduxerūt æthran. quos ī expeditionem colchicā profectos autumat apollonius hiſ. καὶ μὴν σίτωλις κρατερὸν πολυδεύκεα λήδη κάστορα τ' ὠκυπόδων ὦρσεν δεδαημένον ἵππων σπάρτηθεν. Cōueniēter ætolis leda dicitur:qm̄ ætholus theſpius: & appellauit a regiōe. Veluti ſi qs ſyracuſiū ſiculū:ibycus pleuroniā uocat:hellāicus autē calydoniā:fuit aūt theſpii filia regis ætholiæ mr̄is filii:& androdices:glauci ſiſyphi filiæ:ex pr̄e ī corīthiacis īqt eumel9:& pātidea matre : recenſens ſicuti perditis equis uenit in lacedemona glaucus:& ibi panthideæ pudorem iminuit:quam rurſus nupſiſſe theſpio:ledam autem eſſe glauci;uocari theſpii:ul' dicatur ætholis

a regione:uel ab ætholo heroe.pherecides aũt in ſecũdo ex laophõte pleuronis ledã & althean
natã refert:ꝙ aũt glauco naſcit & althea cõtectat dicẽs:hos pepit filia glauco beata pollucẽ Ioui
caſtora tyndaro. Vocati ſunt διοσκοῦροι tanq̃ fætus iouis appelles:quod eſt a fulgẽtio. leucippi
das filias ſcilicet leucippi inflãmanter amarũt. Caſtor ꝓ puellaꝝ certamine piit necatꝰ a lynceo
λοιδή. ꝓ iurgio:& cauillo dicacitateq; repimus apud lucillũ:et ſi freqntiꝰ λοιδορίαν dicant:
uñ & λοιδορεῖν.i.græce quod κακολογεῖν. λοιδορία κακολογία. κυδοσ cũ græci dicebant
cauillabant. καικυδαι
ζαεν maledicere ſigni
ficat . ηδε πρωτησυλ
λαβηβραχεωσ εκφερε
ται . και οταν λοιδο
ριαν εκτισῃ τισ εωι
μηδενι αξιωσ συκο
φαντουμενοσ παροι
μιωδωσ λεγεται κυ
δουσ εκτετικεναι . Cẽ
ſent eruditi nomen nõ
hr̃e latinũ lædoriam .
Aut emphaticoterõ
& enucleatiꝰ cũ ꝓbe no
uerit utrũq; ſignifica
re:eiuſq; uirulẽtiã latio
uerbo nõ explicari faci
le. λοιδοροσ grece pa
riter cõuitiator dr̃. Ge
neroſitatis. q̃ leõi ſimil
lima uilia nõ curet & abiecta obiecta. Decet.n.ut cõſultiſſime ſenecha monet a uituponibus ma
nus cõtinere:ut a ſpurcis aiantibꝰ:& uermiculis quos ſi ꝓculcare niteris manꝰ iqnabũt. bractea
ta claudiani ſnĩa eſt. ardua cõcipias:calcataq; mor̃ leonũ deſpicias. ouidiꝰ pariter. Corpora ma
gnanimo ſatis eſt ꝓſtare leoni p̃da ſuũ finẽ cũ iacet hoſtis habet . Dicebat alexãder regiũ eſſe bñ
facere:& male audire. Auguſto ſatis erat ſi nõ male facer̃ poſſet obiurgator: q nauſeatori calum
nioſo ſic faciã lingua me hr̃e ſentiet. Conuitiis. nullꝰ de:ꝙ eqdẽ noueri ſcriptoꝝ nec claſſicoꝝ
nec proletarioꝝ meliſto conſentit q unanimiter & conſone ſcribũt auẽ cycnũ eſſe modulatæ uo
calitatis nulli aiantiũ noxium qbus hæc plato in phædõe . Deterior cycnis ad diuinandũ eſſe ui
deor. Illi.n.qñ ſe bræui præſentiũt morituros:tũc magis admodũ dulciuſq; canũt q̃ antea cõſue
uerint:cõgratulantes ꝙ ad deũ ſint:cuius erãt famuli:iã migraturi: ꝓfecto haud animaduertũt
nullã eſſe auẽ:quæ cãtet qñ exuriat aut rigeat:aut quouis alio afficiat incõmodo . Non ipa luſci
nia:nec hirũdo nec epops:quas ferũt ꝑ q̃rimoniã cãtare lugẽtes. Albertus magnꝰ inſuauis ſapo
ris:& illiberalis cẽſet eſſe carnẽ cycnæã:& durã quoq;. Carmina iã moriẽs canit ex eqalia cycnꝰ:
ut paſſim opinant:pliniꝰ falſum eſſe putat. In eiꝰ loci maroniani explicatione:& longa caneros
dant per colla modos:id accidere ſeruius opinatur ex meandris:ſpiris : & plicis colli oblonguli:
per quod obambulãs uox fit uocalioris harmoniæ:aduocatq; plinium:apud quem nil ſuper hac
re legitur. pænes quem olores mutua carne ueſci proditur. Taceant . fortaſſis principatum re
cognoſcentes olorinum:& ob cantus ſuauitudinem ſuſpicientes:quemadmodum baſiliſci ſibilo
cæteræ ſerpentes muſant oppidoquam formidantes:& impotentem tyrannidem: Dicitur enim
baſiliſcus autore pompeio ꝙ omnium ſerpentum ſit βασιλευσ hoc eſt dominus:& rex:qui prio
rem dedignatur:nec parem fert unde doctiuſcule lucanus:In uacua regnat baſiliſcus arena: nã
ut inquit homerus:unus ſit dominꝰ unicus princeps:quod ab ariſtotele repetitum eſt in.viii.phy
ſicorum ſeu taceant uoce modulatori obumbratæ & abiectæ ex epigrammatographi ſententia
namq; ubi cecropia reſonat ſacer attide lucus improba cecropias conpeſcit pica querelas. Inter
ledæos ridetur coruꝰ olores. Preſtofuerint. accinxerint ſeſe ad organicam cantilenam. In alia
ſignificatione præſto eſſe ſignificat parere : & obedire ſædulitate morigera : & ad demerendum
fauorem citatiori:unde tibullus pauper erit præſto:tibi præſto pauper obibit : fixus & in tenero
ſemꝑ erit latere. Oligoria. latie nõ ꝓprie dr̃ iniuria: ſed cõtemntio:ab ολιγορεω ꝙ ſignificat
cõtemno paruipẽdo ſuſq; deq; hẽo:ſed cũ ex cõtẽptiõe naſcat̃ iiuria:merito cõſeq̃nter ita dicet̃.

myſtici ſaporem cerebri concipit. Iupiter.n.in modum poten
tiæ ponitur leda uero dicta eſt quaſi λοιδη . quod nos latine:
aut iniuriam:aut conuitium dicimꝰ.ergo omnis potentia iniu
riæ myxta ſpeciem ſuæ generoſitatis mutat . Ideo uero in cyc
num conuerſus dicitur: quod ferũt phiſiologi quam maxime
meliſtus euboicus:quod omnium phiſiologorum ſententias di
ſputauit. huius generis auem conuitiis ita eſſe plenam:ut ipſa
aue clamante reliquæ aues taceant : quæ præſto fuerint . un
de & olor dictus eſt : quaſi ab oligoria tractum quod nos lati
ne iniuriam dicimus. ergo quotieſcunq; nobilitas in iniuriam
uergit conuitiis miſceatur neceſſe eſt . Sed quid ex hac re
concipitur uideamus . Nihilominus ouum : quia ſicut in

Geminũ.latũ:diffuſilẽ:qua figura loq̃ndi uſus eſt in georgicis maro:& duplici aſſurgũt denta
lia dorſo.Seruı9 duplicẽ ꝓ lato interp̃taṫ. Caſtoꝝ.ſunt q̃nq; inter ſe ꝓbi ſcriptores in tm̃ diſſili
entes:ut nulla pte cõcinant:queãdmodũ erroris exps aſſerit ex alioꝝ opinione fulgenti9 incurſa
ces:& inimicos nauigantib9 eſſe caſtores:cũ cõmuni eruditoꝝ oium cõſenſu ſalutares ſint:& au
xiliatores:q ꝓ romanis depugnãtes uiſitati ſunt:helena aũt ꝓdiṫ inimica & hoſtilis: ſcribit lactã
ti9 papinian9 interpres helenã uraniã uocatã eſſe nautis infenſiſſimã.ſiĉ papini9.cũ iã damnata
ſororis igni tænarei iu
uerunt carbarſa frẽs.
Claudian9 in gildonẽ
cæca ſub nocte uocati
naufraga ledæi ſuſten
tãt uela lacões.Cæteꝝ
locut9 ẽ forte placiades
ut ĩtelligeret pnitioſos
eſſe caſtores ĩtelligẽdo
ſi ſinguli apparent:nõ
aũt ſimul:quo mõ ſalu
tares ſunt:De quib9 in
hãc ſñiam plini9 ĩ ſecũ
do libro nalis hiſtoriæ.
Vidi in nocturnis mili
tũ uigiliis in hærere pi
lis ꝓ uallo fulgurũ effi
gies.eæ & antẽnis naui
gãtiũ:aliiſq; naui ũ pti
b9 ceu uocali quodã ſo
no ĩſiſtunt:ut uolucres
ſedẽ ex ſede mutantes.
Graues cũ ſolitariæ ue
nere mergẽteſq; nauigia:& ſi in carinæ ima uenerint exurẽtes.Geminæ aũt ſalutares:& ꝓſpi cur
ſus prænũciæ:quaꝝ aduẽtu fugari dirã illã ac minacẽ:appellatãq; helenã ferũt: & ob id polluci:
& caſtori id num̃ aſſignant:eoſq; in mari deos inuocãt. hoĩum quoq; capita ueſptinis horis ma
gno præſagio circũfulgẽt.oĩa incerta rõe:& in naturæ maieſtatæ abdita.eo ad. n. ſalutares: &
bñfici ſunt exiſtimati caſtores:ut amollitores maloꝝ ĩgruentiũ crediderit antiq̃tas: queãdmodũ
auerũcũ romani:ſup his deancyliis loq̃ns in numa plutarchus hæc.eas aũt peltas ancylia pp figu
rã uocãt.Circul9.n.nõ ẽ:neq; ueluti pelta circũferẽtiã reddit.ſed ex ciſurã habet lineæ helitoidis:
cui9 apices curuaturã hñtes:& dẽſitate in ſe cõuerſe figurã ancyliis faciũt:aut pp ἀγκῶνα.i.cubi
tũ:ad quẽ circũferunṫ hæc.n.Iobas inq̃t cupiens nom̃ a græco deducere poſſet ẽt primũ hoc co
gnom̃ ab eo uel motu uel impetu deſcendere:qui ἀνεχάσθεν.i.ſupne factus ſit:ſiue ab ægrotãtiũ
curatione:quæ ἄκεσις dr̃:aut ab αὐχμηροῦ λύσεως hoc eſt ſiccitatũ ſolutiõe : p̃terea a triſtiũ
amotione:quã anaſcheſin uocãt:ex quo caſtorẽ & pollucẽ anachas atheniẽſes appellãt.hacten9
plutarchus.Nodus ẽ apud pſciũ adhuc ienodatus.euge puer:ſapias dis depellẽtibus agnã pcute:
ego deos hoſce græca uoce noĩatos anachas hoc ẽ auerũcos ſuſpicor latine pſciũ uocitare depel
lẽtes:q̃ ĩgruẽs damnũ auertãt.ſũt q intelligũt deos depellẽtes anterota numẽ amori refractariũ
eũq; fugãs:ſed id obſtat q̃ deos nũero multitudĩs:ñ ãt deũ dixerit.Fuit qñ ſacrificãdũ machariæ
crediderĩ:cui ut plato ĩ pulchro mẽinit hercul' filiæ ſacrificabãt ad expiãdũ ſcel9:ut adoleſcẽs ſce
leroſũ amorẽ execrat9:& mẽtẽ bonã exoptãs cõſulat p̃cipuũ cẽ placaṙ machariã de q̃ ſit & ĩ ꝓuer
biis græcis mẽtio.ꝓbo tñ ut d̃.Caſtorib9 dis malũ auertẽtib9 ĩtelligas:q̃ ꝓdigia:ꝓdigioſaq; rege
reṙt:& abiiceṙt iuppiter ꝓdigialis appellaṙ.q̃madmodũ græci ſacrificabãt ἀπόλλωνι καταιβα
σίω mala d̃pellẽti Sacrificiũ qđ fiebat nũini ad arcẽdũ infortũiũ dr̃ ἀποτροπαῖον παρὰ τοῦ τρο
πεῖν : hoc eſt auertere . In amphitryone plautina fabula . Ioui prodigiali ſacruficet fuit quando
nõ legi:ueꝝ polideuci Iouis ẽt reclamãte marcello.ob p̃dictã cãm q̃ cerita : & nipholepta alcu
mẽa ſacrificet polluci hoꝝ diſpendioꝝ ãmolitori . ut plautinis uerbis his polideucis iouis ſubitel
ligas filii:q̃ græcis peculiaris ẽ elocutio:quo mõ apolloniũ molõis:ñ ãt molonẽ dixit trãq̃ll9: quẽ
locũ nos primi d̃clarauius.friuola hæc fortaſſis.& nimis leuia eẽ uideãṫſed curioſitas nihil r̃cuſat.

Persij Locus

ouo omnis ſordities:quæ purgari poteſt in ignem continetur
intrinſecus. Ita etiam in effectu iniuriæ omnis eſt imunditia
Sed ex hoc ouo generanṫ tres.Caſtor:pollux:& helene. Nihil
ominus ſeminarium ſcandali & diſcordiæ:ſicut antea diximus.
& geminum luctum concuſſit adultera mundo. Caſtorem
uero & pollucem: quaſi in modum perditionis ponunt. unde
& in mari caſtorum ſigna dixerunt : quæ periculum creant.
Nam ob hanc rem etiam ambos alternatim reſurgere:atq; occi
dere dicunt : q̃ ſuperbia nonnunq̃ uiuat : noununq̃ occidat.
Vnde & ὑπερηφανία græce ſuperbia dicitur. Sed ὑπερηφα
νία proprie ſuperapparitio dicitur: quia in iſtis duobus ſignis
quæ eorum uocabulo fratrum nuncupauere:unus ſuper appa
reat:alter uergat ſicut lucifer:& antifer. Nam græce pollux.
ἀπὸ τοῦ ἀπολλύειν .i.a perdendo : & caſtor quaſi κακὸν ὕσ
τερον ideſt malum extremum.

Fabula ixionis.

QVi plus quærit q̄ liceat eſſe minus erit q̄ eſt. Ixion igr̃ coniugium iunonis affectans: illa nubem ornauit in ſpeciem ſuam: cum qua ixion coiens centauros genuit: Sicut nihil latina gratioſius ueritate: ita nihil græca falſitate ornati⁹. Deniq; ixioné dici uoluere: quaſi axionen. αξιωμα enim græce dignitas dicitur. Dea uero regnorum Iuno eſt ut pridem diximus. ergo dignitas regnum affectans nubem meretur. i. ſimilitudinem regni. Regnum. n. illud eſt: quod perenniter duraturum eſt. At uero cui temporis fugitiua uis inuidet: pinnatiſq; celerrima raptibus momentaneæ fælicitatis figuras poti⁹ q̄ ueritatem oſtendens: uentoſitatis inanem ſpeciem preſumit. Deniq; beatinius augur dicere ſolitus erat diuerſarum urbium honores ſomnialiter peragi urbicario mimologo: & quamuis utraq; nihil agere dixerit: tamen hoc romæ preſtare uiſus eſt: ꝙ ex parte quidem ueros honores: ſed riſorios: ſed ci

Antifer. fulgentius e re nata cōpoſita dictione uocat antiferꝝ ſid⁹ appellatū ueſper: ꝙ ſolē ſub ſequit̃ adueſpaſcentib⁹ horis diei: quēadmodū luciferꝝ uocitam⁹: ꝙ ſup apparitiōe ſua fert matutinū añluciū. Eſt antifer ſemigræca: & ſemiromana dictio: ex ἀντι hoc ē cōtra quo exēplo autor̃ fabio dicūt epitogiū: epirhedia: & id gen⁹ reliqua. Tū ueſpugo ueſp ſtella dr̃: uñ plaut⁹: nec ueſpugo: nec uergiliæ occidūt. hinc ueſpæ & ueſpillones dñr: q funerādis corporib⁹ officiū gerūt: nō a minutis illis uolucrib⁹: ſed q̱a ueſptino tp̄re eos efferūt: q funebri pompa duci pp īopiā neq̄unt hi etiā ueſpillones dñr. Martialis. q fuerat medicus nunc eſt ueſpillo diaulus: Lucifer is a ferēda luce phoſphoros uocat̃. epigrāmatiſta. phoſphore redde diē. qd gaudia nr̃a morariſ φωσ. n. lux: exinde ꝙ & hodie bononiēſes antiquitatū retinentiſſimi obſeruant: in illatione lucernaꝝ ſalutātes græci dicunt φωσ ἀγαθοσ hoc eſt bōa lux. De ueſper hæc & heſpo uarro ſcienter libro tertio de lingua latina: Nox cū ſtella pria exorta græci uocāt heſpon: noſtri ueſpuginē. Id tēpus dictū a græcis heſpa. latine ueſp: ut añ ſolē ortū ꝙ eadē ſtella uocabat̃ iubar ꝙ iubata: pacuuius dicit: paſtor exorto iubare noctis decurſo itinere. enni⁹. Aiax lum̄ iubar ue in cælo cerno. Doctus & eloq̄nti⁹ plini⁹ libro ſecūdo nal̄is hiſtoriæ. Infra ſolē ambit ingēs ſidus appellatū ueneris: alterno meatu uagū. ipſiſq; cognominib⁹ æmulū ſolis & lunæ. præueniēs qppe & añ matutinū exoriēs: luciferi nomē accipit: ut ſol alter: diēq; maturās. Cōtra ab occaſu refulgēs nūcupat̃ ueſp: ut ꝓrogās lucē: uicē ue lunæ reddēs. Quā naturā ei⁹ pythagoras ſaini⁹ prim⁹ deprehēdit olympiade circiter. xxxxii. qui fuit urbis romæ ān⁹. c. xlii. largiori magnitudine extra cūcta alia ſidera ē claritatis qdē tātæ ut uni⁹ hui⁹ ſtellæ radiis umbræ reddant̃. Itaq; & in magno numinū ambitu ē. Alii. n. Iunonis: alii Iſidis: alii matris deorū appellauere. Vrbicario mimologo. ſenſus ē beatini⁹ dicer̃ bractea te ſētētialiterq; ſolebat honores hos ridicularios: & momtarios ſimiles eē mimologo urbicario q pſonā tyranicā purpuratā trabeā: gēmatū diadema: & reliquā regiā ſupellectilē: ſumū: honores. ſupcilium agit: Verum abit hæc pōpa cū pſona. ſicuti tyaneus apollonius aſſerit tyranos cōſiles eſſe mimorum regibus qui mō ſummi ſunt: mō imi: & cōputatorum digitis ſimullimi modo ducenta: & millena faciunt: mō unum & nihil congruenter his lucius apuleius libro primo floridorū ſed ferret æquo aīo hāc nominum cōmunionē: ſi mimos ſpectauiſſet. Aīaduerteret illic pene ſili purpura alios præſidere: alias uapulare. Itidē ſi mūera nr̃a ſpectaret. Nam illic quoq; uideret hoiem præſidere: hoiem depugnar̃. Mimologi uocātur hiſtriōes & recitatores carmina plauſibilia: Iocularia q; in ſcena agere ſoliti. ꝙ eis propria dos erat mimiſis hoc ē Imitatio inde mimi uocati ſunt. Mimographorum celeberrimus fuit is laberius: de quo macrobius gellius: quintilianus: cæteri. præterea In numerꝝ mimologoꝝ redigunt̃ hi. Itiphal⁹ quē ꝓ priapi ſalſo formidamine columella ſentit: Cynedilog⁹: & multi alii: De qbus fit a ſtrabōe poſt ceteros mētio. Vrbicariū ab urbe deriuatiuū: mouentē & tenētē fabellæ dulcore lætā urbē. qd ſi legis rubricario a rubrica milthō: & minio: quo liti faciē mimi fabulas agebāt. Si qdē legam⁹ in ſolēnnibus ſolitos faciē miniare Iouis optumi maxumi ſacrificulos: uñ Cicerōi minianus Iupr̃. Serui⁹ quoq; tradit ad æthe

ris igniflui ſimilitudinē ſolitos triūphantes frontē miniaceo colorē flāmare. Rubricatū colori ru
bricario ſimilem poeta in priapeis inquit. Rubricato furibus minare mutino. Riſorios. ridicu
larios: uanos: Irridendos. n. quod cenſerē cōmodius legeres rixorios: quæ Iunii columellæ uox ē
pro tumultuariis: in quib9 adiſcendis rixæ: ſeditiones: & oīgenus tumultus interueniūt. Rixator
gall9 appellatus: q quodā ueluti gladiatura in ſpectaculis cū cōpari decertat. Mimos figenda
penetralibus animi ſententia. quid. n. hæc uita eſt niſi mimica quædā oſtentatio. Vbi Nil iubere

tius fugitiuos. Credo. n. quod de theophili philoſophi ſnīa le
gerat dicētis. μιμοσοβιοσ. i. mimus uita. Nunc ergo fabulā
repetam². Dromocrides in theogonia ſcripſit ixionem in græ
cia primū regni gloriā affectaſſe qui ſibi centū equites prim²
omnium acquiſiuit. Vnde & centauri dicti ſunt quaſi centum
armati. Deniq; centhippi dici debuere ex quo etiam equis mix
ti pinguntur. Sed ideo centum armati: qui quidem ixion puo
tempore celere regnum adeptus: de hinc regno expulſus eſt.
Vnde & eum ad rotam dannatum dicunt: q; omnis rotæ uerti
go: quæ ſuperiora habet modo deiciat. Ergo oſtendere hic uo

coctum. abſolutum: fir
mū ſtabile conſtat: oīa
ridicula. Vanitates oīa
& uanitudines ut Idlu
cretianū libro tertio. đ
rerum natura bona le
ge fiat. tenētq; pocula
ſæpe homīes: & inum
brant ora coronis: ex
animo ut dicāt breuis
eſt hic fruct9 homullis
Iā fuerit: neq; p9 unq̄
reuocarī licebit. Theo
gonia. libro in quo de
deoꝝ origīe: ſerieq; di
ſceptat quale uolumē
eſt heſiodicū. Ixionē
Macrobi9 libro primo inſomniū ſcipionis. Illos radiis rotarum penderī diſtrictos. qui nihil conſi
lio præuidētes: nihil rōne moderātes: nihil uirtutib9 explicātes: ſeq; & act9 ſuos oēs fortunæ pmit
tētes caſibus: & fortuitis ſemper rotanī. Cōmenta Inferoꝝ ex hominū ſceleribus nata eſſe ſcribit
lucretius: Cui9 hæc uerba ſunt. qui neq; ſunt uſq̄: nec poſſunt eſſe profecto. Sed met9 in uita pæ
naꝝ pro malefactis eſt inſignibus inſignis ſceleriſq; luela Carcer & horribili de ſaxo iactus corū
uerbera: Carnifices. robur: pix: agmina: tædæ: Quæ tn̄ & ſi abſunt. at mens ſibi conſcia factis pre
metuens adhibet ſtimulos torretq; flagellis. Gloriam. hoc lucretius ſiſypho aſcribit: nō Ixioni
Cōſueuerat rotare paraſitos ſuos heliogabalus: quos amicos ixionios appellabat: Centauri di
ctum ex imenſa erga latinitatem reuerentia: ut ſubinde græcis nominibus latinā tribuat etymo
logiam: quod aū fulgentiū factitauit marcus uarro undecūq; doctiſſimus: ut in fure petulans ſit
gelliana obiurgatio: Nō ex inſcitia hoc euenerat. Quis. n. uarrōe doctior: ſed ut romani eloquii
pomæriū proferet. hoc & donatus obſeruauit obſtrigillāte tn̄ ſeruio. Cæterū nō a latina dictiōe
centū centaurus īflectitur. Sed ab hac hiſtoria: quæ deſcribit a ſeruio libro georgicon tertio. pele
troniū oppidū ē theſſaliæ ubi primū domādorū equorum uſus inuētus eſt. Nam cū qdā theſſalus
ex bob9 æſtro exagitatis ſatellites ad eos reuocādos ire iuſſiſſet: illiq; curſu nō ſufficeret aſcēderūt
equos: & eorum uelocitate boues ſecuti: eos ſtimulis ad tecta reuocauerunt. Sed. hi uiſi aut cum
irent uelociter: aut cum eoꝝ equi circa flumen peneon potarēt capitibus inclinatis. locū fabulæ
dederūt: ut cētauri eſſe crederentur q dicti ſunt centauri απὸ τοῦ κεντρειν τοὺς ταύρους alii
aūt dicunt centaurorū eē fabulā confictā ad exprimendā humanæ uitæ uelocitatē: quia equum
conſtat eſſe uelociſſimū. Refert ariſtotiles centauros nuſq̄ fuiſſe: nō hydrā: nō chimerā nō trage
laphū: nō cynocephalum: & his proxima. Ratio eſt in facili. Repugnat & diſſonat bicorpor hō:
q; ignoraret quæ nam animaꝝ an uerbigſa belluina: an humana ineſſet: quæ medullit9 & pſon
dæ rimatus lucretius ita Cecinit. Nam neq; centauri fuerunt: neq; tempore in ullo eſſe queunt
duplici natura: & corpe ī uno ex alieīgenis mēbris cōpacta poteſtas. Armati. fortaſis q; auro pri
ſco illo ſæculo: & euo rudi arma ībracteabāt auro: ex auro ſolido piter fiebāt: uti glauci fuerī illa
q̄ cū chalceis menelai pmutauit: uñ ſalſe martialis ſtupidū uocitat utpote: chalcea donāti chryſea
q đderat latīa đductio ſit a cētū & auro illo ſuparmali: quo ſupfluxerūt priſci ul'co ſatyrographi
uerſu argēti qđ erat ſolis fulgebat ī armis. Cēthippi. ul' a nūero cētēario: & hippo hoc ē equo ul'
potius a cētro & equo: ſtiulis. n. boues pſecuti theſſali nom̄ đdere cētauris. ſtiulū boū græci bucē
trō appellāt: qdā e nr̄is īſcitiores rullā: đcepti māifeſtario lapſu. ē. n. rulla plinio ad adheſū uōeris
& aratri dimouēdū ferrū accomodati9 ī fine craſſiori haſtulæ collocatū: in ſpēm palmulæ: rēiq;
pateſcēs. Rotā; pclulor fabulæ fuit īſinuatio: q; rota fuit. orbiculare ligneū ſupplicium celeri

luerunt:ꝙ omnis:qui per arma: atq; uiolentiam regnum affectant ſubitæ erectiones:ſubito eliſiones ſuſtineant: ſicut rota quæ ſtabile non habet aliquando cacumen.

Fabula Tantali.

TAntalum dicunt in lacum inferni depoſitum: cui fallax aqua guloſis labia titillamentis attĩgit. põa quoq; fugitiuis cinereſcentia tactibus deſuper facie ten⁹ apparent pendula. ergo huic locuples uiſus & pauper effectus: ita ſe illa unda fallax præbet ut ſitiat: ita ſe poma ingerunt ut eſuriat. hanc fabulam petronius breuiter exponit dicens.

Nec bibit inter aquas:nec poma carpit patentia carpit.
Tantalus infælix:quem ſua uota premunt.
Diuitis hæc magni facies erit:omnia late.
Qui tenet:& ſicco concoquit ore famem:

uertigine cruciabili:ab hac deneruatis:& auulſis corporis humani neruis rotabant̃ aſſidue rotæ morſicatione:& laniena noxii:hoc exemplũ humanitatis parũ memor hodie galli cũ germanis obſeruãt. Tum græci uitiorum oĩum genitores uti cõſueuerãt ad ſontes excruciãdos hoc teſtãte locupletiſſime lucio libro tertio de aſino aureo. Nec mora cũ ritu græcĩcſi ignis & rota:tũ oẽ flagitioꝝ genus inferunt̃. Quin plutarchus ĩ uita photiõis: Iubebãtq; ĩduci rotã ĩſpectãte theatro: & ĩpos cũ flagris:& ſecuribus carnifices expediri. Rotulã hãc luculenter & graphice ſub noĩe tñ troclcæ:quæ nõ multũ forma diſſentit: euſebius libro octauo hiſtoriæ eccliſiaſticæ delini at his poſt tergũ alii iũctis manibus appendebãtur:& trocleĩs diſtẽti mẽbratim diuellebant̃.

Aliqñ. cũ ſcilicet ab opifice tornario:uel ſigulino cõcitat̃. Figul⁹ ille togatorum doctiſſimus:cuius noẽm figulinam improbat auguſtinus in ſeptimo de ciuitate dei horoſcopantia mũdiq; uertiginem rota percuſſa ꝓbabat.

Titillamẽtis. motiunculis: pertractantiũculis:& irritamẽtis. Similiter titillationes oratorũ achilles marchus tullius appellat pruritus: & pruriosa ueneris incitamẽta. hinc fit titillare uerbum:unde lucretius. Titillare magis ſenſus & q̃ ledere poſſunt. Non titillamẽtum:non titillationem plini⁹:ueꝝ titillatum uocat:ita ferme prodens in undecimo libro naturalis hiſtoriæ. In eadem præcipua hilaritatis ſedes:qđ titillatu maxĩe intelligitur alarũ:quas ſubit:non alibi tenuiore cute humana:ideo ſcabendi dulcedine ibi ꝓxima. ob hoc in prælíis:gladiatorũq; ſpectacul' mortẽ cũ riſu traiecta ꝓcordia attulleꝛt. γαργαλιζειν græci titillare dicũt. γαργαλισμοσ titillatio uocatur itidẽ. Cinereſcẽtia. poma quæcũq; fame crudeſcẽte: extimulat⁹ tãtalus: aut fugiũt: aut re uera puluereſcũt faſtidiliter: odibili ſapore. Eſuriat. audi quæ ſup tantalo ex penitis ægyptiis ſanctuariis tradiderit philoſtratus in uita appollonii thyanæi: ubi ſollerter explicat appollonium profectum ad brachmanas dicta acceptaq; ſalute iarchas ex ordine philoſophico primarius oſtendit ei ſtatuam tantali programate decoratam: quattuor cubitorum longitudinis: quæ ſimilis propinanti phialam porrigebat: in qua humor diſtillat incorruptibilis potionis phialam menſura nunquam excædentis. ex hoc tãtali poculo bibere ſolebant ĩdici philoſophi anteq̃ ſopno ĩdulgerẽt. & ita iarchas potãdi prĩcipiũ fecit ex phiala bibẽs: quæ largiter cũctos ſatiauit iugẽ humorẽ fundẽs: nõ ſecus ac ſi ex fonte ſcaturiret. bibit una cũ philoſophis apollonius. ẽ aũt amicitiæ firmãdæ cã huiuſcẽodi cõpotatio apud ĩdos iuẽta: q cyathiſatorẽ: propinatorẽq; ſtatuũt tãtalũ: propterea ꝙ hic amiciſſim⁹: mãſuetiſſimuſq; erga hoĩes ẽ hĩtus: qcũq; bibũt ex tãtali phiala pticipes piculoꝝ eẽ oportet. Addit ꝑterea poetas eſuriẽtẽ ſitiẽtẽq; feciſſe tãtalũ (qñ ut ait plato cauẽdi ſũt & diſcauẽdi uates inimici) ꝓpterea ꝙ nectar diuinũ diuulgauerit hoc ẽ rhetoricũ & oratoriũ melos: & ſauiloq̃tiã facũdioſã docuerit mortales: quæ id æui cõſtabat apđ paucos. Cæterũ uirũ iuſtũ: piũ: religioſum: & dis acceptiſſimũ fuiſſe. Illũ itaq; pocillãtẽ nectar ĩceſſabile ſtatuũt brachmanæ ut ſignificẽt de mortalibus bñ meritum: nectar inuidiam uatum propalantẽ. Nõ ob aliã cãm ĩducit̃ ſtatius papinius: ut duos tãtalos põere uideat̃ in hiſtoria thæbaidos ita canẽs. Tantalus ille parẽs: nõ qui fugiẽtibus undis: Imminet: & tacitæ tenerum capit aera ſiluæ. Sed pius & magni uehitur conuiua tonãtis. Tanq̃ ex conuiuio tonãtis hoc eſt ex oratoriæ diuinitate cælitus hauſta publicauerit apparatus adipatos: & lauta lautia.

Cõcoq̃t. ſtrangulat: digerit: demuſſat: ĩcludit: hic p q̃ ſcitiſſime cõcoq̃re odia dicitur quotieſcũq;

patiendo cōtumeliā pro tpe demuſſamus.Marchus.Tullius.odia uatinii non cōcoxi:ſed digeſſi
modo.hāc fabulam macrobius ita ferme ueritati cōciliat i primo i ſopnium ſcipionis.Illos autē
epulis ante ora poſitis excruciari famæ & inedia tabeſceř:quos magis magiſq; acgrēdi deſideriū
cogi pſentē copiā ñ uidere:& i affluētia iopes egeſtatis mala i ubertate patiunř:neſciētes pta reſ
piceř dū egēt hñdis.ſilř & oratius.Tantalus a labris ſitiens fugiētia captat pocula quid rides:mu
tato nomine de te fabula narrař.his diſſimiliter lucretius libro tertio de rerum natura hiſ.Nec
miſer impedēs magnū
timet acre ſaxū Tātal9
ut fama eſt caſſa formi
dine torpēs.ſed magis
in uita diuum met9 ur
get inanis.Mortales:
caſūq; timēt:qm cuiq;
ferat fors.his proxima
ſcribit in cratylo plato
ſup tātali noīe.Tātalo
quin ēt nomen natura
ipſa uideř impoſitum
ſi uera ſunt:quæ circū
ferunt:q uiuēti adhuc
illi aduerſa plurima:&
grauia contigerunt.
Tandēq; patria ei9 oīs
ſubuerſa eſt.Defuncto
præterea ſaxū i caput
iminet:ſors certe duriſ
ſima:hæc prorſus cum
noīe congruūt.pinde ſi quis noīare talentaton ideſt infeliciſſimū uoluiſſet:ſed paulo locutus ob
ſcuri9 p talātato tātalū poſuiſſet.Tale utiq; nom̄ fortūa ei9 aduerſa ipo rūore gētiū pbuiſſe uř:

Fabula proſerpinæ & endymionis.

LVnam ideo ipſam uoluerunt etiam apud inferos pro
ſerpinam:ſeu q nocte luceat:ſeu q humilior currat
& terris præſit:illo uidelicet pacto:q detrimenta ei9
& augumenta:non ſolum terra:ſed & lapides:uel cerebra ani
mantium & quod magis incredibile fit etiā lætamina ſentiant:
quæ in lunæ crementis eiecta uermiculos parturiunt ortis ip
ſam etiam dianam nemoribus uolunt ſimili modo:q arborum
& fruticum ſucco augumenta inculcet.Deniq; crementis lunæ
abſciſa ligna furfuraceis tinearum terebraminibus fiſtuleſcunt
Nemoribus quoq; adeſſe dicitur:quia omnis uenatio plus no
cte paſcatur:dieq; dormiat.endymionem uero paſtorem amaſ
ſe dicitur duplo ſcilicet modo:ſeu quod primus hominum.

Noctæ.quæ plutoni dicatur:uñ cōgruenter q pſerpina noctiluca ſit fingitur plutonis uxor.
nocte pcipue tartaro domināte:unde pptius.nocte uagæ ferimur:nox clauſas liberat umbras.
Humilior.terris oīum planetarū pximior:& citima terris luce lucet aliena.ob hoc inferā uoca
runt q inferior terris proſerpat:ēt ſi i ſuporibus cās alias enarrauerim9. Detrimēta dāna lunæ
diminutiones:decremēta.Auguſtinus libro quinto de ciuitate dei.ſicut in ſolaribus acceſſibus:&
deceſſibus uidemus ēt ipſius anni tpa uariari:& lunaribus incrementiſq; detrimtis augeri & mi
nui quædā genera rerū:ſicut echinos & cōchas:& mirabiles æſtus oceani.Legerē tñ apud auguſti
num:& fulgentiū cōſequenter p detrimentis decrementis a decreſcēdo.Lucius libro metāorpho
ſeon undecimo:ubi in hanc ſeriē falſum exemplar entacula.Nec tm̄ pecunia:& ferina:uerū inani
ma ēt diuino eius luminis numiniſq; nutu uegetari.Ipſa etiam corpora terra cælo mariq; nunc
incremtis cōſequenter augeri:nūc decrementis obſequenter iminui.hæc paucula uerba pluriſa
riis erroribus ſcatebāt:ubi pecuina repoſuimus legebař pecūia.ubi Inanima iāiam:ubi diuio dño
pperā ſubſtitutum erat.Luna pcipue cūcta uariari qs nō nouit q diuinorum & caducorum con
finiū eſt plinius hæc fulgentii uerba cōpoſitiſſime ſcienterq;:ut oia fulcit i ſecundo naturalis hi
ſtoriæ. Letamina.fimeta:ſtercorationes:ita uocitata q lætas hoc eſt pingues terras efficiant.
Furfuraceis.Carioſis:uermioſis:duluerulētis ut furfurem & apludam imitentur. Fiſtuleſcunt
foraminanř:ptūduntur:plagulis i fiſtularum ſimilitudinem hiātibus:quod ſubtilius:& excuſius
plinius libro decio ſexto naturalis hiſtoriæ exequiř.infinitū refert lunaris rō:nec niſi a uiceſima
in trigeſſimam cædi uolūt.Inter oēs cōuenit utiliſſime i coitu eius ſterni quem diē alii interluniū
alii ſilentis lunæ appellāt Quidā dicūt ut i coitu:& ſub terra ſit luna:qđ fieri nō poteſt niſi noctu.
Ac ſi cōpetat coitus i nouiſſimum diem brumæ:illa æthernā ſit materies ſecundo quoq; punico
bello ſcipionis claſſis.xl.die a ſecuri nauigauit:tm̄ tempeſtiuitas ēt in rapida celritate pollet.Sed
qñ in pliniū impegimus emacula peminoſum eius ex eodē libro codicē.Tiberius idē & in capi
tolio cōdendo ſeruauit interlunia.Quæ cæcitas:an potius lectorū negligentia:& deſpicientia
mortalium hermolaum corripuit ut nō pēſiculatius hunc locum penſitauerit quid.n.lunæ con
capitolio quis hoc fando audiuit?Quis autor ſi nō ſummus:ſaltem proletarius unq̄ temporum

memoriæ cõmendauit tiberiũ capitoliũ condidiſſe: propterea ex uetuſtis exemplaribus lego in capillo tõdẽdo: quã ſincerã: & genuinã lectionẽ ꝓbant quæ ſubtexunt. uarro aduerſus defluuia p̄cipit obſeruandũ idem a plenilunius. Sententiã plinianã corroborat uarro in primo de re ruſtica ſic inquiens. ego iſta ẽt inquit agraſius nõ ſolũ in ouibꝰ tondendis: ſed in meo capillo a patre acceptũ ſeruo: ut decreſcente luna tondens caluus fiam. Endimion. plinius libro ſecundo naturalis hiſtoriæ. quæ ſingula in ea depræhendit hominũ primꝰ endymion: & ob id amore eiꝰ captus fama traditus. Nõ ſumꝰ profecto ingrati erga eos: qui labore curaq; lucem nobis apuere. latmiꝰ fuit his endymion: hinc ouidius fac ſubeant animo latmia ſaxa tuo ꝑ quocũq; de licatulo amaſco ſatyrꝰ endymiona poſuit. hic tuus endimyon matronæ fiet adulter. Apuleius. hic eſt ſoror pãthia charus endymion: hic catamitus meꝰ: qui diebus ac noctibus illuſit ætatulã meã. ẽt ſi ꝑ endymiõe endoſimiõ uox nihili legeret. Aporia exhalationes: ſcintlilationes: humecte: cænulentæ: ſordidæ: & deſputamenta. Η ἀπορροια defluxus is exhalatoriꝰ appellat. Neutro tamen gñe protulit fulgentius. ουχρη. ſiluiꝰ ita latine. Turpe duci totã ſopnũ conſumere noctẽ. uñ ꝓuerbialiter a plauuto dictũ: q dormiunt libenter ſine lucro qeſcunt: Itidẽ ingt ille: Nocti cõſilia: nocti meditatiões: nocti oĩa mãdato. libro æneidos decimo Nympha recuſum æneã ſic alloquit. uigilas ne deum gens ænea uigila. Seruiꝰ Inibi. uerba ſacrorꝫ. Nam uirgies ueſtæ certa die ibant ad regẽ ſacrorꝫ: & dicebant uigilas ne rex: uigila. Interrogauit phiſicorꝫ cõſultiſſimꝰ qd nã eẽt ſopnꝰ rñdit: parua mors. Illo ſecũdario perẽte qd mors eſſet: rñdit magnꝰ ſopnꝰ. Cenſebat thyaneus appolloniꝰ ſopnũ eũ laudari a philoſopho: qui genas occuparet: nõ ãt mentẽ. Atqui philoſophi noſtrates: ne dicã philocõpſi & iactãticuli ſopnũ deteſtant: cũ urſis & marinis uitulis lethargo ãtiſtent: Quorꝫ caput ceruice ſoluta oſcitat externum diſſutis undiq; malis. laudant hiſtorici: & ſilius pariter hãnibalẽ tanq̃ ſopno minime moroſũ. βουληφορον. Nõnulli: qd ueritati magis adiacet bellerophõtem deflectũt a

endymion curſum lunæ inuenerit. Vnde &. xxx. ãnis dormiſſe dicitur: qui nihil aliud in uita ſua niſi huic reptiõi ſtuduit: ſicut mnaſeas in primo libro de europa ſcribens tradidit: ſiue paſtorem endymionem amaſſe fertur: quia nocturni roris humor: quem aporia ſiderum atq; ipſiꝰ lunæ animandis herbarum ſuccis inſudant: paſtoralibus proſit ſucceſibus.

F. P. F. liber. ii. finit.

F. P. F. Mythologiarum liber. iii. Incipit.

INſcientiæ formidoloſa ſuſpectio ſemper excuſandi quærit ſuffragia: Quo quicquid ignorantia ĩcurſionum mater peccauerit: id ueniæ abſoluat petitio: quæ culpas ueſtire conſueuit. Sed quia nunq̃ de ſe male eſtimat ſermo: qui ad amantem iudicem mittitur. Id circo meæ ſimplicitatis negocium tuo domine puriſſimo cõmiſi iudicio: fretus quia quicquid abſurde digeſtum eſt. ut non inuidus detrahis: ſed ut doctiſſimus corrigis.

Fabula bellerophontis.

PRætus rex uxorẽ habuit antiã noĩe: quæ amauit bellerophontẽ: cui dum ob ſtupri cãm mãdaſſet: ille noluit: quẽ marito crimĩata eſt. Ille eũ ad chimerã ĩterficiendã miſit proſocerũ ſuum: Quã bellerophon equo pegaſo reſidẽs interfecit: qui de gorgonis ſanguine natꝰ fuerat. Bellerophonta poſuerũt. quaſi βουληφορουτα: ꝙ nos latine ſapientiæ conſiliatorem dicimus: ſicut homerus ait: ου χρη παννυχιον ευδειν βουληφορον ανδρα. i. nec decet tota nocte dormire conſiliatorem uirum. Nam & menander ſimiliter in.

diſexapoto comædia ita ait. βουληφορε υμων εξ μουπρου λαβεσ ορασην. i. cōſiliarie noſtrā de mea præoccupauiſti uiſionem. Nam ut hoc certum ſit homerus in fabula eiuſdē bellerophontis ita ait: ποιθαςαθαφρονεον τα δαιφρονα βελλεροφοντην. i. bona cogitantū ſapientiſſimū conſiliū. ſpernit libidinem. i. antiā. Anticon. n. græce contrariū dicitur: ſicut antichriſtum dicimus: quaſi αντιον του χριστου. i. contrarius chriſto. Vide itaqꝫ cuius uxor antia dicat̃ nihilominus præti. prætos pamphila lingua ſordidus dicitur ſicut heſiodus in bucolico ludicro ſcribit dicens. i. ſordidus uuaꝝ bene calcatarum ſanguineo rore. et cuius uxor eſt libido niſi ſordidi? At uero bellerophon. i. bona conſultatio qualem equū ſedet niſi pegaſum: quaſi pegaſeon. i. fontem æternū. Sapientia. n. bonæ conſultationis æternus fons eſt. Ideo pennat⁹ quia uniuerſam mūdi naturam celeri cogitationū theoria colluſtrat. Ideo & muſarum fontem ungula ſua rupiſſe fertur. Sapientia. n. dat muſis fontem. ob hanc rē ēt ſanguie gorgoneo naſcit̃. Gorgon. n. ꝓ terrore ponit̃. Ideo & mineruæ pectore fixa eſt: ſicut homerus in tertiodecimo ait

ergo hic duplex aſſertio eſt. Aut. n. terrore finito ſapientia naſcitur: ſicut de ſanguine. i. de morte gorgonis pegaſus: quia ſtultitia ſemper eſt timida: aut initiū ſapientiæ timor eſt: quia & magiſtri timore ſapientia creſcit: & dum quis famā timuerit ſapiens erit. unde & chimerā occidit. Chymera. n. quaſi κυμερωτος. i. fluctuatio amoris. Ideo ēt triceps chymera pingitur quia amoris tres modi ſunt. hoc eſt incipere: perficere: & finire Dum. n. amor nouiter uenit: ut leo feraliter inuadit: unde & epicarmus comicus ait. δομαστησ ερωσ λεοντειαδιμα μειθαλεροσ. i. domitor cupido leontæa uirtute preſumptior Nam & uergilius in georgicis tetigit dicens. Catuloꝝ oblita leæna ſæuior errauit campis. At uero capra quæ in medio pingitur perfectio libidinis eſt: illa uidelicet cauſa: ꝙ huius generis animal ſit in libidine ualde procliuū: Vnde uergilius in bucolicis ait: hediqꝫ petulci. Ideo & ſatyri cum caprinis cornib⁹ depinguntur: quia nunq̄ nouere ſaturari libidine. At uero ꝙ dicitur poſtremum draco illa ratione ponitur: quia poſt perfectionem uulnus det pænitentiæ: uenenumqꝫ peccati. erit enim hic ordo dicendi: quod primum ſit in amore inchoare. Secundum perficere. Tertium uero pænitere de perfecto uulnere.

bellero: quē necauit qs ignorat φονην mortē uocitari? Diſexaporo expetito grato quaſi bis ſex petitus: & expetit⁹ Martialis libro quarto decimo de comædicis pueris loqnens.
Non erit in turba quiſquā μισουμενοσ iſta.
Sed poterit quiſquis eſſe diſexapothos.
Titul⁹ erat menādreæ comædia ubi fortaſſis comic⁹ hoc noīe puer ītroducebat̃. πιθα. hæc leges ī ſexto iliados. Antiā. nō adamuſſim deſcēdet a græco ſi ueritatē ſpectes: antioncū. i. ſcribius. αντιοιαν aūt nō ſilr. Pegaſeō. πηγασ. n. fontē dicūt: uñ & πηγαιοσ fontanus appellat̃. αιωνιοσ æthernus. αιων æuū. Ceteꝝ heſiod⁹ in theogonia dictum putat ꝙ iuxta πηγασ. i. fontes oceāi nat⁹ ſit. Theoria. ſpeculatiōe: cæleſti meditatione et & celerrima cōtemplatiōe: dicit̃ & theoreſis: & theorēa: a uerbo θεωρεω cōtemplor: & Indago īñ theoreticos meditatiu⁹ ſiue ut dici ſolet contēplatiuus. & theatrū: & hipocoriſticos theatridiū interpretat̃ caſſiodor⁹ latina uoce uiſoriū Metheora inſcripſit librū ariſtotiles de cæleſtib⁹ ſpeculationibus. Pænitere ſimilis ē illa phauorini fauorabiliter: & plauſibiliter accipiēda ſentētia ſi qd per uoluptatē feceris abit uoluptas remanet dolor: ſi demū qd per dolorem honorificū: abit dolor remanet uoluptas. Demoſthenes cognouit.

idẽ cum thaydis ſpreto cõcubitu īſit.hoc pænitere tanti non emo.Laudabiliter ille: q meretricis decretũ eẽ finẽ uoluptatis īqt. Partiliter.particulatī:p partes:uox q̃ firmicus ſcatet:ſicuti ab eo dem platice p generatim:& late ponit. Serram ouidius libro octauo metamorphaſeon.ille ẽt medio ſpinas ī piſce notatas.Traxit ī exẽplũ:ferroq̃ īcidit acuto ppetuos dẽtes:& ſerræ repperit uſum.Ita reperta ſerra eſt:ita manauit bentiuoleæ domus inſigne ſerrulatũ:qđ bononiẽſes oẽs uno ore cõſpirãter collaudãt:admirant honorãt:& ob rei publicæ regimẽ honorifice & ppe cæ leſti cõſilio ſp a pre tuo Ioãne non ſine hono ris: præfatiõe nominã do adminiſtratum cor dibus: oĩum radicibus actis fixũ ẽ penitus: ut pr patriæ dicatur & di ci bononienſes: æque uelint: ac debeãt plini9 libro ſeptimo natural hiſtoriæ ſerrã dædalũ excogitaſſe cenſet ut ī uobis grãdia ſi magnis aſſimilare licet: uis ilia: & dædalæũ: iuræ hære ditario: ceſſerit acumẽ Qui chãedrys ẽ herba quæ: latine trixago di citur. Aliqui etiam cha meropen: alii teu:riã appellauere. Folia ha bet magnitudĩe mẽtæ colore & diuiſura quer c9. Alii ſerratã & ab ea ſerrã iuentã eẽ dixere flore pene purpureo.

Curſilitas.curſus: ul tro citroq̃ itio & rditõ Curſor diarius qui die ī diem currit Imero dromos appellat.eſt apud pſas cohors quædam curſoꝝ huiuſmodi:Intercur rendũ delaſatus curſoꝝ unus litteras ſecundo tradit.Ille tertio:& ita p manus celeratim defferũ tur:quæ forte nũciari expediat.hãc ſucciſiuã curſilitatẽ pſæ angareon appellãt. Cõthyroletas. Dictio ſemi græca:& ſemilatina:ſignificans cõuenatores poſſes & ſcribere cõthyrolethas. hoc ẽ cõmilitones ī affigẽdis:& tranſfigẽdis hoc ẽ feriẽdis feris:& letoron exitiũ uocãtibus græcis: uñ ī thraciæ ptibus ex autoritate pliniana libro undecimo iuxta olinthũ locus ẽ paruus: ī quo ſcara be9 exanimat:ob hoc cantharolethr9 appellatus.θηρευω uenor.θηρατης uẽator.θηρα uenatio. θηρ fera:Vñ pperã neoteri medici putãt thiriacã deduci:cũ uerbũ flectat a thyro ſerpente: cuius carnes ſubcultratæ aſſuloſe thyriacã pſtantiorẽ faciẽt:Thyrus nõ dictio græca ſed ægyptia:latĩe uipa dicit:q̃ ex pſuaſione deterrima uulgi ī partu dirũpi credatur: & ui parere fætu prẽm ulci ſcente:cuius caput ore ſubãtis inſertũ præ coitus dulcedĩe amputat uipa.Vñ Nicãos.uipa ſcæua caput lætali dente mariti.

Mordicus abſcindit:ſed nata e ſemine proles.
Viſcera conſummit matris:ſtratamq̃ relinquit.
Sic.patris interitum ſub primo ulciſcitur ortu.

philoſtratũ ī uita apollonii tyanæi falſum hoc totũ putat:dicẽs uiperam uiſam lingua filios lam bentẽ:ut id probabile ſit euripidis carmen:parentũ filii ſunt aĩa imo oĩum aĩalium inqt.pulchra de uiperæ cõgreſſu:& uenẽi iternectiuo uomitu exputo ut ſit ſecurior cõgreſſus referunt ab am broſio ī hexamero. Mittens repudiũ dicens ualer:renũcians:metaphora e cã deuortiali defle xa ī q̃ mitebant libelli repudii:q ob aliqd īſigne nobileq̃ dlictũ renũciabat uxorio uiculo a repu

Fabula perdicis:

SEmper delicata conſuetudo laborioſo fert præuidi cium operi:& mollitur educatu:dum quod nõ optat euenerit pænitentiam creat. Melius eſt.n.laborare pertiliter ſecurius edoceri:q̃ ex neceſſitate ueniente repentali ter perterreri.perdicem ferũt uenatorem eſſe:qui quidem ma tris amore correptus.dum utrinq̃ & īmodeſta libido ferueret: & uerecundia noui facinoris reluctaretur:conſumpt9:atq̃ ad extremam labem deductus eſſe dicitur. prim9 etiam ſerram in uenit:ſicut uergilius ait:Nam primi cuneis ſcindebant fiſſile li gnum.Sed ut feneſtella martialis ſcribit.hic primum uenator fuit.Cui cum ferme cædis cruenta uaſtatio:& ſolitudinẽ uaga bunda errando curſilitas diſpliceret. pluſq̃ etiam uidens con thyroletas ſuos.i. acteonem:adomin.hippolitum miſerandæ necis functos interitu artis priſtinæ affectui mittens repudiũ agriculturã aſſectat9 eſt.ob quã rẽ mrẽm quaſi terrã oĩum ge netricẽ amaſſe dr. Quo labor cõſumpt9:ẽt ad maciẽ pueniſſe fert.& qa cũctis uenatorib9 de priſtinæ artis obprobrio detra

dio fit repudioſus. plautus in perſa. metuo ne Iſtæc res repudioſas faciat nuptias. Serram quæ
ſemper exedit: ſerrulato: denticulatoq; morſu ligna deducens in peripſema: minutieq; minutiſſi
mā: cōgruenter aſſimilat̄ huic inuidētia exedens omnia: & morſu plurifariā dentiente currūpens
obiter emenda pompei codicem in quo ſic leges. Sacra præliari dicit̄ cum aſſidue accedit̄: recedi
turq;: neq; ullo conſiſtitur tempore. Tu obelo fodica nihili uocē ſacra & ſubſtitue ſerra. Curio
ſitas. hanc damnaſſe iudeos in probatulo eſt ex auguſtini: & alioꝝ ſententia: hanc male habuiſſe
luciū apuleiū obiecta
menta ei⁹ edocent In
apuleiano uerbo ex li
minari pagia. Nō ego
curioſum: ſed q uelim
ſcire uel cuncta uel cer
te plurima: qdā Curio
nē pro buccinatore in
telligunt. Cæterū hæc
expoſitio ſit licet hoīs
nō gregarii: ſed fere in
lr̄is nr̄is anteſignani: &
primipilaris n̄ ſat facit
ad geniū. Nō. n. ariſto
dem⁹ ille faciebat pluri
mi ut rem: oībus theſſa
lis notiſſimā huius & al
teri⁹ præconio diſpale
ſceret. eſtq; nimis aſci
ta: & moroſa expoſitio
Non. n. quemadmodū
graphice & edocenter
plini⁹: cæcili⁹ ait min⁹
nō ſeruat modū: qui in
fra rē: q̄ qui ſupra. præ
ſabimur in preſentiaꝝ apuleiū ſimiā ferme plauti eſſe: & conſectaneos eloquii aſiatici ambos eſſe
q̄ maxime. platinū in aulularia carm̄ eſt his uerbis. Volo ex te ſcire quid ſit agnus curio: ubi mar
cellus nō infra claſſem autor nec ꝓplectarius dixit curionē pro curioſo ſuſceptū. Dices apuleium
tanq̄ ſingulare nō uſurpaſſe. Liquido certi⁹ oſtendā eodē tn̄ uſum in floridis in hæc ferme uerba
Num unguibus inuncet: uel agnū icurioſum uel leporē meticuloſum. exquiſitim talia penſitanti
nō ab re uiſſum eſt aberrare: & ut auguſtini uerbo utar exorbitare a priori ſenſu. Ait igitur non
ego curio ſum: hoc eſt curioſus: Sed diſciplinæ ſtudioſus. Nam curioſitas famoſa eſt & reprehen
ſibilis. Affectatio diſcendi non famoſa ē & αγαθηδερισ nō monſtrabilis. ſed amanda. Scitum. n.
apophthegma eſt: & bracteata ſententia platonis in euthydemo. Neq;. n. inquit turpe eſt: neq;
abhorrendū o clinia conſequendæ ſapiētiæ gratia ſeruire cuilibet: & honeſtis obſequiis unicuiq;
morē gerere. hacten⁹ plato. porro cū dicturientē inuitet ariſtodemū: aiatq; ſe uelle oīa ſcire: nō
ob hoc colliges illū ſe curioſum nuncupare. pſychen eleuat ut curioſam: ſeſe traducit in undeci
mo: qui exierit hoīem curioſitate nouerca. Illud huic rei nō diſſonū eſtote ſapientes ad ſaturita
tem. Scita catonis. ſententia nemo curioſus qn maleuolus. Lucian⁹ libro ſecundo de ueris narra
tionib⁹ ait ariſtidē cognomento iuſtum ſtatuiſſe ut daret pænas curioſitatis ad hanc ſententiam
philoſtratus libro. vii. noli de conſiliis deoꝝ eſſe curioſus. Curioſitatē uellicans donatus in ecyra
ait. Artificioſe ſe dicit audire nolle: ut tacitura credat̄ ſi audierit. Curioſitas ſignū loquacitatis.
ſic orati⁹. percunctatorē fugito nam garrulus idē. In ecyra quoq; introducit̄ ſeru⁹ curioſus & pi
ger. In ceruū. cornutū quoſdā autumaſſe natū acteonē & cippū plinius autor eſt. uñ fabula or
ta. In hiſtoriis rōanis. & præter ouidiū leges tradi a ualerio maximo ſubito cornua cippo enata
ei regnū portēdētia: pliniana uerba ſunt hæc. Acteonē & cippū in hiſtoria rōana fabuloſos reor
Moſen itidē cornutum fuiſſe ſacræ lr̄æ teſtant̄: ēt ſi nōnulli ad myſticū cerebrū referāt. Nudā.
expoliatā depeculiatā: & oībus bonis aī: & fortunæ uacuā. οινοβαρεσ. hoc carm̄ eſt in Iliados
prima rapſodia. quod exibilat & explodit plato: tanq̄ dis. & heroibus hæc minime conueniant.

hebat ſerram quaſi maliloquium dicitur repperiſſe. Matrem etiam polycaſten habuit: quaſi polycarpen: quod nos latine multifructam dicimus ideſt terram.

Fabula acteonis.

CVrioſitas ſemper periculorum germana: detrimēta ſuis amatorib⁹ nouit parturire q̄ gaudia. Acteon deniq; uenator dianam lauantem uidiſſe dicitur: qui in ceruum conuerſus a canibus ſuis non agnitus eorum morſibus deuoratus eſt. Anaſimenes: qui de picturis antiquis diſſeruit in libro. ii. ait uenationem acteonem dilexiſſe: qui cum ad maturā perueniſſet ætatem deſideratis uenationum periculis. i. quaſi nudam artis ſuæ rationem uidens timidus factus eſt: unde & cor cerui habere dicitur: unde & homer⁹ ait οινοβαρεσ κυνοσ

Solutio uiri diſolutio: corruptio uirilitatis & animi: ex penita doctrina potuit intelligere ſolutionem ſemotionē: ſequeſtrationē: ſeiugationē a uiro. Is .n. dr̄ a uiro ſolui: q luxuriſ: & neqtiis inſeruiēs nil uirile: nil cæleſte: diuinūq recogitat. Apuleii ſunt hæc uerba libro primo de aſino aureo. Iā hæc qdē uocis īmutatio ſciētiæ deſultoriæ ſtilo: quem acceſſim9 reſpōdet. hic ſenſus eſt meis uerbis nouis & nō romanis: quæ nō ſolutus es a cicerōe audire pōtes ãgnoſcere me eſſe exoticum: & hoc meum dicendi genus nuper a me excogitatum rn̄det. i. conſonat: & concors eſt cū ſtilo hoc ē materia ſciæ deſultoriæ. i. græce: q̄ ex attide in latiū trāſiliuit: quem ſtilū dicendi nos accēſimus. i. auſpicati ſumus: & cuius ſtili affectati & lepidi: ego primus excogitator & inuentor fui. Quidam codices habēt acceſim9. i. ad quem acceſum fecimus: quoniā ſcilicet ex latio deuerti in græciā. Deſultorii equi uocant̄ ex quibus homines per agilitatē corpis deſiliebāt: & ī alios rcētes trāſultabāt: q & ipi deſulatores dn̄r. pōpeius paribus equis. i. duobus romani utebant̄ in p̄lio: ut ſudante altero tranſirent ī ſiccū. pararium æs appellabat̄ id: quod eqtib9 duplex probinis equis dabat̄. In expoſitiōe deſultorum equorum georgius merula affanias meras effutiuit ſn̄iamq capularis ſenex bimā protulit. Nam ita expōit. Deſultorii ſunt equi: q currūt ad brauiū: & ſi caſiodorum habeat autorē: quē ex omni pte nō probo. Sed ut ad propoſitū regrediamur ſcia ab apulei o deſultoria dr̄: quia quemadmodū deſultores trāſiliūt ex equo feſſo ī recētē pariter apuleius ex lingua & ſcia græca trāſiuit ī romanam. ego platonicum apuleiū Iuxtim platoni ſcripſiſſe cōtenderim plato. n. per uniuerſalem ſn̄iam uſurpat græcū prouerbiū hoc απο ονου πεσειν hoc ē ab aſino cadere. Dicunt̄. n. ut ꝓſſius intelligas ab aſino cadere: qui relictis uoluptatibus: & īquinamētis quibuſlibet uoluptificis & belluinis ad meliorem mētē regrediunt̄. Necne præterit īterpretes platonicos deceptos eſſe q accentiūcula: uoculationeq nō obſeruata a mente cadere ſint īterpretati cum legerit απο νου πεσειν. Vt ſcientiam deſultoriā lucius appellet illam hiſtoriam de aſino: in qua legit̄ quemadmodum in aſinum hoc eſt uoluptates oīs uerſus tandem abdicatis illis: & abiuratis ad hominem hoc eſt uirtutum refertiſſimam uirilitatē; cadens ab aſino hoc ē. a uoluptate: reuenerit. Tum ſacri ſcriptores: quod huic rei cōpetit: aſſerunt oēs humanas uoluptates: & aſinales oſtendere uolentem calcaſſe: & ſuppeditaſſe chriſtū aſinum equitaſſe: abiectiſſimū animal: & poſtremiſſimum quales uoluptates eſſe cōſueuerūt. Quoſcunq. n. ſignificare uolebant eruditi ī belluinā uoluptatem incidiſſe: imo uert9 impegiſſe: ī belluas comitatos ſingebāt: ut poſt infinitū numerū liquet in gryllo: ī ſuem alterato: uñ grunnitū ſuis: rem nihili: dixit ab hoc ariſtophanes. ουδε γρυ. et ſi ſint nōnulli: q το γρυ. p preſegminib9 unguiū capiāt re nulli9 ptii: quale plauto ꝓuerbiū: nō empſitē titiuillitio: cic9 affrānii: plauti nauci multis p cul loca hoc ē nucū nucamēto & putāine. Grecū ꝓuerbiū hoc ē απο ορου κατα πεσων. η παροιμια τετακται επι του μεσο

ομματα εχων κυνος καρδιην δ᾽ ελαφοιο. i. ebrioſe oculos canis habens & cor cerui. Sed dum periculum uenandi fugeret: affectum tamen canum nō dimiſit: quos inaniter paſcendo pene omnem ſubſtantiam perdidit ob hanc rem a canib9 ſuis deuoratus dicitur eſſe.

Fabula hero & leandri.

AMor cum periculo ſæpe concordat: & dum ad illud ſolum natat quod diligit: nunq̄ uidet: quod expedit ερωσ. n. græce amor dicitur. Leandron uero dici uoluerunt quaſi λυσιν ανδρων. i. uirorum ſolutionem. Solutio. n. uiri amorem parturit. Sed natat nocte. i. obſcuro tempore tentat pericula. hero quoq in amoris ſimilitudine fingit̄ lucernam ferre: & quid aliud amor niſi flammam fert: & deſideranti periculoſam uiam oſtendit. Cito tamen extinguitur: quia iuuenilis amor non diu perdurat: deniq nudus natat: illa uidelicet cauſa: q ſuos affectatores amor: & nudare nouerit: & periculis ſicut in mari iactare. Nam extincta lucerna utriuſq mors eſt procurata maritima: hoc in euidenti ſignificans q in utroq ſexu uapore ætatis extincto libido commoritur. in mari uero

νων και αδυνατων. ab aſino decidens inquit dicitur in maxima: & impoſſibilia: hoc ſenſu. quicunq; dictus ſit cecidiſſe ab aſino intelligetur a maximis infortuniis: & a uoluptatibus: a quibus cecidiſſe uidetur pæne impoſſibile. Veternoſitatis. ſenſus hic omnis caloratæ iuuẽtutis ardor: adueniente ueterno ſenectutis algeſcit. ætas. enim & diutinum tempus amorem extenuãt & debilitant. Reponeret. Senſus eſt. græcia dæmonibus adicta: & emancipata dum cupit matri deum placere: fingit illam amatricem: qui amor illam dehoneſtauit. & bene cecidit: nec lex ulla iuſtior: ut in illuſorium dæmonem: qui ſub cibeles effigie colitur impudicitiam obiectarẽt ut qui impudicos redderet mortales & impuros: is impudicus fingatur: & impurus. & interpretare reponeret redhoſtiret hoc eſt par pari redderẽt: retribueret: unde plauto reponere pecuniam ſatyro quoq; in eadem ſignifica tione reponere ponitur. Amatu. amatione: quæ pueriliter inſanibat in pueriles amores. Zelotipam zelantem amorem ſui pueri: quouis zeli rabie percita catamidiauit illũ & deteſtauit. Dat auguſti n9uitio dis ethnicorũ: ut pote qui uxores ſuas zelarent. eſt. n. zelus timor ſædulus ne amata corculum tuum a te ad alium nuperum: & aduẽtitiũ amatorem mẽtem adplicet. Vtilitatibus. uerendis: quæ timens: & ſatagens ne ĩ aliam temeraret amputauit: nulla utilitatis uenereæ cõtemplatione. Veterna callida: cordata: ſibi ſoli ex deteſtatione reſeruans amores adoleſcẽtuli. Seminaſculum excedunt. n. ſexum uirilem eunuchi: & pene emaſculantur: ut ĩ fæmineam naturam cædant: unde illis uox ſtridula: mãmenæ pendulæ: muſtellinus color: facies lentiginoſa: inueſticeps pedes ĩpodagroſi: & ſi cẽſeat apollonius thyaneus in amorem ſuccendi quoq; eunuchos. πανκορπιοσ. pancarpiæ autore feſto uocanẽ coronæ ex uario genere florum factæ plectiles plauto in bacchidibus ſeruiæ ſeruio ſerta omnibus a corollis ut plinius inquit corollaria uocitanẽ: auctaria: Stephanoplocos corollas plectens: & implicans. ακτων. ηακτη græce littus appellatur: uox latinitate donata: ut maro in bulccolico ludicro actæum aracynthum uocet: & ouidius in. ii. metamorphoſeon. acteo facta de uimine ciſta. χρυσαλοσ. Item plautinus ſeruus eſt: & comædicus chryſalus in bacchidib9: ab auro deductum nomen unde iocus inoleuit apud plautum. opus eſt chryſochryſale: de quo nomine & alter iocus emanauit. Timeo ne ex chryſaloſiam cruciſalus.

mortui ferunẽ: uelut in humore frigidæ ſenectutis. omniss. n. caloratæ iuuentutis igniculus tepidæ ueternoſitatis algeſcit in ſenio.

Fabula Berecynthiæ & attis.

DEcepta græcia credulitate dæmonum potiuſquam deorum nunquam deteri9 ſuis dis reponeret quam ut eorum matrem ueternoſam anum non ſolum puerilem amatu quantum etiam fingerent zelotipam. Tantum. n. zeli ſuccenſa anus inuidioſa flagrauit: quæ nec ſuis utilitatib9 furioſa pepcit: ut unde fructũ ſperabat libidinis: illud ueterana ſucciderent meretrix. Et quamuis apud muliebres animos libido obtineat regnum: tamen etiam inuicta libidine zelus obtinet dominatum. berecynthia enim mater deorum attin puerum formoſſimum amaſſe dicitur quem zelo ſuccenſa caſtrando ſeminaſculum fecit. Quid ergo ſibi in his græcia ſentire uoluerit edicamus. Berecynthiam dici uoluere quaſi mortuam dominam. Ideo matrem deorum quod deos nuncupari per ſuꝑbiã uoluere. Ideo eos in olympo habitantes quaſi excelſos & ſuperbos: Ideo & dæmonas nuncupant ſecundum homerum: qui dicit meta dæmona ſallus ideſt cum deos alios. δημοσ enim græce populus dicitur: is dicitur unus: & quia populos ſubdere cupiebant: & ſoli ſuper populos eſſe: dæmones dicti

Abſcindit. Talis eſt plautina ſentētia: qui e nuce nucleum eſſe uult frangit nucem. eadem Claudiani quoq; ſententiæ parilitas. non quiſq̄ fruitur ueris odoribus: hybleos latebris nec ſpoliat fauos ſi fronti caueat ſi timeat rubos. armant ſpina roſas mella tegunt apes. Leonum currui. Accuratius in ſecūdo de rerū natura lucretius cauſas oēs explicauit cibelis his luculētis carminibus.

Hanc ueteres gratum docti cecinere poetæ.
Sedibus in curru biiugos agitare leones:
Aeris in ſpatio magnā
pendere docentes
Tellurem: neq; poſſe
in terra ſiſtere terram.
Adiunxere feras quia
quamuis effera proles.
Officiis debet molliri
uicta parentum.
Muralique caput ſum
mum cinxere corona.
Eximis munita locis q;
ſuſtinet urbes.
Quo nunc inſigni per
magnas predita terras
Horrifice fertur diuinæ
matris imago.
Hanc uariæ gentes an
tiquo more ſacrorum.
Idæam uocitant matrē
phrigiaſq; cateruas.
Dant comites. quia pri
mum ex illis finibus
edunt.
Per terrarum orbes fru
ges cæpiſſe creari.
Gallos atribuunt quia
numen qui uiolarint.
Matris: & igrati gēito
ribus inuenti ſunt.
Significarē uolunt indi
gnos eſſe putandos.
Viuam progeniem qui
in uitas luminis edant

Potētia quid ſi legas impotētia pro tyrannide ex his.

Cōſiderās que ſubſecuntur lego conuitiās Detrahit. n. therſites agamemnoni his uerbis in ſecundo. Iliados

ſunt. Ideo & apud romanos indigetes. Ergo berecynthian mōtibus præeſſe dixerunt bernicynthos. Cynthos. n. attica lingua flos nuncupatur: unde & Iacinthus dicitur quaſi ιοκιμθοσ: quod nos latine ſolus flos dicimus quaſi omnibus perfectior. Nam & epicarmus ita ait παμκαρπιοσ στὲφαμοσ και περι ακτωμ προβαττὲη χρυσαλοσ. i. florigera corona: atq; e littoribus procedit chryſalus. Itaq; florem quamuis quilibet amet tamen abſcindit: ut berecynthia in attin fecit. Athis. n. græce flos dicitur ut ſoſides atticus in libro theologumenon: quem appellauit ſcribit matrem deum in modum potentiæ uoluit poni: unde cibele dicitur quaſi cidos baleon. i. gloriæ firmitas: unde & homerus ait .i. cui Iupiter gloriam donauerat: ergo ideo turrita pingitur q; omnis potentiæ elatio ſit in capite. Ideo leonum currui præſidens quia omnis potentia regno ornata ſit. Scæptrum etiam fert q; omnis potentia uicina regno ſit. ob hanc rem etiam mater deum dicta eſt illud nihilominus oſtendere uolentes: q; ſiue indigetes: ſiue di: ſiue dæmones apud antiquos a diuitiis dicti ſunt. ergo potentia diuitum: mater eſt: unde & homerus agamemnonem conſiderans ait. ατρὲϊδη τεο δ' ε αυτε επιμεμφεαι ηδ' ε χατιξεισ. Nec non etiam euripides conſimilans tantalū ioui in tragedia electre ait.

.i. beatus ille nec inuideo fortunas eius iouis æqualis: ut dicitur tantalus. ergo potentiæ gloria ſemper & amore torretur: & liuore torquetur: Citoq; abſcindit quod diligit: dū tamen amputet illud: q; odit Deniq; omnis nūc uſq; potentia neſcit circa ſuos diuturnū ſeruare affectum: & quod amauerit cito: aut zelando amputat: aut faſtidiendo horreſcit & attin dici uoluerunt quaſi εθοσ. ἐθοσ enim græce conſuetudo dicitur. ergo q̄tuſcunq; amor ſit: potentibus ſtabilis eſſe non nouit.

Metamorphoſeon tranſmutionum ſic.n.melius dr̃ q̃ metamorphoſeos. Lucianum æmulabundus lucius duobus nominibus librum ſuum attitulauit: metamorphoſeon ſcilicet: & de aſino aureo. ſic appellatum ꝙ mutatio in aſinales induuias ex homine narrat̃. μορφεω ſignificat formo. morphoſis formatio unde morpheus ſimilator ſopni deꝰ. meta trãs latinæ ex aureo: tereti: cohibili. florido loquendi filo de aſino aureo inſcripſit: ꝙ aureæ fabulæ concludunt̃ plinius cæcilius. aſſem para: auream fabulam audi: Amore. ſubintellige tam: quæ figura loquendi græcis uſurpatur: & plauto quoq; non ſemel Magnificus. magnifica loquens &. Iactanticulus tanq̃ omnia tangeret ſagittulæ uredine quæcũq; deſtinaſſet. Non aliter a priſcis uſitatũ hoc uerbum q̃ utp rouaniter omnia ſibimet aſciſcente poneretur. Tibulli ſufficiet exemplum. Magnifice mihi magna loquuto excutiunt clauſæ fortia uerba fores μεγαλήτωρ hic græce uocatur: Cum honorificus: hoc eſt: quem falſi ueræ ſignificãtiæ paſſim: magnificũ uocãt græce ſeiuncte ὁ μεγαλοπρεπης dicat̃: & ꝑclaritas: munificentiaq; μεγά λοπρεπια dicitur: quæ in hoc ſignificatu: & ſi refragrante franciſco phileſpho magnificentia uocatur Denunciatione: oraculo præmonente mileſio his uerſibus.

Montis in excelſi ſcopulo deſiſte puellam.
Ornatam mundo funerei thalami.
Nec ſperes generum mortali ſtirpe creatum:
Sed ſæuum atq; ferum: uipereumq; malum.
Quod pinis uolitans ſuper æthera cuncta fatigat:
Flammaq; & ferro ſingula debilitat.
Quem tremit ipſe Iouis: quo numina terrificantur
Fluminaq; horreſcunt & ſtygiæ tenebræ.

Fabula pſiches & cupidinis.

APuleius in libris metamorphoſeon hanc fabulam planiſſime deſignauit: dicens eſſe in quadam ciuitate regem & reginam: habere tres filias: duas natu maiores eſſe temperata ſpecie: Iuniorẽ non tam magnificæ eſſe figuræ qui crederetur uenus eſſe terreſtris. Deniq; duabus maioribus quæ erant temperata ſpecie connubio uenere: illam uero uelut deam non quiſquam amare auſus: q̃ uenerari pronus: atq; hoſtiis ſibimet deprecari. Contaminata ergo honoris maieſtate Venus ſuccenſa inuidia cupidinem petit: ut in contumacem formam ſeueriter uindicaret. Ille ad matris ultionem aduentꝰ uiſam puellam adamauit. pæna.n. in affectu conuerſa eſt: & ut magnificus iaculator ipſe ſe ſuo telo percuſſit. Itaq; apollinis denunciatione iubetur puella in montis cacumine ſola dimitti uelut feralibus deducta exequiis pennato ſerpenti ſponſo deſtinari. perfecto nanq; choragio puella per mõtis decliuia zephyri flantis leni uectura delapſa in quãdam domum auream rapitur: quæ pretioſa ſine pretio: ſola conſideratione laude deficiente poterat exiſtimari. Ibiq; uocibus tantummodo ſeruientibus ignota: atq; manſionario utebatur coniugio. Nocte enim aduenieus maritus ueneris præliis obſcure peractis: ut

Sine pretio. quæ nullo pretio emptæ: & diſtractæ ſed aduẽtitiæ corruſcabat omnia. Lucius eadem pene enimuero pauimenta ipſa lapide precioſo cæſim diminuto i uaria picturæ genera diſcriminant̃ uarieganter: Iã cæteræ ꝑtes lõge lateq; diſpoſitæ domus ſine p̃cio p̃cioſæ. Mãſionario. momẽtario: furtiuo: ſubreptitio: q̄ ꝑ tp̄is diſcrimina & partes cũ cõiugis mãſiõe perſiſtebat.

Inuiſe.ignobiliter:incognite.lucius poſt opimas dapes:quidam introceſſit:& cãtauit inuiſus. Vocale.zephyrus.n.& animæ hoc eſt auræ mitiores: & uoculæ dulciloquæ pſyche ſubſeruiebant. Dominium.imperabat.n.zephyro.pſyche. Cõmentum.lego cõmertiũ.Noctu.n.tãtũ num cupido cum puella congrediebatur. Lucifuga.cupido clancularius: & furtiuus: q ſolis radios:& lucidiora coruſcamina fugiebat. Obumbrauit.obſcucurauit ut obſeruare non poſſet.

Deſputamẽto.Ignisalio:deſcintillatione:uomitu:electatiõe.lucius.lucerna illa ſiue perfidia peſſima: ſiue inuidia noxia: ſiue quod tale corpus cõtingere:& quaſi baſiarĩ & ipſa geſtiebat euomuit de ſumma luminis ſui ſtillam feruentis olei ſuper humerũ dei dextrum. Saturãtius.nomen autoris: q forſan ante lucium fabulam hãc fuſius poſteritati cõmendauit: poſſes & inducere:& delerĩ copulatiuam particulam & ad apuleium referre:qui ſaturantius: plenius:& uberius hæc huiuſmodi perſcripſit.

Dyſereſtia: interpretari potes difficile litigium:unde δυσερισ litigioſus: dyſeriſtos eſt quo difficulter altercamur.ſi ſcribis dyſeroſtian interpretare amãdi difficultatem: ut ariſtophantes eo libello comprehenderit difficiles: erumnoſas: & calamitoſas amationes quali periculo:& erumna adfecta eſt: & conflictata pſyche. Circuitu: hirmo euagatione.

.inuiſe ueſpertinus aduenerat:ita crepuſculo incognitus etiam diſcedebat.habuit ergo uocale ſeruitium:uentoſum dominiũ nocturnum commentum:ignotum coniugium.Sed ad huius mortem deflendam ſorores adueniunt: montiſq; conſcenſo cacumine germanum lugubri uoce flagitabant uocabulum: & q̃uis ille coniunx lucifuga ſororios ei comminando uetaret aſpectus:tamen conſanguineæ charitatis inuincibilis ardor maritale obumbrauit imperium. Zephyri ergo flagrãtis auræ anhelante uectura ad ſemet ſororios perducit affectus: earumq; uenenoſis conſiliis de mariti forma quærenda conſentiens curioſitatem ſuæ ſalutis nouercam arripuit:& facillimam credulitatem:quæ ſemper deceptionum mater eſt. poſtpoſito cautelæ ſuffragio arripuit deniq; credens ſororibus ſe marito ſerpenti coniunctam: uelut beſtiam interfectura nouaculam ſub puluinari abſcondit:lucernamq; modio contegit.Cunq; altum ſoporem maritus extenderet: illa ferro armata lucernaq; modio cuſtodita eruta:cupidine cognito dum immodeſto amoris torretur affectu ſcintillantis olei deſputamẽto maritum ſuccendit Fugienſq; cupido multa ſuper curioſitate puellæ increpitans domo extorem ac profugam dereliquit. Tandem multis iactata uenenis perſecutionibus poſtea ioue petente in coniugio cupidinem accepit. Poteram quidem totius fabulæ ordinem hoc libello percurrere: qualiter & ad infernum deſcenderit.& ex ſtygiis aquis undam delibauerit:& ſolis armenta uellere ſpoliauerit:& ſeminum germina confuſa diſcreuerit: & de proſerpinæ pulcritudine particulam moritura præſumpſerit. Sed quia hæc ſaturantius & apuleius pene duorum continentia librorum tantam falſitatum congeriem enarrauerit: & ariſtophantes athene⁹ in libris:qui dyſereſtia nuncupãtur hanc fabulam enormi uerborũ circuitu diſcere cupientibus prodit:ob hanc

rem ſuperuacuum duximus ab aliis digeſta noſtris inſerere libris: ne noſtra opera aut propriis exularemus officiis: aut alienis adiceremus negociis. Sed dum his: qui fabulam legent in noſtra hæc tranſeat ſciturus quod ſibi illorum falſitas ſentire uoluerit. Ciuitatem poſuerũt quaſi in modum mundi: in qua regem & regiam uelut deũ & materiam poſuerunt: quibus tres addunt carnem: ultrometantem: quam libertatem arbitrii dicimus: & animam. ψυχη .n. græce anima dicitur: quam ideo iuniorem uoluerunt: ꝙ corpori iam facto poſtea inclitam eſſe dicebant. hanc igitur ideo pulcriorem ꝙ & a libertate ſuperior: & a carne nobilior. huic inuidet uenus quaſi libido: ad quam perdendã cupidinẽ mittit. Sed quia cupiditas eſt boni & mali cupiditas animam diligit: & ei uelut in coniunctionem miſcetur quam perſuadet ne ſuam faciem uideat ideſt cupiditatis delectamenta diſcat: unde & adam quamuis uideat nudum ſe non uidet donec de concupiſcentiæ arbore comedat: Ne ue ſuis ſororibus ideſt carni & libertati de ſuæ formæ curioſitate perdiſcenda conſentiat: Sed illarum compulſamento percita lucernam deſubmodio eiecit ideſt deſiderii flammam in pectore abſconſam depallat: uiſam taliter dulcem amat: ac diligit

Vltrometantem. compacta ſcitiſſime dictio ꝙ ultro metitur: orditur: deliberat nullo cogente: ſponte ſe mouens: & ad uirtutes quemadmodum ad uitia per ſe reclſuis liberum hoc arbitrium. uiuendi ex animo nullis legibus alienis adacto græci uocant autonomian: cum quis nullius addictus iurare in uerba magiſtri cogitur. hominem nullis legibus preterꝗ propriis emancipatum græci uocant autonomon. Dorem omnium præclariſſimam liberum arbitrium uocat auguſtinus in libro de anima: qua mortales honeſtati angelis antiſtare credunẽ. ψυχη Arbitror illos qui ſis animam uocitarunt hoc potiſſimum uocitaſſe ꝙ hæc quoties adeſt: corpori cauſa eſt illi uidendi: reſpirandi refrigerandi uim exibens: & cum primum defierit quod refrigerat diſſoluitur corpus & interit. Vñ ψυχην uocitaſſe uidẽtur: quaſi anapſychon .i. reſpirãdo refrigerans. An nõ anaxagoræ credis: rerum animam omnium mente quadã & anima exornari ſimul & contineri: par eſt igitur eam potentiam nominare. φυσεχεῖν quaſi φυσήν hoc eſt naturam οχη: & εχη .i. uelut & continet: politiꝰ autẽ ψοχη profertur. Inclitam. lego inditam ut poſtea cum prioribus iungatur hoc ſenſu animam facto corpore tunc ingeſtam eſſe a deo: ſiue ut platonicorum opinam̃ eſt: ab illa cæleſti anima fonte animarũ omnium optima: & ſapientiſſima genetrici. ſubſeruit hæc deo: & præſto eſt ad omnia inuenta. eius. A libertate. propter libertatem: quam accepit: & autonomian ut uitiis reluctari poſſit ex animo. animam plato uocat αυτοκινητον ꝙ libere ad quæꝗ per ſe moueatur. ita tamen ut nollit eam inter illa numerari: quæ ex ſe quidem uidentur moueri: ſed a cauſa: quæ intra ſe latet mouentur: ut mouentur animalia autore quidem alio ſed occulto: nam ab anima mouentur. A carne nobilior. theologorum ſententia eſt animam eſſe nobiliorem ꝙ carnem habeat: in quam ſententiam pedibus uadit lucius apuleius. Macrobius primo inſomnium ſcipionis. Nec enim tu es: quem forma iſta declarat. ſed mens cuiuſꝗ is eſt quiſꝗ non ea figura: quæ digito demonſtrari poſſit Deum te igitur ſcito eſſe: ſequidem eſt deus: qui uiget: qui ſentit: qui meminit: qui prouidet qui tam regit ac moderatur: & mouet id corpus: cui præpoſitis eſt: ꝗ hunc mundum ille princeps deus: & ut ipſe mundum ex quadam parte mortalem ipſe deus ethernus: ſic fragile corpus animus ſempiternus mouet. Non uidet. quippe non pudendæ uidebantur partes oſcenæ: quas hominum. inquinamenta &: obſeruatio fecit inhoneſtas ut eloquenter: ciprianus inquit.

quam ideo lucernæ ebullitione dicitur intendiſſe: quia omnis cupiditas quantum diligitur tantum ardeſcit: & peccatricem ſuæ carni cōfingit maculam. ergo quaſi cupiditate nudata ex potēti fortuna eruitur: & periculis: iactatur & regia domo expellitur. Sed nos quia longum eſt ut dixi oīa perſequi tenorē dedimus ſentiendi. Si qs uero in apuleio ipſam fabulā legerit: nr̄a expoſitiōis materia quæ nō dixim⁹ ipſe reliqua cognoſcat.

Fabula pellei & thetidis.

TEthidem dici uoluerunt aquam. Iupiter quaſi deus coniungit pelleo. πηλοσ .n. græce lutum dicitur. ergo terram cum aqua commixtam uolunt homines genuiſſe: unde & iouem cum thetide uoluiſſe concūbere dicunt: & prohibitum eſſe ne maiorem ſe genuiſſet: qui eum de regno expelleret. Ignis enim ideſt iupiter ſi cum aqua coeat aquæ uirtute extinguitur. ergo in coniunctione aquæ terræ ideſt thetidis: & pelei diſcordia ſola non petitur: illa uidelicet cauſa: aut quod concordia utrorumq; elementorum homo gignatur. Nam & incompetētia illa indicat ꝙ pelleus aut terra ideſt caro: thetis ut aqua ideſt humor. Iupiter. qui utraq; gignit ut ignis ideſt anima. ergo in conceptione hominis & elementorum iugalitates tres: ut ſupra diximus uitæ certantur. Nam & diſcordia malū aureū ieciſſe dicit̄. i. cupiditatem illa uidelicet cauſa ꝙ in malo aureo eſt ꝙ uideas: nō eſt ꝙ comedas Sicut cupiditas nouit habere nō nouit frui. Omnes etiā deos iupiter ad nuptias dicitur conuocaſſe illa de cauſa ꝙ putarent

non ideo nō uidebat ꝙ aliqua oculorum fuſcedine laboraret: non delachrymatione: nō glaucomate. ſuperius quædam ſatis anguſte de glaucomate nunc adſuendum id: qđ tradit ariſtotiles libro quinto de generatione aīalium. Glaucoma .n. cæſis potius accidit. luſcioſitas nigris. eſt autē glaucoma ſiccitas potius oculorum. Itaq; ſeneſcentibus magis euenit. Nam oculi quoq; ut reliquum corpus ſenectute ſic ceſcūt. Luſcioſitas uero humoris copia eſt: quapropter minoribus natu potius accidit. Cerebrum .n. eorum humidius eſt. Cōpulſamento: impulſu irritatu: ſuaſione a cōpellendo. Deſub modio locutio eruditorū ꝓ eo ꝙ eſt extra modiū ſuppoſitam lucernam cubicularīā effert Depallat. palam facit. Quam. flammam hoc eſt flammæ deum & cōcitatorem cupidinem. Ebullitione. deſputamento: uerbum apuleianum ex libro primo metamorphoſeon. Cum ille impetu teli preſecata gula ſtridorem incertum per uulnus effunderet: & ſpiritum rebulliret. Intendiſſe ī amoris uredinē augificaſſe quid ſi legis incidiſſe: quippe cum lucernaria ſcītillatiōe: & aporhæa cupidinem quadāten⁹ humeri ſuccendiſſet. Maculam. cōminiſcit̄ aliquod maculoſum delictum: in quod ſe fædet: & maculet. Ne maiorem. In fatis erat a Iouis cum thetide congreſſu oriturum filium: qui eum regno depelleret: quaꝓpter admonente prometheo deæ ꝯgreſſum cauit: & doctricem ſuæ erumnæ conuenientiā lucianus prometheum ſic aloqui. Iouem ī dialogis deoꝝ. μὴδεσὺζεῦ κοινωνήσῃς τῇ νηρηΐδι. ἢν γὰρ αὕτη κυοφορήσῃ ἐκ σοῦ. τὸ τεχθὲν ἴσα ἐργάσεταί σε οἷα καὶ σὺ ἔδρασας τὸν κρόνον. hoc ē. caueſis iuppiter nereidi cōuenire. Quidqd .n. fætabit ex te nō minora aduerſus regnū: his quæ tu ī ſaturnū moliet̄. Ignis. ariſtotelica quoq; opinio eſt rē ueneream ī aqua pagi nō poſſe: cām hāc refert philoſophorū ſūmus ī quarto ꝓplematō encyclicō: ꝙ res nulla ī aqua liq̄ſcere pt: q̄ ab igne liq̄fieri apta ē. Ceu plūbū aut cæra. Semē aūt igne liqueſcere uidem⁹ haud .n. pri⁹ fluere īcipit: q̄ ꝑ attritū recalcat piſces tn̄ ſine attritu coire fatēdū ē. Iugalitates. cōpetētiæ: cōcinētiæ.

ethnici ſingulas partes in homine deos ſingulos obtinere: ut iouem caput: mineruam oculos: Iunonem brachia: pectus neptũnum: Cinctum martem renes & inguina uenerem: pedes mercurium: Sicut democrites in phyſiologumenon ſcripſit: unde & homerus ait. ομματα καὶ κεφαλην ικελοσ: διι τερπικεραυνω αρει δε ζωνην· στερον δε ποσειδαωνι. i. caput & oculos ſimiles ioui fulmine delectãti: marti cingulũ & pectus neptũno. Nam & tyberianus in prometheo ait: deos ſingula ſua homini tribuiſſe. Deniq; natum achillem uelut hominem perfectum mater in aquas intingit ſtygias. i. durum contra omnes labores munit: Solum ei talum non tetigit: nihilominus illud phyſicum ſignificare uolentes: quod uenæ: quæ in talo ſunt ad renum: femorum: atq; uirilium rationem pertineant: unde aliquæ uenæ uſque ad pollicem tendunt: quod tractantes & phyſici & mulieres ad optinendos pertus & iſchiacos eodem phlebotomant loco & emplaſtromentati cum quem ſtiſidem affricanus in aſtroſophiſtes uocauit

Ethnici. gentiles: pagani. ethnõ græci gentem uocant: inde ethnarcha. Cinctum. ptem corporis zonalem: quẽ ariſtotiles: lucianus: & cæteri uocant oſphyn: ut ĩ græcanico lexico errorem ſubeſſe cõlecte: ubi oſphys pro lũbo: & ili capitur. Adfatim hæc quæ ab autore dictionarii græci referunt infirmant his ab ariſtotilæ libro primo de aĩalibus. Cauũ aũt cõmune ſubcartilagii & ilium Cholago eſt partem poſteriorẽ lumbi pari ſtructura præcigũt: unde nomen oſphys inditũ ẽ. Certe non lumbi recte uocabunt oſphys: & ſi oſphy ſint adiacentes. lucianus in alexiphane αλλοσ εβρικνουτο συν γελωτι την οσφυν. i. alius ridiculariter cinctũ uiminco fluctu fluẽter inũdabat. Phyſiologumenon patrius multitudinis caſus poteſ ĩterpretari uoluminũ ĩ qb9 naturæ logi. i. rõcinationes explicanf: ea forma: q̃ ſuperius theologumena. ομματα uerba poetæ ĩ ſecundo iliados. Iſchiacos. laborantes uertebro coxarum: quod græci uocant iſchion: forte de græco uerbo iſchirizo qd ſignificat roboro: & ſtabilio: quãdo coxa coxe uertabro fulcitur Iſchiadicos quos latia puritas appellat uulg9 ſemidoctum ſchiaticos dicit: quod mẽdum ſerpſit in beotii libro de muſica; ubi adhãc ſñiã ſic legif. terpãder atq; arion methymneus leſbi9: atq; iones grauiſſimis morbis cantus eripuere pſidio. hiſmenias uero thæbanus: beotiorũ pluribus: quos ſciatici doloris tormẽta uexabãt: modis cunctas fertur abſterſiſſe moleſtias. Tu lege ñ ſciatici: ſed iſchiaci beotio germana. pæne aulus gellius. Phlebotomãt. ſcarificant: pulſum ſanguinis uenoſum feriunt. mediocrũ uerbum latinis quoq; tritũ ĩ uſu promiſcuum. phlebotomũ ferrũ id ipſum quo uena ſcarificatur: & ſecat: Deflexa oĩa a græca uoce φλεω quæ uenam ſignificat: & temno icido phlebotomiaq;: ſcarificatio uocitef: & ſi ſcarificari dicanf arboreæ cortices: qñ ceſurati p tenues inciſuras adapiunf: quã uocẽ tranſferre decẽtiſſime nil uetat ad humane cutis inciſionẽ: qñ medicinales a ſacrificatione curcurbitulæ ſupponunf. Emplaſtromaticum. ſic uocari põt id oẽ: qđ ad emplaſtrationem facit. quid ſi legas emplaſtrum mentaticum q; e mẽta fieret. Stiridẽ tanq̃ eſſet fulcimenta. & columen ualetudinis fidelioris. στηριζω ſignificat firmo: στηριγμα fulcimentum. Aſtroſophiſtes. libri titul9 eſt aſtroſophiſtes: ubi ſermo erat ſuper aſtris: & argumentationes mathematice de his: quæ ad aſtrologos pertinent: genethiacos: & planeatorios. Venerarios: ut Incidenter hoc explicem iurecõſulti aſtrorum additiſſimos cultores appellant: qui in tm̃ dilectionis promouẽt ut illa ĩpſo cultu ueneref: q̃les erãt gymnoſophiſtæ: q ut autor eſt philoſtratus ſolẽ colebãt: numẽ id ſolũ eẽ credentẽ: cui9 hæreſis uidef eſſe plinius libro ſecũdo nãlis hiſ. ita loquens cum de ſole in priori capite diſertaſſet. quapropter effigiem dei formamq; quærer imbecillitatis humanæ reor: quiſquis eſt deus ſi modo eſt alius. Aſtron autore ſeruio differt a ſidere q;

pellici : & talo imponendum præcepit. Nam & orpheus illum eſſe principalem libidinis indicat locum. Nam deniq; in entherociſicis & iiſdem locis cauteria ponenda præcipiunt. Ergo monſtrat quod humana uirtus quamuis ad omnia munita tamen libidinis ictibus ſubiacet patula : unde & ad licomedis regiam datur ut nutriretur: quaſi ad luxuriæ regnum. Licomedem. n. græce quaſi γλυκομηδεν. i. dulce nihilum. Omnis. n. libido & dulcis & nihil eſt: deniq; & amore polyxenæ periit & pro libidine per talum occidit. polyxene. n. græce multorũ peregrina dicit: ſeu ꝙ amor peregrinari faciat mentes ab ingenio ſuo: ſeu ꝙ apud multos libido ut peregrinabunda uaget.

Fabula myrrhæ & adonis.

MYrrha patrem ſuum amaſſe dicitur : cum quo ebriato concubuit: cũq; eam pater utero plenam reſciſſet cognito crimine euaginato eam perſequi cæpit gladio. Illa in arborẽ myrrham cõuerſa eſt: quã arborẽ pr̃ gladio

hoc ſolam ſtellam enotat: aſtrum congeriem. ſidera ſcribe cum. i. latino: error. n. promiſcuus eſt cum. y. Scribetium: quando a ſido uerbo cadant autore ſeruio: ꝙ a planes ſunt & inerratice Diuinationes ex ſiderib9 ſiunt: & pſtigiæ a cætu hominũ explodendæ quas græci uocãt aſtragatomãtias mera uitiorum ſuſceptacula eutherocelicis. his qui entherocelis laborant. ita. n. uocamus excreſcentiam carnis in genitalibus & ſcrotum infeſtantem ſuper quo morbo martialis. Mitior implicitas alcon ſecat entherocelas. ab eodem entherocelic9 unctor appellat. Cauteria. ignita ferramenta: ſeu medelæ. Incenſiuæ ui flãmea: quæ paulum deluxata uoce lingua uernacula bononiẽſes ſtorida uocãt fortaſſis a retorrẽdo: ut ſit greci nois explicatio. hieronym9 utit hac uoce cum inquit : putridæ carnes ferro ſanantur & cauterio: ſunt qui in decanterium deducũt equum deteſtatum : ut politior ſit ſacta poſt modo per enimexplicatio. ſcribit firmicus maternus marte ſeptimo ab horoſcopi loco conſtituto ex omnib9 artubus: ſed ex ferro uulnera frequenter infligit: & uſnera illa facit ignita cauteriorũ aduſtio ne curari : Idem libro iii. ſi creſcens lumine luna ſe marti coniunxerit aliis talia naſcuntur uulnera : ut nulla re alia queant: niſi ignitis ſanari cauteriis. Cauſtica omnia medicamenta uocant uſtiua καυτειρος ardens καυτεριαζω cõtamino cauterio. Polyſene ρειυοσ hoſpes qui excipit: & qui excipitur hoſpicio xenia prætera: & indiſcrimiati exenia dona hoſpitalitia uocantur. xenodicium quoq; hoſpitiũ ξενοκτονος occiſor hoſpitum : unde xenoparachiui uocantur illi qui iuſu decurionum : & prouincialium domo legatos externos ſuſcipiebant: ſeu quoſuis uiros aduentitios : nomen hoc inditum ꝙ peculiari pompatica magnificentia ſuſcipiebantur ipſi græci: non alia ratione romanis: appellantib9 xenodociũ legatoꝝ quorũcũq; græcoſtaſim: ſiue qđ hypocoriſmos ẽ: græcoſtaſiũ: cũ tñ p̃ter græcos & alii reciperent: quẽadmodũ ſimulacra q̃ iuminea uirgo roboreo mittere põte ſolet: argæi uocabant: ñ tñ ꝙ iam oliͥ morib9 efferationibus ſoli p̃cipitarẽtur argiui: uerũ & aduenæ cæteri. De xenoparachiuis archadii digeſtis đ mũerib9 & honorib9 hæc uerba ſũt. hi quoq; cuſtodes ædium uel archeotæ uel legographi: uel tabularii: uel xenoparachiui: ut in quibuſdã ciuitatibus: uel liminarchæ. plinius in trigeſſimo & tertio libro naturalis hiſtoriæ de græcoſtaſi. fabius ædiculam eream fecit in grecoſtaſio: de qua ſit mentio in quadam ciceronis epiſtula. Corrige mendoſum locum marci uarronis in libro primo de lingua latina in hæc uerba. ſub dextra curiæ hoſtiliæ e comitio locis ſubſtructus ubi nationũ ſubſiſterent legati: qui ad ſenatum eſſent miſſi. Is græce ſtaſis appellatum aperte & multa. Senaculum ſupra græco Stadium ubi ædis concordia & baſilica: his mendoſis diſpũctis exemplaribus omnifariam ita lege. ſub dextra curiæ hoſtiliæ e comitio locus ſubſtructus ubi nationum ſubſiſterent legati: qui ad ſenatum eſſent miſſi. Is

græcoſtaſis appellatus a parte ut multa. Senaculum ſupra græcoſtaſiū ubi ædis baſilica: & con
cordia: Cenſet igitur uarro græcoſtaſim uocatam a parte hoc eſt a maiori parte græcorum le
gatorum: qui ut maxime illic lautia dabantur: Sicuti pari exemplo uenetiis ferrarienſium. Nomi
ne archiuum eſt: in quo & abſentibus illis: excipiuntur & alii. Percutiens. cum percuteret: ſiue
percuſiſſet. Caloribꝰ plinius libro duodecimo naturalis hiſtoriæ. Incidunt bis & ipſæ: iiſdemq;
temporibus: ſed a radice uſq; ad ramos qui ualent. Sudant autem ſponte priuſq̄ incidantur: ſta

percutiens adon ex inde natus eſt. quid uero ſibi hæc fabula ſentiat edicamus. Myrrha genus eſt arboris: de qua ſuccꝰ ipſe exudat. hæc patrem amaſſe dicitur. Iſte enim arbores in india ſunt: quæ ſolis caloribus cremantur: & quia patrem omnium rerum ſolem eſſe dicebant: cuius opitulatu cuncta germinum adoleſcit natiuitatis: ideo & patrē amaſſe dicitur: dumq; grandioris fuerit roboris ſolis ardoribus crepans rhagades efficit: per quas ſuccum deſudat: quod myrrha dicitur: & redolentibus lacrimoſa guttulis flætus ſuaues ſciſuris hiantibus iaculatur: unde adonem genuiſſe fertur. adon græce ſuauitas dicitur & quia hæc ſpecies odore ſuauis eſt adonem dicitur genuiſſe: Ideo autem uenerem amaſſe dicunt quod hoc genus pigmenti ſit ualde feruidum. Vnde petronius arbiter ad libidinis concitamentum myrrhinum ſe poculum bibiſſe refert. Nam & ſutrius comediarum ſcriptor introducit glyceram meretricem dicētem. Murrhinum mihi adfers: quo uirilibus armis occurſem fortiuſcula:

Fabula apollinis & marſyæ.

Minerua tibias ex oſſe inuenit: de quibꝰ tum in conuiuio deoꝝ ceciniſſet. cūq; eiꝰ tumentes buccas di oēs

cten: dictam cui nulla præfertur. Rhagadas ſcarificationes iciſuras ſciſſuras: plinius incidi ait ut myrrha ſtillatitia quæ ſtacte plauto: cæteriſq; uocatur effluat. ῥηγμάτα quoq; id genus eruptiones appellātur: a uerbo ῥηγνύω: quod ſignificat frāgo: de quo uerbo fluxit uti rhegium ciuitas littoralis ſiciliæ: penes quam facta ē enormis illa fractura: & miranda ſeiugatio: qua ab italia eſt diuiſa ſicilia Ab his rhagades & rhagadia ἀδιαφορῶσ ſciſſuræ: quæ cruciabili patore coronam lancinant hoc eſt ſedem: ad quarum dolores plinius medellas conſcribit. Iulius firmicus in ſeptimo matheſeos rhagadibꝰ infeſtatos uocat ῥηγματικοὺσ his: Tauri qcunq; habuerint horoſcopū erunt exoleti: rhegmatici cynedi: etiam ſi in paſſiuis exemplaribus: reumatici legeretur.

Adon. ex autoritate ſeruiana & adon. recto caſu dicimus: & adonis indifferēter. ἥδων ſuaue
dicimus: ut qui mos eſt græcorum: η in. α. fulgentio mutetur. Siue ab ἅδω uerbo quod ſignificat
placeo: placidum. enim & ſuaue nō multu reapſe diſſentiunt. Glyceram. nomen accommoda
tum blandiloquentulæ meretrici: quæ glycirodi pelliculatione irretiat amatores: a ſimili dēriua
tione glycirıza radix illa dulciſſima eſt: qua: ad pertuſſim tollendam fiunt ecligmata ſalutifera.
Armis. concubitu: & ſubationi ueneræ propertius: toto ſoluimus arma thoro. Ex oſſe. lego
ex buxo ex eruditorum ſententia. Bucca. propertius libro ſecundo Quæ non iure uado me
andri iacta nataſti. Turpia cum faceret palladis ora tumor tibiam abiectam ſatyrus marſyas col
legiſſe fertur. Scitu digna uerba ſunt ariſtotelis in octauo politicorum quæ ſubſignauimus
aiunt mineruam tibias abieciſſe ob deformitatem oris. Atqui non male habet dicere feciſſe

hoc deam deformitate oris infenſam. Sed tamen multo magis ob id: quia nihil confert tibiarum
uſus ad intelligentiam & mentem cum ſcientia mineruæ ſit attributa. Alcibiades: autore plutar
cho: artem modulandi tantum illiberalem: & ingenuo adoleſcente indignam fugiebat: magiſq;
tibiarum cantum quam alium ſonum aſpernari uidebatur. Lyram enim neq; ſermonem eius au
ferre dicebat qui illa uteretur: neq; uultum deturpare: Tibias uero & ſodalium colloquia tollere
& tantam homini deformitatem afferre: ut tibicen quandocunq; os canendo buccaſq; inflaret:
uix ab his etiam digno
ſceret: intima ei eſſent
familiaritate cōiuncti.
Filii igitur thæbanorū
cum diſputare neſciāt
egregie inquit tibia ca
nant. Nobis aūt ut pa
tres noſtri dicer̃ ſolent
palladē: quæ fiſtulā fre
git: & apollinem: qui &
modulatorem: fiſtulæ
ſuffocauit: adeſſe ſine i
uidia ſināt. Hos alcibia
dis ſermones nūc ioco:
nunc ſerio habitos ubi
inter omnis adoleſcen
tes fama uulgauit: cun
ctis eius ſniam ut gene
roſam: & egregiam cō
probantib9 tantæ tur
pitudini tibicines habe
ri ſunt cæpti ut quāpri
mū ex omni ingenior̃
cætu cōi cōſenſu fuſæ
ac fugatæ tibiæ ſint
Tritonem. In mean
drum properti9 inquit
cæteri fulgētio ſubſcri
bunt. Triton palus eſt
libyæ: apud quam ſunt
qui ferant ortā miner
uam: & tritogēiam ap
pellatā Tres eſſe trito
nes: his apollonii profi
tetur interpres. Τριτω
νες τρεις. βοιωτίας. θεσσαλιας. λιβυης. ενδε τω κατα λιβυην τεχθηη αθηνα. Adiudicaſ
ſet. peracto iudicio deſtinaſſet. Non dedeceret ſcribere abiudicaſſet: ut metaphora forenſis eſſet.
Abiudicati .n. rei dicunt̃: q a iudice ſunt ad mortē cōdemati: plautus ī aſinaria. Nā equidem me
iam q̄tū pote eſt a uita abiudicabo. Aſinales. belluinas: aſininas: uox lucii. In malos iudices: qui
bus ſemp aures patēt ad calūnias: cū altera exemplo macedonis alexandri ſit obcludēda: ut reo
intemerata ſeruet̃: pſcius inqt amariter: Auriculas aſini qs nō hēt! Inuenere mydā. iueniſſe uiſi
ſunt cum dedecus eius in propatulo feciſſent. pariter ouidius in undecimo metamorphoſeon.
Creber harundinibus tremulis ibi ſurgere lucus.
Cæpit: & ut primum pleno maturuit anno.
Prodidit agricolam: leni nam motus ab auſtro.
Obruta uerba refert: dominiq; coarguit aures

irriſiſſent illa ad tritonem paludem pergens: in aqua faciem
ſuam ſpeculatur dum turpia adiudicaſſet buccarum inflami
na tibias eiecit: quibus marſya repertis doctior factus prouo
cauit apollinem concertaturum de cantibus: ſibiq; mydam re
gem iudicem deligunt: quem apollo cum non recte iudicaſſet
aſininis auribus deprauauit. Ille criminis ſui notam tonſori ta
men oſtendit: præcipiens ei ut ſi crimen eius cælaret eum par
ticipem regni efficere. Ille ſecretum domini ſui in terram fo
dit: & in defoſſo terræ duxit & operuit. In eodem loco ca
lamus natus eſt. unde ſibi paſtor tibiam faciens: quæ cum per
cutiebat̃ dicebat. myda rex aures aſinales hēt nihil min9 q̄ q̄
ex terra conceperat: unde & petronius arbiter.
Sic commiſſa uerens auidus reſerare miniſter.
Fodit humum: regiſq; latentes prodidit aures.
Concepit nam terra ſonum: calamiq; loquentes.
Inuenere mydam qualem conceperat index.
Nunc ergo huius myſticæ fabulæ interius cerebrum inquira
mus. a muſicis hæc reperta fabula ut orphe9 in theogonia ſcri
bit. Muſici .n. duos artis ſuæ poſuerunt ordines. Tertium ue
ro quaſi ex neceſſitate adiicientes: ut hermes trimegiſtus ait
αηδων ψαλλομενων· αυλομενων· hoc eſt aut cantantiū
aut cytharizātiū: aut tibicinātiū pria ē ergo uiua uox quæ ſibi
in oīb9 muſicis neceſſitatib9 celerrīa ſubuēit. pōt ēt limata ſub

Paralellos.παραλληλοσ dicit̃ mutuus:iuicem cōparatus:eſt rurſus:ut manifeſtat beotiꝰ:q̄dā
corpoꝝ ſolidorum ordinabilis cōpoſitio:eoꝝ q dicunt̃ cubi:uel aſſeres:uel laterculi:uel cunei:ul'
ſpheræ:uel paralellipedi:quæ ſunt quoties ſuꝑficies contra ſe ſunt:& ductæ in infinitum nunq̄ cō
currunt.ſunt & paralellibipedi:quæ alternati poſitis latitudinibꝰ cōtinent̃.Euclides.oīs uero pa
ralello grāmi ſpatii unumquodq; eorū: q̄ circa eādē diametrū ſunt parallelo grāmorum cum
duobus ſupplemētis gnomō nūcupat̃. De quinq; parallelis circulis ī cælo poſt cæteros fit & a ma

rigeř:& palellos cōcordare:& diſtonias mollire & phthongos
iuuare:& ornare chromata. Seq̄t̃ ſecunda cythara. quamuis
enim de his rebus diſexaphexis dicunt: ſicut mariandes ſcribit
multa de his faciat: tamen aliqua non implet: quæ uiua uox
pōt.Limmata.n.facta nō erigit:quiliſmata in ſe cathēnata nō
implet: At uero tibias artis muſicæ ptē extremā poterit adim
plere.Cythara.n.ſymphoniaꝝ gradꝰ habet qnq; ſecūdo ꝙ pi
thagora ait dū numeroꝝ rythmicos modulos ad ſymphoniaꝝ

crobio mētio. Diſto
nias. tonorū duorum
ſonos:ex qbꝰ cātilena
texitur ſūt hæc ut boe
tius autumat. diaſtoni
cum:Cromaticū:enar
monicum. luctibus hic
cātꝰ accomodatior:an
ticlaudianus libro. iii.
nūc enarramōice reſo
nat: nūc triſtia fingēs
ditōico cātu luget:nūc
cromate ludit ptholo
meus. Congruit enha
monicū naturali moraliq;.Diatonicū diuino & ciuili:Cromaticū mathematico:& æconomico.
Altitudīes chromaticē gignūt:enharmoniō:diatoniō latitudines:tropos. Mollire.luctuoſam
cātilenā mitigare uoculāine iucūdiori īſerto ut fit ī lydio gēulo myxolydiꝰ& ſic ī reliqs. Phthō
gos.Inter genera ſonoꝝ cōnumerat̃ cū ſit ipſe ſonus:de quo ſic boetiꝰ ī muſica.ſonꝰ igit̃ uocis
caſus eumeles.i.aptꝰ melo ī unam itenſionem.ſonū uero nō generalē nūc uolumꝰ diffinit̃. Sed
eū q græce dicit̃ phthōgus dictus a ſimilitudine loq̄ndi φθεγεσθαι. Sonus ē peculiaris phthon
gus:ꝑterea plinius libro.ii.naturalis hiſtoriæ:In ea ſaturnum doriomoueri:mercuriū phtōgo
Iouē phrygio:Diomedes libro tertio.Idētidē & ex hoc dicit tenores:& numeros:ſonos ue: quos
græci rythmos:& phthōgos uocāt.ſicut ī cāticis demōſtrat̃ hoc ē melodiis:ī quibus quædam do
ria:nōnulla phrygia alia lydia μελη reptunt̃. Chromata.genera qbus oīs cātilena texat̃ ſunt
hæc:diatonicū:cromaticū:enarmonicū.Chroma uero ē iā qī ab illa natura intētione deſcēdēs
& ī mollius decidens. Tractū ē aūt hoc uocabulū ut diceret̃ chroma a ſuꝑficieb9: q̄ cū ꝑmutant̃
in aliū colorē tranſeūt.Corrige macrobii codicē libro.ii.īſonium ſcipiōis. Cū ſint melodiæ mu
ſicæ tria genera:enarmonicum:diatonū:& oromaticū: primū qdē pp ſui difficultatē ab uſu re
ceſſit:tertiū uero ē īfame mollicie:uñ mediū ideſt diatonū mūdāæ muſicæ doctria platōis aſcri
bit:tu ñ oromaticū:ſed cromaticū lege ex nicōachi:beotiiq; ſnia. Diſexaphexis. ex caſtigatio
ribꝰ exēplaribꝰ lego diehexis.macrobius ſecūdo ī ſopniū ſcipiōis.ſed ſeq̄ns uſus ſonū ſēitono mi
norē diehexī cōſtituit nōinādū.ſuꝑ q̄ re boetiꝰ libro.ii.muſicæ.uident̃.n.ſemitōia nūcupata:nō
ꝙ uere tonoꝝ ſint medietates:ſed ꝙ ſint ñ itegri tōi:huiuſq; ſpatii modulamē q̄d nūc qdē ſemito
niū nūcupāus:apud antiq̄ores āt lima:ul' dieeſis uocabat̃.Idē libro.iii.philolaꝰ iq̄t dieſis ē:ſpatiū
quo maior ē ſeſq̄tertia ꝓportio duobꝰ tōis. Q̄d ſi diſexapheſis ſcribeř māis īterp̄tat̃ remiſſionē
uocū & lēinē:q̄d fieri pōt:cū διοσο hoc ē duplex ad ſex uox remitti pōt:& ad amæniorē mulce
dinem relenteſcere.αφεσισ.n.græce rēiſſio uocat̃:q̄les reciprocæ ex aſpo ī molleuocū cōſuete
rūt eē uiciſſitudīes. Limata.q̄ ſit uocū limata beotiꝰ his explicat uident̃.n.ſēitōia nūcupata: ñ
ꝙ uer̃ tonoꝝ ſit medietates:ſed ꝙ ſit ñ iter egri tōi:huiuſq; ſpatii modulam̄ q̄d nūc qdē ſēitoniū
nūcupāus:apud antiq̄ores āt līma:ul' dieheſis uocabat̃.Macrobiꝰ ī ſecūdo īſopniū ſcipiōis: ſed
ſēitonū uocitauerūt.ſonū tono miorē:q̄m tā puo diſtat̃ a tono deꝑhēſū ē q̄tū hi duo nūeri iter
ſe diſtant. i. ducenta quadraginta tria:& ducēta quinquaginta ſex. hoc ſemitonū pythagorici
qdē ueteres dieheſin noiabant.ſed ſequens uſus ſonū ſemitono minorē dieſin cōſtituit noiandū
plato ſēitonū līma uocitauit. λειμμα a græcis reſiduū dr̃: hic tōus līma fortaſſe dcūs q̄d ſēitōii ab
ſoluti reliquū ſit. Quiliſmata.lego diaſchiſmata beotiꝰ.ꝓphilolaꝰ iq̄t:Cōma ē ſpatiū:quo maior

eſt ſexquioctaua propertio duobus dieſibus.i.duobus ſemitoniis minoribus.Schiſma ẽ dimidiũ cõmatis.Diaſchiſma uero dimidium dieſeos.i.ſemitonii minoris.qd ſi legis ſchiſmata! Diapa ſon.his proxima beotius.diapaſon conſonantia conſtat ex quinqꝫ tonis: & duobus ſemitoniis: quæ tñ unum non implicant tonum.De malleis pythagoricis diapaſon reſultantibus hæc idem autor in muſica:Cum interea.diuino quodam nutu præteriens fabrorum officinas pulſos mal leos exaudiuit ex diuerſis ſonis unam quodãmodo concinentiam perſonare.Ita igitur ad id:qđ diu inquirebat attoni tus acceſſit ad opus.Di uicꝫ conſiderans arbi tratus eſt diuerſitatem ſonorum ferientium ui res efficere.Atqꝫ ut id apertiꝰ colliqueret mu tarent.inter ſe malleos imparauit.ſed ſonorũ proprietas:non homi num lacertis hærebat: ſed mutatis malleis cõ mutabatur.Vbi igitur id.animaduertit:mal leorum pondus examinat.& cũ quinqꝫ eſſent forte mallei: dupli reperti ſunt pondere: qui ſibi ſe cundum diapaſon conſonantiam reſpondebãt eundem etiam: qui duplus eſſet alio:ſeſqtertium alterius comprehendit.eſt quoqꝫ quadrupla bis diapaſon.ex ſiderib9 muſicã ratiocinat9interdũ ex muſica ratione appellat tonum q̃tum abſit a terra luna.Ab ea ad mercurium ſpatii eius dimi dium:& ab eo ad uenerem:a qua ad ſolem ſeſcuplũ.A ſole ad martem tantũdem ideſt q̃tum ad lunam a terra.Ab eo ad iouem dimidium.Et abeo ad ſaturnum dimidium.& inde ſecuplum ad ſigniferum.Ita.vii.tonos effici:quam diapaſon harmoniam uocant:hoc eſt uniuerſitatem con centus.Anticlaudian9.Sit ſonus aut illi concors ſonet in diapente.Macrobius libro ſecundo in ſopnium ſcipionis.hemiolius eſt cum de duobus numeris maior habet totum minorem & inſu per eius medietatem:ut ſunt tria ad duo:nam in tribus ſunt duo:& media pars eorum.i.unum. Et ex hoc numero qui hemiolius:naſcitur ſymphonia:quæ appellatur diapente.Duplaris nume rus eſt cum de duobus numeris minor in maiore nũeratur:ut ſunt tria ad unum:& ex hoc nume ro ſymphonia procedit:quæ dicitur διαπασων καὶ διαπεντε.Quadruplus eſt cum de duobus numeris minor quater in maiore numeratur:ut ſunt quattuor ad unũ:qui in numeris facit ſym phõiam:quam dicunt δισδιαπασων. Diplaſion.latinis duplaris appellatur:παρὰ τοῦ διπλα ζιασειν:quod duplicare ſignificat:res notiſſima. Diapente.boetius in arithmeticæ primo.dia teſſeron.n.& diapente:& diapaſon ab antecædentis numeri nominibus nuncupatur: Ipſorum. enim ſonorum aduerſus ſe propertio:ſolis neqꝫ aliis numeris inuenitur.Qui.n.Sonus in diapa ſon ſimphonia idem duplicis numeri proportione colligitur:quæ diateſſaron eſt modulatio epi trita collatione cõponit̃:quã diapente ſymphoniã uocãt:hemiolia medietate cõiũgit̃.Idẽ ĩ mu ſicæ prio.Vocabit̃ qdẽ q̃ numeris ſexqtertia ẽ diateſſarõ:q̃ ĩ nũeris ſexqltera.Diapẽte appellat̃ ĩ uocib9:q̃ ĩ ꝓportiõib9 dupla ẽ:diapaſon ĩ cõſonãtiis:Tripla uero diapẽte:ac diapaſon:qdrupla uero biſdiapaſon.Anticlaudian9.ſit ſon9aut illi cõcors ſonet ĩdiapẽte.ſit diapẽte ex hẽiolio au tor̃ macrobio.Idẽ libro.ii.hẽioli9ẽ cũ đ duob9nũeris maior hẽt totũ miorẽ:& ĩſup ei9medietatẽ: ut ſũt tria ad duo nã ĩ trib9 ſũt duo:& media ps eoꝝ.i.unũ.& ex hoc nũero q hẽioli9 naſcit̃ ſipho nia:q̃ appellat̃ diapẽte. Diateſſarõ.macrobi9 ẽ:& epitrit9 cũ đ duob9 nũeris maior hẽt totũ miorẽ:& ĩſup ei9 tertiã ptẽ:ut ſũt qttor ad tria.nã ĩ qttuor ſũt tria:& tertia ps triũ.i.unũ:& is nũe rus uocat̃ epitrit9 đ quo.n.naſcit̃ ſymphõia:q̃ appellat̃ diateſſarõ Cæteꝝ ut pſſi9 hæc q̃ enarraui m9pcipe poſſis ſũt nũeri ſex:ex qb9 oẽ cãtilẽoſũ crõma cõſtat:epitrit9:hẽioli9:duplaris:triplaris q̃druplus:& epogdo9.duplarẽ in ſupiorib9uocat aplaſiõ.Anticlaudiãus:Quæ uocũ iũctura pa rit diateſſarõ. Epogdo9.beoti9 ĩ arithmeticæ prio.q ĩ nũeris epogdo9 ẽ:Idẽ ton9 ĩ muſica.Ma crobi9.epogdo9 ẽ nũer9:q ĩtra ſe hẽt miorẽ:& ĩſup ei9octauã ptẽ:ut nouẽ ad octo:qa ĩ nouẽ oc to ſunt:& inſupoctaua ps eoꝝ.i.unũ hic nũer9ſonũ parit q̃ tonon muſici uocauerunt.

adduxiſſet concordiam.prima.n.ſymphonia eſt diapaſon:ꝙ eſt in arithmeticis diplaſion:quod nos in latinis unum ad ſe cundum dicimus.Secunda ſymphonia diapente:quod eſt in arithmeticis hemiolius:quod nos in latinis duo ad ternum nun cupamus.Tertia ſymphonia diateſſaron:ꝙ eſt in arithmeticis epitritos.i.tertiꝰad quartum.Quarta ſymphonia dicit̃ tonus quod apud arithmeticos epogdoꝰ uocat̃:apud nos quintũ ad quartũ:& quoniã ultra arithmeticus ordo progredit̃ nõ patit̃ propter nouenariũ limitẽ:quia dicimꝰ alterius ordinis primꝰ

Diaſtemata.interualla:interſtitia uocum: In cælo diaſtemata ſunt:a quibus tonus is: quemadmodū cæteri:inclinatur:de quibus apollinaris:& cenſorinus in libro de die natali: boetius. omnis autem uox aut ſyneches eſt:quæ cōtinua:aut diaſtamatice:quæ dicitur cum interuallo ſuſpēſa & continua quidem eſt:qua loquentes:uel proſam orationem legentes uerba percurrimus. Diaſtematice autem eſt.quam canendo ſuſpendimus:inqua non ſermonibus: ſed modulis inſeruimus.his ut albinus autumat additur tertia differentia:quæ medias uoces poſſit includere:cum

gradus eſt. Contigit ergo ut habeat quintā ſymphoniam:quæ armonia nuncupatur ideſt octo ad nouem. Nullam enim ultra numerum coniunctionem inuenies. habet igitur muſica partes ſeptem ideſt genera: diaſtemata: ſiſtemata: phtongos:to

ſcilicet heroū poemata legim9:neq; continuo curſu ut prorſam:neq; ſuſpēſo ſegniorīq; modo uocis ut canticum. Summa muſicæ hæc ē Initium modi dicitur dieſis: Dimidium ſemitonium: Totum tonos Toni duo: & dimidius diateſſaron nominatur. Tres & dimidius diapente. Sed diapaſon. Siſtemata quid ſi legis ſchiſmata: Quid ſchiſma ſit ſuperius enodauimus quod ſi præplacet ſiſtema ſcito:ſignificare globum:πλισσον: & congregationē.ſet ita ſcribe σύστημα.phthongus diaſtemate conſtat:circulareſq; ambitus harmonicorum ſyſtematum referunt apocataſtaſis hoc eſt reintegrationes harmonicæ partes ſeptem: ſoni:ſpatia:ſyſtemata:genera:toni:mutationes.quas metabolas uocabit:& modulatio. Sonorum tertia differentia eſt in ſyſtemate. Syſtemata ueteres indolis initia uocitabant. Pothongos. Cenſorinus. Muſica eſt ſcientia bene modulandi hæc autē in uoce. Sed uox alias grauior mittitur. alias acutior. Singulæ tamen uoces ſimplices: & utcunq; emiſſe phthongi uocantur. Metabolas. Tranſitus uocum & mutationes: græce mutatio:& tranſitio μεταβολὴ uocatur:unde metabolicus mutabilis. De metabolis hæc boetius muſicæ libro quinto. ſicut enim cum in nubibus arcus aſpicitur:ita colores ſibimet ſunt proximi:ut non ſit cert9 finis:cum alter ab altero diſgregetur. Sed ita uerbi gratia a rubro diſcedit. Ad pallidum: ut per continuam mutationem in ſequentem uertatur colorem nullo medio:certoq; interueniente:qui utroſq; diſtinguat: ita etiam fieri ſolet in uocibus:ut ſi quis percutiat neruum:eumq; dum percutit torqueat: euenit: ut in principio pulſis grauior ſit:dum torquetur uero uox hæc partim differentias habent eaſdem: quæ & ſpatia. partim diuerſas. Nam ſunt continua:tranſcendentia:ſimplicia:non ſimplicia:coniuncta diſiuncta:cōmūia:tetrachorda:pentachorda:octachorda. Commutationes quattuor fiunt modis:genere:ſyſtemate:tono modulatione. illa tenuetur:continuiq; fiant grauis uocis ſonitus: & adultæ uerſus ouidiani ſuobſcuri his beotii uerbis clarent. hi ſunt poſiti in ſexto libro metamorphoſeon. nec ab interprete enarrati.

Sed hæc ſatis nulla eſt gloria præterire aſellos.
Qualis ab imbre ſolet percuſis ſolibus arcus.
Inficere ingenti longum curuamine cælum.
In quo diuerſi niteant cum mille colores.
Tranſitus ipſe tamen ſpectantia lumina fallit.

Vſq; adeo qd tangit idē ē. Seneca ī primo q̄ſtionū naturaliū. Quidā aiūt eſſe aliqua ſtillicidia: quæ ſolē tranſmittāt:quædā magis coacta q̄ ut trāſluceāt:itaq; ab illis fulgorē reddi:ab his umbrā & ſic utriuſq; ītercеſſu effici arcū:ī quo ps fulgeat:quæ ſolē recipit. ps obſcurior ſit q̄ excludit: & ex ſe umbrā ꝓximus facit:hoc ita eē qdā negāt. poterat.n.umbra:& lux cā uideri ſi arc9 duos tm̄ hr̄et colores:& ſic ex lumīe:umbraq; cōſtaret. ſed cū diuerſi niteāt. nūc mille colores tranſit9 ipē tn̄ ſpectārīa lumīa fallit:uſq; adeo ꝙ tāgit idē eſt:tn̄ ultima diſtāt. uidem9 ī eo aliqd flāmei:aliqd lutei:aliqd cærulei:& alia ī picturæ modū ſubtilib9 lineis ducta ut ait poeta:ut āt diſſimiles colores ſint ſcire nō poſſis niſi cū primis extrēa cōtuleris. Nā cōmiſſura decipit uſq; adeo mira arte naturæ:quæ ſiſimis cæpit:& ī diſſimilima deſinit. Quidā ita exiſtimāt arcū fieri. Dicūt ī ea pte: in qua pluit ſingula ſtillicidia pluuiæ cadētis ſingula ſpecula eſſe ſingulis ergo imaginē reddi ſolis. Deīn mltas imagines:imo inūerabiles:& deuexas & ī p̄ceps trāſeūtes cōfundi: Itaq; arcū eē mul

tarꝝ imaginũ ſolis cõfuſiões. Melũpæas.ſcribo melopiias.ẽ.n.μελοπιια cãtatio:q̃ ſub armõiæ uerbo dẽcribẽ a beotio libro muſicæ q̃nto. Armõia ẽ facĩtas differẽtias acutoꝝ:& grauiũ ſonoꝝ ſenſu ac rõne ꝑpendens. ſenſus enĩ ac ratio quaſi quædã facultatis armonicæ inſtrumenta ſunt. Quidam enim qui pythagoricis diſciplinis maxime crediderunt: hanc intentionem armoniæ eſſe dicebant:ut cuncta rationi conſentanea ſequerentur: ſenſum .n. dare quodãmodo ſemina cognitionis:rationem uero perficere. Ariſtoxenus uero e contrario rationem quidem eſſe comitem ac ſecundariam eſſe dicebat cuncta uero ſenſus iudicio terminari:& ad eius modulationem conſenſumq; eſſe tenẽdum. A ptolomæo autem quodam mõ alio armonicæ deffinitur intentio:ea ſcilicet ut nihil auribus: rationiq; poſſit eſſe contrarium. Id.n. ſecundum ptolomæum armonicus uidetur intendere: ut id quod ſenſus iudicat ratioq; perpendat: & ita ratio proportiones inueniat: ut ne ſenſus reclamet:duorumq;: horum concordia omnis armonicæ intentio miſceatur. Diſcrimina. ſeruius. q͂ non omnes chordæ ſimiliter canãt ſterili mediuſfidius & ieiuna interpretatione.

Arſis. Rhythmus qui latine dicitur numerus arſin habet: & theſin: hoc eſt leuationem ac poſitionem: quibus uidelicet plauditur: oriturq; de numeris connumeratis: dinumeratis:complicatis: ac ſeſquantis Diſcernit̃ uiſu ut ĩ ſaltatiõe auditu:ut ĩ cãtu:tactu:ut in uinis dearſi & theſi pedum diomedes hæc in tertio. eſt itaq; æqua pedis diuiſio quoties ſublatio pedis temporib9 poſitioni par eſt:ut eſt in dactylo:& anapæſto. Item ſpondæo: & pyrrichio. Horum enim arſis tantum in ſe habet q̃tum & theſis. Dupla uero eſt quoties pedis ſublatio temporibus impar eſt poſitioni:ut eſt in iambo & trocheo: & duobus ionicis. Regiones pedum ſunt quinq;. theſis:arſis:baſis:ſyzigia:dipodia. hæc ſic ordinantur. theſis in diſſylabis conſtat. Arſis in triſſyllabis. Deſpuit. ſpreuit:repudiauit. in ſuperioribus ſuper hac uoce multa. Ventoſe. accepto uento:& anima:quæ orbiculatis foraminibus ſtrangulata canore emittitur: & armonice intrinſeco & deforĩ uibramento:quæ uti capacius percipias aſconii uerba ſubtexui. Quæ omnia intus canere dicebant. Cum canunt cythariſtæ utriuſq; manus funguntur officio. Dextra plectro utitur & hoc foris canere. ſiniſtra digitis cordas carpunt: & hoc eſt intus canere Difficile aut:quod aſpen

nos:metabolas:& melumpæas:unde & uergilius in ſexto ait.
Nec non threitius longa cum ueſte ſacerdos.
obloquitur muneris ſeptem diſcrimina uocum. In arithmeticis enim plenitudo formulæ eſt: ut eſt in geometricis tonus. Vox uero habet gradus ſymphoniarum in numeris quantum natura dotauerit ipſam uocem ut habeat arſis: & ut theſis: quas nos latine elationes:& deiectiones dicimus. Tibia uero uix unam & dimidiam perficit ſymphoniam. Vna enim ſymphonia quinq; ſymphonias habet. ergo poſt artem muſicam minerua reperit tibias: quas omnis doctus in muſicis ſonet: has propter ſonorum deſpuit paupertatem. Inflatas uero buccas ideo riſiſſe dicuntur: quod tibia uentoſe in muſicis ſonet: & idiomatum proprietate amiſſa ſibilet potius rem quam enũciet. Ideo illam iniuſte ſufflantem omnis quicunq; eſt doctior ridet:unde eas & minerua ideſt ſapientia exprobans proiicit: quas marſya aſſummit. Marſya enim græce quaſi μωρος id eſt ſtultus: ſolus qui in arte muſica tibiam præponere uoluit cytharæ:unde & cum porcina pingitur cauda. Sed his duob9 certantibus myda rex reſidet. myda enim græce quaſi μηδερη δωμ dicitur:quod nos latine nihil ſciens dicimus:ideo etiam

dius cytharista faciebat ut non uteretur cantu: ueraq manu: ſed omnia ideſt ueram cantionem intus & ſiniſtra tantum manu complecteretur: unde omnes quotquot fures erant a græcis aſpendii cytharistæ in prouerbio dicebantur: q ut carminis: ita iſti furtorum occultatores erant. Valet hoc prouerbium: & in eos: qui multũ inteſtinis ſuis commodis conſulunt præter honeſtatem. Scatebant erroribus multifariis hæc aſconii uerba: quæ græco prouerbio fulciuntur. Ασπενδιος κιθαριστης. ζηνων ο μουνδιος επι των φιλοχρηματων φησι τεταχθαι την παροιμιαν

asininis auribus dicitur quia omnis diſcernendi ignarus nihil differt ab aſino. ob hanc etiam rem & ſeruum eius auriculas referunt prodidiſſe. Ingenium enim noſtrum ſeruum habere debemus ad omnia: quæ uolumus obſequentem: & noſtra ſecreta cælantem. Quod autem per cannam perdidit per fiſtulam gutturis loquendo ſignificat. quod uero paſtor audit. paſtores ſunt illi: qui aliena ſulcando ſubtilius paſcunt.

Fabula Orphei.

ORpheus euridicen nympham amauit: quam ſono cytharæ mulcens uxorem duxit. hanc ariſteus paſtor dum amans ſequitur: illa fugiens in ſerpentem incidit & mortua eſt. poſtquam maritus ad inferos deſcendit & legem accepit ne eam conuerſus aſpiceret: Quam conuerſus aſpiciens iterum perdidit. hæc igitur fabula artis eſt muſicæ deſignatio. orpheus dicitur ὡρεοφωνη ideſt optima uox. euridice uero profunda diiudicatio. In omnibus igitur artibus ſunt primæ artes: ſunt ſecundæ: ut in puerilibus litteris prima

λεγων καθαπερ οι ασπενδιοι των κιθαριστων ουδεμιαν φοραν εξωφερουσι. πασαν δε εν τω οργανω ουτως και ο φιλοχρηματος ουδεν των πελας ενεκα οικονομει. ελκει δε εφ αυτον παντα. latine ſic. Aſpendius cythariſta. zenon myndius in parcos ait deflecti prouerbium: dicens quemadmodum aſpendii cythariſtæ nullum cãtum deforem efferebãt. omnes autem in ipo organo: pariter & parci gratia uicinorum nil utiq diſtribuunt ad commodum ſuum cuncta trahentes. Quod ſi græculos hos elemẽtarios roges: quid nam ſibi uelit hæc græca paræmia ſient aphonos hipparchiõ & ætholiæ cicada. ωρεοφωνη. a uoce græca ωραιος inclinatur: quæ pulchrum ſignificat: & ſpecioſũ. φωνη uox. Euridice. euron latũ: ꝓfundum uocãt: hinc euridamas ab homero nuncupatur hector: quaſi late domantem uocites: unde ſunt qui autumant de hectore loquentem ouidium i ibim ita ceciniſſe. tractus ut euridamas ter circumbuſtat thraſyli: ut epitheto homerico thraſylum pro audace patroclum uocet. euriagia pari compoſitione troia: quæ latinia romane pronuncibitur: agyeus apollo propoſitus uiis: Mendum eſt apud oratium eo carmine adonio læuis agileus: tu ſcribe agyeu. Δικη. Iuſtitia: quod expreſſit in epidico plautus: cum theſprio compellans. epidicum inclamaret: Ius dicis: ſuſcipit. Epidicus me decet. αδικον lucianus diem uocat: in quo Ius tacet: pariter & αλοτον nefaſtum. Primæ. rudimenta: & ea quæ græcis προτυμνασματα uocantur: latinis rudatus: tyrocinia: hieronymo tyrocinationes. Secundæ ita uocantur adyta: & ſanctaria litteraturæ: cum quis a ueſtibulo promouerit in penitiora.

abecedaria. Secunda nota. In grammaticis prima lectio: ſe
cunda articulatio. In rhetoricis prima rhetorica: ſecunda dia
lectica. In geometricis prima geometria: ſecunda arithmetica
In aſtrologis prima matheſis: ſecunda aſtronomia. In medici
nis prima gnoſtice: ſecunda uero mantice: In aruſpicinis pri
ma aruſpicina: ſecunda paraliſis. In muſicis prima muſica: ſe
cunda apoteleſmate: de quibus omnibus breuiter rationem
pſtringā neceſſe eſt. Aliud eſt. n. apud grāmaticos aliena agno
ſcere. Aliud ē ſua efficere. apd̄ rethores uero aliud ꝓfuſo: & li
bero curſu effrenata loquacitas: aliud conſtricta uirtutis inda

Abecedaria. tabella: albumq; puerile litteris eburneis decoratum: quibus illectamentis pueros
ad intimiorem eruditionem prolectamus. Abecedaria dicitur: quod ab orſu litteras & elementa
quælibet explicat. Quintilianus non ſimiliter ad hanc ſententiam libro primo. Neq; enim mihi
illud ſaltem placet: quod fieri in plurimis uideo: ut litterarum nomina & contextum priuſquam
formas paruuli diſcant. obſtat hoc agnitioni earum non intendentibus: mox animum ad ipſos
ductus dum antecædentem materiam ſequuntur: quæ cauſa eſt precipientibus: ut etiam cum ſa
tis affixiſſe eas pueris re
cto illo quo primum
ſcribi ſolent contextu
uidentur: retro agant
rurſus: & uaria permu
tatione perturbent: do
nec litteras qui inſtitu
untur facie norint non
ordine. Quapropter
optime ſicut hominum
pariter & habitus: &
nomina edocebuntur.
Nota. figuras elephā
tinas: & prolectibilia.
eburata intelligo: de
quib9 hæc quintilian9.
Non excludo autem id
quod eſt notum irritan
dæ ad adiſcendum in
fantiæ gratia eburneas
etiam litterarum formas in luſum efferre: uel ſi quid aliud quo magis illa ætas gaudeat: inueniri
poteſt: quod tractare: intueri: nominare iocundum ſit. Articulatio. prolatio earum dictionum
plane: quæ didiceris. Marcus tullius cum alibi: tum in epiſtolis ad atticum uocat ſalutem articu
latam: quæ oretenus dicatur: articulata uox ſcriptilis: & eloquutil'. oratio: diomedes inquit: ſecre
ta pectoris arguens ad linguam ſui gubernatricem migrat mobili quodam uocis articulatæ ſpi
ritu. hinc fit articulari uerbum. Apulei9 in ſecundo floridorum. quo pſittacis lingua latior quam
cæteris auibus: eo facilius uerba hominis articulantur patentiore plectro: & palato. Matheſis.
μαθημα και μαθησισ: diſciplina uocatur: Aſtronomiæ diſciplina ſcatens opus firmicus mater
nus matheſeos appellauit. Gnoſtice. coniectatiua: exploratiua: a uerbo γνωριζω cognoſco
unde gnoſis cognitio: gnoſter explorator: & plane me dico præiudicatio conuenit: quem ſcire
decet: quæ ſunt: quæ fuerunt: quæ mox uentura trahantur: quod ſignificare uolens antiquitas
illi præcipui luminis draconem aſſignauit: ſimioticen medicinam theophilus partitur in præſen
tium diſcerniculum: futurorum præſagium: præteritorum memoriam. Quæ noxam præcauet
prophylactice dicitur. Mantice. quæ diuinare conſueuit in uenarum: intercutiumq; latibulis
deliteſcentes ægrimonias: ab hac dictione axinomantia diuinatio per ſecures: Item necyoman
tia: quæ per necem hominis fiebat. Sternomantia: quæ per pectus: alectromantia: quæ per galli
cinium. alphitomantia: quæ per farinam: aleuromantia ſimili modo. Crithinomantia: per caput
Aeromantia: hydromantia: per aquam. Geomantia: per terram: pyromantia per ignem. aſtro
galomantia per talos: tyromantia per caſeum: de qua fit his mentio ab auguſtino libro duodeui
geſimo de ciuitate dei. Nam & nos cum eſſemus in italia: audiebamus talia de quadam regione
illarum partium: ubi ſtabularias mulieres imbutas his malis artibus pharmacum in caſeo dare
ſolere dicebant: quibus uellent ſeu poſſent uiatorib9: unde in iumenta illico uerterentur: & neceſ
ſaria. quæq; portarent. gyromantia: per ambitum circulantem. chyromantia: per inciſuras ma
nus: Coſcinomantia per ſpeculum. plurimaq; huiuſmodi. Paralyſis. diſſolutio: quando in ignē
a uictimatore facta proteruia ſiue holocauſto carnes porriciuntur Apoteleſmate. apoteleſma

apotoleſmatos græcia uocat effectu & ab hoc uerbo apotoleo perficio. Cæterũ apotoleſmata
aſtrologorum reſponſa uocamus: ut ſignificare uoluerit fulgentius apoteleſmaticen in muſicis
eſſe ſecundariam: notionem ſcilicet: & correſponſum: & concinentiam: competentiamq; modu
laminum. Superapote
leſmate aſtronomico.
maternus hæc libro ſe
cũdo matheſeos. Si.n.
ex duodecathemorion
efficacia: & ex finibus:
in quib9 fuerint inuen
ta: omnẽ uolueris apo
theleſmatum explicarẽ
ſubſtantiam non falle
ris. Nexilitas. nexus:
compages: coniunctio
a nectendo. Battia
dem. Callimachum: q
de aruſpicina ſcripſit:
a batto originem defle
ctens: Item ab ouidio
battiades uocatur in.
amoribus battiades to
to ſemper cantabitur
orbe: quamuis ĩgenio
non ualet arte ualet.
Mẽdum exarbitri poe
mate tollẽdum ubi ſic
lege.
Qualis in actea quon
dam fuit hoſpita terra.
Digna ſacris hecale:
quã muſa loquentibus
annis.
Battiadæ uatis uiuẽdo
tradidit æuo:
Vbi ſubſtituimus: bat
tiadæ uatis: ſcriptum:
erat: baccineas ueteres
Callimachũ refert plu
tarchus hecaleſia ſcri
pſiſſe. Interceptu. ex
ceptione: captura: clã
deſtino inſultos interci
pere enim ſignificat ex
cipere: ex inſidiis depre
hendere circumuenire
in ordinem redigere.
Phrigius torrens. ex
citatus: uehemens: bel
licoſus dementiens.

gandæ curioſa nexilitas. apud aſtrologos aliud eſt aſtrorum ac
ſiderum curſus effectuſq; cognoſcere: aliud ſignificata tradu
cere. In medicinis aliud eſt morborum agnoſcere meritum:
aliud infirmitatis uenientem concurſum mederi. In geometri
cis aliud formulas lineaſq; depingere: aliud numeros formulis
coaptare. In aruſpicinis aliud eſt fibrarum particularumq; in
ſpectio: aliud ſecundum battiadem euentuum immutatio in
muſicis. aliud uero eſt armonia phtongorum ſiſtemmatum: &
diaſtematum: aliud effectus tonorum: uirtuſq; uerborum. Vo
cis ergo pulchritudo interna artis ſecreta uirtutem etiam my
ſticam uerborum attingit. Sed hæc quantum ab optimis ama
tur ſicut ab ariſtæo. αριστον enim grecæ optimum dicitur.
Tantum ipſa ars coniunctionem hominum uitat: quæ quidem
ſerpentis ictu moritur: quaſi aſtutiæ interceptu ſecretis uelut
inferis tranſmigratur. Sed poſt hanc artem exquirendam: atq;
eleuandam uox canora deſcendit: & quæ apoteleſmatica: phan
taſtica omnia præbet: & modulis tantum in ſecreta latentibus
uoluptatum reddit effectus. Dicere enim poſſumus quod do
rius tonus aut coiens phrygius torrens ſaturno feras mulcens
ſi ioui aues oblectet. At uero ſi rei expoſitio quærit cur hoc
ueſtigandæ rationis caput immoritur. Ideo ergo & ne eam re
ſpiciat prohibetur: & dum uidet amittit. Nam perfectiſſimus
pithagoras dum modulos numeris coaptaret: ſymphoniarũq;
pondera terminis arithmeticis per melos & rithmos & modu
los ſequeretur. effectus uero rationem reddere non potuit.

Fabula phinei.

PHineus.n. in modum auaritiæ ponitur: & a fæneran
do phineus dictus eſt. Ideo cæcus q omnis auaritia
cæca ſit. quæ ſua non uidet ideo ei harpyæ cibos arri
piunt. At uero q eius prandia ſtercoribus fædant oſtendit
fænerantium uitam rapinæ ingluuiem eſſe ſordidam. ſed has a
conſpectu eius retes & calais fugant quia rapina ei aliquid de

ζητωνκαλον .ex duobus auxiliatoribus nomen unitlus conferruminat:ut qui uocentur zetus & calais duplici nomine: & ſeuigi deflectantur itidem a nominibus duobus: hoc eſt a Iuuante pro boq;:ut bene enixeq; iuuantes appellentur: & profecto nil eſt humanius:nil pulcrius: cum homines hominum cauſa nati ſint:quam ſemper aliquem beneficio demerere:præcipue cum priſci in album deorum ſuos ſibi redegerint auxiliatores:ut ab auguſtino tradatur in hanc ſententiam id maronem protuliſſe.

Quiq; ſui memores alios fecere merendo.

Scitu: & memoratu digna ſunt pliniana uerba in hanc ſententiam Deus eſt mortali Iuuare mortalem:& hæc ad æthernam gloriam uia hac proceres iere romani.hac nunc cæleſti paſſu uadit ueſpaſian9 feſſis rebus ſubueniens. ꝓuerbium græcum hūc uergit. ανθρωπος ανθροπου δαιμόνιον. επι των απροσδοκητως υποανθροπου σωζομενων και διατινα ευδαιμονουντων. hoc eſt homo hominis deus. in inſperato ab homine ſeruatos: & ꝓpterea fælices. Scita pacati ſententia eſt in panegyrico ad theodoſiū. Nullam maiorem crediderim eſſe pricipum fælicitatem quā feciſſe fælicē αρετιόα. areten uirtutem dicunt & nobilem doctrinam: quæ mox ad alia trāſfertur ſicuti uirt9 a noſtris ꝓ nobilitate: generoſitateq; capitur: hinc: ut auguſtin9 autor eſt: ars uenit. ἄρετηό platonica interꝑtatio hæc in cratylo areten forte hereten uocat quiſ: qa ſi habitus iſte. herετorατοs.i. maxime eligend9. Ad Interpratemēti coronidē appellens reuerēdiſſime ꝓthonotarie: colēde patrone licet uti ꝑfamino apellæo: ut nil ſcripſerim: excogitauerim: cōment9ſim ꝙ ariſtarcheis & catoniāis aurib9tuis abnuteť: refugiaturue ꝙ ſi ate unico ꝓbabunť ſublimi feriā ſidera uertice. Vale fauſtiter: & bene faueuente genio: meq; ama: qui te reuereor: & colo.

ſuo comeſſe non permittit. græce enim ζητωρκαλοp inquirens dicit. Ideo uolatici quia omnis inquiſitio boni nunquam terrenis rebus miſcetur. Ideo aquilonis uenti filii quia bona inquiſitio ſpiritalis eſt:non carnalis. ergo ueniente bonitate omnis rapina fugatur.

Fabula alphei & arethuſæ.

ALpheus fluuius arethuſam nympham amauit: quam cum ſequeretur in fontem conuerſa eſt: Ille in mediis undis ambulans non īmixtus: in ſinum eius immergitur: Vnde & apud inferos obliuionem animarum trahere dicitur αληθηαφωσ ideſt ueritatis lux arethuſa uero quaſi. αρετισα ideſt nobilitas æquitatis. ergo quid amare poterat ueritas niſi æquitatem? quid lux niſi nobilitatem? & ideo in mari ambulans: nec miſcetur quia lucidi ueritas omni malorum ſalſitudine morum circundata pollui aliqua commiſtione non nouit. Sed tamen in ſinu æquiſſimæ poteſtatis omnis lux ueritatis dilabitur. Nam & deſcendens in infernum ideſt in ſecreta conſcientiæ ueritatis lux malarum rerum ſemper in obliuionem importat.

Explicit liber mythologicos Tertius & ultimus.

•.FINIS.•

Impreſſum Mediolani p magiſtrū Vldericū ſcinzenzeler anno Dñi. Mcccclxxxxviii. die. xxiii. menſis aprilis.

Regiſtrum huius opis oēs ſunt quaterni exceptis e quod eſt duernus & f ternus.

Fabii Fulgentii placiadis uocum antiquaꝝ cum teſtimonio ad calcidium.

NE de tuorum præceptorum domine ſerie noſtra qd q̄ euitaſſe inobedientia putaretur: libellum etiam: quē de abſtruſis ſermonibus parare iuſiſti inquantum memoriæ entheca ſubrogare potuit abſolutū retribui non faleratis ſermonum ſtudentes ſomniis q̄ rerum maniſeſtationibꝰ dantes operam lucidandis.

Sandapila

SAndapilam antiqui dici uoluerunt feretrū mortuorum.i.loculum:nō in quo nobilium corpora: ſed in quo plebeioꝝ atq; damnatorum cadauera portabātur:ſicut ſteſimbrotus ſtaſius de morte policratis regis ſamiorum deſcripſit dicēs poſteaq̄ de cruce depoſitꝰ ſandapila etiā deportatus eſt.

Veſpillones.

VEſpillones dicti ſunt baiulatores:quāuis antidamus heracleopolites ueſpillones dixerit cadaueꝝ nudatores:ſicut in hiſtoria alexandri macedonis ſcripſit dicēs pluſq̄ trecentos cadauerum ueſpillones rex pſes crucibus affixit. Tamen mnaſeas ſcripſit in cecrope libro: apollinē poſteaq̄ a ioue uinctus:atq; interfectus eſt a ueſpillonibus ad ſepulturam ellatus eſt.

Pollinctores.

POllinctores dicti ſunt:q funera morientia accurant unde & plautus ī menechinis comædia ait.ut pollinctor dixit:qui eū pollinxerat.pollinctores dicti ſūt quaſi pollutorum unctores.i.cadauerum curatores. unde & apuleius in hermagora ait. pollincto eiꝰ funere domuitionē paramus.

Manales lapides:

LAbeo q̄ diſciplinas hetruſcas tagetis & bacchetidis.xv.uoluminibꝰ explanauit:ita ait.fibræ iecoris ſādaracei coloris dum fuāt:manales tunc uereri opus ē petras.i.quas antiq ſolebāt ī modū cylindrorū p limites trahere pro pluuiæ cōmutanda inopia.

Neſrẽdines.uel neſrẽdes ſues.

DIophantus lacedæmonius:q de ſacris deorũ ſcripſit ait apd̄ athẽas marti ſolere ſacrificari ſacrũ: qd̄ εκατομπεφομευα appellatur:ſi qs.n. centũ hoſtes ĩ terfeciſſet marti de homine ſacrificabat apud inſulã lemnon: qd̄ ſacrificatũ eſt a duobus cretẽſibus: eſt uno locro.i.tumine cortyniẽſi:ꝑculo locro:ſicut ſoſicrates ſcribit.ſed poſteaq̃ hoc atheniẽſibus diſplicuit cæperunt efferre porcũ caſtratũ: quem neſrẽdem uocabãt:i.quaſi ſine renibus.& apud romanos uarro ſcribit ſcitiũ dẽtatum cẽties & uicies pugnaſſe ſingulari certamine.Cicatrices habuiſſe cõtra quadragĩta qnq;. poſt tergũ nullam.coronas accepiſſe.xxvi.Armillas centum quadraginta:& iſtum primum ſacrum feciſſe marti.

Ambignæ oues.

BEbius macer:q faſtalia dierũ ſcribſit ait iunoni eas quæ geminas parerẽt oues ſacrificare cum duobus agnis altrĩſecus alligatis:quas oues ambignas uocari quaſi ex utraq; parte agnos habentes.

Suggrundaria

PRiori tempore ſuggrũdaria antiq dicebant ſepulcra infãtium:qui necdũ xl.dies impleſſẽt:quia nec iam buſta dici poterant quia oſſa quæ comburerent̃ nõ erant:nec tanta immanitas cadaueris qua lucus tumeſceret: unde & rutilius geminus ĩ aſtyanactis tragædia ait. melius ſuggrũdarium miſer quæreres q̃ ſepulcrum.

Silicernii.

SIlicernios dici uoluerunt ſenes iam ĩcuruos:quaſi iã ſepulcrorum ſuorũ ſilices aſpiciẽtes.unde & cincius alimetus in hiſtoria de gorgia leõtino ſcribit,dicens. qui dum iam ſilicerni⁹ ſui finem temporis expectaret:ſi morti non potuit:tamen ĩfirmitatibus exultat.

Aruales fratres.

ACca laurẽtia romuli nutrix cõſueuerat ꝓ agris ſemel in anno ſacrificare duodecim filiis ſuis ſacrificiũ precedentibus:unde cum unus mortuus eſſet pp nutricis gratiam romulus in uicem defuncti ſe ſuccedere pollicet̃:

unde & ritus proceſſit cum duodecim iam deinceps ſacrifi care:& aruales dici frẽs: ſicut rutilius geminus ĩ libris ponti ficalibus memorat.

Iniuges, boues.

MAnilius cræſtus in libro: quem de deorum hymnis ſcribit: ait mineruæ iniuges boues ſacrificari.i. iu gum nunq̃ ferentes: illa uidelicet cauſa ꝙ & uirgini tas iugum neſciat maritale: & uirtus numq̃ ſit iugo prementi ſubiecta.

Semones.

SEmones dici uoluerũt deos: quos cælo nec dignos aſcriberent ob meriti pauptatem: ſicut priapus: hip po: uertumnus. Nec terrenos eos deputare uellent per gratiæ uenerationem: ſicut uarro in myſtagogꝝ libro ait. Semoneq; inferius derelicto deum depinnato attolam ora tionis eloquio.

Blaterare.

PAcuuius in pſeudo comædia inducit ſceparium ſer uum ancillæ dicentẽ. Ni ego te blaterare aſpicerem his nunciũ iudicaſſem. blaterare.n. quaſi uerba tre pidantia metu balbutire dixerunt.

Luſcitii.

LVſcitios dici uoluere interdiu parũ uidentes: quos græci myopes uocãt: unde & plautus ĩ mercatoris comædia ait: mirũ lolio uictitare te tam uili tritico quia luſcitioſus eſt. Dicunt.n. ꝙ lolium comedentibus oculi obſcurentur.

Tutulus.

VArro in pontificalib' ait tutulos ſacerdotes dici bre uium deorum. Numa uero pompilius & ipſe de põ tificalibus ſcribens tutulum dici ait pallium: quo ſa cerdotes caput tectabant cum ad ſacrificium acceſiſſet: ſicut & uergilius ait. & capita ante aras phrygio uallatus amictu.

Oria.

ORiam dicunt nauicellam modicã piſcatoriã:unde & plautus in caciſto ait.mallo huc alligari ad oriam ut ſemper piſcetur:& ſi ſit tempeſtas maxima

Problema:

PRolema eſt propoſitio in capite libri quæſtionaliter poſita:unde & demoſthenes ꝓ philippo ait.ſed ne qd græcum te turbet exemplum ego pro hoc tibi latinum faciã.ait.n.problematis autẽticum gradum tradamus aſtanti:cui noſtra ſubſequẽs occurſet oratio.Nam & tertulianus in libro:quem de fato ſcripſit.ita ait. Redde huic fati primum ꝓblematis mancipatum.

Pumilior & glabrior.

APuleius in aſino aureo ĩtroducit ſorores pſiches maritis detrahẽtis dicitq;.quouis puero pumiliorem & cucurbita glabriorẽ.pumilos.n.dicunt molles:atq; eneurues.Glabrum uero læuem & imberbem.

Sutela.

SVtelam dici uoluerunt aſtutiam:quaſi ſubtilis tela. unde & plautus in caſina ait.poſcis clã me ſutelis tuis erripere caſinam uxorem ꝓinde ut poſtulas.

Frigutire.

FRigutire dicit̃ ſubtiliter adgarrire:unde & plautus ĩ caſina ait.qd nam frigutis?& ennius in alceſtide comædia ſic ait.hæc anus admodum frigutit:nimirũ ſauciauit ſe flore liberi.

Titiuillitium.

TItiuillitium dici uoluerunt fila putrida:quæ de telis cadunt:ut plautus in caſina ait:non ego hoc uerbũ empſitem titiuillio.i.re admodum uiliſſima. Nam & marcus cornutus ĩ ſatyra ſic ait. Titiuillitii ſal cædo tibi.

Scolponeæ.

SColponeas dici uoluerunt ceſtus plumbo ligatos: unde & neuius i philemporo comædia ait. Scolpo neis batuenda ſunt huic latera probe. & plauttus in caſina ſimili modo ait. Melius ſcolponeis: quibus battuetur tibi os ſenex nequiſſime.

Catillare.

CAtillare dicitur p alienas damos iſtanter girare: a ca tulis tractum q̧ p omnes domos circũeant. Vnde & ppertius. catillata geris uadimonia publicũ proſti bulũ. & plautus ſimiliter ait. quin meã uxorẽ mittã catillatũ.

Capularis ſenex.

CApularem dici uoluerunt ſenem iam morti contigi um: ſed & reos capulares dicebant q capulo digni fuerunt. unde & lucillius ait. pgit capulare cadauer. & flaccus tibullus in helene comædia ait. Tu ne amare audes edentule: & capularis ſenex. edentulum quaſi iam ſine denti bus dici uoluerunt.

Promi & condi.

PRomos et condos dici uoluerunt cellaritas. eoq̧ de intus promant: et intus condant. unde et plautus in aſinaria ait. ego ſum promus: condus procurator pe ni. penum .i. cellarium dicimus.

Suppetiæ:

SVppetias dicimus auxilium: unde & memor in tra gædia herculis ait. ferte ſuppetias optimi comites.

Auctio.

AVctionem dici uoluerunt uenditionem: quaſi q̧ & ementem augeat & uendentem: unde & plautus in curculione comædia ait. auctionẽ facio paraſiticã

Naſiterna.

NAſiternam dici uoluerunt aquæ urnam. i. urceũ: un de & calphurnius in phroneſi comædia ait. Vbi tu naſiternatus aquam petas: & plautus in bacchide ait. Affer naſiternam cum aqua foras.

Antiſtare.

ANtiſtare dicimus præcellere: unde & criſpinus in heraclea ait. Diuinis uirtutibus antiſtas alcides.

Stega.

STega eſt nauis ꝓſcænium. i. tabulatum ſup qđ nautæ ambulant: ſicut plautus ait. forte ego ut in ſtega conſederam.

Lembus.

LEmbus eſt genus nauiculæ uelociſſimæ: quas dromedas dicimus: ſicut uergilius ait q̄ qui aduerſo uix flumine lembum remigiis ſubigit. Limbus uero ora ueſtimenti cuiuſq ex auro.

Ramentum.

RAmentum dici uoluerunt quaſi quoddam ꝓiectitiũ purgamentum unde & qntus fabius lucullus i epico carmine ait. uiliſſimũ ramentum: proluuioſa peſtis.

Diobolares.

DIobolares dicuntur uiliſſimæ meretrices: quæ ſub paruo ſtipendio ꝓſtant: ſicut paminatius ait. Diobolare ꝓſtibulum: quam ego ut actutum ductem partitam reddam. Nam & pacuuius ſimiliter ait. Nõ ego ita fui: ut nunc ſunt meretrices diobolares: quæ ſuam nummi cauſa paruipendunt gratiam.

Veruina.

VEeruina eſt genus iaculi longum: qđ aliq̄ti uerutum uocant ſicuti galbius baſſus ait in ſatyris. ueruina cõfodiende non te naucifacio. Nauci. n. pro nihilo dici uoluerunt. nam plautus in bacchide ait. ſi tibi machera eſt foris: mihi ueruina eſt domi: qua quidem te faciã: ſi me irritaueris confeſſiorem ſoricina nænia.

Diuidia.

DIuidias dixerunt triſtitias: ſicut ꝓpertius ait. Diuidias mentis conficit omnis amor.

Iuſtitium.

IVſtitium dicitur luctus publcꝰ: unde & fonteius in oratione ꝓ nucerinis ait: deniq iuſtitiũ plebi ĩdicit.

Choragium.

CHoragiũ dicitur uirginale funus:ſicut apuleiꝰ ĩ metamorphoſeon ait.choragio itaq̄ ꝑfecto omnes domuitionem parant.

Deſiduo.

DEſiduo dicitur diurne:unde & uarro ĩ correlaria ait. diuidiæ mihi fuerunt te abſuiſſe deſiduo.

Flocci.

FLocci dixerũt quaſi nihili:unde & plautus ait. flocci eſt quid rerum geras.

Ientaculum.

IEntaculum dicitur deguſtatio:ſicut callimachus in cæcia. Ientaculum proferre ioui.

Edulium.

EDulium dicitur ab edẽdo.i.præguſtatiua comeſtio unde apuleius in aſino aureo ait.eduliis opipare excepta.opiparẹ eſt lucide:delicioſe.

Tucceta.

TVcceta dicuntur eſcæ regiæ:ſicut callimachus in piſæis.ambroſio redolent tucceta ſapore.

Ferculum.

FErculum miſſum carnium:unde petronius arbiter ait.poſtq̃ ferculum allatum.

Myropolæ.

MIropolæ dicuntur:qui ungenta uendunt:& ſũt pigmentarii unde & neuius in diobolaria ait.myropola affatim mihi ungẽtum largitus eſt:quo me uenuſtarem.adfatim abundanter dicitur. uenuſtare exhilarare eſt.

Celox.

CElocem dicunt genus nauiculæ modiciſſimum:q̄d blannam dicimus:unde apuleius in libro de republica ait:q celocem regere neq̄t:onerariam petit.

Cælibatus.

CAelibatum dici uoluerunt uirginitatis abſtinentiã:unde & fælix capella in libro de nuptiis mercurii & philologiæ ait.placuit mineruæ petere cælibatum.

Diuus Ambroſius in quadam epiſtola citat gloſſarium hoccine fulgentii in dictione aumatium.

Exercitus.

EXercitus dicitur contemptus: unde & plautus ĩ miliite glorioſo ait. Itaqꝫ nos noſtramqꝫ familiam habes exercitam et ubi ſupra ait. plus uideas ualgiis ſauiis omnes nictantes. Nictare.n. cinnum facere. Valgia.n. ſunt labellorum obtortiones in ſupinatione uel ſubatione pacte: ſicut & petronius ait. abroſo ualgiter labello.

Summates.

SVmmates dicuntur uiri potentes.

Simplones.

SYmplones dicuntur coniuuæ. Nam et amicus ſpõſi: q cum eo per conuiuia ambulat ſymplator dicit̃ Ganeum uero taberna eſt: unde et ſuccius in comædia piſcatoria ait. ſummates uiri ſymplones fratri ſũt ganei.

Præſegmina.

PRæſegmina ſunt partes corporis inciſæ: ut tages in aruſpicinis ait. præſegminibus amputatis.

Congerones.

COngerones ſunt: qui aliena ad ſe congregãt: unde et apud romanos gerones brutiani dicti ſunt.

Ciſtella.

CIſtellam dicunt capſellam ut plautus. Ciſtellam effer cum crepundiis.i. cum puerilibus ornamentis.

Pecuatus.

ANtidamas in moralibus libris ait. fabre compactũ animal hominem quis ferat: ſic ex re pecuatũ: & auerumcaſſit tam eretinas hominum mentes.

Fabre.

FAbre perfecte dicitur. auerruncare eradicare dicit̃: Eretinas teſteas: uel argillaceas. pecuatum ſtultum

Allucinare.

ALlucinare dicitur uana ſommare. Tractũ eſt ab allucitis: quos nos conopas dicimus: ſicut petronius arbiter ait. Nã cẽtũ uernali me allucitæ moleſtabant.

Culleus.

CVlleus dicitur ſaccus: in quo rei cõcluſi ĩ mare mittuntur ſicut plautus ait ĩ uidularia. Iube hunc in ſui culleo. atqꝫ in altũ deportari ſi uis annonã bonam.

Elogium.

ELogium eſt hæreditas in malo: ſicut cornelius tacitus ait in libro facetiarum. Cæſis itaq; morum elogio in filiis derelicto.

Lyxa.

LYxa dicitur mercenarius: unde lucanus ait. Stat dũ lyxa bibat.

Sudum.

SVdum dicitur ſerenum: unde tyberianus ait. Dureos ſubducit ignes ſudus oritur lucifer.

Luteum.

LVteum ſplendidum. pacuuius in tragœdia thieſtis. non illic luteis aurora bigis.

Abſtemius.

ABſtemius dicitur obſeruans: ſicut rubrius in ſatyra ait: Abſtemium merulenta fugit metenia nomen.

Vadatus.

VAdatus dicitur obſtrictus: uel ſub fide uel ſub fidei iuſſione ambulans: ſicut feneſtella ait: apud quẽ uadatus amicitiæ nodulo tenebatur.

Manubiæ.

MAnubiæ dicuntur ornamenta ragum: unde & petronius arbiter ait. Tot regum manubiæ penes fugituũ reſtiterant.

Aumatium.

AVmatium dicitur locus ſecretus publicus: ſicut in theatris aut circo: unde & petronius arbiter ait. i aumatium memet ipſum conieci.

Deleneficus.

DEleneficus dicitur blandiloquus unde & lucretius comicus in nummularia ait. Neſcio quorſum mihi eueniant tua uerba tam delenefica.

Ad eundẽ Reuerendiſſimũ prothonotarium
Dominum Antonium mariam bentiuoleum:
Ioannesbaptiſta pius.

Digne coronatam triplici diademate frontem
Coccineumq; ſacro uertice ferre iubar

Hæc quæcunq; uides iuuenilibus edimus annis
Dum ſua palladius pectora lenit honor
Dum uigilo aoniis perſæpe ſororibus:& dum
Enitor cineri ſic ſupereſſe meo
Dum colo te:& gratis uincis mea corda cathennis
Et ſer iata meum mulcet imago iecur
Ciua fidescuperem foret illabefacta per omne
Tempus.erit.leuum ſternuit omen amor.

QVoniam ſummatim:ſtrictim:& carptim uitã fulgẽtii placiadis ĩ liminari pagina in tranſcurſu ueluti tetigimus res ipſa expoſcit & efflagitat cõptuis & ĩquiſitius i libri coronide appendiculam hanc & προισμα hoc eſt auctarium ſtudioſis fulgẽtii indagatoribus ſupaddere:qđ ut planius conſtet & ĩdagatius ioannis erithenemii ſup re ipſa uerba ponã. Fulgentius epiſcopus ruſpenſis ĩ africa uir ĩ diuinis ſcripturis eruditiſſimus:& ĩ ſæcularibus litteris nobiliter edoctus:ĩgenio ſubtilis:ſenſu profũdus:eloquio dulcis:diſertus & nitidus:ad docendum facilis:ad arguendũ acer:ad pſuadendum idoneus:atq; mitiſſimus fuit q non minus uitæ ſãctimonia q̃ ſciẽtia ſcripturaꝝ clariſſimus effulſit:ſcripſit multa egregia uolumina:de quibus ſubiecta feruntur.

De gratia dei & libero arbitrio libros ſeptem.
De ſancta trinitate librum unum.
De ueritate prædeſtinationis libros duos.
De remiſſione peccatorum libros duos
Altercatio cum thraſemũdo rege librum unũ.
Regna ueræ uitæ librum unum.
De prædeſtinatione ad monimum.libros tres
Ad ferrandum diaconum librum unum.
De continentia coniugali librum unum
De uirginitate ad probam librum unum.
De oratione ad eandem librum unum.
De charitate ad eugipium librum unum.
De pænitentia ad uenantiam librum unum.
Ad theodorum ſenatorem librum unum.
Ad gallam uiduam librum unum.
De fide ad donatum librum unum.
De myſterio mediatoris libros tres.
De ſacramento incarnationis librum unum:

Epiſtolarum ad diuerſos librum unum.
Sermonum multorum librum unum.
Omiliæ quoq; inumerabiles librum unum.
Queſtionum diuerſarum librum unum.
De adam librum unum.
Mythologiarum ad catum preſbyterũ libros tres.
De obſtruſis ſermonibus librum unum.
Vergilianæ continentiæ moralitas librum unum.
De imenſitate filii dei librum unum.
De paſſione domini librum unũ. Sed & alia multa ſcripſiſſe dicit: quæ ad noticiam meã nõ uenerũt. Erat. n. tã græco q̃ latino ſermone magnifice imbutus. Notandũ uero q̧ libri de adã ſine a titulus ẽ libri ſine litteris: ſcilicet de adã ſine. a. de abel ſine. b. de caim ſine. c. & ſic de cæteris ſecundũ cõſequẽtiam litterarũ. in libris autem: quib⁹ ẽ expoſitio uerbi cõtinẽtiæ ſecundũ philoſophos morales mirabili iduſtria aurum in luto: ut ita dicã quæſiuit & inuenit: dum opus poetæ ad phyſicam rationẽ inclinat. ſcribſit hoc opus ad quẽdam diaconũ aliud uero mythologiarũ ad catum preſbiterũ carthaginiẽſẽ: & de obſcuris uocabulis ad calcidiũ grãmaticum iã ſenem cum ipſe adhuc iuuenis eſſet: & litteraꝶ humanitatis ſcholæ doctor & rector. Claruit temporibus thraſemũdi regis uãdalorũ catholicas eccleſias pſequẽtis ſub anaſthaſio imperatore: Anno domini quingẽteſimo. hæc ille. Cæterũ quæ nos enotauimus in ſupioribus his non admodũ germana. ex aliorum ſcriptorum opinione diximus. Ruſpenſẽ uocat hic ab africæ ciuitate rhuſpina apud quam cæſar ſcipionẽ debellauit: quæ ab eodem cũ tiſiaouata: thala: capia: zama & richa deleta eſt: ut autor eſt ſtrabo. li. geographiæ decio ſeptimo. hãc inter oppida libera numerat plinius libro qnto na. his. punicorum libro tertio ſilius. Quæq; procul cernit non æquos ruſpina fluctus. Librum itidem ſcribſit fulgentius: cui titulus eſt ſcintillarium: ubi ſcintillantes titillatus: & incẽtiua uitiorum carpit: quem ſubinde citat franciſcus rutenſis.

Errata

Subſignata quædã codicis ſulgentii impreſſorũ errata.
In quinto folio adpiſci pro adipiſci.
In nono comædio ꝓ comædico.
Senem ut uiſeret ꝓ ſenem uiſeret
In.x.inculcantem uel ꝓ q̃.
In xii.innoluerit ꝓ inoleuerit.
In xiii.elmertis ꝓ elementis.
In xyi.καθαελλιαδο pro ελλαδα
In .xyii.colis pro ſolis
Talaribus prædictum pro præditum.
Negociator dicit pro dici.
In xyiiii.iure ɔuinctor ꝓ ɔiũctior Felle malitæ pro malitiæ.
In.xxii.pugna que cũ cupiſcẽtia ꝓ quæ cũ cõcupiſcẽtia eſt.
In xxiii. ſanus bifrons pro ianus bifrons.
In.xxiiii.Iratataq; ſcyllæ pro irata.
In xxy.manus diiudicato pro diiudicatio.
Capitq; ſui pro cæpit. Alluxerũt argutiam adluſerunt.
In.xxyi.θωμ uero nõ ꝓ χθωμ uero χθομ ιδρξυσ ꝓ δοξησ
μερυσισ ꝓ στερησισ.
αχολυρομ.i.triſtiæ ꝓ αχολη ρομ.i.triſtitiæ.
Valuit.Deus.pro ualuit deus. αιτουοι ꝓ αὖτομον
Mereo.n.omnis pro mero.
In xxyiiii.nec poma carpit patẽtia carpit ꝓ nec
Poma patentia carpit.
In xxx ουχρκ παμιχμομ ευδεημ ου χρη παμιχυομ ευδειμ
In xxxi.anticon.n.græce pro antion.
Preuidicium operi pro præiudicium
Pertiliter pro partiliter.adomin pro adonin.
In xxxiii.ſeminaſculum pro ſemimaſculum.
ηδεχατιξεισ ꝓ ηδεχατιεεισ.
In .xxxiiii. uenenis perſecutionibus pro ueneris.
In.xxxy.αρει δε ξαιμημ ꝓ ζαιμημ
Optinẽdos ꝑtus ꝓ partus.pellici & talo pro pollici.
Entherocilicis pro entherocælicis.
In.xxxyi.adoleſcit natiuitatis pro natiuitas.
In.xxxyiiii.retes & calais pro zetes.
ξηταιμ καλομ ꝓ ξιταιμκαλομ.

BIBLIOTECA DE CATALUNYA
1001248896
Biblioteca de Catalunya
BIBLIOTECA DE CATALUNYA
Reg. C-MiMAØ
CB. 1001248896
Top. MitRes 145-4º
Generalitat de Catalunya Departament de Cultura
BC 27

4-V.1-P.1 N31
74 tes

BIBLIOTECA
DE
MITOLOGIA CLASICA
"CAN TRAVE"
CUBELLES

Sala Gal Muses
Armario Mel
Estante 28
Número 10
R.846